

B A

B. D. V.

1366-A

10 crone

452

BIBLIOTECA
Centrală a „Astrel”
SIBIU

☞

Inv. 206

Sinem Gyrcan
Parochul F. mik.

835^c

ГРАММАТИКЪ

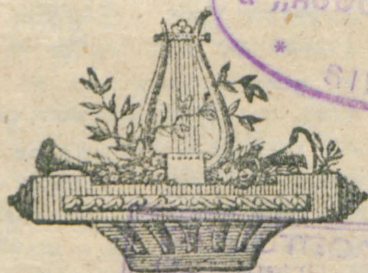
РОМАНЕАСКЪ.

ДЕ

Д. І. ЕЛІАДЪ.

ДАТЪ ЛА ТУПАРЪ КЪ КЕЛТЪІАЛА

Д. КОКОНЪЛЪІ СКАРЛАТЪ РОСЕТЪ.

1828.

В. Р. V.

1966-A

Къте нѣ коръ дѣла ачасть сѣбѣ семна-
редъ, еант фъръ боеа мѣл.

Кътре ДѸмнеалѸи Мареле БорникѸ

Г Е О Р Г І Е Г О Л Е С К Ѹ

ші кътре ДѸмнеалорѸ Домни Професори ай
шкоолелорѸ национале дин БукварециѸ.

ДомниорѸ, ачкъсть ГрамматикѸ дела жичепѸт
ам-авѸт чинсте съ о жкин чиститей СоциетѸци
литерале рѸмжнеци че съ жичепѸт жн каселе дѸм-
нѸлаѸи МарелеѸи ЛогофѸт Констандин Голескъ. АкѸ-
ма жисъ крѸз дин прѸчин а времилорѸ челорѸ плѸне де
неодѸхнѸт, къ ва-фѸи жичетат дин ненорочѸре, адѸнареа
че се-фѸча пентрѸ ждрептарѸеа лимѸи; ва-фѸи жн-
четат къ адѸвѸрат, длар мѸдѸвѸрѸле Ѹи сѸнт
жн фѸинѸт шѸи къ ачелѸши сентѸментѸри, къладѸ-
рѸ, дорѸре шѸи сѸлѸнѸт, шѸи аша норочѸт а меа
ГрѸмматикѸ тот жнаинѸеа лор есте адѸвѸсъ шѸи
акѸм кѸна ждрѸснѸре а се-фѸаче кѸноскъѸт шѸи
а интра жн жѸдикѸт а тѸтѸлорѸ рѸмжнилорѸ челорѸ
литерациѸ. Персонале чѸде маї аесе але ачѸрѸи со-
циетѸци, фѸрѸ а въ о снѸне ѸѸ, шѸицѸи Домни а
воластрѸ бѸне къ нѸ сѸнт алѸеа, де кът жншѸвѸт.
АншѸвѸт сѸнтѸци карѸи шѸи лѸкраѸи шѸи вѸрсаѸи
сѸлорѸи шѸи сѸмѸицѸи а аесе орѸ мѸжнѸри амаре але
сѸфлетѸлаѸи пентрѸ литератѸрѸа рѸмжнеаскъ; вої
компѸиѸци шѸи традѸчѸци, ГеографѸи ИсторѸи, ФѸло-
софѸе, МатематикѸ, шѸи деѸѸи; остѸнелѸле чѸде
непрѸчетѸтоаре але ДѸмнеалѸи МарелеѸи БорникѸ

Геор-

Георгіе Голескѣ ка-маі десъвѣрші ші лѣміна лім-
 б'а ші маі віне жн Грѣммати'а ші діксіонерѣ
 сѣѣ, прін черчетареа кѣ де амѣрѣнтѣл' че фаче
 пѣрцілор' кѣвѣнтѣлѣ; Ал вострѣ вот' трѣѣа
 ші маі мѣлт' жн норочітеле адѣнтѣрі че се-фѣчеа;
 воі аці ші кѣрѣціт' о кѣнд а інтрат' жн дреапт' а
 воастрѣ черчетаре; воі дар акѣма прііміці о
 кѣнд віне жн аінтеа воастрѣ ші фѣчеці о кѣнос-
 кѣтѣ ла тоці чеі че вор'-воі сѣ о жѣдліче. Сім-
 ціці пентрѣ дѣнса ачѣста кѣ есте фіе ал
 жн сѣші школі ѣнде воі сѣнтѣці аціі Вфорі
 ші аціі Професорі. Ва ачі с'а-нѣскѣт'; ачѣ-
 стѣ шкоалѣ та фост' лѣгѣнѣл' сѣѣ, ачі а кре-
 скѣт', ачі с'а-пѣс' жн лѣкраре, ачі с'а черче-
 тат' де воі, ѣнде мі аці фост' токарѣші, жн
 дрептѣторі ші кѣрѣціторі гѣндѣрілор' ші жѣдікѣ-
 цілор' меле. Сімціці кѣ де сѣнт' астѣзі Рѣ-
 мажні карі аѣ жмѣѣцаг' кіар Грѣммати'кѣ Рѣма-
 неаскѣ маі жнтѣіѣ, ші акѣма жмѣѣцѣ ші еі пе
 аціі; ачѣастѣ Грѣммати'кѣ аѣ жмѣѣцаг' ші аѣ
 кѣноскѣт' маі жнтѣіѣ: жн Краіов'а, жн Слаті-
 н'а ші школа воастрѣ, еа есте де шасе ані а
 кѣма жнтре маініле школарілор'. Вѣ акѣма спѣіѣ
 ачѣеа че есте ші орі чіне веде кѣ еѣ мѣ кам лѣлѣ,
 дар фіе, кѣ пентрѣ скіме ші рѣсплѣтіре вѣ
 лѣлѣ ші пе воі. Ші вѣ спѣіѣ пѣ сімпѣлѣ аде-
 вѣр', кѣ де ціам' жн Бѣвѣреціі алте персоане маі
 вредніче ші маі жмѣфокате декѣт' воі, атѣнічі
 негрешіт' ла дѣнселе жнкінам' Грѣммати'ка меле.

Ал Дѣмнѣвоастрѣ

конавѣрѣтор' ші

фрате

I. E.

П р е ф а ц ъ .

Ей! дар че фел' де карте е аста? !!! Зитете
 минне!!! ачи липсск' о гръмааѣ де слоке! а
 шиа вор' съ не ласе сърачі! ачи фълосѣл' ші
 пѣртѣторѣл' де Ортографіе н, липсеце; мѣреѣл'
 ші жнѣмфатѣл' ѡ, асеменеа: оу чел' богат' жн
 лок' нѣ се-маі веде! жн лок' де ѣ, ѣнде ші ѣнде
 се-веде еа; жн лок' де ю, іѣ! Баі де міне че
 гросіме ші можжачіе!!! та те зитѣ къ ѣшіа ші
 пе деликатѣл' ші плинѣл' де аѣлѣѣѣ Ѧ лаѣ скос'!
 нѣ зѣѣ ѣшіа сѣнт' гѣмѣні гроші бѣлѣрані де-
 ла царѣ, нѣ вор' съ аѣѣл' кѣт' де пѣцінѣ Вѣ-
 геніе пѣ дѣнші! дар че вѣз'! еі жн лок' де з,
 пѣн' кс; жн лок' де ѣ, пс! Сѣнтѣ вреднічі де
 рѣс' жнтрѣ адеѣѣр'! Ведеѣі аѣкрѣрі копілерѣрі!
 Ведеѣі ересѣрі! Ведеѣі несокотінѣі! тоатѣ аѣмеа
 се-сілѣце дін че маі аре съ маі адаоѣе ші съ
 се-маі жнбогѣѣеаскѣ, дар еі! та зитѣѣѣѣ къ
 ші дін че маі аѣем' вор' съ маі лепеде! . . .
 Діт'! с'а стрікат'!! с'ааа-дѣѣѣс' акѣм ші лім-
 б'а!! еі аѣ лепѣдат' ші оксііле! ші псілі! ші!
 ші дасіа!!! о арѣгѣѣѣѣ, ка де еле де німік' нѣ
 мі паре аша де рѣѣ, къ пар' къ ера ніше флѣ-
 річеле! оаменілор' фѣрѣ гѣст', фѣрѣ лѣк' де Ор-
 тографіе! дар, ?чине в'а-пѣс' пе воі съ вѣ а-
 рѣѣѣѣ маі іскѣсїѣі де кѣт' атѣѣѣ жнѣлѣпѣі
 бѣѣѣѣѣ; ?воі б'аѣі гѣсїт' съ стрікаѣі аѣеа
 че аѣ гѣсїт' кѣ кале атѣѣѣ інші, ші нѣ ка воі,
 чі алт' фел' де жнѣѣѣѣі! ші апоі, ?нѣ ѣіѣі
 воі къ обіѣѣѣѣ есте бѣѣѣѣѣ, ші къ трѣѣѣ съ
 пѣр-

пъртаці чїсте шї сфіалъ кѣтре джнсѣл'. Пѣ-
 кат' де дѣмнезѣѣ съ се-дѣкъ атжтеа слове!!!
 — Яша Домнѣле с'аѣ дѣс', шї акѣма дѣмнеата
 съ фїї сѣнѣтос': еле с'аѣ дѣс' шї нѣ се-вор'
 маї жнгоарче, кѣчї ле а-гонїт' о соціетате жн-
 треагъ, ле а-гонїт' жнсѣшї дрептѣл' кѣвѣнт'.
 Шї дѣмнеата, Домнѣле, маї стѣмпѣръшї фѣ-
 рїа пѣцїн' шї гжндеше маї бїне че ва съ зїкъ
 о соціетате шї че аѣ фѣкѣт' соціетѣцїле жн аѣ-
 ме, ка съ шїї кѣтре чїне жцї жндрептезї кѣ-
 вѣнтѣл', шї дѣпѣ че вѣї жнчепе акѣноаше че ва
 съ зїкъ жнѣ, шї че ва съ зїкъ о соціетате,
 акѣлатъ гласѣл' еї чел' серїос' лїнїшїт' шї фѣ-
 рѣ атжтеа стрїгѣрї шї мїрѣрї лѣнцї; жнвацѣ
 къ гласѣл' соціетѣцї есте гласѣл' норолѣлѣї,
 шї къ ва поартѣ шї жмфѣцошазѣ персона
 еѣшї.

Невова а-фѣкѣт' пре оаменї съ шї афле че-
 ле че ле ера де требѣнцѣ: кѣна оаменї аѣ а-
 флат' маї жнтѣїѣ словеле, аѣ бѣгат' де сеамѣ
 кѣте сѣнѣте шї кѣте гласѣрї сѣнт' жн лїмѣ'а
 лор', шї аша аѣ хотѣрѣт' пентрѣ фїеше кѣре сѣ-
 нѣт' шї пентрѣ фїеше кѣре глас' кѣте жн семн',
 адїкъ кѣте о словѣ. Яша аѣ фѣкѣт' тоате
 жѣмѣрїле кѣна аѣ вѣрт', съ скапе де семнеле
 Іероглїфїче, шї аша аѣ фѣкѣт', пе жрмѣ дѣпѣ
 джнседе шї Гречї: еї аѣ алаѣс' маї жнтѣїѣ дїн
 Фенїчїа 17 слове, пе жрмѣ аѣ-вѣзѣт' къ жн
 лїмѣ'а лор' нѣ ле ера лѣстѣле ачестеа шї аша аѣ
 маї аѣгогат' треї, шї жн сѣжршїт' патрѣ: адї-
 къ аѣ вѣзѣт' къ жн лїмѣ'а лор', де мѣлѣте орї
 пе о. аѣ рѣспѣнд' маї лѣнг' шї аша вѣзѣнд'
 къ прецѣше маї ка дої о, аѣ хотѣрѣт' съ а
 маї

маі лѣнцелскъ, ші жнцелепцеце л аѣ скріе аша
 ш, адікъ ка доі о знѣл лѣнгъ алтѣл, аѣ-вѣ-
 зѣт, таръ къ пре в де мѣлте орі жл чітеск маі
 лѣнг, ші ші пе лѣнѣл жѣна а-фост лѣнг,
 аѣ хотѣратъ съ л скріе аша еѣ адікъ ка доі е
 фацъ жн фаца (*), пе зрмъ дін време жн вре-
 ме жнчепѣна а се-піерде провѣнциѣ а веке а Гре-
 нѣлор, чеі маі ноі аѣ сокотіт къ ачеці доі е сжнт,
 доі і, ші л аѣ скріе аша Н, нѣмінаѣл Іта,
 сѣл і лѣнг. Съ венім таръші ла векіміе: Гречі
 чеі веки пѣнтъ нѣ афласеръ пе з, скріа жн локѣл
 лѣі пе у; дѣр маі пе зрмъ вѣзѣна къ потъ съ
 лѣвнгъ ла мѣлте регѣл дін прічін а жнкѣркѣтѣрї,
 къчі зне-орі требѣл съ л чітелескъ ка з, пре
 кѣм *εὐλομαι*, жн локъ де *εὐλομαι*; алте орі ка
 б, прекѣм *εὐλοῦω* (**); алте орі ка φ, прекѣм
εὐφρομαι, ші алте орі ка і, прекѣм *ὑπερφανος*;
 аѣ хотѣратъ, ка жѣна се-ѣл-рѣспѣнде ка з, съ
 л скріе ка доі у, адікъ знѣл прѣсте алтѣл а
 ша з, ші пе зрмъ асфел з, каре апоі а дѣт
 прічінъ челор ноі съ гѣндеаскъ къ есте о ші з,
 ші аша жл нѣмеск пѣнтъ асѣтѣзі.

Жѣна аѣ врѣт еі, пѣнтъ нѣ афласе пе з, съ
 скріе *ζωή*, скріа *σδωή*, каре таръ сілітъ съ афле
 алтѣ словъ пе каре о аѣ нѣміт *ζήτα* шчл. пѣ-
 нѣ жѣна ші аѣ жмплініт нѣмѣрѣл кѣ каре скріа
 ші жші фѣчеа требѣнціѣ: ші пѣнтъ жѣна лімѣл
 лор

(*) Асфел се-гѣсеце у скріе жн інскріпцііле лѣ
 веки прін піатрѣ ші жн алтеле, ші ші Ла-
 тінї Вѣта жл провѣнциѣзѣ, тар нѣ Іта, а-
 кърор лімѣл, есте о Дорікѣ скімѣатѣ.

(**) Вѣзі пе б латінеск къ се-скріе аша v.

лор' ера вѣ, ші о жмвѣца фії дела пѣринѣи,
 н' абеа тревѣицѣ ниѣ де оксіи, ниѣ де варіи,
 ниѣ де періспомені, ниѣ де псілі, ниѣ де дасіи,
 ниѣ де німік' че нѣ ле тревѣиа; тар дѣпѣ че маі
 пе ѣрмѣ аѣ жнчепѣт' а-вені алте лімбї престе
 ажиші, ші еї а се-аместека кѣ ажанселе, а-жн-
 чепѣт' а се-піерде ші провѣицїа лімбї лор', пе
 каре маі жнтѣиѣ, канд інтра чїнева жн дтен'а,
 і се-пѣреа кѣ о аѣде кантѣндѣсе. ачестѣа вѣ-
 зѣндѣво чеї маі жмвѣцацї, ка сѣ нѣ се-піарзѣ
 ачѣа армоніе пѣкѣтѣ а лімбї, аѣ жнчепѣт' а
 се-гѣндї пентрѣ мїжлоачеле ка сѣ о пѣстрезе,
 ші аша аѣ афлат' проσωδїа. семнеде ачестѣа:
 ( ) ψυλι, ( ) δασεїа, ( ) οξεїа, ( ) βαρεїа, ( )
 περισπομενι, адїкѣ аѣ вѣзѣт' кѣ вокалеле сѣѣ
 гласнічїле ла жнчепѣт' сечїтѣск ѣне-орї маі свѣ-
 цїрї ші алте орї маі гроасе, ші спре деосебїре
 ле аѣ пѣс' кѣте ѣн' семн' д'а-сѣпра; прекѣм ої-
 жос д'асѣпра аре алт' семн' ші οϊνος алтѣ: пен-
 трѣ кѣ негрешїт' чѣл де адоїлеа οι σα-чїтїт' маі
 грос' каре не о аратѣ жнсѣшї лімб'а латїнеаскѣ,
 че ачестѣ зїчере о аре жмпрѣмѣтѣтѣ дела Гре-
 чї, прекѣм шї алтеле мѣлте, шї жн каре се-чїте-
 це аша vīnum шї ної пе ѣрмѣ вїнѣ. жнтр'
 ачест' кїп' ( ) δασεїа сѣѣ гроас'а кѣте о датѣ
 се-асемѣна кѣ β, кѣте о датѣ кѣ η сѣѣ кѣ χ,
 прекѣм ла ιρωσ υποκριτїс, пе каре латїнї шї ѣѣ-
 ропенї ле провѣицїазѣ ηεροїс, ηυροσгїта, адїкѣ
 χεροї, χυποкрїт'; шї алте орї ка φ, прекѣм ла
 υοσ пе каре ної жл провѣицїем' фїос шї дѣпѣ на-
 тѣр'а лімбї фїѣ. Шї фїїнд' кѣ ачестѣ доѣ семне
 се-чїтѣск' сѣѣ сѣ рѣсѣфлѣ оаре кѣм дїн гѣт',
 кѣ дрептѣл' еї ле аѣ нѣмїт' πεύμαφα, адїкѣ
 аѣ χѣрї.

Иъ възвѣтъ гъръ пре ла мѣжлокѣл' зичерілор' къ, вокалеле се-чѣтескѣ ѡне-орѣ маї аскѣците, алте орѣ маї апѣсате, шѣ пела сфжршѣт' де мѣлте орѣ маї греле; шѣ спре деосебѣре аѣ афлат' пре асте алте треї семне, не каре ле аѣ нѣмѣт' ὄξεια (аскѣцитъ), βαρεῖα (греа), шѣ περισπομένη (апѣсатъ), нѣ маї ка съ се-пестрезе просолїа адѣкъ кѣнтареа зичерілор', не каре кѣ тоатъ юстенѣла лор' чеа вреднѣкъ де чѣнсте, времеа тот' о а-пѣрдѣт', шѣ семнѣле ачестеа акѣм рѣмасеръ нѣмаї де ѡн' обѣчеїѣ ла Гречї, шѣ кѣте о латъ ка съ не арате деосебѣреа жѣцелесѣлѣвї зичерілор', че акѣм се-чѣтескѣ тот' жѣтр' ѡн' фел, пѣрзжѣдѣсе проѣнѣнѣїа, шѣ атѣнчї фѣнѣе-каре жшї аѣеа проѣнѣнѣїа сл.

Асфел' аѣ фост' кѣ афлареа слокелор' ла Гречї; асфел' аѣпѣ лѣншї аѣ фѣкѣт' шѣ Латїнї прїїмѣна нѣмаї челе че ле аѣ требѣїт'; асфел', шѣ жѣкъ шѣ маї жѣцелепѣнѣе Італїенї; асфел' шѣ тоатѣ нацїїле челе жѣцелепѣе шѣ гѣндїтоаре жѣтр' ачестѣ прїчїнѣ че аѣ ѡмѣлат' нѣмаї аѣпѣ че ле а-требѣїт'; асфел' а-требѣїт' фѣрѣе съ ѡр-мѣм шѣ ної: аѣр фїїна къ кѣна ам жѣчепѣт' а-не жѣнтребѣїнѣа кѣ словеле челе славонѣшї, а фост' токмаї жѣ времеа кѣна тѣрѣвѣрѣїле, нео-дѣхнїле, фѣѣїле, шѣ рѣсколеле че аѣеам кѣ вѣрѣж-машї ноѣрї, нѣ не ла пас' съ не гѣнѣїм' де алте аѣѣрѣрї маї ѣнтересѣтоаре, не кѣм де ачест' кагатеа; де ачееа пѣнѣ маї де ѡнѣзї, кѣте сло-ве аѣ аѣѣт' Славї, ної ле грѣмѣдѣкм кѣ лок' фѣрѣ лорї прїн кѣрѣїле ноастрѣ; нї се-пѣреа къ тот' ѡн' а поате съ фїе ортографїа славѣ кѣ ортографїа ноастрѣ, шѣ къ прїнѣтр жѣса дѣм' о стрѣлѣѣнѣре

лімбѣ ноастрѣ, пѣндѣ і о нѣпасте жи спинаре.

Ѣпоі кѣнд ам-ѣнчепѣт аѣмвѣца ші гречѣше, ші ам-вѣзѣт кѣ кѣт сѣнтѣм ноі маі пре свѣс де кѣт мѣлцимеа кѣнд шім ѣндѣ сѣ скрѣм ѡ, ѣнде о; ѣнде и, ѣ, ѡ, еі, оі; ѣнде ѣ, ѣнде аі, ші кѣнд скрѣм пе р кѣ дасіа; ші а не ѣн-гѣмфа ѣнтре ноі ші а-рѣде де чеі че нѣшїа сѣ скрѣе ка ноі, ші а гѣнді кѣ аі ѣнтречѣм ноі кѣ мѣлт прїнтр ачѣастѣ мѣрїїнітѣ шїїнцѣ а ноастрѣ, де аѣнчї кѣ дасіа ам-ѣнчепѣт а-сѣѣѣѣга ненорочїтѣ а ноастрѣ лімбѣ сѣ се-ѣм-враче жи нїше хїїне де аравкен шї кѣ тотѣа стрїїне шї не потрївіте кѣ фіреа еї.

Ноі нѣ кѣноащѣм че ва сѣ зїкѣ о шї і лѣнг шї скѣрт; ноі де вом-скрї ом сѣѣ аша сѣѣ асфѣл ѡм, тот ом ва-сѣ зїкѣ; де вом скрї фїїнцѣ сѣѣ аша, сѣѣ фїїнцѣ, тот фїїнцѣ фа сѣ зїкѣ, шї аша фѣрѣ нїчї ѣн кѣ-ѣѣнт фачѣм пре не вїноватѣ а тїнерїме, ѣремеа, жи каре подѣте сѣ ѣмѣеце алѣе лѣкѣрї фолосї-тоаре сѣ о пїарзѣ ѣмѣѣѣѣѣнд ачѣеа че капрї-чїа ноастрѣ а-гѣсїт кѣ кале фѣрѣ нїчї ѣн кѣ-ѣѣнт де сѣѣѣршїт. іатѣ трѣлѣѣ шї фачере де вїне!

Пѣнтрѣ ѣ, ноі ѣнѣл кѣноащѣм жи лімбѣ а ноастрѣ, шї шї пе ачѣаста трѣѣѣе сѣл кѣноа-щѣм де о сїнгѣрѣ словѣ тар нѣ де дїфтонгѣ кѣѣѣѣѣнд ѣнѣѣшї ла фіреа лѣї, тар нѣ ла ачѣеа кѣм ѣл скрїѣ Грѣчї; шї пѣнтрѣ ачѣаста ам маі ворѣт.

Пре ꙗ тоатѣ лѣмеа ѣл шїе кѣ есте ѣн дїфтонгѣ, кѣ дїфтонгѣрїле сѣнт дїн доѣ вока-ле сѣѣ гласнїче, шї кѣ вокалїле дїн каре ел стѣ,
сѣнт.

сжнтъ ѡ шї ѡ; апої, ?че грешалъ фаче чїнева де
ва пїне жн лок' де ꙗ, еа каре прецвеще тот'
кжт' джнсва; ?чїне поате съ пронвнциезе пе еа,
алт' фел' де кжт' кѡм есте, шїнаѡ'л маї вжртос
кѡ есте шї дїфтонг'.

Ан кжт' пентрѡ дїфтонгѡ' іѡ, каре пжнъ
ажм се-скріа ю (кѡ тотѡ'л анпротївъ двпъ кѡм
се-чїтеше), пентрѡ джнсва черчетѡзъ мѡ роѡ'
пронвнци'а, шї еа жїї ва арѡта кѡ оаменї ка-
рї вор' съ скріе двпъ кѡм ворбеск, нѡ фак' нїчї
де кѡм асфел' де грешале че нѡ се-жмвоеск' кѡ
дрентѡ'л кѡвжнт'; сав дака дїн ненорочїре, пре-
жвдїкѡцїде, каре дїн мїкѡ копїа'рїе цї аѡ фост'
стѡпжне, нѡ те ласѡ съ жвдїчї стжнтѡс шї
вѡрѡтеше, іа вн' копїа' каре нїчї де кѡм' съ
нѡ кѡноаскѡ словеле, шї жмвацѡ'л съ кѡноас-
кѡ нѡмаї гласнїчїле шї негласнїчїле, фѡртѡ а-а-
местека шї дїфтонгї; зїї съ скріе іѡ, шї вїї
ведеа кѡм се-гандеше шї кѡм жшї мїшкѡ бѡзеле
челе тїнере алѡтѡржнд' шї деспѡрцїна' жн гжн-
ѡѡ'л съѡ гласнїчїле, пжнъ кжнд жн сфжршїт'
жл вїї ведеа кѡ жшї ардїкѡ капѡ'л шї жїї каѡ-
тѡ жн окї, арѡтжндѡ'цї чееа че а фѡкѡт', шї
аша поате атѡнчї те вїї рѡшїна кѡноскжнд' кѡ
шїе съ се-гандеаскѡ маї бїне де кжт' дѡмнеа-
та, сав дака нѡ, жл' вїї ведеа кѡ скріе ѡ, жн
лок' де іѡ, іар ю нїчї одатѡ.

?воерїї съ свѡцїезї пе гѡмжнї шї съї фачї
делїкацї прїн Ѡ чел вестїт' де атѡта време прїн
кѡрцїле гѡмжнерїї. Пентрѡ ачеласта жмвацѡ кѡ
лїмѡ'л шї оаменї нѡ се-свѡцїазѡ прїн пелтїчїмеа
лїмѡї: еї аѡ треввїнцѡ де ідеї, де кѡношїцї шї
де експерїенцѡ ка съ се-свѡцїезе. Ан тоа-

тъ лимба ноастръ нѣ гъсім' о зичере каре
 се-копринзъ не ачест' Ѡ, ба жнкъ де ші а-
 вем' ан лимба ноастръ вре о ворбъ жмпрѣмъ-
 татъ дела Гречі каре съ айбъ жн сине не Ѡ, рѣ-
 мѣні нѣ а чітеск' де кѣт' ка не т, сѣ карі
 воеск' съ се-почеаскъ, ачеіа жл чітеск' фт. рѣ-
 мѣнѣл' зиче Толдер' сѣ Тѣдор' ші Тома, тарнѣ
 Ѡеодор' ші Ѡома; ші аша зик' ші тоате нѣмѣ-
 ріае Ѡвропї. ачестъ словъ сѣ глѣсѣре Ѡ,
 есте нѣскѣтъ жн брацелѣ кѣлѣврї ші молїчнї
 асїї ші афрїчї, ѡнде оаменї ворбеск' дїн гѣт'
 маї мѣл' ші дїн вѣрфѣл' лимбї чей аѣцїте де
 кѣлѣвръ: а аколо аѣ венїт' ші Гречї жн Гречїа
 шї де аколо аѣ шї алаѣс'о. Ан тот' локѣл' ѡн-
 де оаменї сѣнт' сѣнтѣтошї ші тоате органѣлѣ
 воркїрї шї де аѣ жнтрецї, асѣвѣршїте шї сѣ-
 нѣтоасе, аколо о ачест' фел' де глѣсѣре ка Ѡ,
 нѣ есте сокотїтъ де кѣт' ка ѡн дефет' сѣ о
 грешалъ а натѣрї: ѡн ачест' фел' де ом' че про-
 нѣнцїазъ аша, треѣве съ айбъ фелѣрїмї де а-
 жектїве спре катѣокорт' прекѣм: Пелтїк' гѣнгалъ
 шї алтеле; аша дартъ, ?кѣм поцї дѣмнеата съ
 гѣндепї кѣ поате нацїа ноастръ съ се-новїлезе
 прїн дефетѣрїае шї грашалеле натѣрї.

Ан кѣт' пентрѣ ѣ шї ѣ, ам' коркїт' кѣ
 оаменї чей жнцеленцї нїчї о датъ нѣ се-жнкаркѣ
 нїчї нѣ се-жнгреѣязъ кѣ ачелеа че нѣ де треѣве
 шї нѣ де алаѣче нїчї о жнлесїре шї нїчї ѡн фо-
 лос'. Ної преа бїне пѣтем' съ скрїм' жн локѣл'
 лѣї ѣ не к с, шї жн локѣл' лѣї ѣ, не п с, фѣртъ
 нїчї о скїмѣаре а пронѣнцїї. Дар ѣтъ невоел'
 кѣ дѣмнеата зичї „кѣ кѣнѣ пѣтем' съ скрїм'
 кѣ о словъ, ?пентрѣ че съ скрїм' кѣ доѣ.“ Шї

еѣ зикъ гартъ, къ кжнд пѣтемъ кѣ маі пѣцине сло-
 ве съ не савжѣмъ, ? пентрѣ че съ не жнгревѣемъ
 кѣ маі мѣлате ші съ жнкѣркѣмъ алфавѣтѣмъ но-
 стрѣ. Че мѣнѣне! везі кѣм не потрѣвѣмъ ла вор-
 бе? атѣта нѣмаі пѣкатъ къ нѣ не жнцелѣемъ,
 ші ка съ не пѣтемъ дѣсавѣшѣ съ лѣвѣмъ воокѣ
 дѣмѣталѣ, съ і фачемъ анлаусѣмъ ка съ ведемъ че
 фолосъ сав че жнлеснѣре полте съ гасѣ дѣн трѣн-
 са. Съ зѣчемъ къ пропозиціа сав регѣмъ дѣмѣ-
 талѣ есте дреапѣтъ, генералѣ ші полте фѣ кѣвѣи-
 чолѣсъ ла толате жнтѣмплѣтрѣле дѣсеменеа; апоі
 атѣвнчѣ прежѣмъ есте бѣне жн локѣмъ лѣі ке съ
 скрѣмъ пе з, ші жн локѣмъ лѣі пе, пе ѣ; есте
 дѣсеменеа бѣне ші тотъ кѣ ачелашъ кѣвѣжнтъ ші жн
 локѣмъ лѣі ст, съ афѣмъ алтъ семн; жн локѣмъ
 лѣі кр, ка, др, ва, стр, скр, ..., алте
 семне дѣсеменеа, ка съ скрѣмъ маі бѣне жн локъ
 де доѣ сав трѣі слоѣе кѣ ѣнѣа. Ші гартъ мер-
 гѣнд тотъ кѣ ачестъ кѣвѣжнтъ жн локѣмъ. Сулла-
 белоръ маі бѣне ар-фѣ съ се-афѣ кѣте ѣн семн сѣн-
 грѣ ші дѣсебѣтъ: ші ка съ прѣскѣртѣмъ ші маі
 мѣлатъ жн локъ де доѣ сав трѣі семне каре жн-
 семнеазѣ суллабе, съ скрѣмъ ѣнѣмъ, адѣкѣ жн ло-
 кѣмъ фѣеце кѣрѣа зѣчерѣ съ лѣемъ кѣте ѣн семн
 сав о словѣ прежѣмъ сѣнтъ нѣмерѣле дѣртѣпѣшѣ ші
 семнеде Зодѣакѣмъ лѣі, ѣнде жн локъ де ѣнѣ, доі,
 трѣі, патрѣ . . ., скрѣмъ 1, 2, 3, 4 . . . .,
 ші жн локъ де Кѣмпѣнтъ ксрѣмъ ѣ, жн локъ де
 Цеменѣ, скрѣмъ Ж шчл. аша атѣвнчѣе не ам-фа-
 че Кѣнезі ші кѣте зѣчерѣ ар-фѣ жн лѣмѣа поа-
 стрѣ, атѣтеа ші слоѣе ар-трѣкѣві съ лѣемъ,
 ші съ не трѣкѣвѣаскѣ тоатѣ вѣаца поастрѣ ка
 съ де жмѣѣцѣмъ, апоі мергѣнд трѣнтатъ ші
 маі

маі наинте къ прескъртава, ар тѣбѣ жи лок
 ле маі мѣлте зичері каре фак ън кѣвѣнтъ съ а-
 вемъ нѣмаі ън семи пѣнъ кѣнд не вомъ бѣга
 жи антѣвечімеа лабурінтѣлѣ Іерогліфічїлоръ Ѳгуп-
 тѣлѣ, деспреуѣндъ шї несокотїндъ інценїосѣлъ ме-
 црешѣгъ алъ скріерї. Шї жи сѣжрїшїтъ ка съ фїе лѣ-
 крѣ де тотъ лесне шї кѣмъ се-каде, съ афлѣмъ
 маі кїне жи локѣлъ ѣнеї лїмбї антреуї ън семи
 съ а ѣмѣцѣмъ пе ачела, шї съ скѣпѣмъ ода-
 тѣ де а тотъ ѣмѣцѣа шї а тотъ скрі атѣтеа
 слове шї атѣтеа зичерї. Шї тѣтѣ фолосѣлъ челъ
 маре че есе дїн пропозиціа дѣмїтале. дѣкѣма
 гѣндескъ къ не амъ ѣнцелесъ.

Даръ вїне, дака ацї хотѣрѣтъ съ лепѣдацї
 пентрѣ ѣнлеснїре словеле каре аѣ тотъ ън гласъ
 шї тотъ ън сѣнетъ, ? пентрѣ че нѣ ацї лепѣдатъ шї
 пе ѣ, каре аре тотъ ън гласъ нѣ і. — Ацї аї-
 арентате домнѣле, шї преа фїлософїчеше аї вор-
 вїтъ. Ачеста а фостъ шї кѣвѣнтѣлъ шї хотѣрѣ-
 реа соціетѣцї; даръ фїїндъ къ ачестѣ Грѣмма-
 тїкѣ а-фостъ прескрїсѣ маі наинте де хотѣрѣ-
 реа соціетѣцї, а-рѣмасъ де о камъ датѣ аша;
 ѣнсѣ пентрѣ ачеста ацї фѣгѣдѣвескъ чїнстїтъ, къ
 де ва-авѣа грѣмма тїкъ а норочїреа де а се-маі да
 ѣнкѣ одагѣ жи тѣпаръ, вѣї ведеа о кѣрѣцїтѣ шї
 ле дѣнсѣлъ, ка съ семене антрѣ тоате къ чеа І-
 талїенаскѣ кѣнъ а еї соръ.

Даръ пентрѣ тонѣрї, ? че о съ маі зїчї;
 ? кѣмъ о съ ѣмѣце копїї съ чїтеаскѣ; ? шї
 кѣмъ о съ ѣмѣце стрїїнї лїмбѣа ноастрѣ. —
 Асфелъ кѣмъ ѣмѣцѣ шї пе а Латїенаскѣ, Нем-
 цѣаскѣ, Італїенаскѣ шча. Лїмбѣа Гречаскѣ къ
 тоате тонѣрїле че аре, нїчї де кѣмъ нѣ о ѣмѣ-
 цамъ

цямъ кой май лесне де кятъ пе чеа Латінеаскъ ,
 Немцеаскъ шча. Нѣ не факъ тонѣріе съ про-
 нѣціемъ віне, чи депріндера ші шіица каре а-
 вемъ антр о лімбъ. Пѣне Дѣмнеата доі інші съ
 чітѣскъ гречеце знѣлъ съ кѣноаскъ лімбъ а ші
 алѣла нѣ, чи нѣ май съ шіе съ чітеаскъ, ші а-
 скѣлтъ ла дѣнші. Челъ дін тѣіѣ ва пронѣчіа кі-
 не ші фрѣмосъ нѣ пентрѣ къ лімбъ а есте скріе съ
 кѣ тонѣрі пе дасѣпра, чи пентрѣ къ о а-ѣмѣ-
 цатъ, ші пентрѣ дѣнѣла тонѣріе сѣнтъ індіферін-
 те; аръ пѣтеа съ ліпсеаскъ ші ел тотъ аша съ
 чітеаскъ. Пе челъ дѣл доілеа ѣа веі ведеа къ
 се-кѣзнеце ші кѣ тоате семнеце просодіі че
 сѣнтъ пе дасѣпра, съ скоацъ нѣше сѣнѣте вѣ-
 те, ші лімбъ а съ сѣфѣре ѣн гѣрѣ лѣі. Лімбъ а
 чеа віе каре о ѣмѣацъ фііі деа пѣріиці нѣре
 трекѣіицъ де тонѣрі. Нѣѣ фѣкѣтъ семнеце про-
 содіі лімбъ а, чи лімбъ а а датъ прічінъ оаменілоръ
 съ афле ачесте семне кѣнд аѣ вѣзѣтъ къ кѣде
 ші ѣші пѣрде пронѣціа.

Мѣшешѣгѣлъ скріерѣ есте афлатъ ка съ не-
 ѣнцелечемѣ ші кѣ чеі че нѣ сѣнтъ де фацъ кѣ
 ноі. Де ѣвлѣте орі ѣнсъ скріереа чеа нелесъ-
 вѣршітѣ а-прічінѣтъ комѣѣзіе ші неѣнцелечере,
 каре а статъ чеа дін тѣіѣ прічінъ де а се-пѣне
 регѣліле Орѣографіі: тотъ че адѣче не-ѣнцелечере,
 трекѣеце лѣ мѣрѣтъ. Ші ачѣаста а фѣкѣтъ съ се-
 наскъ атѣтеа семне але просодіі ші але пѣнтѣаціі.
 Дар фіеце че лімбъ ѣші арѣ орѣографіа сѣ ші
 ачѣеа а-стѣтѣтъ май норочітѣ каре сѣ а сѣнѣсѣ
 ла май пѣціне регѣлі: Пѣнтѣаціа нѣмай а стѣ-
 тѣтъ ші есте тотъ ачѣеа ла тоате лімбѣле; пѣн-
 трѣ къ оамені тотъ антр ѣн фѣлъ се-гѣнѣаскъ

ші мішкѣріле ші опріріле лор' ан корбіре сѣнт' тот' ачелга. Чел' маі делікат' ші кѣ гѣндіре лѣ-крѣ ан Ортографіе ші каре фаче чінсте лѣхѣлѣ оменеск' есте Пѣнтѣаці'а: еа деспарте ші фаче кіаре шѣдікѣціле ноастре, аратѣ шѣрѣл' ші ре-лаці'а лор' ші не фаче ші сѣ ѣнцелелем' ші сѣ не фачем' ѣнцелеші ан скріеріле ноастре; ші еа сінгѣрѣ ѣмплінеше сѣфѣршітѣл' пентрѣ каре с'аѣ афлат' регѣліле Ортографіі, маі вѣртос' ан лім-біле челе вії. Тоате челе лалте нѣ сѣнт' де кѣт' о педантеріе ші о ліпсѣ ан гѣндѣл' ші лѣхѣл' о-менеск', адікѣ ѣн семн' де некѣноцінці а фоло-сѣлѣ ші сѣфѣршітѣлѣ Ортографіі. Фраці ноцірі Італіені фоарте ѣнцелелеці ші гѣндіторі аѣ кѣ-носкѣт' че ле есте де ліпсѣ, ші каре сѣнт' ро-деле педантісѣлѣ ѣнтр' ачестѣ матеріе: Пре-ѣнші ші дрѣмѣл' пѣшір'і ѣнтрѣ кѣноцінці ал' лѣхѣлѣ оменеск' треѣѣ сѣ ѣрѣмѣл' ші ноі. Ічі ѣнарѣнеск' а-ворбі пентрѣ фраці ноцірі дін Трансіл-вані'а ші Банат' карі сѣнт' вѣрдічі де тоатѣ лѣлѣ а пентрѣ остенеліле ші сілінці а че пѣн' пентрѣ лі-тератѣр'а Іѣмѣнескѣ. Пентрѣ Ортографі'а ѣнсѣ каре воеск' сѣ о ѣнтрѣлѣкѣ скріінд' нѣ літері-ле латінеці, кіне ар' фі фост' сѣ ѣрмеѣ лѣхѣлѣ Італіенеск'; адікѣ а скрі лѣпѣ кѣм' ворбім'. Ші сѣ нѣ се-па лѣпѣ Ортографі'а Франчезѣ ші Інглеѣзескѣ каре пѣзеѣе деріѣаці'а зічерілор, ка-ре есте нѣскѣтѣ ан вѣакѣріле Сѣлоастісісѣлѣ-лѣ, ші де каре кіар' сінгѣрі акѣм' ар' воі сѣ се-скѣтѣре. Ын мешешѣт' каре воеск' сѣрѣмѣе пѣстрат' нѣмаі пентрѣ чеі че вор' лѣѣа норочіре се-шіе Латінеѣе, ші фѣрѣ нічі ѣн' фолос' аша де маіре ан кѣт' сѣ стѣа ан кѣмпѣнѣ кѣ гѣрѣѣа-

теа ші нежлесніреа. Чел' че кѣноаще лѣмб'а Латінеаскѣ шіе кѣ зічереа тѣм пѣ віне дела тетрус сав де ва-фі скрісѣ іітри сав де ва-фі скрісѣ тетри; асеменеа ші прѣмѣ вара есте кѣноскѣтѣ де ѡнде віне сав де ва-фі скрісѣ ргіта-вега, сав де ва-фі скрісѣ ргіта-вага шчл. Пентрѣ чел' че нѣ кѣноаще лѣмб'а Латінеаскѣ есте анзадар' орі кѣм вор-фі скрісе зічереіе, кѣчї міжлокѣл' скріерї нѣ поате сѣл факѣ сѣ кѣноаскѣ ісворѣл', канд ел нічї о датѣ нѣ фостѣ аколо. Яша дартѣ, ? пентрѣ че сѣ нѣ скрім' дѣпѣ кѣм провѣнцием', канд скрім' пентрѣ чей карї трѣск тар нѣ пентрѣ чей морці. Романї стрѣмошї ношрї скріа дѣпѣ кѣм провѣнциа; Чічерон, Бірѣліе ші чеїлалці авторї нѣ ав скріс' фантеле лор пентрѣ Романї че ав трѣїт' пре времеа авї ромѣлѣ ші Крѣтѣ, чї пентрѣ контїмпоранї сѣї. Асеменеа ші ної нѣ скрім' пентрѣ стрѣмошї ношрї пе карї іа аддѣс' Мареле Траїан ачї, чї пентрѣ контїмпоранї ношрї, шї нѣ трѣбѣе сѣї кѣзнім' шї сѣї мѣнчїм' атата пѣнѣ сѣ нежлицеларѣ, шї сѣ де авѣм' дренѣл' де а шї скрі лѣмб'а, рѣмїна пе сеама нѣмаї челор че шїѣ Латінеире шї челор' че ан тоатѣ віаца лор' ворста кѣ діксїонерѣл' ан мѣнѣ.

Іа сѣ лѣсѣм' ачестеа кѣ еѣ ачї нѣ те анцелег', віно дѣмі спѣне міе де челе маї дінаїнте; спѣне маї пентрѣ кѣм ам скріс' пѣнѣ акѣм, ? че фачецї вої ѣрїа іскѣсіці че аці ешїт' акѣм кѣ філософїїле воастре, ? че фачецї обїчеївлѣї. — Всте адеврѣрат, Домнѣле, кѣ обїчеївл' есте бѣтрян шї кѣ ел нѣ се-стрікѣ аша лесе: ансѣ еѣ нѣ шїѣ пентрѣ каре обїчеїѣ жмі борбеці; пентрѣ кѣ

де веі съ зічі де скрісоріле де мажнѣ, ачі пѣ
нічі знѣл' нѣ вѣз' скріина' ка пе чел' ал алт'; зн'і
скріѣ ф'іина, аліц'і ф'иина; зн'і скріѣ віацѣ,
алц'і віацѣ, алц'і виацѣ ші алц'і кѣм ле
віне; зн'і скріѣ фѣкѣтѣр алц'і фѣкѣтѣр,
ялц'і фѣкѣтѣр ю; зн'і скріѣ Іаіе, алц'і И-
ане; зн'і скріѣ кѣ тонѣр'і, алц'і фѣрѣ тонѣр'і
ші алц'і кѣ тонѣр'і кѣ карліцелє ші кѣ пікѣтѣр'і
ла тоатѣ Сѣллаб'а ші ла тоатѣ слов'а, ича.
Де вреі съ ворѣці де кѣрціле тѣпѣр'іте, съ ад-
дѣчем' жандіте тоате едіціале кѣрцілор' ші вом'
ведєа кѣ нічі зн'а нѣ се-асєамѣнѣ кѣ чєілаатѣ жи
Ортографіє, чі дін протівѣ, кѣ фієце-чїне а-
скріє дѣпѣ кѣм і с'а пѣрѣт', фѣрѣ нічі о регѣ-
лѣ ші фѣрѣ нічі зн' обічєіѣ. Япоі акѣма? че
съ нѣм'і ноі обічєіѣ. Поте кѣ веі зіче, та нѣ-
маі аша, съ арѣнкѣм' знѣе ші знѣе де пофѣтѣ
мѣкар кѣте зн ш ші кѣте зн и ші кѣте зн' кар-
ліцєл' д'асѣпра гласнічїлор' кѣнд сѣнт жандіте,
прентрѣ кѣ стѣ фрѣмос' ші пентрѣ кѣ фратє
драгѣ, аша скріѣ ші Грєчі ші аша а-фост обі-
чєіѣл' де а се-прєстѣра знѣе ші знѣе. Домнѣе,
ачєаста н'аре алт' нѣме де кѣт' обічєіѣ де а
нѣ се-г'жанді, сѣл' маі віне обічєіѣл' неро-
зілор' (*). Ла ачєаста вреднікѣл' де поменіре
Дѣм-

(*) Рєвєрєнци'а сѣ Домнѣл' Тєологѣл' аксолѣт' ші
Протопоп' Ніколє Маніѣ де Монтан' а-фѣ-
кѣт' о Ортоєпіє Латїнєаскѣ Рѣмѣнєаскѣ Нем-
цєаскѣ ші Унгѣрєаскѣ прє карє а ші дат' о
ла лѣмінѣ ла анѣл 1826. Антѣрансѣ, пен-
трѣ жилєсірє, ла жчєпѣт' кѣнд ворѣцє

Дѣмнеалѣи Мареле Бан' Јоан' Вѣктѣрескѣл' ал' дои-
леа скріитор' де Грѣмматикѣ Гѣмѣневаскѣ дестѣ-
лѣ остенеалѣ а-сѣмѣит' шѣ шѣ-пѣс' тоатѣ сѣ-
лѣнѣцѣ а сѣ афле ачѣст' обѣчѣѣ шѣ сѣл' пѣе жн
регѣлѣ дар' нѣчѣ сѣнгѣр' нѣ пѣтѣт' сѣл' афле дѣн
прѣчѣнѣ а чѣлор' маѣ сѣс' зѣсе шѣ дѣпѣт' кѣм сѣнгѣр'
о мѣртѣвѣсѣще, нѣчѣ чѣѣ вѣрѣмѣторѣ нѣ аѣ пѣтѣт' сѣ
вѣрѣме зѣ регѣлѣлор' сѣлѣ; пѣнтрѣ, кѣтѣ жѣцѣ маѣ пѣ
вѣрѣмѣ аѣ скрѣс' шѣ аѣ тѣпѣрѣт' кѣрѣцѣ, аѣ вѣрѣмѣт'
тоѣт' вѣстѣтѣлѣи ачѣла обѣчѣѣ де карѣ тѣе цѣѣ Дѣм-
неатѣ.

Вѣ! де астеа де але волостре сѣвѣтѣтѣ мѣлѣ-
те, дар' еѣ нѣ воѣ сѣтѣ цѣѣ; еѣ нѣ 'мѣ ес' дѣн чѣ-
ле чѣ ам' апѣкат', шѣ ла пѣрѣнѣцѣ маѣ нѣчѣ нѣ ам'
поменѣт' асфѣл' де нѣмѣкѣвѣрѣ: кѣм аѣ фост' еѣ,
аша о сѣтѣ фѣѣ шѣ еѣ, шѣ сѣвѣнецѣ шѣ скорѣнѣцѣ воѣ
ѣскѣсѣцѣлор', жѣте вѣцѣ вѣре. — Бѣне фѣчѣ Дѣм-
неатѣ,
))#

де слѣве, маѣ жнѣтѣѣѣ аѣе пре чѣле гласнѣчѣе,
пре вѣрѣмѣ пѣ негласнѣчѣеле пѣвѣна' дѣн елѣ маѣ
жнѣтѣѣѣ пре чѣле маѣ лѣсне де скрѣс' шѣ аша
пѣшѣаѣе кѣтѣре чѣле маѣ грѣле, шѣ жн сѣфѣр-
шѣт' аѣе дѣфтонгѣѣ. ачѣеастѣ карте фолѣсѣ-
тоаре ѣнтрѣжнѣ жн маѣнѣле а мѣлѣтора ачѣ
жн Трансѣлѣванѣѣ аѣ жнчѣпѣтѣт' мѣлѣцѣ ал' аѣ-
фѣѣма кѣ нѣме де гѣацѣоналѣст' шѣ аѣтеѣ,
кѣчѣѣ а стрѣкат' рѣжнѣлѣ слѣвелор', шѣХРѣСТОС
жн Вѣангѣлѣѣ зѣче: „Вѣѣ сѣжнѣт' афла шѣ ѣме-
га“ алѣкѣтѣ жнчѣпѣтѣтѣлѣ шѣ сѣфѣршѣтѣлѣ; шѣ
сѣфѣнѣцѣѣ а сѣ пѣнтрѣ ачѣеастѣ дака еѣра Крѣцѣнѣ
адеѣвѣрат', тѣрѣвѣлѣ сѣтѣ пѣе пѣ алѣфа жн капѣлѣ
слѣвелор' шѣ пѣ ѣмега ла сѣфѣршѣтѣ; аѣпоѣ
ѣка тѣреѣвѣт'!

нѣле, цинете, те рѣгѣмъ, де ажиселе ка орѣвѣ де
гардѣ, ші рѣмѣі тотъ жн челе че ді апѣкатъ, кѣчї
пентрѣ Дѣмнеата нічї нѣ се-остенеше чїнева. Тоа-
те кѣте факъ шї скрїѣ оаменї астазї нѣ сѣнтъ
пентрѣ ної жн карї аѣ прїне рѣдѣчїнѣ рѣцїноа-
селе шї де Дѣмнезеѣ блестемателе преждекѣцї,
пре каре нѣмаї моартеа дїн преѣнѣ кѣ фїїнцѣ
ноастрѣ ле ва-кѣрѣца, нѣ сѣнтъ зїкъ пентрѣ ної
чї пентрѣ сїмпла шї невіноватѣ тїнерїме: еа е-
сте флореа оменїрї шї дїнтръ жнса се-лїеаптѣ
шї роаѣлѣ. Тоате префачерїле шї жнтокмїрїле челе
бѣне че сѣаѣ фѣкѣтъ дела жнчепѣтѣлѣ лѣмї пѣнѣ
астѣзї, нѣ сѣаѣ ашѣзатъ нічї пентрѣ чѣї карї аѣ
мѣрїтъ, нічї пентрѣ чѣї че ера де фѣцѣ, чї пен-
трѣ чѣї че се-гѣтеа сѣ фїе шї пентрѣ чѣї фїї-
торї. Моїсї нѣ а жнтокмїтъ лѣцїле сале пентрѣ
бѣтрѣнї карї се-гѣтеа сѣ моарѣ, шї пе карї
елѣ жї хрѣнеа кѣ манѣ череаскѣ, шї еї нѣ пѣтеа
сѣ вїте чеаїа шї вѣтѣроївѣлѣ Вгуптѣлѣ шї мѣн-
кѣрїле кѣ каре се-жндопа ла жѣртѣле Ідолецї;
чї пентрѣ прѣнчї шї стрѣнепоцї лорѣ. ХРІСТОС
мѣнтѣвїторѣлѣ нострѣ нѣ а-жмѣцѣатъ сѣфѣнтѣа са
леѣе пе Кѣртѣрарї нічї пре Фарїсеї, чї пре прѣнчї
чѣї мїчї шї пре чѣї че аѣ венїтъ жн стареа прѣнчїлорѣ ла
невіновѣцїе; елѣ нѣ шї а-алесъ вченїчї сѣї дїн Фарї-
сеї; елѣ нѣ а-зїсѣ нічї дїнї нічї Каїафї Бїно аѣпѣ мї-
не, чї лѣї Петрѣ каре ера пескаръ шї нѣ шїа сѣ тѣлѣ-
мѣчеаскѣ лѣѣеа лѣї Моїсї пе досѣ, чї кѣратъ шї
невіноватѣ ка прѣнчї фѣра а се-жнгамѣлѣ жнтрѣ шї-
їнцѣ, аскѣлта кѣвѣжнѣлѣ лѣї шї се-лѣа аѣпѣ дѣн-
сѣлѣ. Сфїнцї Апостолї нѣаѣ проповѣдѣвїтъ Вѣан-
гелїа лѣї ХРІСТОСъ Попїлорѣ Ідолецї карї жмѣїта
пре жмпѣрацї шї лѣмеа ка сѣї оммоаре шї пре

дѣлші ші пре чей че аскѣла кѣвѣтеле лор'. Пж-
нѣ ла анѣл' 1440 оамені скріа кѣрціле тот' кѣ
мѣн'а, не фїіна пѣнѣ атѣнчї афлат' тѣпарѣл', шї
прїнѣрмаре кѣрціле ера фоарте раре шї дїн прїчїна а
скѣмпет'ї шї дїн прїчїна гревѣтѣцї пѣнѣ а фї
скрісе. Чел' дїн тѣїѣ кареле а-флат' тѣпарѣл'
а-фост' Іоан Гѣтемберг', ажѣторат' де Докторѣл'
Іоан Фавст', ла Маѣенца, дѣпѣ че 'ш аѣ келтѣїт'
тоатѣ стареа шї авереа лор'. Чеса де адоїлеа кар-
те датѣ жн тѣпар' шї маї десѣвѣршїтѣ афост'
Бїблїа латїнеце їн фолїо ла анѣл' 1462 каре с'а
жмпрѣціат' жн тоатѣ Вѣроп'а. Пе времеа ачееа
ера жн Парїс' прекѣм шї жн тоатѣ Вѣроп'а нїце
оаменї каре нѣ воїа сѣ шї кѣноаскѣ пре фїї лор'...
Ачещїа маї кѣ сеамѣ ера копїетор'ї кѣрцілор',
шї Бїблїїле ле вїндеа пѣнѣ ла 500 галбенї ѣн'а.
Кѣнд с' а-ївїт' вреднїкѣл' де тоатѣ алаѣчереа' а
мїнте Докторѣл' Іоан Фавст' жн Парїс' кѣ Бї-
блїїле сале каре ле вїндеа маї жнтѣїѣ 60 шї, пе
ѣрмѣ 30 де талере ѣн'а; ачещї негѣцѣтор'ї веї аѣ
жнчепѣт' а-стрїга кѣ ачест' мешешѣг' де асе-фа-
че кѣрціле аша лесе не есте афлат' жн Іаа', шї кѣ
ачел' бѣн' ом' аре прїетешѣг' шї товѣрѣшїе кѣ
драчї, шї есте фермекѣтор': пентрѣ каре жмвї-
та пре оаменї сѣ нѣ прїїмеаскѣ кѣрціле лѣї, пж-
нѣ кѣнд жн сфѣршїт', дѣпѣ чел' аѣ оморѣт' еї
поате, аѣ скорнїт' кѣ драчї де вїѣ'лаѣ сфїшїат'
шї лаѣ рѣпїт' жн Іаа' (*). Аша ачещї оаменї,
кѣррора ле есте датоаре оаменїреа лѣмїнареа еї шї
пѣшїреа чеа їѣте а цїїнцїлор' кѣтрѣ десѣвѣршї-
ре,

(*) Ачї фїеце чїне поате гїчї чїне аѣ фост' дра-
чї карї'лаѣ сфїшїат' де вїѣ.

ре, нѣ ші аѣ келтѣит' стареа, авереа ші віац' а
 лор жн афлареа ачестѣі мецешѣг' пентрѣ ачест'
 фел' де оамені, карі воіа сѣ рѣмѣе оменіреа
 жнтрѣ нецііницѣ, сѣ аскѣате жн гѣрле лор' ка
 жн оракаѣ ші сѣ ле кѣмпере кѣрціле лор' дѣпѣ
 прецѣл' чел' пѣгжнеск' че еі жл пѣнеа; чі пентрѣ
 чеі вііторі ноі ші пентрѣ стренепоці оменірі, карі
 гѣстѣ дін роаделе остенеліор' ші мецешѣгѣлѣі
 лор' ші кѣ лакрѣмї жшї адѣк' амінте де джн-
 ші. Броѣл' ші лѣмінѣторѣл' гѣсіі Петрѣ чел'
 Маре на ашѣзат' регѣліле ші жнтокмїріле сале
 пентрѣ жнпротівнічі Стреліці че воіа сѣ стін-
 гѣ фѣклїа кѣноцііцілор' ші а славї (че ел пѣр-
 та, чі пентрѣ слѣвіці сѣі стренепоці карі с'аѣ
 мѣрїт' ші с'аѣ ферїчіт' прїн пѣзіреа ші десѣ-
 вѣршіреа ашѣзѣмжнтїлор' сале шчл. шчл. Яша-
 дар тарѣшї о маї зік' кѣ нѣ пентрѣ ноі се-фак'
 ші се-скрїѣ челе дін зіоа де астѣзі, чі пентрѣ
 фїі ші стренепоці нещрі.

? Ші че лѣкрѣрі се-фак, ? Ші че лѣкрѣрі се-
 скрїѣ. — С'а-фѣкѣт' Шкоалѣ прїн каре се-слѣ-
 вѣе наці'а ші чеі че аѣ жнтемеіат'о (ші ачі е-
 сте времеа а-арѣта пре Дѣмнеалѣі Мареле Бан'
 Констандїн' Бѣлѣчедан' Протекторѣл' ші Апѣрѣ-
 торѣл' Шкоалелор' гѣмжнеці, каре кѣ остенелї ле
 а-жнчепѣт', ші тарѣшї прїн остенелї, кѣ піептѣл'
 ші брацѣл' сѣѣ чел' гѣмжнеск' ші вітеаз' ле апѣ-
 рѣ ші ле пѣзѣе пѣнѣ жн зіоа де астѣзі де
 тоці жнпротівнічі карі вор' сѣ се-атїнгѣ де
 джнселе, сѣ ле дѣрапене ші сѣ ле скїмбе нѣ-
 меле); с'а фѣкѣт' Фїлософі'а роадѣл' черѣлѣі жн
 лімѣ'а гѣмнеаскѣ: се-жмѣацѣ Деціле ші дреп-
 татеа жн лімѣ'а гѣмнеаскѣ; се-жмѣацѣ Мате-
 ма-

матіка, Географія ші Історія жи лімба Гуманеаскъ; есте катедръ жи Шкоолъ жи каре се-черчетеазъ ші се-амвацъ лімба Гуманеаскъ; Методълъ лві Данкастер' прін каре амвацъ Англіа, Франц'а ші Гвсіа карте, есте житрвдвс' жи лімба Гуманеаскъ; сжит атџеа фраці Професорі карі скріѡ, традик', ші се-остенескъ пентрѡ фолосѡл' ші квалѡра лімбі ші а націі; сжит атџеа Боері амфакѡраці карі лѡкреазъ ші жъртфескъ пентрѡ фолосѡл' окціі: Дѡмнеалѡві Мареле Бан' Барѡв ѡкѡрескъ а-дѡрѡит' венітѡл' Бѡніі лѡпе жи ан' (ла 90000 лей апроапе) Шкоо-лелор'; ші тоате ачестеа тот' пентрѡ лѡмінареа ші андрептареа тінерілор', тар нѡ пентрѡ ноі карі нѡ воім' съ кѡноаѡрем' Філософіа ші мѡнтѡвѡ-рѡл' еі глас'; нѡ пентрѡ ноі пре карі кѡ лакрѡмі не роагѡ небіноват' а тінеріме, съ рѡмѡнем' жи челе че ам' апѡкат', съ не хрѡнім' кѡ дѡнселе, съ ле кѡцетѡм', съ ле лѡѡдѡм' лака воім', ші пе дѡнса съ о лѡсѡм' жи паче дін превнѡ кѡ фѡкѡторі сѡі де біне; съ не фіе мѡлѡ де дѡн-са ші де времеа еі пе каре о піерде, ші пе каре ноі о стінѡем' ші о омморѡм': Не зѡче съ ке-дем' кѡ Дѡмнезеѡ ші а-жнторс' окіѡл' съѡ ші кѡтре ноі, ші а-арѡтат' дрѡмѡл' каре лѡче ла слаѡѡ, чінсте, ші ферічіре челор' маі жнцеленці ші амфокаці дін націа ноастрѡ; еі а лѡ де-стѡпат' кѡ маре мѡнкѡ ші остенеалѡ, ші лѡ андрептат' о съ меаргѡ пе дѡнсѡл'; не роагѡ съ кедем' ші съ кѡноаѡрем' ачестѡ мѡлѡ ші анѡ-раре Дѡмнезеіаскъ ші съ нѡ воім' а-не фаче де о потрѡѡвѡ кѡ Дѡлѡлѡл' каре пізмѡѡре ші пѡне ставілѡ ферічірі ші бінеалѡі оменескъ, съ нѡ не

асемънѣмъ лѣи воина а о опрі ші а о абате дін дрѣмѣлъ каре а-апѣкатъ; не зиче жн сѣаршітъ съ не ардікѣмъ окі жн сѣс, съ ведемъ арептатеа ші рѣспаѣтіреа черѣлѣи престо капетеле челоръ че аѣ врѣтъ съ опреаскъ ші съ оммоаре бінеле о-менірі; съ ведемъ че нѣме аѣ, ші кѣмъ жші ад-дѣче лѣмеа амінте ае рѣстікніторі МѢНТѢ-ТОРѢЛѢИ нострѣ, кѣмъ ае отрѣвіторі лѣи Со-кратъ кѣмъ ае мѣнчіторі Сфінцілоръ Мартѣрі ші ае тоці жнрѣвѣтѣціці че аѣ стѣтѣтъ дела жн-чепѣтѣлъ лѣмі пѣнѣ акѣмъ. Фіе, ка нѣмаі пѣ-нѣ ачі съ фіе жнпротівіреа ноастрѣ, ші съ дѣмъ лініше ші одіхнѣ о аатѣ челоръ че боескъ ші лѣ-креазѣ бінеле; ласѣ Домнѣле тоатѣ рѣвѣтатеа, пізма, ші інтересѣлъ каре сѣнтъ родѣріле Іадѣлѣи, ласѣле ші жншеці глѣдѣлъ кѣ алъ тѣтѣтѣлоръ Іѣманілоръ, зі кѣ еі тоці дін прѣнѣ: „Фіе біне кѣвѣнтѣтѣ тоатѣ тінерімеа, кобоарѣсе міла ші ферічіреа черѣлѣи престо дѣнса; слѣвеласкъсе націа Іѣманеаскъ; жѣдѣеаскъсе чеі че о апѣ-рѣ ші о аѣвѣтѣ; стінгѣсе нѣмѣрѣлъ челоръ че во-ескъ съ одѣрапене; стінгѣсе кѣ сѣнетѣ нѣмеле лоръ дін картеа поменірі ші а віеці; пѣшаскъ кѣ репезічѣне сѣантѣа філософіе ші ціініце де-ла марвініле пѣмантѣлѣи пѣнѣ ла челе лалте, жнтінзѣсе ші жѣдѣеаскъсе ші жн менорочітѣа ноастрѣ Патріе; фіе біне прііміте ка съ рѣмѣе ші съ се-вечнічезе жнтре ноі.“

Акѣма фіе о паче ші жнчетезе діспѣтѣа ка съ ворѣімъ пентрѣ Іѣмматиѣкъ ші лімѣа Іѣманеаскъ. Лімѣа есте міжлокѣлъ прін каре не арѣ-тѣмъ ідеіле ші кѣветѣріле ноастре: ачела че кѣ-ноаце ші ціе маі мѣлте лѣкрѣрі, а ачелѣіа лім-

БѢ ЕСТЬ ШІ МАІ БОГАТЪ ДЕ БОРБЕ ШІ МАІ ПЛѢ-
 КЪТЪ. ПРВНІКЪЛЪ КЪНД ЕСТЬ ЖН БРАЦЕЛЕ ШІ ЛА ПІЕП-
 ТЪЛЪ МАІЧІ САЛЕ, АЛТЕ ВОРБЕ ШІ НЪМІРІ НЪ ЦІЕ,
 ДЕ КЪТЪ НЪМАІ А ЛЪКРЪРІЛОРЪ ЧЕ СЪНТЪ ПРЕ ЛЪНГЪ
 АЖНСЪЛЪ ЖН КАСЪ: ЦІВЪ СЪ ЗІКЪ МАІ МЪ, ТАТЪ,
 ПАПЪ, А ПЪ ШЧЛ. ДЪПЪ ЧЕ СЕ-МАІ МЪРЕЩЕ ШІ
 ЖНЧЕПЕ А-ВЕДЕА ШІ А КЪНОЩЕ ШІ ЛЪКРЪРІЛЕ ДЕ ПРІН
 КЪРТЕ, ЖНЧЕПЕ А-ЖМВЪЦА ШІ НЪМІРІЛЕ КЪ КАРЕ СЕ-
 НЪМЕСКЪ АЧЕЛЕ ЛЪКРЪРІ, ШІ ЛІМБЪ А ЛЪІ МАІ КРЕЩЕ
 ШІ СЕ-МАІ ЖММЪЩЕЩЕ. КЪНД СЕ-АДЪНЪ КЪ ЧЕІ ДЕ
 О ПОТРІВЪ КЪ АЖНСЪЛЪ, АКОЛО ЖМВЪЦЪ АЛТЕ ВОР-
 БЕ КАРЕ НЪ ЛЕ ЦІА: А-ЛЕ ЖОКРЪРІЛОРЪ ШІ АЛЕ ЖЪКЪ-
 РІЛОРЪ; КЪНД МЕРЦЕ ЛА ШКОЛАТЪ, АКОЛО ТАРЪШІ ЖМ-
 ВЪЦЪ АЛТЕ НЪМІРІ А-ЛЕ ЛЪКРЪРІЛОРЪ ЧЕ АКЪМА ПОА-
 ТЕ ЛЕ ВЕДЕ ЖНТЪЖІЙ; ДЪПЪ ЧЕ ВІНЕ ЖН ВЪРСТЪ ШІ
 ЖНЧЕПЕ А-ЖМВЪЦА САЪ ЖН МЕРЦЕШЪГЪ САЪ О ЦІІНЦЪ
 КЪ КАРЕ СЪ ТРЪІАСКЪ ЖН ЛЪМЕ, АЧІ ДІН ПРЕНЪ
 КЪ ЛЪКРЪРІЛЕ ТАРЪШІ МАІ ЖМВЪЦЪ ШІ АЛТЕ НЪМІРІ
 КАРЕ ПЪНЪ АКЪМ НЪ ЛЕ ЦІА, КЪ ТОАТЕ КЪ ЕРА ЖН
 ЛІМБЪ А СА, ШІ АША КЪ КЪТЪ КРЕЩЕ ШІ ВЕДЕ МАІ
 МЪЛТЕ ЛЪКРЪРІ ШІ СЕ-АДЪНЪ КЪ ЛЪМЕА МАІ МЪЛТЪ,
 КЪ АТЪТА ЛІМБЪ А ЛЪІ СЕ-МАІ ЖМФРЪМЪСЪЩЕЩЕЩЪ ШІ
 СЕ-ДЕСЪВЪРШАЩЕ. МЕРЦЕ ЛА ПЪВЪГАРЪ ШІ ВЕДЕ АЛТЕ
 ІНСТРЪМЕНТЕ ШІ АЛТЕ НЪМІРІ, МЕРЦЕ ЛА ЛЪМНАЪ А-
 СЕМЕНА; МЕРЦЕ ЛА ЗІДАРЪ, ЛА ФІЕРАРЪ, ЛА КРОІТОРЪ,
 ЛА КОЖОКАРЪ, ЛА ЧІЗМАРЪ, А СЕМЕНЕА ШЧЛ. ВА СЪ
 ЗІКЪ ДАРЪ, КЪ ФІЕЩЕ-КАРЕ МЕРЦЕШЪГЪ ШІ ЦІІНЦЪ
 ЖШІ АРЕ НЪМІРІЛЕ ШІ ТЕРМЕНІ СЪІ. НОІ ІВЪМЪНІ
 ПЕНТРЪ КЪТЕ МЕРЦЕШЪГЪРІ АЪ ФОСТЪ ЖНТРЕ НОІ ПЪ-
 НЪ АКЪМ, ШІ ПЕНТРЪ КЪТЕ ІДЕІ ШІ КЪНОЩІНЦІ АМЪ
 АВЪТЪ, АМЪ АВЪТЪ А СЕМЕНЕА ШІ НЪМІРІЛЕ ЛОРЪ, САЪ
 ДІН ЛІМБЪ А НОАСТРЕ ФЪКЪТЕ, САЪ ЖМПРЪМЪТЪТЕ
 ДЕЛА АЧЕІА А КАРІ ЖНТЪЖІАШІ АЛТЪ СЪАЪ АРЪТАТЪ

антре ної кѣ ачел' мещешѣг'. Дѣма съ пѣнем,
кѣ рѣманѣл' ба-съ ворбаскѣ де Грѣмматиѣ, де
Реторикѣ, де Поезіе, де Географіе, де Історіе,
де Філософіе, де Математиѣ, де Деѣ, де Те-
ологіе, де Медічинѣ шчл.; тоатѣ мещешѣг'рїле
ші шїициле ачестеа шї аѣ нѣмірїле шї термін'ї
дор' деосїбіці фїенре-каре; ѣрмеазѣ дарт'ка, канд
ба амѣѣца рѣманѣл' Грѣмматиѣ, съ амѣѣце
асеменеа шї терменї сав' лїмѣ'а еї, шї аша шї
чмел' лалте шїици: Негрешїт' кѣ ва гѣсї антран-
селе ворбе шї нѣмірї не каре ан лїмѣ'а фаміліе-
рѣ нѣ ле а-гѣсїт'; апої поате о съ зїкѣ: ? Де
ѣнде снт' ворбеле ачестеа кѣ нѣ снт' рѣман-
нешї. Снтѣ де аколо де ѣнде есте тоатѣ лїм-
ѣ'а поастрѣ, де ѣнде снт' зїчерїле о мѣ, ка п,
окїѣ, ѣреке, нас', гѣрѣ, дїнте, лїм-
ѣ'а, карѣѣ, брац, маѣнѣ, деѣет' шчл.;
пѣїне, апѣ, вїн, фїїнѣ шчл. Кѣм поате
зїче пентрѣ терменї шїицилор' кѣ нѣ снт' рѣ-
манешї, асенеа поате зїче шї пентрѣ зїчерїле
ачесте фаміліере тот' аша, пѣнѣ канд се-ба ле-
пѣда рѣманѣл' де тоатѣ лїмѣ'а са, рѣманѣл' кѣ
ѣззеле ѣмфлате дѣпѣ ворѣ'а де обїѣ, ? ш' апої
не каре съ амѣрѣцошезе.

Фїеѣе-каре лїмѣѣ канд а-анченѣт' съ се-
ѣлатївезе а-ѣѣт' тревѣицѣ де нѣмірї ноѣ, не
каре сав' шї ле а-фѣѣѣт' дела сїне, сав' с'а-ѣм-
прѣмѣтат' мѣкар де ѣнде, шї маї ѣртос' де
аколо де ѣнде аѣ ѣззѣт' кѣ есте ісворѣл' шїи-
цилор' шї ал' мещешѣг'рїлор': Гречї с'аѣ ѣмпрѣ-
мѣтат' дела Фенїчїенї, ѣгупциенї, Аранї, Асїрїенї
шчл. де аколо де ѣнде шї амѣѣца шїициле шї
мещешѣг'рїле; Роман'ї дела Гречї; честе лалте

нації але Европї дела Романї, шї дела Гречї а-челеа каре с'аѣ жмпрѣмѣтат' шї Романї; Ної а-семенеа о сѣ ѡрмѣмѣ, шї маї вѣртос' канд авем' де ѡнде. Ної нѣ не жмпрѣмѣтѣм' чї авѣм' кѣ жн-дрѣзналѣ дела маїка нострѣ мощенїре, шї де-ла сврорїе ноастре партеа че нї се-кѣвїне.

Ної канд авзїм' кѣте ѡн'а дїн воркеле де-ченерате гречешї пе каре кїар' Гречї ле ѡрѣск', пре-кѣм' „Катадексеск', метахїрїеск', пїрофорїеск', пїксїс', стенахорїе, сунтрофїе, уполїнсїс, ар-хонта, курамѣ, упокїмен“ шчл. нї се-паре кѣ вѣрѣе мїере, мїроасе омѣл' ачела а сїмцїтор' шї а полїтїкос': гїр канд авзїм' „фрас', проблемѣ, емблемѣ, абус', енїгмѣ, сѣстїмѣ, Хаос', атом', унїя, фас, еклїпс', еклїптікѣ“ шчл. ка-ре сѣнт' асеменеа гречешї дар тревѣнчоасе; нї се-пар' стрїеїне шї нежнцелесе, шї зїчем' кѣ сѣнт' аїносте.

Тревѣе сѣ не жмпрѣмѣтѣм', дар тревѣе фоарте бїне сѣ бѣгѣм' сеамѣ сѣ нѣ пѣтїмїм' ка негѣцѣтор'ї ачїа карї нѣ жшї нѣ бїне мѣ-сврїле, шї рѣман' блнкрѣцї (мофлѣзї). Тревѣе сѣ авѣм' нѣмаї ачелеа че не тревѣе шї де аколо де ѡнде тревѣе, шї кѣм тревѣе. ѡнї нѣ воеск' нїчї де кѣм сѣ се-жмпрѣмѣте шї фак' воркѣ ноѣ рѣ-мѣнешї: Кѣвїнтелнїн' (Дїксїонер') Кѣвїн-телнїкѣ (Логїкѣ), прѣстенцїндере (епї-тас') аскѣцїтапѣсат' (оксїтон') нем-пѣрцїт' (атом' індївїд) асврѣагрѣїт' (предїкат) амїазѣзїеск' (мерїдїан) шчл. а-цї се-жмпрѣмѣтѣ де ѡнде ле бїне шї кѣм ле бїне: де нѣ о воркѣ греческѣ о пѣн' антреагѣ гречеа-скѣ, прекѣм' „патрїотїесмос' ен.ѡ.ѡсїасмос' клї-рос“

рос“ шчл. ; де тавъ дела Франчезі, о пвн' жнтреа-
гъ французаскѣ, преквм ; „націон', оказіон',
комісіон'“ шчл. ; де тавъ дела латінеще ле пвн'
жнтреці латінеці ; преквм ; „прівілегіѣм, коле-
гіѣм, ченарѣм, пвнктѣм“ шчл. ; де тавъ дела Ита-
ліені асеменеа, преквм „соціета, ліберта, квали-
та“ шчл. Борбеле стреіне требве съ се-жмфѣ-
цошезе жн хайне рѣмжнеці ші кѣ маскѣ де рѣ-
ман' жндінтеа ноастрѣ. Романі Стрѣмоші но-
щрі де аѣ прііміт' борбе стреіне ле аѣ дат' ту-
парѣа лімб'і лор' ; еі нѣ зік' патріотісмос, ен-
дѣсіасмос, клірос шчл. чі, „патріотіемѣс', ен-
тѣсіасмѣс, клерѣс.“ Франчезі асеменеа нѣ зік'
„географіа, енергіа, кентрон', чі жеографі, енер-
жі, сантр ;“ преквм' ші Італіені „географіа,
енерѣа, чентро.“ Асеменеа ші ноі де вом' воі
съ рѣманіж' зічеріле ачесте тоате де сѣс', тре-
бве съ зічемъ „патріотісмѣ, енѣсіасмѣ, клерѣ
рѣ (*) націе, оказіе, комісіе, ѣеографіе, енер-
ѣе,

(*) Латіні ла жлѣрос аѣ фѣкѣт пе и, е, ші пе
о, ѣ, дѣпѣ фіреа лімб'і лор' ; ноі дѣпѣ фі-
реа лімб'і ноастре лепѣдѣм' пе с дела сфѣр-
шіт' ші зічем' клерѣ ; ші пентрѣ ачеста
сжнт' вреднічі де міраре маі кѣ селмѣ рѣ-
мані дела Блаж' карі почіѣ зіче кѣ требве
съ фіе чеі маі літераці ші жн лімб'а Латі-
неаскѣ ші жн чеа. рѣманѣаскѣ дѣпѣ Шко-
ліле че аѣ ; ші ачестѣ зічере нѣ нѣмаі кѣ
нѣ о кѣноск' кѣ нѣ требве а се-зіче дѣпѣ
фіреа лімб'і гречеші, клірос', фѣкѣнд ѣн
карѣарісмѣ, чі фѣк' ші ліспѣтѣ кѣ требве
съ се-зікѣ аша.

уіе, центръ, пѣнтъ, соціетате, лібертате, квалітате, привілегіѣ, колегіѣ, сая маї віне привілеціѣ, колеціѣ, „дѣпъ ценіѣл' ші натѣр'а лімбі.

Тотъ жи матеріа пентръ ампрѣмѣтаре інтѣл' ші ачестъ парадоксѣ: Ної кжнд лѣтѣм' кжте ѡн' вербъ дін латінеце сая де алт' ѡнде-ѡа сѣл конжѡгѣм', фіеце-каре лок' ші царѣ аре кжте о сгра-
ваганцѣ дѣпъ вечіні ші конлѣквіторі сѣл. Рѣ-
мані дін цар'а Рѣманеаскѣ авжнд' панѣ акѣм' а фаче кѣ Гречі, не ам' амѡѡцат' сѣ сісіім' ші сѣ піпіріім'; Рѣмані дін Трансілваніа, Банат' ші Бѣковіна, авзінд' тарѣ тот' а ѡн' а лімбі маї тарі ші маї аспре, сая амѡѡцат' сѣ ѣрѣрѣіаскѣ, ші сѣ ѣлѣіаскѣ; аікѣ кжнд лѣтѣм' верѣѡріле „формаре рекомандаре, ре-
петіре, претендере, дескріере;“ Чеї дін Цар'а Рѣ-
манеаскѣ зічем' „формалісеск', рекомандарісеск', репетірісеск', претендерісеск';“ Чеї дін Трансіл-
ваніа, Банат' ші Бѣковіна, зічем' „формѣлѣ-
еск', рекомандѣлѣеск', репетірѣеск', претендѣлѣеск', дескріѣлѣеск'“ шчл. Нѣ кѣгѣм' сеама сѣ ве-
дем' фіеце-каре верѣ де че конжѡгаре есте ші кѣм' се-конжѡгѣ; нѣ не ѡітѣм' кѣ верѣѡріле ф о р м а р е, рекомандаре сѡнт' де 1-а конж. ші кѣ тревѣ а се-зіче аша: інфінітѣл' а-форма ші формаре; партіціпіа трекѡтѣ, форматѣ; перѣмѣ презентѣл' а амѡѡціт', ф о м ѣ м', ші л а сінгѡрїт', формѣ, формі, формѣ; рекомандѣ, рекомандзі, рекомандѣ, сая формезѣ рекоман-
дезѣ, дѣпъ кѣм' авем' ші алге верѣѡрі дела 1-а конж. лѣкрезѣ, ѡнфііінецезѣ, шчл. Асемене-
неа ші верѣѡл' репетіре есте де а ѡ-а конж. ші фаче „а-репеті ші репетіре; репетітѣ; репетімѣ“ ші

ші презентѣла да сінгритъ „репетескѣ, репетещі, репетеше,“ ші аша тотъ дѣлъ рационментѣла ачеста, претендера савъ (претіндере) ші аскріере, факъ: „претендѣ, претензі, претенде,“ савъ маі рѣмънеице „претінзѣ, претінзі, претінде; аскріє; аскріі, аскріє,“ шча.

Трежде а се-черчета ші а-се-жмѣца лимѣа рѣмънеаскѣ ші ценіѣла сѣѣ, ші пентрѣ ачеста есте дестѣла о бѣгаре де сеамѣ лѣмінатѣ ші фѣръ прѣждікѣці, ші ѣн параллелісмѣ аа лимѣлорче аѣ релациє кѣ джиса. Ва а-жнченѣтъ а се-черчета жнкѣ дін веакѣла трекѣт, ші Грѣммѣтїчі сѣѣ фѣкѣтъ де мѣлці сїмціторї бѣрѣаці карї аѣ кѣноскѣтѣо ші аѣ шїѣтѣ сѣ о прецѣіаскѣ (*).

Дар

(*) Пѣнтъ акѣм шїѣтѣ, зече Грѣммѣтїчі сѣѣ вѣзѣтѣ афарѣ асѣпра лимѣї рѣмънеиці, каре сѣнт ачестеа:

1-а. Грѣмматїкѣа кѣ літере латїнеиці а вреднїкѣлѣї де Поменїре пѣрїнтелѣї Іеромонахѣлѣї Самѣїлъ Клаїнъ тупѣрїтѣ ла Віена ла анѣла 1780. Ачестѣ бѣрѣатъ а кѣноскѣтѣ ші а-скріє форте бїне лимѣа рѣмънеаскѣ.

2-а. Я Марѣлѣї Банъ Іоанъ Бѣкѣрескѣла тупѣрїтѣ жн Епископїа рѣмнекѣлѣї ла анѣла 1787 ші пе ѣрмѣ ла Віенѣа. Ачеста а-стѣтѣтѣ чѣл дїнтѣжїѣ жн цара рѣмънеаскѣ че а лѣскїє дрѣмѣла рѣмънїлоръ спрекѣлѣтѣрѣа лимѣї ші пе ѣрмѣ а лѣсатъ ка о латорїє фїлоръ ші непоцїколоръ сѣї черчетареа ші жндрептареа лимѣї, скѣмпѣ трѣвѣсѣѣ фїє поменїреа лѣї ла Тоці рѣмънї.

3-а. Я Д. Іоанъ Молнаръ Докторѣла де окї тупѣ-

Дар ка съ се-дестъвръшаскъ Гръммати́къ а
 Ръмънеаскъ, наѣ фостъ дестъла ка съ фие фъ-
 кѣте

пъритъ Ръмънеше кѣ Немцеше ла Виенъ а ла а-
 нѣла 1788. ачестъ Гръммати́къ панъ акѣм
 с'адатъ ла треі орі ла тупаръ.

4-а. Я сфинциі сале пъринтелѣи Протопопѣла ші
 Директорѣла Шкоалелоръ Ръмънеці Невните дін
 Трансѣлваніа Гадѣ Темпіанъ тупъритъ ла Сі-
 біі ла анѣла 1797.

5-а. Я Д. Ревизорѣла К. К. тупографіі дін Бѣ-
 да Георгіе Шінкаі, тупъритъ кѣ літере ла-
 тінеці жи Бѣда ла анѣла 1805.

6-а. Я Д. Антон де Маркі Директорѣла Шкоа-
 лелоръ націонале дін Бѣковинъ а, тупъритъ Ръ-
 мънеше кѣ Немцеше жи Черновічі ла анѣла 1810.

7-а. Я Д. Міхаілъ Боіауі Професорѣла де лім-
 бѣла Гречеаскъ ноѣ жи Виена. ачестъ Гръмма-
 тикъ есте пентрѣ лімбѣла Мачедоно-Ръмънеа-
 скъ, тупъритъ кѣ літере латінеці жи Віе-
 на ла анѣла 1813.

8-а. Я Д. Констандінъ Діаконовічі Логъ Про-
 фесорѣла Шкоалелоръ препаранде Ръмънеці дін
 Ярадъ, тупъритъ жи Бѣда ла анѣла 1822.

9-а. Я Д. Андreas Кліменс тупъритъ ла Бѣда
 Ръмънеше кѣ Немцеше, ла анѣла 1823.

10-а. Я Д. Іоанъ Алексі Теологѣла Абсолѣтъ, ту-
 пъритъ ла Виена кѣ літере латінеці ла анѣла
 1826.

Ферічітѣла Д. Протопопѣла Петрѣ Маіоръ
 німікъ на-вѣтатъ дін кѣте се-адѣкъ ла лѣмі-
 нареа ші чінстеа Ръмънілоръ, ші а скріс ші

кѣте ачесте Грѣммѣтичі; ера ле требѣицѣ ші де
 невое ма съ се-пѣ ші ан лѣкраре, ажа лѣсе
 ан маїневе копїлор' прїн Школї; ші амвѣцѣ
 торї кѣ еї дїн превнѣ асѣпра ачестор' Грѣммѣ-
 тичі, съ факѣ аналусл' лїмбї атат' грѣммѣти-
 чече кѣт' ші логїчече; ші ан кѣт' пентрѣ ачѣ-
 ста Бѣкѣрѣцї се-пот' фѣлї; пентрѣ кѣ анкѣ де-
 ла анл' 1816 сѣ-лескїс' ачі Школѣ Гѣманеаскѣ
 ан каре съ се-амвече Грѣмматїка ші цїїнциле
 ан лїмб'а Гѣманеаскѣ, анде чел' дїн тѣїѣ про-
 фесор' каре а-арѣнкѣт' антрѣнса челе дїн тѣїѣ
 семїнци спре лѣмінареа Гѣманїлор', а стѣтѣт'
 ферїчїтѣл' Архідіаконѣл' шї Докторѣл' ан Теоло-
 гїе шї Лецї ГЕОРГІЕ АНЗѣл', а кѣрѣїа поменї-
 ре требѣа съ фїе де мѣлѣт' прецѣ ла гоцї Гѣман-
 нї. Вл' ачі а анчепѣт' а крої Мѣзелор хїїне Гѣ-
 менецї шї а амвѣца Математїка шї Фїлософїа
 ан лїмб'а патрїї ла анл' де сѣс нѣмїт пѣнѣ ла
 1822. Антр' ачестѣ Школѣ шї а лѣат' ан-

че-

пентрѣ Ортографїа Гѣманеаскѣ кѣ лїтере ла-
 тїнецї анде аре шї ан діалог' пентрѣ анчепѣ-
 тѣл' лїмб'ї Гѣманецї; Безї Дїксїонерѣл' че сѣ-
 дат' ан Бѣла ла анл' 1825.

Бреднїче де тоатѣ лѣлѣа сѣнт' сфатѣрїле
 пентрѣ кѣм съ се-андрептезе лїмб'а Гѣман-
 неаскѣ але Д. . . Іорковїчї тупѣрїте ла
 Бѣл'а ан веакѣл' требѣт'.

Поате съ фїе шї алцї кѣрѣацї карї аѣ лѣ-
 кра асѣпра Грѣммѣтичі Гѣманецї, шї нѣ не
 сѣнт' кѣноскѣцї дїн прїчїн'а лїпсї знеї га-
 зете Гѣманецї че ва-фї поате времеа а се-
 антрѣлѣче антре ної.

чепѣтѣл' ші ачеастъ Грѣмматику ші с'а пѣс' жи
лѣкарѣ.

Дар, лимб'а Рѣмжанеску акѣм пѣшаре кѣ-
тре десѣвѣршере, ші пентрѣ кѣлтѣр'а еѣ се-осте-
неск' атацеа бѣрбацї: Дѣмнеалѣ Мареле Борник'
Георгие Голеску гѣгерѣ асеменеа о Грѣмматику
ші ѣн' Дїксїонер' Рѣмжанеск', прїн а кѣрора даре
жи тупар', ва-маї пѣшї лимб'а жнкѣ кѣте ва тре-
пте кѣтре десѣвѣршере; Дѣмнеалѣ Мареле Ло-
гѣфѣт' Іанку Бѣкѣреску аре жнкѣ о Грѣммати-
ку Рѣмжанеску кѣ літере Латїнерї гата, жи
каре зїче кѣ „прїн літере се-наце Літератѣр'а тар
дела слове сѣ нацепте чїнева де кѣт нѣмаї слов-
нїре.“ Ачест' крелїнчос' черчетѣтор' шї кѣлтїва-
тор' аа лимб'ї, шї Анакреон' Рѣмжанеск' аре асеме-
неа шї десѣгле шї мѣлт' прецѣте Поезїї, прїн
каре лимб'а Рѣмжанеску а-кащїгат' арїнї шї скоар'
рѣ лїн превнѣ кѣ фантасї'а: парѣбѣ нѣмаї кѣ
нѣ ле дѣ ла тупар' ка сѣ арате тѣтѣлор' кѣт'
поате шї лимб'а Рѣмжанеску, шї сѣ бѣкѣре пре-
тоцї Рѣмжанї прїн кѣнтѣрїле сале челе дѣлчї, бе-
сїле, тїнерѣ шї вїтезе ка ел жнебшї. Де нѣ
ле ва ла афарѣ, сѣнт' сїліт' а жї спѣне кѣ о
сѣ і ле фѣр' шї о сѣ і ле даѣ еѣ ла лѣмїнѣ.

Дар ка сѣ се-десѣвѣршаску лимб'а шї маї
бїне, шї ка сѣ се-хотѣраску о датѣ кѣм сѣ
рѣмѣ термїнї чѣї ної, ачеста нѣ се-ва пѣтеа
пѣнѣ кѣнд нѣ се-ва жнтокмї о академїе де кѣцї
ва бѣрбацї, а кѣрор' треабѣ сѣ фїе нѣмаї літе-
ратѣр'а Рѣмжанеску, карї кѣ време вор пѣне жи
регѣлѣ шї вор десѣвѣршї лимб'а прїн фачереа ѣ-
нѣї дїксїонер'. Дїксїонере не требѣск', шї маї
вѣртос' де о кам датѣ пентрѣ жнлеснїреа тра-

дѣкцііларъ: прекъм Латінеце къ Рѣмънеце, Фран-
 цозеце къ Рѣмънеце, Італіенеце, Грецеце, Нем-
 зеце къ Рѣмънеце. Дѣкрезе каре към полте ші ан-
 леснеаскъсе традѣкцііле: традѣкцііле челе бѣме жи-
 фрѣмѣсецеазъ ші новілеце лімѣа; прін еле інтръ жи-
 лімѣъ тоате фрасѣріле ші міжлоачеле де воркіре
 челе маі фрѣмолсе а деосекцііларъ дѣторі Вестіці,
 ші жмбръцошжидѣле ле фаче але сале, апоі жи-
 сфѣршіт се-поате фаче ші ън Дікціонеръ Рѣмъ-
 неце къ Рѣменеце.

Ан кѣт пентрѣ Дікціонере, требѣ а адѣче
 жнаінте непреѣтетътоареа остенеалъ ачелоръ че дѣ
 жнчепѣт ші дѣ дѣкратъ асѣпра ачеціі матеріі.
 Мѣлаці ші маі де мѣлт с'ѣ ѣстеніт спре фа-
 череа ънѣ дікціонеръ Рѣмънескъ, дар чел дінтѣіе
 че с'ѣ вѣзѣт ла дѣмінъ есте чел че с'ѣ датъ
 жи Кѣлш жи доъ томѣрї ла анѣл 1821 къ кел-
 тѣіалъ а ѣкселенціі сале Пѣрінтелѣѣ ѣпископѣл Іоанъ
 Бокъ дела Блажъ, ші ал доілеа чел че с'ѣдатъ ла
 Бѣла жнтръ ън томѣ ла анѣл 1825.

Деа Домидѣ ка съ спореаскъ Рѣжн'а къл-
 тѣрї жнтре Рѣжнї, ші съ жнчетезе тоате жи-
 протівіріле; Кобоаресе пачеа ші ферічіреа черѣлѣѣ
 престе мѣлт-сѣфферїтоареа ноастръ патріе; фїе
 лакрѣміле ші неказѣріле еї челе жнделѣнгате ші
 плїне де дѣснѣдѣждѣре дѣзїте ла черъ ші вазъ
 де аколо жнжѣре; Амѣрѣцеаскъ сѣант'а ѣні-
 ре жи брацеле еї челе о стенїге, ші дрептатеа
 жнсоцеаскъ тоате пасѣріле ші сѣѣршіріле Рѣ-
 жнїларъ ка съ фїе еї тоці фраці ші тоці съ се-
 жѣкѣре де дрептѣріле пѣмѣнтѣлѣларъ челѣѣ благо-
 словїт! фїе! фїе! фїе!

Грѣмматиѣ Рѣмжнеаскѣ.

Ѥе есте Грамматикѣ а ші жн жте се-жмпарте?

Грѣмматиѣ а есте знѣ мепершѣ прін каре жм-
вѣцѣмѣ съ кѣноащемѣ о лѣмѣ а о ворѣ ші а
о скрі жнтокмаі дѣпѣ жнсѣшірѣлѣ ші фіреа еі.

Лѣмѣ нѣмѣмѣ мѣжлокѣлѣ ачела прін каре нѣ
фачемѣ кѣноскѣтѣ ші алтора ачела че кѣцетѣмѣ,
адікѣ воінцѣ, пѣререа, тѣбѣвѣнцѣ, ідеіле ші
алтеле.

Кіпѣрѣлѣ прін каре не арѣтѣмѣ ідеіле, ноастре
сжнтѣ нѣше семне прііміте ка фіеце каре съ ара-
те о ідее, ші ачесте семне се-факѣ сѣ прін ол-
решікаре мѣшкѣрѣ але тѣрѣжѣлѣ, каре се-нѣмѣше
Пантомѣмѣ, сѣ прін сѣнѣте прѣнѣнціате,
каре се-нѣмѣше Борѣрѣ, сѣ жн сѣжршіт прін
Оарешікаре Сѣмѣолѣрѣ, каре есте мѣшешѣлѣ
скріері.

Ачі ворѣ а ноастрѣ не ва фі пентрѣ лѣмѣ а
а прѣнѣнціатѣ ші пентрѣ а скрісѣ.

Влѣментѣрѣлѣ знѣі лѣмѣі прѣнѣнціате сжнтѣ
фелѣрѣлѣ де сѣнѣте ші гласѣрѣ че еа ле аре; тар
але скріері сжнт літеріле каре сжнт афлате
прін жнвоіре ка съ арате ачесте сѣнѣте ші гла-
сѣрѣ. Сѣнѣтіле прѣнѣнціате знѣлѣ дѣпѣ алѣлѣ

факъ Зічері, ші літеріле, Сүллаке, ші пь
дрма Сүмболзрі але зічерілор каре сѣнтѣ ка ні-
ше ікоане а ле ідеілорѣ.

Зічеріле, канд дѣпе регѣлъ се-знескѣ зна кв
алта, факъ Кѣвнтѣ; км: канд адѣкѣ зічері-
ле Вкономіе, мѣмъ, рндестѣларѣ,
ші зікѣ Вкономіа есте мѣмъ а жндес-
тѣларі, атѣнчі факъ зн' кѣвнтѣ сѣв' о про-
позіціе.

Лімба дар ведемѣ къ се-фаче дін зічері,
каре есте лѣкрѣ ал грамматиці. Яша акѣма сѣ
ведемъ жн кѣте фелзрі се-потѣ черчетѣ зічеріле,
на сѣ шім' ші жн кѣте пѣрці сѣ жмпѣрцім
грамматіка.

Сѣ лѣмѣ ачестѣ ворѣре: О Дрепта-
те Сфантѣ ші вечнікъ, Тѣ фіікъ а че-
рѣлѣ ші маікъ а ферічіреі, жнсоцешѣ
претѣтінденеа воіле ші фаптеле рѣмѣ-
нілор, ка ферічіндѣ сѣ сімцѣ ші еі о
латѣ къ фѣрѣ тіне нічі чел' а тот'-пѣ-
тернік' нѣ ар пѣтеа са кѣрмѣаскъ лѣ-
меа, ші сѣ черчетѣмъ зічеріле дінтрѣнса че
жнсемнеазѣ, че аратѣ фіеіре-каре, ші км' сѣнт'
пѣсе зна лѣнгѣ алта ка сѣ факѣ ачест' жнце-
лесѣ че сѣ-копрінде жнтрѣса.

І. Зічереа рѣмѣнѣ че се-копрінде ачі,
аратѣ о фіінцѣ лѣ свѣстанцѣ; асфел' сѣнт' ші
зічеріле маікъ, фіікъ, лѣме, фаптѣ,
фіінце асеменеа арѣт' ші зічеріле Дрепта-
те, ферічіре, вое ші атот'-пѣтернік', жн-
сѣ ніше фіінці гандіте ші нѣ ка ачелеа дінтрѣн-
сар се-пот' ведеа ші піпѣі. Пе ачесте зічері да-
рѣ, ші пѣ тоатѣ че вор фіі асеменеа кѣ дѣнсе-
ле,

ле, ле нѣмимъ Зічері де фіинце, савъ май
пе сквртъ Гѣкстантѣве, ші штъ ѡнъ фелъ
де зічері.

II. Зічереа тѣ аратъ асемнеа о фіинцѣ,
ші есте явсѣ пентрѣ сквртаре ка съ нѣ май зі-
ченѣ ші алтъ дартъ Дрептате; асемнеа есте
ші зічереа еі, каре есте пѣсѣ тар ка съ нѣ май
адъогъмѣ Гѣмані. Ба съ зікъ дартъ къ а-
честѣ фелъ де зічері сѣмтъ афлате ка съ се-пке
ѣн локѣл, оаре-кѣрора нѣме ка съ нѣ ле тотъ
май зічемъ, ші де ачереа де ші сѣнтъ ші еле ѡнѣ
фелъ де сѣстантѣве, дар спре деосебіре ле нѣмимъ
ѣн локѣ де нѣме, савъ май ятъ сквртъ Про-
нѣме. Яша сѣнтъ ші зічеріле тѣне ші ѣі.

III. Зічеріле Гѣфѣнтъ, вѣчникъ, де
авемъ ачі ка се арѣтѣмѣ оареш-каре фелѣрмі аѣ
квалітѣці де але Дрептѣці, адікъ съ арѣтѣмъ
към есте дрептатеа, каре ка кѣна сар адеога
оаре-към асѣира сѣстантѣвѣлазі Дрептате,
ші пентрѣ ачестеа, фіина къ нічѣ о фіинцѣ нѣ
есте каре съ нѣ ші алтъ квалітеціле сале, акѣ-
ма май авемъ ші алтъ фелъ де зічері къ каре нѣ-
мімѣ ачесте квалітѣці, ші ле нѣмимъ Зічері
де квалітѣці, савъ Аджектѣве. Асфелъ
сѣнтъ ші алте зічері, прекѣмъ: бѣнѣ, алѣѣ,
негрѣ, рѣтѣнаѣ, стрѣмѣѣ, ші алтеле.

IV. Кѣна зікъ майкъ, арѣтъ авпѣ към
зісерѣмъ о фіинцѣ, дар нѣ хотѣрѣскъ каре май-
къ; кѣна ѣнѣ зікъ майка ѣнцелегъ пе ачереа
каре о цімъ. Яша дар ведемъ къ алтъа есте а-
зіче майкъ ші алтъа, майка, ші ачі есте
пѣсѣ ка съ хотѣраскъ аѣ съ дефінезе. Асфелъ
есте ші кѣна зікъ аѣме, ші аѣмеа, ферічіѣ

ре шѣ ферічіреї, вої шѣ воїле, фапте шѣ фрптеле, рѣмжні шѣ рѣмжнілор, атот-пѣтернік шѣ чел атот-пѣтернік. Пентрѣ ачестта даре не ачест фел де зічерї, де шѣ сѣнт шѣ еле ѡн фел де аджективе, кѣчі арѣт о кѣвалитате де а хотѣрѣ, дар спре деосебіре де нѣмїм зічерї де дефініціе аѣ де хотѣрѣре; шѣ тар, фїїна кѣ еле нічі одатѣ нѣ пот ста сїн-рѣре, чї тот дѣвна трекѣе сѣ фїе нѣсе сѣѣ лѣн-гѣ ѡн сѣбстантів, сѣѣ лѣн-гѣ ѡн алт аджек-тів, а рѣмас обїчеїѣл де а ле нѣмі Артіко-ле, кѣчі ка кѣна сѣр жнкетѣ кѣ дѣнселѣ.

V. Кѣна зік жнсоцеце, ка кѣна аш зіче кѣѣва сѣ факѣ чеѣа, аѣ сѣ фїе жн оарешї-каре кїп, адїкѣ сѣ фїе жнсоціна. Асеменеа шѣ кѣна зік сїмѣ, арѣт кѣ фак чеѣа, адїкѣ кѣ сѣнт сїнціна. Аша дар тоатѣ зічерїле аче-леа каре аратѣ кѣ фак чеѣа, аѣ кѣ пѣтїмеск, аѣ кѣ мѣ афлѣ жн оарешї-каре старѣ, адїкѣ ар-атѣ о жнтѣрїре дїнпрѣднѣ кѣѣте одатѣ шѣ кѣ о кѣвалитате, фїїна кѣ еле жнтѣреск, сѣѣ ка сѣ зік аша, аѣ сѣфлет ла тоатѣ ворѣа, се-нѣ-меск ѡербѣрї: асфел сѣнт шѣ зічерїле по-а-те, кѣрмѣї, шѣ алтеле, прѣкѣм: жмѣѣѣ, мѣ-ловеск, шѣз мѣ-гѣндеск, ш. ч. л.

VI. Зїчерѣа ферїчїна аратѣ тар о кѣвалитате, дар жнстѣ кѣ оарешї-каре лѣкраре, аша дар шѣ еа есте ѡн фел де аджектив; дар кѣ тоатѣ ачестѣа фїїна кѣ се-жмпѣртѣшаѣце шѣ де ла верѣѣ, дѣпе кѣм маї нѣврмѣ ѡм-ѣдеа маї пѣ ларї, де ачѣеа спре деосебіре о нѣмїм Партїціпїе. Асфел сѣнт шѣ алте зічерї, прѣкѣм скрїїна, ѡрѣїна, чїтїна, мѣнкѣт, гѣнаїт, аѣѣс, ш. ч. л.

VII. Зікжнд' еѣ фъръ тине, ва се зі-
кѣ еѣ ліпсінд' тѣ. Скоцжнг' де ачі не фъръ,
ші жн локѣл' лві пѣнд' кѣ, жндатъ се-
скімѣтъ жнцелесѣл', де се-ва зіче еѣ кѣ тине;
ачест' жнцелес' се-аратъ прін релация сѣв легъ-
тѣр'а че стѣ жнтре ачесте доъ зічері еѣ ші ті-
не. Яша дар татъ ші алт' фел' де зічері че ле
жнтребвѣнцѣм' ка съ арѣтѣм' оаре-каре рела-
ціи че стѣ жнтре лѣкрѣрі, каре се-нѣмеск' зі-
чер-де-релациі; ші фіінд' кѣ ачест' фел'
де зічері, тот' аѣвна съ-пѣн' жндѣнтѣа челорѣ
лалте, арѣмас' обічеіѣл' де а се-нѣмі Препозі-
ціи, каре ва се зікѣ пѣнері жндѣнтѣ. Асфел'
сѣнт' ші жн, ла, спре, кѣтре, лѣпѣ,
де, пе, ші алтеле каре съ-арѣт' ла капѣл'
ал' VII.

VIII. Кжнд' зік' претѣтѣнденеа, ва
съ зікѣ жн тот' локѣл', ші се-пѣне аѣ се-сѣвзі-
че ла верѣл' жнсоцеѣше, фііна дарѣ кѣ ачест'
фел' де зічері се-сѣвзік' ла верѣл'рі, се-нѣмеск'
Адверѣл'рі. Асфел' сѣнт' ші зічеріле акѣм,
ачі, біне, жнкѣ, каре аратъ аѣ тімп', аѣ
лок', аѣ кѣвалітате, аѣ кѣтѣцїме.

IX. Зікжнд' сѣфжнтѣ ші вечнікѣ, зі-
череа ші леагѣ аѣ конжѣгѣ ачесте доъ зічері
сѣфжнтѣ, вечнікѣ; пентрѣ каре о нѣмім'
зічере де конжѣгаре, сѣв маі не скѣрт'
Конжѣгатів'. Асфел' сѣнт' ші зічеріле сѣв,
кѣчі, дечі, ші алтеле.

X. Глѣсѣіреа о! есте жн' кѣвжнт' жнтрег',
кѣчі ва съ зікѣ орі стѣі, аѣ жнгоарче-те, аѣ
асѣлатѣ, ші аратѣ о мішкаре а сѣфлѣгѣл'ві. Ас-
фел' сѣнт' ші зічеріле ах! ох! баі! е! а! че

аратъ дѣ бѣкѣре, дѣ мѣраре, шѣ де ачеса се-нѣ-
мекъ зѣчерѣ де глѣсѣре дѣ Интержек-
ціѣ.

Аша дар ведемъ къ ка съ фачемъ о борбіре
саѣ ѣнъ кѣвѣнтъ жнтрегъ авемъ де трекѣицѣ зече
фелѣри де зѣчерѣ, каре се-зѣкъ пѣрцѣ але кѣ-
вѣнтѣвлѣ, шѣ каре сѣнтъ: Сѣбстантѣ-
бѣлъ, Пронѣмеле, Аджектѣвѣлъ, Артѣ-
колѣлъ, Бербѣлъ, Партѣципѣа, Препоз-
зѣціѣа, Адвербѣлъ, Конжѣгатѣвѣлъ шѣ
Интержекціѣа.

Ачестъ фелъ де черчетаре ка се ведемъ фѣеце-
каре зѣчере жн каре парте де кѣвѣнтъ се-адѣче,
не дѣ о парте а Грѣммѣтѣчѣ, каре се-нѣмече
Вѣтѣмолоціѣе.

Пѣтемъ жнкѣ тотъ ачесте зѣчерѣ дѣнъ боркѣ-
реа де сѣсѣ съ де черчетѣмъ шѣ жн че фелъ де ре-
лаціѣ сѣнтъ ѣнѣа кѣтре алѣа, шѣ кѣмъ трекѣе съ
фѣе легате ѣнѣа де алѣа ка съ не деа съ жнце-
лецемъ чеба; кѣчѣ тотъ пе ачесте зѣчерѣ пѣтемъ
съ де ашѣзѣмъ ѣнѣа лѣнгѣ алѣа, шѣ жнтрѣѣнѣ
кѣпѣ некѣвѣиичосъ дрептѣвлѣ жнцелес; адѣкъ: О
Дрептѣате сѣжнтъ шѣ вечнѣкъ, тѣвѣ фѣѣ-
ле чер шѣ маѣкъ фѣрѣчѣре, жнсоцѣе
прѣтѣтѣндѣнеа воѣле шѣ фѣаптеле гѣ-
мѣжнѣ, ка фѣрѣчѣндѣвле съ сѣмцѣ шѣ
вѣле одатѣ къ фѣѣрѣ тѣвѣ нѣчѣ челъ а-
тотъ-пѣтернѣкъ нѣвѣ поате кѣжрмѣеце дѣ-
меа. Ашѣсъ ачѣастѣ жншѣраре де зѣчерѣ нѣвѣ
дѣ нѣмѣкъ съ жнцелецѣмъ, саѣ де шѣ жнцелецѣмъ,
дар нѣвѣ токмаѣ ачѣеа че се-копрѣнде жн кѣвѣнтѣвлъ
челъ маѣ де сѣсѣ; прѣнъ каре ведемъ къ канѣ чер-
чѣтѣмъ кѣмъ трекѣе съ ѣнѣмъ зѣчерѣле ѣнѣа лѣнгѣ

алт'а къ съ не деа жнцелесѣл' че воім', атѣнчї
сѣнтѣм' жн алтѣ партѣ а грѣммѣтїчї че съ-нѣ-
мѣше Сунтаксѣ.

Дар маї ведем' къ тот' ачесте зїчерї къ
жнѣшї ачѣстѣ рѣлаціѣ шї къ ачѣлашї жнцелес' де
сѣсѣ, пот' съ се-скїмѣе дїн рѣндѣл' лор, шї се зї-
чѣм': рнсоцеѣше прѣтѣтїндѣнѣ воїле
шї фѣптѣле Гѣмжнїлор, о Дрѣптѣте
сѣфжнтѣ шї вѣчнїкѣ, тѣ фїїкѣ а черѣ-
лѣшї шї маїкѣ а фѣрїчїрѣї, ка фѣрї-
чїндѣшї, о лѣтѣ съ сїмѣцѣ шї еї къ
нїчї чѣл' атот-пѣтернїк' нѣ ар' пѣтѣе
съ кѣрмѣеаскѣ лѣмѣа фѣрѣ тїне. А-
чѣстѣ черчѣтарѣ а локѣлѣ шї а рѣндѣлѣ зїчерї-
лор' не маї дѣ жнкѣ шї алтѣ партѣ а Грѣммѣ-
тїчї карѣ се-нѣмѣше Констрѣкціѣ.

Черчѣтарѣа ачѣстор' трѣї пѣрцї але грѣммѣ-
тїчї се-зїчѣ къ о нѣмїре дн алѣусѣ-грѣммѣ-
тїчѣск.

Кѣнд жнѣсѣ лѣвѣра тот' ачѣрїї борѣрї де сѣсѣ
еї жнчѣп' а мѣ гѣндї шї черчѣтез' кътрѣ чїне
шї пѣнтрѣ чїне естѣ ворѣа; шї аша вѣз' къ вор-
ѣрѣа се-жндрѣптѣез' кътрѣ Дрѣптѣте, къ по-
дѣнса о експлїкѣм' къ атѣтѣа кѣвалїтѣцї арѣ-
тѣнд'о къ естѣ Сѣфжнтѣ, къ естѣ вѣчнїкѣ,
къ естѣ фїїкѣ а черѣлѣшї шї маїкѣ а фѣ-
рїчїрї, шї къ зїчѣрїлѣ чѣр' шї фѣрїчїрѣ
сѣнт' пѣсе съ хомѣраскѣ аѣ съ дѣтермїнезе пѣ
зїчѣрї-лѣ фїїкѣ шї маїкѣ, аїкѣ съ арѣтѣ
акѣї фїїкѣ шї акѣї маїкѣ; шї тѣрѣ вѣз' къ
Дрѣптѣтеа чѣа къ атѣтѣа кѣвалїтѣцї естѣ рѣ-
гатѣ ка съ жнсоцеаскѣ, аїкѣ съ фїѣ жн-
соціндѣ? Шї афлѣ къ пѣ воїлѣ шї фѣптѣле
Гѣ-

Г ъ м ж н і л о р', ш і к њ з і ч е р е а Г ъ м ж н і л о р' в-
 с т е п ъ с њ к њ с њ д е т е р м і н е з е а л e к њ і в о і ш і a л e
 к њ і ф а п т e ? Ш і ж н к њ м e р г ж н д' м а і ж н a і ш т e ч e р-
 ч e т e з ъ н d e c e ж н c o ц e л e c k њ в o і л e ш і ф a п т e л e Г ъ-
 м ж н і л o р' ? ш і a ф л ѡ п р e т ѡ т і n d e n e a ; п e ѡ р м њ
 м a ѡ т' г ж n d ѡ c њ в ѡ з' п e н т р ѡ к a p e п р і ч і н њ c e t e
 к e m a т њ a p e п т a t e a ? — п e н т р ѡ k a c њ ф a k њ п e
 Г ъ м ж н і c њ c і m ѡ ц њ. — Ч e c њ c і m ѡ ц њ ? — K њ ч e л'
 a т o т' - п ѡ т e р н і k' н ѡ п o a t e k ж p m ѡ і л ѡ m e a ф ѣ р њ
 a ж n e a ; a т ѡ н ч і п р і n т р a ч a c т њ ч e р ч e т a p e a ф л ѡ m'
 ж n c ѡ ш і ж n c e л e c ѡ л' ч e k o п p і n d e a ч e a c т њ в o p ѡ і p e ,
 ш і a ш a п р і n т p ж n c a в e л e m' k њ m a і a в e m' ш і a л-
 т њ п a p t e a Г р ѡ m m ѡ т і ч і і , ж n c њ л o г і ч e a c k њ , k a-
 p e c e - н ѡ m e ц e ч e р ч e т a p e a п p o п o з і ц і і l o p'
 a ѡ a n a л ѡ c ѡ л o г і ч e c k.

Д a p ф і і n d' k њ л ѡ k p ѡ a л' г р ѡ m m ѡ т і ч і і c e t e
 ш і ж n d p e п т a p e a c k p і c o p і k a ф і e ц e ч e z і ч e p e c њ
 c e - c k p і e a ѡ п њ k ѡ в і і n c њ a k a p e c e d і n ж n c ѡ ш і a n a-
 л ѡ c ѡ l' г р ѡ m m ѡ т і ч e c k' ш і l o г і ч e c k' , a e a ч e a v e-
 d e m' k њ c ф ж p ш і m' г р ѡ m m a т і k a a ф л ж n d' k њ m a і
 a p e ж n k њ o п a p t e k a p e c e - н ѡ m e ц e O p т o г p a-
 ф і e c a ѡ a p ѡ п т њ - c k p і c o a p e.

Д і n т p a ч e c t e a d a p њ v e d e m' k њ ж n г р ѡ m m a-
 т і k њ ж m ѡ ц њ ѡ m' c њ k ѡ n o a ц e m' z і ч e p і l e , a п o і c њ
 a e ж n t p e k ѡ і n c њ ѡ m' , п њ ѡ p m њ c њ n e г ж n d і m' a c ѡ-
 v p a l o p' , ш і ж n c ф ж p ш і t' c њ a e c k p і m' , п e н т p ѡ
 k a p e ж n п ѡ т p ц і m' г р ѡ m m a т і k a ж n t p e і п ѡ т p ц і ; a-
 a і k њ : ж n a n a л ѡ c ѡ l' - Г р ѡ m m ѡ т і ч e c k ѡ ,
 a n a л ѡ c ѡ l' - l o г і ч e c k ѡ ш і O p т o г p a ф і e.

Ш і t a p њ a n a л ѡ c ѡ l' Г р ѡ m m ѡ т і ч e c k' c e - c ѡ k-
 т a m п a p t e ж n t p e і : ж n ѡ т ѡ m o л o ц і e , ѡ y н-
 т a k c' , ш і K o н c т p ѡ k ц і e. Ш і a ш a k a c њ
 ж ш і m' a e л a ч e л e m a і c і m п л e ш і m a і л e c n e , k њ-
 t p e

тре челе компесе ші маї греле; вом' жиче не жм-
вѣцѣтъ рѣа грѣммѣтїчї де ла черчетареа пѣрци-
лор кѣвѣнтѣавї.

К а п' І.

Пентрѣ СВЪСТАНТІВЪ.

СВЪСТАНТІВЪЛ' есте о зїчере каре о жн-
треквїнцѣмъ съ арѣтѣмъ о фїїнцѣ аѣ зїѣ лѣкрѣ.
Зїчери-ле лар омѣ, касѣ, пїатрѣ,
дрептате, жнѣрѣ, сѣнт' свѣстантїве кѣчї
аратѣ фїїнце; лар кѣ тоате ачестеа знеле ара-
тѣ фїїнце де вѣзѣт' шї сїмѣте, прекѣм, омѣ,
касѣ, мѣнте, шї алтеле фїїнце гжидїте шї
каре нѣ се-пот' ведеа, прекѣм Дрептате жн-
ѣрѣ. Ачестѣ деосевїре не фаче съ жмпѣр-
цїмъ свѣстантеле жн доѣ: адїкѣ пѣ ачелеа каре
аратѣ фїїнце де вѣзѣт' шї фїрецї ле нѣмїмъ
свѣстантїве Матерїале; шї пе челе ка-
ре аратѣ фїїнце де гжидїт' шї каре нѣ се-пот'
жнцелече кѣ сїмѣрїле челе дїн афарѣ, СВЪ-
СТАНТІВЕ Ідеале.

СВЪСТАНТІВЪЛ' Матерїал' пїатрѣ есте де
оѣре шї се-кѣвїне ла тоате пїетрїле, асеменел
шї свѣстантївѣл' омѣ есте де оѣре шї се-кѣ-
вїне ла тоцї оменї; асфел сѣнт' шї свѣстан-
тївеле калѣ, мѣнте, рѣѣ, шї алтеле, пентрѣ

трѣ ачеста дар ле нѣмимъ Сѣкстантѣве
Матеріалѣ Комѣне (де обѣ), кѣчи се-
кѣвинъ ла ѡнъ фелѣ ѡнтрегъ.

Кѡнд зѣчемъ ѡнѣтъ Петрѣ, ведемъ кѣ есте
ші елѣ ѡнѣ сѣкстантѣвѣ Матеріалъ, дар нѣ се-
кѣвине а нѣмѣ кѣ дѡнѣсѣлъ пе тоѣ оаменѣ, чѣ нѣ-
маѣ пе ачела карѣ поартѣ ачестъ нѣме, асеменѣ
ші Дѣне ре нѣ се-кѣвине ла тоате рѣѣрѣле, пре-
кѣмъ шѣ Бѣкѣрѣшѣ нѣ ла тоате орашеле. Яшѣ
ачестъ фелъ де сѣкстантѣве се-нѣмескъ Пропрѣ
(ѡнѣсѣшѣ) кѣчи се-кѣвинъ нѣмаѣ ла ѡнъ сѣнѣврѣтъ
індѣвѣдѣ.

Сѣкстантѣвѣлъ тарѣ Нороа ведемъ кѣ шѣ
ел есте Матеріалъ, дар нѣ ка челе де сѣсѣ, кѣчи
прѣн трѡнѣсѣлъ негрѣшѣтъ ѡнѣцелеѣемъ маѣ мѣлѣцѣ оа-
менѣ; асфелъ шѣ прѣн сѣкстантѣвѣлъ оасте ѡнѣ-
целеѣемъ маѣ мѣлѣцѣ осташѣ; прѣн пѣтрѣшъ маѣ
мѣлѣте пѣтре, шѣ алтеле; пентрѣ карѣ пре ачестъ
фелъ де сѣкстантѣве матеріалѣ ле нѣмимъ Кол-
лектѣве (копрѣнзѣтоаре), кѣчи аратѣ о аѣѣ-
нарѣ аѣ о кѣлѣѣере де маѣ мѣлѣте аѣкѣрѣрѣ.

Дѣнтръ ачестѣа аѣѣнѣтъмъ кѣ сѣкстантѣвѣле
се-ѡнѣпартъ ѡнѣдоѣ: ѡнѣ Матеріалѣ шѣ Идеале, шѣ
кѣ челе Матеріалѣ се-сѣбѣтѣмпартъ ѡнѣ трѣѣ: ѡнѣ
Комѣне, Пропрѣ, шѣ Коллектѣве.

Сѣкстантѣвѣлъ арѣтѣѡнѣ фѣѣнѣце, амъ фостъ
сѣлѣцѣ сѣѣ аѣмъ доѣ формѣ, ѡна касѣ аратѣ о
фѣѣнѣцѣ сѣнѣврѣтъ, преѣмъ о мѣ, шѣ алѣта ка сѣ
аратѣ маѣ мѣлѣте, преѣмъ о аменѣ, карѣ фор-
ме ле нѣмимъ Нѣмерѣ, карѣ сѣнѣтъ доѣ: сѣн-
гѣврѣтъ шѣ ѡммѣлѣцѣтъ.

Ка сѣ деѣѣвѣдѣкъмъ нѣмѣтѣрѣлъ де есте сѣнѣгѣ-
рѣтъ сѣѣ де есте ѡммѣлѣцѣтъ сѣкѣнѣбѣтъмъ терменѣлъ
аѣѣ-

алікѣ сфѣршитѣл ; кѣм , мѣнѣ сінгѣрїт , мѣнѣцї жмѣлцїт .

Фїїнциле знеле сѣнтъ бѣрѣѣтецї , прѣкѣмъ , Дѣѣ , Дѣпѣ ; алтеле фемеецї , кѣм , о ае , гѣїнѣ , шї алтеле тарѣ нїчї бѣрѣѣтецї , нїчї фемеецї , кѣм , Демн , пѣмѣнт . Ячесте деспѣрцїрї ле нѣмїмъ Неамѣрї ; шї аша свѣстантївѣл маї аре жнкѣ шї треї Неамѣрї : Барѣѣтѣск , Фемеескъ шї Нѣѣтрѣ .

Бѣрѣѣтѣскъ есте ачела каре аратѣ о фїїнѣцѣ бѣрѣѣтѣаскѣ , шї ла сінгѣрїт шї ла жмѣлцїт аре формѣ бѣрѣѣтѣаскѣ , кѣм : омѣ , о аменї , бѣрѣѣат , бѣрѣѣацї .

Фемеескъ есте ачела каре аратѣ о фїїнѣцѣ феметаскѣ , шї шї ла сінгѣрїт шї ла жмѣлцїт аре формѣ феметаскѣ кѣм : фемее , фемеї , порѣѣмѣцѣ , порѣѣмѣце .

Нѣѣтрѣ есте ачела каре аратѣ о фїїнѣцѣ нїчї бѣрѣѣтѣаскѣ , нїчї феметаскѣ , шї ла сінгѣрїт аре формѣ бѣрѣѣтѣаскѣ , тар ла жмѣлцїт феметаскѣ ; кѣм : лемн , лемне , кондеїѣ , кондеїе .

А С Е М Н А Р Е

Омѣл есте іѣѣторъ де сїне ; нїмїк нѣ алѣсатъ кѣрѣѣа сѣ нѣї деа асемѣнаре лѣї ; дїн каре прїчїнѣ шї мѣлѣте нѣѣтре лѣ лѣатъ формѣ бѣрѣѣтѣаскѣ , шї алтеле феметаскѣ . Яша пе соаре ної л амъ фѣѣкѣт де неамъ бѣрѣѣтѣскъ , шї пе лѣнѣ де неамъ фемениескъ , шї алтеле асеменеа , каре жнтр алте лїмѣї жшї лѣѣ алте фор-

ме дин погривъ, знае челе фїреце кѣрѣтѣщї
саѣ фемїещї рѣмѣнъ жнвечї тотъ аша.

Фїинцеле сѣнтъ жн фелѣрїмї де релациї зна
кѣтре алта дѣпъ лѣрѣрїле че факъ зна асѣпра
алтїа; шї аша жнеорї авемъ трекѣинцѣ съ нѣ-
мїмъ фїинцеле, шї зїчемъ, омѣ, лемнѣ, лѣ-
ме, шча; алте орї времъ съ арѣтѣмъ кѣ о фїин-
цѣ есте дїнтралта саѣ а алтїа, шї зїчемъ,
калѣ, дѣ лемнѣ, омѣ де лѣме, кѣте одатѣ
спѣнемъ кѣ о фїинцѣ дѣ алтїа чева, шї зїчемъ
Георге дѣ лѣ лѣме; кѣте одатѣ гартѣ арѣ-
тѣмъ кѣ о фїинцѣ лѣкреазѣ чева асѣпра алтїа,
кѣмъ: ненорочїтѣлѣ кїамѣ пѣ лѣме;
алте орї кемѣмъ, кѣмъ: о лѣме; шї жн сѣѣр-
шїтѣ алтѣ датѣ времъ съ арѣтѣмъ кѣ о фїин-
цѣ вїне де лѣ алта, кѣмъ: лѣ лѣ шї дѣ фѣї-
марѣа есте де лѣ лѣме: ачесте жнтѣм-
плѣрї ле нѣмїмъ Казѣрї, шї жн лїмѣ лѣ рѣманѣ-
скѣ ле арѣтѣмъ кѣ препозиціїле де, лѣ, пѣ,
шї де лѣ, фїїна кѣ сѣбѣстантївеле жнтрѣ жнса
нѣ дѣ алтѣ скїмѣаре де кѣтѣ а нѣмѣрѣлѣ.

Жкѣма зїчемъ кѣ сѣбѣстантївеле маї дѣ шї
казѣрї, кѣре сѣнтъ шѣсе:

Челѣ дин тѣїѣ фїїна кѣ нѣмїмъ кѣ дѣнѣлѣ,
се зїче Нѣмїнатїѣ (де Нѣмїре), шї се-ре-
спѣнде лѣ жнтребарѣа чїне.

Челѣ дѣл доїлеа фїїна кѣ арѣтѣ пѣ стѣ-
нѣнѣлѣ саѣ неамѣлѣ, се зїче Генѣтїѣ (де неамъ),
се фѣче кѣ де шї се-респѣнде лѣ жнтребарѣа а
кѣї дѣ дѣче.

Челѣ дѣл трѣїлеа, фїїна кѣ се-жнтрекѣїнзеа-
зѣ лѣ дѣре, се-нѣмѣце Дѣтїѣ (де дѣре), се-
арѣтѣ кѣ лѣ, шї се-респѣнде лѣ жнтребарѣа кѣї
саѣ лѣ чїне саѣ лѣ че.

Чел' д'ал патрѣлеа фїїна къ аратъ причинъ
 аѣ кавзъ се зиче **АКВЗАТИВЪ** (де кавзъ), се
 кѣноаще дѣпъ пе, аѣ фѣръ дѣнса, аѣ мѣкар
 дѣпъ орі каре алтъ препозиціе, шї се-респѣнде
 ла антребарее яъ чїне, сав пѣ че.

Чел' д'ал чїнчелеа, фїїна къ кемъм' кѣ дѣн-
 сѣла, се зиче **В О К А Т И ВЪ** (де кемаре).

Чел' д'ал шаселеа, фїїна къ ал антребѣн-
 цѣм' кѣна врем' сѣ арѣтѣм' къ ѣн' лѣкрѣ вїне
 де вѣдева, се-нѣмѣще **АБЛАТИВЪ** (де-лѣаре); се
 кѣноаще дѣпъ дела аѣ де, шї се-респѣнде ла
 антребарее дела чїне аѣ де чїне.

АКЪМА кѣна вом-врее ної сѣ лѣтѣм' ѣн'
 СВѢСТАНТИВЪ КА Сѣ ведем' кѣм' фаче ан тоате
 кавзѣїле шї ла амѣндѣ нѣмерїле, лѣвнїї ної зї-
 чем' къ деклїнѣм' ачел' СВѢСТАНТИВЪ, шї лѣкра-
 рее каре о фачем' се-зиче **Д Е К Л И Н А Ц И Е**.

Ан грѣмматїкѣ, дѣпъ кѣм' ам' маї зїс',
 ѣмвѣцѣм' лїмѣа, шї аша требѣе сѣ цїм' тоа-
 те СВѢСТАНТИВЕЛЕ Кѣм' се-дїклїнеазѣ. Ачеста
 о сѣвѣршїм' прїн брѣокѣтѣва СВѢСТАНТИВЕ АЛЕСЕ
 ка фїеѣе-каре сѣ сѣвѣжаскѣ де ексемпѣл' асѣпра
 кѣрѣїа сѣ деклїнѣм' шї алтеле, шї антр'ѣнселе
 прїн мїѣлокѣл' ачеста афѣтѣм' деклїнаціа тѣтѣ-
 лор' челор' лалте.

Деклїнаціа де Вѣрѣѣтѣѣї.

Бѣрѣ. сїнг.

Бѣрк. ѣмм.

Н. Сокрѣ—ѣ

Н. Сокрї—ї

Г. де сокрѣ

Г. де сокрї

Д. ла сокрѣ

Д. ла сокрї

ѣк.

Як. не сокрѣ

В. о сокрѣ

Яб. де ла аѣ де сокрѣ.

Як. не сокрі

В. о сокрі

Яб. де ла аѣ де сокрі.

А л т њ.

С і н г.

Ж м м.

Н. Боѣ—ѣ

Г. де боѣ

Д. ла боѣ

Як. не боѣ

В. о коѣ

Яб. де ла аѣ де боѣ.

Н. Бої—ї

Г. де бої

Д. ла бої

Як. не бої

В. о бої

Яб. де ла аѣ де бої.

А л т њ.

С і н г.

Ж м м.

Н. Лѣпѣ—ѣ

Г. де лѣпѣ

Д. ла лѣпѣ

Як. не лѣпѣ

В. о лѣпѣ

Яб. де ла аѣ де лѣпѣ.

Н. Лѣпї—ї

Г. де лѣпї

Д. ла лѣпї

Як. не лѣпї

В. о лѣпї

Яб. де ла аѣ де лѣпї.

А л т њ.

С і н г.

Ж м м.

Н. Кѣїне—е

Г. де кѣїне

Д. ла кѣїне

Як. не кѣїне

В. о кѣїне

Яб. де ла аѣ де кѣїне.

Н. Кѣїнї—ї

Г. де кѣїнї

Д. ла кѣїнї

Як. не кѣїнї

В. о кѣїнї

Яб. де ла аѣ де кѣїнї.

Я Л Т ъ.

Синг.

Жмм.

Н. Татъ—ъ

Н. Тащѣ—ї

Г. де татъ

Г. де тащѣ

Д. ла татъ

Д. ла тащѣ

Жк. пе татъ

Жк. пе тащѣ

В. о татъ

В. о тащѣ

Жб. дела аѣ де татъ.

Жб. дела аѣ де тащѣ.

Деклинаціе де Фемеіеши.

Синг.

Жмм.

Н. Фемее—е Вале

Н. Фемеі—ї Вѣї

Г. де фемее

Г. де фемеі

Д. ла фемее

Д. ла фемеі

Жк. пе фемее

Жк. пе фемеі

В. о фемее (1)

В. о фемеі

Жб. дела аѣ де фемее.

Жб. дела аѣ де фемеі.

Я Л Т ъ.

Синг.

Жмм.

Н. Лвнъ—ъ Касъ

Н. Лвнѣ—ї Касе

Г. де лвнъ

Г. де лвнѣ

Д. ла лвнъ

Д. ла лвнѣ

Жк. пе лвнъ

Жк. пе лвнѣ

В. о лвнъ

В. о лвнѣ

Жб. дела аѣ де лвнъ.

Жб. дела аѣ де лвнѣ.

Я Л Т ъ.

Синг.

Жмм.

Н. Стеа—а

Н. Стеде—де

Г. де стеа

Г. де стеде

Д.

(1) Челе фемеіши ла вокатів' есте жи обичеіѣ а лвнѣ пе о ши жи ѡрмъ; км; фемеео, лвн'о; шча.

Д. ла стѣа

Ак. пе стѣа

Б. о стѣа

Ак. дела аѣ де стѣа.

Д. ла стѣлѣ

Ак. пе стѣлѣ

Б. о стѣлѣ

Ак. дела аѣ де стѣлѣ.

Деклинаціе де Невѣтрѣ.

Синг.

Тма

И. Демнѣ—ѣ

Г. де демнѣ

Д. ла демнѣ

Ак. пе демнѣ

Б. о демнѣ

Ак. дела аѣ де демнѣ.

И. Демне—е

Г. де демне

Д. ла демне

Ак. пе демне

Б. о демне

Ак. дела аѣ де демне.

А л т ъ.

Синг.

Тма

И. Пѣмѣнтѣ—ѣ

Г. де пѣмѣнтѣ

Д. ла пѣмѣнтѣ

Ак. пе пѣмѣнтѣ

Б. о пѣмѣнтѣ

Ак. дела аѣ де пѣмѣнтѣ.

И. Пѣмѣнтѣрѣ—рѣ

Г. де пѣмѣнтѣрѣ

Д. ла пѣмѣнтѣрѣ

Ак. пе пѣмѣнтѣрѣ

Б. о пѣмѣнтѣрѣ

Ак. дела аѣ де пѣмѣнтѣрѣ.

А л т ъ.

Синг.

Тма

И. Бѣне—е

Г. де бѣне

Д. ла бѣне

Ак. пе бѣне

Б. о бѣне

Ак. дела аѣ де бѣне.

И. Бѣнѣрѣ—рѣ

Г. де бѣнѣрѣ

Д. ла бѣнѣрѣ

Ак. пе бѣнѣрѣ

Б. о бѣнѣрѣ

Ак. дела аѣ де бѣнѣрѣ.

Дѣятелнѣе а дѣятѣмъ кѣ дѣнъ свѣстантѣ
вѣлѣ кѣрѣкѣтѣнѣ, ла сингѣрѣтѣ ѣнѣлѣ съ термѣнѣлѣ

ЗЪ ЖН Ъ (КЪРАТЪ) АЪ Ъ (МЪТЪ) АЛТЕЛЕ ЖН Е ШІ
 АЛТЕЛЕ ЖН ТЪ, КАРЕ ТОАТЕ ЛА ЖММЪЛЦИТЪ СКИМЪТЪ
 ВОКАЛА ДЕ КАРАКТЕРЪ ЖН І (СКЪРТЪ), АФАРЪ ДЕ ЧЕ-
 ЛЕ КАРЕ ЛАНГЪ ВЪ АЪ ШІ ВЪН Л ПРЕКЪМЪ КАЛЪ, КА-
 РЕ ЛА ЖММЪЛЦИТЪ СТЪРЪМЪТЪЖИДЪ ПЕ ВЪ ЖН І, ЛЕАПЪ-
 АЪ ПЪ Л КЪМЪ: КАІ.

ДІН ЧЕЛЕ ФЕМЕЕЦІ ТАР ВЕДЕМЪ КЪ ВЪНЕЛЕ СЕ
 ТЕРМИНЕАЗЪ ЖН Е, АЛТЕЛЕ ЖН ТЪ ШІ АЛТЕЛЕ ЖН А,
 КАРЕ ТОАТЕ ЛА ЖММЪЛЦИТЪ СЕ-СКИМЪТЪ АЪ ЖН І
 АЪ ЖН Е, ЖНСЪ КЪ АЧЕАСТЪ ДЕОСЕВІРЕ: КЪ АЧЕЛЕА
 КАРЕ СЪ СФЪРШЪСКЪ ЖН Е, ЛА ЖММЪЛЦИТЪ ЖА СКИМ-
 БЪ ЖН І, ШІ ДАКА ЛАНГЪ Е, ВА АВЕА Л, ЖА ЛЕАПЪ-
 АЪ; ЛЪМЪ: КАЛЕ, КЪІ, ВАЛЕ, ВЪІ; ЧЕЛЕ
 КАРЕ СЪ СФЪРШЪСКЪ ЖН ТЪ, АЧЕЛЕА ЛА ЖММЪЛЦИТЪ
 ВЪНЕЛЕ ЖА СКИМЪТЪ ЖН Е ШІ АЛТЕЛЕ ЖН І; ТАР ЧЕЛЕ
 КАРЕ СЕ СФЪРШЪСКЪ ЖН А, ЛА ЖММЪЛЦИТЪ ЖА СКИМ-
 ПЪ ЖН Е ШІ ПЪЖНИТЪ ШІ ВЪН Л; КЪМЪ: РЪНА ВЪ-
 РЕА РЪНА ВЪРЕЛЕ, Ш. Ч. Л.

ЧЕЛЕ НЕВЪТРЕ, ТАРЪ СЕ СФЪРШЪСКЪ АЪ ЖН Ъ АЪ
 ЖН Е, ПЕ КАРЕ ЛА ЖММЪЛЦИТЪ ЖА СКИМЪТЪМЪ АЪ ЖН ВЪ
 АЪ ЖН ВЪРІ, ШІ ТОАТЕ СЕ ВЪДЪ ЖН ДЕКЛІНАЦІІЛЕ
 ЧЕ АРЪТАРЪМЪ.

САНТЪ ВЪНЕЛЕ НЕВЪТРЕ КАРЕ СЕ ТЕРМИНЕАЗЪ ЖН
 Е ШІ ЛА ЖММЪЛЦИТЪ НЪ ПЪТІМЕСКЪ НИЧІ О СКИМЪА-
 РЕ КЪМЪ: НЪМЕ, СПАТЕ, Ш. Ч. Л. АСФЕЛ САНТЪ
 ШІ ВЪНЕЛЕ ФЕМЕЕЦІ КАРЪ СЕ-ТЕРМИНЪЗЪ ЖН ОАРЕ;
 КЪМЪ ВОРБИТОАРЕ Ш. Ч. Л.

Л Н С Е М Н А Р Е

АЧЕСТЕ ДЕКЛІНАЦІІ САНТЪ НЪМАІ ДЕ СВЪСТАН-
 ТІВЕ ФЪРЪ А-АМЕСТЕКА ШІ АРТИКОЛЪЛЪ, ВЪДЕ КЪНА

вомъ вені, вомъ арѣта кѣмъ се ѡнке ея кѣ
свѣстантѣвѣл'.

Свѣстантѣвѣл' амъ зѣс' кѣ ѡ лѣмба рѣмѣ,
неискѣ нѣ се деклінеазѣ, де нѣт' прѣн ѡжѣторѣл'
препозѣцілорѣ арѣт' казѣрѣл': ла ачеастѣ регѣл'
челе фемеецѣ се деосѣвек'; кѣчѣ еле ѡ Генетѣв'
шѣ Датѣв' фак' ѡ токмаѣ двѣт' кѣмъ фак' ла
ѡммѣлцѣт'; кѣмъ: ѡнцелелѣпта фемее, 'а
ѡнцелелѣптѣ фемееі ш. ч. л. кѣ толте аче-
стеа шѣ еле нѣ двѣ маѣ мѣл'т' де доѣ скѣмѣтѣрѣ
адѣкѣ а ле нѣмѣтѣрѣлѣвѣ.

КАП' ІІ.

Пентрѣ Пронѣме.

Пронѣмеле есте о зѣчере че се пѣне ѡ лѣ-
кѣл' нѣмелѣдѣ, шѣ арѣтѣ персоанеле, адѣкѣ
ѡ лѣк' де а зѣче ѡлександрѣ скрѣв', зѣк'
еѣ скрѣв'; ѡ лѣк' де Петрѣ чѣтещѣ, тѣ
чѣтещѣ ш. ч. л.

Персоанеле сѣнт' трѣі: ѡнтѣлѣ, адоѣ, шѣ
атрѣлѣ.

ѡнтѣлѣ персоанѣ есте ачеле каре ворѣще
кѣмъ: еѣ; адоѣ ачеле кѣ каре ворѣще, кѣмъ тѣ,
шѣ атрѣлѣ ачеле пентрѣ каре ворѣще кѣмъ: ел', ел'.

Пронѣмеле се ѡмѣарт' ѡ доѣ: ѡн Сѣмпле
шѣ Комѣсе.

Пронѣме Сімпле.

Персона I.

Сингвр.

Жммвѣц.

Н. Ёѣ

Г. де міне

Д. міе, жмі, ші мі

Жк. пе-міне, ші мѣ

В. о еѣ

Жб. де ла аѣ де-міне.

Н. Ної

Г. де ної

Д. ноѣ, не ші ні

Жк. пе-ної ші не

В. о ної

Жб. де ла аѣ де ної.

Персона II.

Сингвр.

Жммвѣц.

Н. Тѣ

Г. де тине

Д. ціе, жці, ші ці

Жк. пе-тине ші те

В. о тѣ

Жб. де ла аѣ де тине.

Н. Вої

Г. де вої

Д. воѣ, вѣ ші ві

Жк. пе-вої ші вѣ

В. о вої

Жб. де ла аѣ де вої.

Персона III.

Сингвр.

Жммвѣц.

Бѣрб. ші Невтр.

Бѣрбтескѣ.

Н. Елѣ ші джнсѣл'

Г. а лѣї

Д. лѣї, жї, жшї ші і

Жк. пе-елѣ, джнсѣл', жл',

пе сіне ші се

В. о елѣ

Жб. де ла аѣ де ел' ші

джнсѣл'.

Н. Ёѣ ші джнші

Г. а лорѣ

Д. лорѣ, ле, лі ші жшї

Жк. пе еї джнші, жї, пе

сіне ші се

В. о еї

Жб. де ла аѣ де еї ші

джнші.

Сінгър.

Жммуца.

Фемееск.

Фем. ші Невтр.

Н. Ва ші джнса

Н. Вле ші джнселе

Г. а ей

Г. а лорѣ

Д. ей, джнсей, жі, жішіші

Д. лорѣ, ле, лі, ші жіші

Жк. пе ва, джнса, о, пе

Жк. пе-еле джнселе, ле,

сіне ші се

пе сіне ші се

В. о ва

В. о еле

Жб. де ла аѣ де еа ші

Жб. де ла аѣ де еле ші

джнса.

джнселе.

П р о н я м е К о м п о з и ц і я

П е р с о н а I.

Сінг.

Жммуца.

Н. Вѣ-джнсѣмі

Н. Ної - жішіне

Г. де міне-джнсѣмі

Г. де ної - жішіне

Д. міе-джнсѣмі ші міе'мі

Д. ноѣ - жішіне

Жк. пе - міне-джнсѣмі ші

Жк. пе - ної - жіші-

пе сінемі

не

В. — — — —

В. — — — —

Жб. де ла аѣ де міне-

Жб. де ла аѣ де ної-

джнсѣмі.

жішіне.

П е р с о н а II.

Сінгър.

Жммуца.

Н. Тѣ - джнсѣці

Н. Вої - жішівѣ

Г. де тіне - джнсѣці

Г. де вої - жішівѣ

Д. ціе - джнсѣці ші ціеці

Д. воѣ - жішівѣ

Жк.

Ѧк. пе тѣне - жнѣвѣи шѣ	Ѧк. пе воѣ - жнѣвѣи шѣ
пе сѣнеѣи	пе сѣнеѣи
В. — — — —	В. — — — —
Ѧв. де ла аѣ де тѣне - жнѣвѣи шѣ сѣнеѣи.	Ѧв. де ла аѣ де воѣ - жнѣвѣи шѣ сѣнеѣи.]

Персона III.

Сѣнѣвѣи.

Ѧммѣи.

Бѣрѣи. шѣ Нѣвѣтр.	Бѣрѣѣтѣстѣи.
И. Вѣлѣ - жнѣвѣи	И. еѣ - жнѣвѣи
Г. а лѣи - жнѣвѣи, шѣ	Г. а лѣрѣ - жнѣвѣи, шѣ а
а лѣи шѣ	лѣрѣ шѣ
Д. лѣи - жнѣвѣи, шѣ	Д. лѣрѣ - жнѣвѣи, шѣ лѣ
лѣи шѣ	рѣ шѣ
Ѧк. пе ел - жнѣвѣи шѣ пе	Ѧк. пе еѣ - жнѣвѣи, шѣ пе
сѣнеѣи	сѣнеѣи
В. — — — —	В. — — — —
Ѧв. де ла аѣ де ел - жнѣвѣи шѣ шѣ сѣнеѣи.	Ѧв. де ла аѣ де еѣ - жнѣвѣи шѣ, шѣ сѣнеѣи.

Сѣнѣвѣи.

Ѧммѣи.

Фѣмѣи.	Фѣмѣи. шѣ Нѣвѣтрѣи.
И. Вѣлѣ - жнѣвѣи	И. Вѣлѣ - жнѣвѣи
Г. а еѣ - жнѣвѣи	Г. а лѣрѣ - жнѣвѣи
Д. еѣ - жнѣвѣи, шѣ	Д. лѣрѣ - жнѣвѣи шѣ лѣ
еѣ шѣ	рѣ шѣ
Ѧк. пе ел - жнѣвѣи шѣ пе	Ѧк. пе елѣ - жнѣвѣи шѣ пе
сѣнеѣи	сѣнеѣи
В. — — — —	В. — — — —
Ѧв. де ла аѣ де ел - жнѣвѣи шѣ, шѣ сѣнеѣи.	Ѧв. де ла аѣ де елѣ - жнѣвѣи шѣ, шѣ сѣнеѣи.

К а в

К А П' ІІІ.

П е н т р ъ Я д ж е к т и в ъ.

Яджективѣла есте о зичере, каре аратѣ квалитате аѣ фелѣрмеа свѣстантивѣлаѣ; прекѣм кѣна зик' таблаѣ, де воѣ се арат' ѣна аѣ маѣ мѣла де квалитѣцила таблаѣ, зик' неагрѣ, пѣтраѣ, ноѣ, шѣла, шѣ ачестеа сѣнт аджективе.

Тот' аджективѣла аратѣ ѣн' свѣстантив', кѣчи тѣрѣве сѣ фѣ чеѣа ка сѣ фѣ асфел'.

Ѣла аре ка шѣ свѣстантивѣла тѣре неамѣри, доѣ нѣмере, шѣ шѣсе маѣзѣри.

Ѣла се-ѣмпарт' ка шѣ свѣстантивѣла ѣн Маѣриале шѣ Идеале.

Маѣриале сѣнт' ачелеа каре аратѣ о квалитате фѣреаскѣ, кѣм' алѣ, рошѣ, рѣтѣна, стрѣжмк, шѣла.

Идеале сѣнт' ачелеа каре нѣ аратѣ о квалитате фѣреаскѣ, чѣ о рѣлаѣе де кѣѣиѣцѣ аѣ де кѣтѣциме; кѣм: ѣнтѣѣѣ, алдоїлеа; ѣнѣ, дої; маѣре, мѣк; бѣнѣ, рѣѣ; алмеѣ, алтѣѣ, шѣла.

Челе Идеале се-сѣѣмпарт': ѣн Посѣсѣѣѣ, Дѣмонстратѣѣѣ, Рѣлатѣѣѣ, Инѣрогатѣѣѣ (де ѣнтѣреѣре), Неѣдефѣнѣѣѣ, Нѣмерале, Компаратѣѣѣ, шѣ Ѣѣперлатѣѣѣ.

Аджектѣе Посессиве

Ачестеа сѣнт' ачелеа че арѣт' о стѣпаніре
 аѣ авере, преѣм, кѣнд, зѣк' картеа меа, меа
 аратѣ къ еѣ ам' картеа; калѣл тѣѣ, аратѣ
 къ тѣ еѣ стѣпан' песте кал, шчл.

С и н г ѣ р и т'.

Бѣрб. шѣ Невтр.

Фемѣ

меѣ

меа

тѣѣ

та

сѣѣ

са.

А м м ѣ л ц и т'.

Бѣрб.

Фем. шѣ Невтр.

меѣ

меле

тѣѣ

тале

сѣѣ

сале.

А л т ѣ.

С и н г ѣ р и т'.

Бѣрб. шѣ Невтрѣ

Фем.

нострѣ

ноастрѣ

вострѣ

воастрѣ

лорѣ

лорѣ.

А м м ѣ л ц и т'.

Бѣрб.

Фем. шѣ Невтрѣ

нощрѣ

ноащре

вощрѣ

воащре

лорѣ

лорѣ.

А н с е м н а р е I.

Ичестеа ла кѣдери рѣманъ фѣръ аши ским-
ва терменѣ, афаръ де челе фемеіеши, каре жи
казѣа Генетивѣ ши Дативѣ фак жнтокмаі ка
ла аммвалцитъ; км: меа, меле, та, тале,
са, сале, шча.

А н с е м н а р е II.

Иджективеле ачестеа де стѣпаніре, канд
сѣнт' сінгѣре, аѣ канд сѣнт' жнннгеа свѣстан-
тивелоръ, таѣ тот' давна жн' ала жичепѣт', ши да-
ка свѣстантивѣла ла каре се-редѣче, нѣ аре арти-
колъ, атѣнчі посесивѣла лангъ а та артиколъ, каре
се-рѣспѣнаѣ ла неам' ши ланѣмѣр' кѣ свѣстанти-
вѣла, км: ал' меѣ омѣ, аі меі оамені,
але меле кѣрці. Ичестеа се-жнтѣмплаъ а
семенеа ши канд ва фі рѣспѣс' ла о жнтребаре,
км: ал' кѣі есте ачест' кондеіѣ? Р.
ал' меѣ; а ле кѣі сѣнт' ачесте кѣрці?
Р. але меле, шча.

И д ж е к т и в е Д е м о н с т р а т и в е.

Иджективеле демонстративе сѣнт' аче-
леа каре ле жнтребѣнцѣмъ съ арѣтѣмъ чева нѣ
ажиселе; км: ѣстѣ, омѣ, астѣ табѣ.

С ѣ н г.

Ж м м.

Б ѣ р ѣ. ши Н е ѣ т р.

Б ѣ р ѣ ѣ т е с к'.

Н. ачестѣ ши ѣстѣ

Н. ачеші ши ѣрі

Є. а-ачестѣі ши ѣстѣі

Г. а-ачесторѣ ши ѣсторѣ

Д. ачестѣі. ши ѣстѣі

Д. ачесторѣ ши ѣсторѣ

а к.

Як. не ачестѣ ші ѣстѣ	Бк. не ачещі ші ѣщі
В. о ѣста (1)	В. — — — —
Як. дела аѣ де ачестѣ ші ѣстѣ.	Як. дела аѣ де ачещі ші ѣщі.

С и н г .

Ж м м ѡ

Ф е м .

Ф е м . ш і Н е ѡ т р .

Н. Ачестѣ ші аствѣ	Н. Ачесте ші асте
Г. а-ачещі ші ѣщі	Г. а-ачесторѣ ші ѣсторѣ
Д. ачещі ші ѣщі	Д. ачесторѣ ші ѣсторѣ
Як. не ачестѣ ші аствѣ	Як. не ачесте ші асте
В. о аствѣ	В. — — — —
Як. дела аѣ де ачестѣ ші аствѣ	Як. дела аѣ де ачесте ші асте

С и н г .

Ж м м .

Б ѣ р . ш і Н е ѡ т р .

Б ѣ р ѣ ѣ т е с к ѣ .

Н. Ачелѣ ші ѣлѣ	Н. Ачей ші ѣї
Г. а-ачелѣ ші ѣлѣї	Г. а-ачелорѣ ші ѣлорѣ
Д. ачелѣ ші ѣлѣї	Д. ачелор ші ѣлорѣ
Як. не ачелѣ ші ѣлѣ	Як. не ачей ші ѣї
В. — — — —	В. — — — —
Як. дела аѣ де ачелѣ ші ѣлѣ.	Як. дела аѣ де ачей ші ѣї.

С и н г .

Ж м м .

Ф е м е е с к ѣ .

Ф е м . ш і Н е ѡ т р .

Н. Ачел ші а	Н. Ачеле ші але
Г. а-ачей ші ѣї	Г. а-ачелорѣ ші алорѣ

(1) Ачеста тотъ д'авна се-житребѣнцелзъ жн локѣ де адо а персоанъ а пронѣмелѣї, адикъ жн локѣ де о тѣ.

Д. ачеї шї њї

Як. пе ачеа шї а

В. — — — —

Яб. дела аѣ де ачеа шї а

Д. ачелорѣ шї алорѣ

Як. пе ачеле шї але

В. — — — —

Яб. дела аѣ де ачеле шї
але.

А н с е м н ѳ р ѣ

I. Пе ачестѣ авѣстѣ жалѣ антребѣин-
цѣмъ канд времъ сѣ арѣтѣмъ ѣнѣ авкрѣ маї де
апропе, шї пе ачелѣ шї ѣлѣ, канд времъ
сѣ арѣтѣмъ ѣнѣ авкрѣ маї де-департе; км: а-
честѣ а аїчї, ачела а аколо.

II. Шї тар де мѣлте орї амѣндоѣ таѣ ла
сфѣршїтѣ ѣнѣ а, ла кѣте треле неамѣрї, ла амѣн-
доѣ нѣмерїле, шї ла тоатѣ кѣзѣрїле, км:
ачестѣ, ачеїа, ачестѣ, ачелеа,
каре се-ва ведеа маї лѣмѣрїтѣ ла партеа алоа.

III. Шї тар амѣндоѣ ачестѣ аджективѣ де
мѣлте орї пентрѣ маї мѣлтѣ антѣрїре таѣ авпѣ
аѣнсеа, ѣнѣ тоате кѣзѣрїле шї нѣмерїле, пе
пронѣмеле де атреїа персоанѣ де ла кѣзѣлѣ Да-
тївѣ, ѣшї, шї зїчемъ ачестѣ шї, ачела шї.

А д ж е к т и в е Р е л а т и в е .

Аджективѣ Релативѣ сѣнтѣ ачелеа каре се-ре-
авкѣ ка ѣнѣ сѣбстантивѣ каре пречеде, шї каре се
нѣмече Антецедентѣ; км: Авмнезѣѣ каре
кѣде тоате, картеа че чїтескѣ, ачї
каре, есте релативѣ шї се-редѣче ла Авм-
незѣѣ; че, асеменеа шї се-редѣче ла карте;
шї тар, Авмнезѣѣ, есте Антецедентѣ ал релативѣ-
вѣ.

вѣдѣи каре ші карте антecedентѣ ал релативѣ
вѣдѣи че. Релативе сѣнт' доѣ: каре ші че; дин
еле че нѣ се-деклінеазѣ.

Синг:

Жмм.

Бѣрб. ші Невтр
Н. Каре
Г. а кѣрѣи ші кѣрѣи
Д. кѣрѣи ші кѣрѣи
Ак. пе каре
Б. — — — —
Иб. дела аѣ де каре.

Бѣрбѣтеск.
Н. Карі
Г. а кѣрорѣ ші кѣрора
Д. кѣрорѣ ші кѣрора
Ак. неѣкарі
Б. — — — —
Иб. дела аѣ де карі.

Синг:

Жмм.

Фемееск:

Бѣрбѣтеск:

Н. Каре
Г. а кѣрїи ші кѣрїи
Д. кѣрїи ші кѣрїи
Ак. пе каре
Б. — — — —
Иб. дела аѣ де каре.

И. Каре
Г. а кѣрорѣ ші кѣрора
Д. кѣрорѣ ші кѣрора
Ак. пе каре
Б. — — — —
Иб. дела аѣ де каре.

И д ж е к т и в е И н т е р о г а т и в е .

И д ж е к т и в е И н т е р о г а т и в е сѣнт' ачелеа каре
ле жнтребѣицѣм' ал жнтребаре: еле сѣнт' трей
каре, чїне ші че.

Каре есте интерогатив' канд' нѣ аре анте-
cedентѣ; км: каре омѣ нѣ есте мѣрїторѣ

Чїне се-жнтребѣицеазѣ нѣмаї ал сингвїт
ші нѣ се-деклінеазѣ.

Че асеменеа нѣ се-деклінеазъ, дар жл' жн-
требѣицѣм' ші ла сінгѣріт' ші ла жммѣлціт'.

Каре се-деклінеазъ ка ші чел' релатів',
дар жн казѣл' Генетів' ші Датів' фаче ші кѣі.

А д ж е к т і в е Н е д е ф і н і т е .

Аджективеле Недефините сѣнт' ачелеа каре
аѣ о жнсемнаре генералъ (пестетот') ші неотъ-
ратъ кѣм: німіні алтѣл' шчл; пентрѣ кѣ
зікжнд алтѣл', арѣт' кѣ нѣ ачела пентрѣ каре
воркѣм'; ші тарѣші дін чеі' лалці, чіне есте, нѣ
се-хотѣраче, адікѣ арѣт' кѣ дін тотѣл' челор
лалці жнѣл, ші нѣмаі ачеста нѣ.

С і н г .

Ж м м .

Б ѣ р ѣ . ш і Н е ѣ т р .

Б ѣ р ѣ ѣ т е с к' .

Н. Алтѣ

Н. Алці

Г. а-алтѣі ші алтѣіа

Г. а-алторѣ ші алтора

Д. алтѣі ші алтѣіа

Д. алторѣ ші алтора

Жк. пе алтѣ

Жк. пе алці

В. алтѣле

В. алцілорѣ

Жб. дела аѣ де алтѣ.

Жб. дела аѣ де алці.

С і н г .

Ж м м .

Ф е м е е с к' .

Ф е м . ш і Н е ѣ т р .

Н. Алтѣ

Н. Алте

Г. а-алтеі ші алтіа

Г. а-алторѣ ші алтора

Д. алтеі ші алтіа

Д. алторѣ ші алтора

Жк. пе алтѣ

Жк. пе алте

В. алто

В. алтелорѣ

Жб. дела аѣ де алтѣ.

Жб. дела аѣ де алте.

Т о т'

Тотъ, ла сінгвритъ кѣна естѣ аджективъ рѣ-
мане недеклінатъ, кѣм тотъ омѣл, а тотъ омѣ-
лѣи, шчл; пар ла жммѣлцѣтъ сѣ-деклінеазъ аша.

Бърб. Фем. ші Невтр.

И. Тоці — Тоате

Г. атѣтѣлорѣ —

Д. тѣтѣлорѣ —

Ак. пе тоці — пе тоате

—

Аб. дела аѣ де тоці — тоате.

Ансемн. Ачестъ адіективъ де мѣкте орѣ се-
фаче ші конжвгативъ де анпротівире, кѣна тре-
ѣѣе сѣ па аѣпъ сѣне пе ашѣ кѣм пѣтѣшѣ.

Сінгвритъ.

Бърб. Фем. ші Невтр.

И. Німіні

Г. а-німѣлѣи

Д. німѣлѣи

Ак. пе німенѣ

Б. — — — —

Аб. дела аѣ де німіні:

Сінг.

Жмм.

Бърб. ші Невтр.

Бърбътескъ.

И. Знѣ

И. Знѣи ші ніѣ

Г. а-знѣи ші знѣиа

Г. а-знорѣ ші знора

Д. знѣи ші знѣиа

Д. знорѣ ші знора

Ак. пе знѣ

Ак. пе знѣи ші ніѣ

Б. — — — —

Б. — — — —

Аб. дела аѣ де знѣ

Аб. дела аѣ де знѣи ші ніѣ

Сінг.

Сингѣр.

Мм м.

Фемееск'.

Фем. ші Невтр.

Н. Зна ші о
 Г. а-зней ші зніа
 Д. зней ші зніа
 Ак. пе зна ші о
 Б. — — — —
 Аб. дела аз де зна ші о

Н. Знеле ші ніце
 Г. а-зворѣ ші звѣра
 Д. зворѣ ші звѣра
 Ак. пе знеле ші ніце
 Б. — — — —
 Аб. дела аз де знеле ші ніце.

Бѣръбѣтеск'.

Фем. ші Невтр.

Н. Амѣндоі
 Г. а-амѣндворѣ ші а-
 мѣндвѣра
 Д. амѣндворѣ ші амѣн-
 дѣра
 Ак. пе амѣндоі
 Б. — — — —
 Аб. дела аз амѣндоі

Н. Амѣндоѣ
 Г. — — — —
 Д. — — — —
 Ак. пе амѣндоѣ
 Б. — — — —
 Аб. дела аз де амѣндоѣ.

Ансем. Пе ачеста поате нѣмаі ка сіі а-
 рѣтѣм Деклінація съ 'а пѣнем' аічі; кѣчі алт-
 мінтрелеа есте фодрте Дефиніт': есте дестѣа съ 'а'
 провнціем', ші нѣмаі де кѣт' съ ведем' кѣт'
 де хотѣрѣтор' есте.

Маі сѣнт' ші алте Аджективе Недефиніте
 компѣсе; кѣм: орі-каре, фіе-каре (1), орі-чине,
 чел че, чеа че (2) інші, нічі знѣа (каре се-де-
 клінеазѣ ка знѣа), нешіне.

(1) Ачесте доѣ се-діклінеазѣ ка каре чел' ре-
 латів'.

(2) Чел че есте де маі мѣлте орі ші релатів',
 кѣм

АДЖЕКТИВЕ НУМЕРАЛЕ.

Ачестеа сѣнт' каре аратъ нѣмърѣл', ші рѣндѣл'.

Челе каре аратъ нѣмърѣл' се-зік' Кардінале, аѣ нѣмърѣтоаре, кѣм : ѡнѣ, ѡна, дої, доѣ, треї, патрѣ, чіичі, шчл.

А Н С Е М Н Ъ Р Ї.

I. Треї кѣндѣ та жнѣнте кѣте, аѣ Фе-мееск' фаче треле, кѣм кѣте треї, кѣте треле.

II. Аджектівеле де нѣмър' кардінал' нѣ се-деклінеазъ; ѡнѣл' ші ѡна деклініндѣсе есте неде-фініт'; ші таръ тоате челе кардінале дела ноѣ-спрезече жнколо кѣндѣ се-жнсоцеск' кѣ сѣвстан-тівеле, маї жн обічнѣнцъ есте а лѣа дѣлѣ сї-не ші препозиціа де; кѣм доѣзечі оамені аѣ до оамені шчл.

Челе каре аратъ рѣндѣл' се зікѣ Ордінале; кѣм : жнтѣжѣ, аѣ доїлеа, аѣ треїлеа шчл каре сѣнт' Дерівате (він') дела челе Кардінале, адікѣ аѣ доїлеа дела дої аѣ треїлеа де аѣ треї шчл. пріімінд' пентрѣ аѣ бѣрѣѣтеці ѡн' леа лѣа сѣѣршіт' ші пентрѣ челе фемееці а.

АДЖЕКТИВЕ КОМПОРАТИВЕ ШІ СУПЕРЛАТИВЕ.

Аджектівеле арѣтѣндѣ кѣвалітатеа сѣвстан-тівелор', поате сѣ фе маї мѣлте сѣвстантїве каре

кѣм омѣл' чел' че грешаше не жнче-тат', жн лок' де каре; прекѣм' ші дін протівѣ каре ші чіне де мѣлте орї есте недефініт', кѣм каре сѣѣ чіне нѣ шіе мѣсѣра, нѣ шіе жнвечі а-скрі.

каре съ айкъ тотъ ачел квалитате, ші алтѣв-
 рѣнавлє съ ведемъ къ знеле аѣ маі мѣлтѣ а-
 маі пѣцїнѣ, ші алтеле ковѣршѣскъ пе тоате;
 і і ачелеа каре аратѣ алтѣвраре се-зікъ Компа-
 ратїве; челе каре аратѣ ковѣршіре Сѣпер-
 латїве, тар ачелеа каре аратѣ квалитатеа сїн-
 іврѣ фѣрѣ компарацие се-зікъ позїтїве. Аче-
 сте алтѣврѣрї савъ компарациї ші ковѣршірї се-
 аратѣ кѣ маі, (аікъ челе компаратїве); ші
 кѣ преа фо арте савъ кѣ чел маі (аікъ че-
 ле сѣперлатїве).

Дїн челе компаратїве знеле сѣнтъ скрескѣна
 квалитатеа кѣм маі ѣнцелептъ, маі ѣм-
 вѣцїатъ ші алтеле дескрескѣна кѣм маі мїкѣ

Ші тар дїн челе сѣперлатїве ачелеа каре се-
 арѣтъ кѣ преа аѣ фо арте сѣнтъ Сѣперла-
 тїве де сїне фѣрѣ съ айкъ нічї о релацие
 кѣ алтеле; тар челе че се-аратѣ кѣ чел маі
 сѣнтъ сѣперлатїве релатїве, кѣчї аратѣ оаре-
 каре релацие, зікѣна чел маі ѣнвѣцїатъ
 дїнтре рѣмѣї, дїн оаменї.

КАП' IV.

Пентрѣ Артіколѣ.

Артіколѣ есте о мїкъ зічере каре се-пѣне ѣн
 врѣа ші ѣнїнтеа Сѣвстантївелоръ ші Аджектї-
 велоръ ка съ ле дефїнезе.

А р т і к о л і р ѡ м ѡ н е щ і к а р е с е - п ѡ н ѣ ж н ѡ р м ѡ а
 Ѣ с т а н т и в е л о р ѡ ш і ѡ д ж е к т и в е л о р ѡ с ѡ н т ѡ ѡ ѡ
 л е , а , і , ш і л е .

А р т і к о л ѡ ѡ с е - п ѡ н е ж н ѡ р м ѡ а Ѣ с т а н т и в е -
 л о р ѡ ш і ѡ д ж е к т и в е л о р ѡ б ѡ р ѡ б ѡ т е щ і ш і н е ѡ т р е к a р e
 с e - т е р м и н e а з ѡ ж н ѡ ѡ ; к ѡ м : о м ѡ - л ѡ , л e м н ѡ - л ѡ ,
 б ѡ н ѡ - л ѡ .

А р т і к о л ѡ л e с e - п ѡ н e ж н ѡ r m ѡ a Ѣ с т а н т и в e -
 л o р ѡ ш і ѡ д ж e k т и в e л o р ѡ б ѡ р ѡ б ѡ т e щ і ш і n e ѡ t p e k a r e
 a ѡ л a т e p m e n ѡ e ; k ѡ m k ѡ i n e - л e , m a p e - л e ,
 б i n e - л e ш ч л .

і с e - п ѡ н e ж н ѡ r m ѡ a Ѣ с т а н т и в e л o р ѡ ш і ѡ д -
 ж e k т и в e л o р ѡ б ѡ р ѡ б ѡ т e щ і д e н ѡ m ѡ p ѡ ж m m ѡ ц и т ѡ ѡ ;
 k ѡ m o a m e n и и , б ѡ н и и , a ѡ o a m e n и , б ѡ н и и
 ш ч л .

α с e - п ѡ н e ж н ѡ r m ѡ a Ѣ с т а н т и в e л o р ѡ ш і ѡ д -
 ж e k т и в e л o р ѡ ф e м e и e щ и ; k ѡ m ф e m e e - a , б ѡ н ѡ a ,
 ф и и ц ѡ a ш ч л .

А н с е м н ѡ р ѡ .

Ѣ с т а н т и в e л e ш і ѡ д ж e k т и в e л e ф e m e e щ и ; д e
 с e - в o p ѡ т e p m и n a ж n ѡ , т p e k ѡ e c ѡ ѡ л e n e d e k a
 c ѡ ѡ i a a p т и k o л ѡ α ; д e с e - т e p m и n e a з ѡ ж n e , p ѡ ѡ
 м ѡ n e n e c т p ѡ m ѡ т a т , a т ѡ т a н ѡ m a и k ѡ ж n c o ц и т
 k ѡ α , ф a ч e ѡ n ѡ Д и ф т o н г ѡ , e a .

К ѡ т e б a Ѣ с т а н т и в e ш і ѡ д ж e k т и в e ф e m e e щ и
 с e - т e p m и n e a з ѡ ж n α ф ѡ р ѡ a - a б e a a p т и k o л ѡ , ш і
 k a n d i a ѡ a p т и k o л ѡ п e n т p ѡ e ѡ ф o н и e п p и и м e c k ѡ ш і
 ѡ n ѡ o k a c ѡ ѡ n ѡ в и e д o и α ѡ n ѡ d ѡ n ѡ a л т ѡ , п p e -
 k ѡ m ш a , ш a б a , p ѡ n d ѡ p e a p ѡ n d ѡ p e a o a ,
 ш ч л . a ч e a c т a c e - ж n т a m п л ѡ ш і л a б p e o k ѡ т e б a
 m o n o c y л л a б e ; п p e k ѡ m : з и , з и o a , ш і a л т e л e .

Артиколѣ ачеста фемеіеск' α, де мѣлте ор' жнеоцеце ші свѣстантѣве бѣрбѣтеці каре се- термінеазъ жн'ъ ші ε; прекѣм: пап'а, слѣг'а, паш'а, дѣка, Ненеа шчл. татъ фаче ші татъл.

Де се-пѣне жн' ърм'а свѣстантѣвелор' ші ад- жектѣвелор' фемеіеці ші неѣтре де ѣмѣр' жммѣл- цитѣ. кѣм фемеі-ле, бѣне-ле, лемне-ле шчл.

Синѣр.

Жммѣлц.

Бѣрб. ші Неѣтр.

Бѣрбѣтескѣ.

Н. Аѣ ші ле

Н. і

Г. а лѣі

Г. а лорѣ

Д. лѣі

Д. лорѣ

Жк. пе лѣ ші ле

Жк. пе і

В. о ле

В. о лорѣ

Жк. дела аѣ де лѣ ші ле:

Жк. дела аѣ де і:

Синѣр.

Жмм.

Фемеіеск'.

Фем. ші Неѣтр:

Н. а

Н. ле

Г. а і

Г. а лорѣ

Д. і

Д. лорѣ

Жк. пе а

Жк. пе лорѣ

В. — —

В. — —

Жк. дела аѣ де а.

Жк. дела аѣ де ле.

Маі абем' жнкъ ші алте артиколе каре се- пѣн' нѣмаі жнаінтеа аджектѣвелор' ші сжнт' челѣ ші ѣлѣ, че а ші а; кѣм омѣлѣ челѣ жнце- лептѣ, фемеіеа че а жнцелептѣ, каре сжнт' аджектѣве Демонстратѣве маі мѣлт.

Син:

Сингър.

Тммъа.

Бърб. ші Невтр.

Бърбътест'.

Н. челѣ ші ълѣ
 Г. а челѣ ші ълѣ
 Д. челѣ ші ълѣ
 Як. не челѣ ті ълѣ
 В. — — — —
 Яб. дела аѣ де челѣ ші ълѣ,

Н. чеі ші ъї
 Г. а челорѣ ші ълорѣ
 Д. челорѣ ші ълорѣ
 Як. не чеі ші ъї
 В. — — — —
 Яб. дела аѣ де чеі ші ъї.

Сингър.

Тммъац.

Фем.

Фем. ші Невтр.

Н. чеа ші а
 Г. а чеі ші ъї
 Д. чеі ші ъї
 Як. не чеа ші а
 В. — — — —
 Яб. дела аѣ де чеа ші а.

Н. челе ші але.
 Г. а челорѣ ші ълорѣ
 Д. челорѣ ші ълорѣ
 Як. не челе ші але.
 В. — — — —
 Яб. дела аѣ де челе ші але.

Деклінаціе де Артикол' кѣ Свѣстантѣве ші Аджектѣве.

Бърб. Сингърѣт'.

Н. омѣ-лѣ.
 Г. а омѣ-лѣ
 Д. омѣ-лѣ
 Як. не омѣ-лѣ
 В. о омѣ-ле
 Яб. дела аѣ омѣ-лѣ

шнцелептѣ ші чевѣ
 шнцелептѣ.

Н. шнцелептѣ-лѣ
 Г. а шнцелептѣ-лѣ
 Д. шнцелептѣ-лѣ
 Як. не шнцелептѣ-лѣ
 В. шнцелептѣ-ле
 Яб. дела аѣ де шнцелептѣ-лѣ.

омѣ

Ж м м ѝ л ц і т.

Н. оамені-і
Г. а оамені-лорѣ
Д. оамені-лорѣ
Ак. пе оамені-і
В. оамені-лорѣ
Ѡб. дела аѣ де оа-
мені-і

ѡнцелепці-і
ѡнцелепці-і
ѡнцелепці-і
ѡнцелепці-і
ѡнцелепці-і
ѡнцелепці-і

Н. ѡнцелепці-і
Г. а ѡнцелепці-лорѣ
Д. ѡнцелепці-лорѣ
Ак. пе ѡнцелепці-і
В. о ѡнцелепці-лорѣ
Ѡб. дела аѣ де ѡнце-
лепці-і

О А М Е Н І

Ф е м. С і н г ѝ р і т.

Н. фемее-а
Г. а-фемее-і
Д. фемее-і
Ак. пе фемее-а
В. о фемее-а
Ѡб. дела аѣ де
фемее-а

каснѣкъ-а
каснѣкъ-а
каснѣкъ-а
каснѣкъ-а
каснѣкъ-а
каснѣкъ-а

Н. каснѣкъ-а
Г. а каснѣкъ-і
Д. каснѣкъ-і
Ак. пе каснѣкъ-а
В. о каснѣкъ-а
Ѡб. дела аѣ де кас-
нѣкъ-а

Ф Е М Е Е

Ж м м ѝ л ц і т.

Н. фемеі-ле
Г. а фемеі-лорѣ
Д. фемеі-лорѣ
Ак. пе фемеі-ле
В. о фемеі-лорѣ
Ѡб. дела аѣ де фе-
меі-ле

каснѣче-і
каснѣче-і
каснѣче-і
каснѣче-і
каснѣче-і
каснѣче-і

Н. каснѣчі-ле
Г. а каснѣчі-лорѣ
Д. каснѣчі-лорѣ
Ак. пе каснѣчі-ле
В. о каснѣчі-лорѣ
Ѡб. дела аѣ де кас-
нѣчі-ле

Ф Е М Е І

Н е ѝ т р. С і н г ѝ р.

Н. лемнѣ-лѣ
Г. а лемнѣ-лѣ
Д. лемнѣ-лѣ
Ак. пе лемнѣ-лѣ
В. о лемнѣ-лѣ
Ѡб. дела аѣ де лем-
нѣ-лѣ

верде-лѣ
верде-лѣ
верде-лѣ
верде-лѣ
верде-лѣ
верде-лѣ

Н. верде-лѣ
Г. а верде-лѣ
Д. верде-лѣ
Ак. пе верде-лѣ
В. о верде-лѣ
Ѡб. дела аѣ де вер-
де-лѣ

Л Е М Н ѣ

Ж м м ъ л ц и т'.

Н. лемне-ле
 Г. а лемне-лорѣ
 Д. лемне-лорѣ
 Жк. пе лемне-ле
 Б. о лемне-лорѣ
 Жк. дела аѣ де лем-
 не-ле

Верзі ші чене
 Верзі.

Н. верзі-ле
 Г. а верзі-лорѣ
 Д. верзі-лорѣ
 Жк. пе верзі-ле
 Б. о верзі-лорѣ
 Жк. дела аѣ де вер-
 зі-ле

Л Е М Н Е.

К А П I V.

П е н т р ѣ б е р ѣ ѣ.

Верѣдѣ есте о зичере а кѣриа чеа дин тѣиѣ ан-
 требѣицаре есте съ арате о афирмаціе (антѣ-
 ріре); км: віртѣтеа есте нѣмѣрїтоа-
 ре: ачї зичереа есте афирмеазѣ къ віртѣтеї
 і се квѣине квалїтате де немѣрїре: есте аар
 е ѣн верѣѣ кѣчї аратѣ афирмаціе.

Асѣпра дефініції ачещїа черчетѣнд' ведем'
 къ нѣ сѣнт' маї мѣлте верѣѣрї де кѣт ѣндѣ сїн-
 гѣр' а-фї кѣчї нѣмаї ел' аратѣ афирмаціе, фѣ-
 рѣ ел' зичерїле нѣ пот' съ арате нїчї о жѣдека-
 тѣ; елѣ тот' дѣн' а жнкет' шї леагѣ сѣбстантї-
 веле кв' аджективеле шї аратѣ къ о фїицѣ аре-
 очест' фел' де квалїтате сѣѣ алга; км канѣ
 вомѣ-врем' съ арѣтѣм' къ омѣл' аре квалїта-
 теа де а се-гѣндї, прїн ел' антѣрїи жѣдекага
 шї

ші зичем', омѣл' есте гѣнаітор'. Кѣ тол-
та кѣ нѣ есте тот' д'авна жнтр' ачеастѣ формѣ
сѣмпла; кѣчї жнпрѣвѣна ел' тот' д'авна кѣ лѣ-
крѣ аѣ кѣ фїиц' а пентрѣ каре ворвїм' шї каре
се-зїче сѣбѣ жет', о кѣвалїтате, пе каре ачї о
нѣмїм' Презїс', де мѣлте орї ка сѣ се-скѣр-
тезе кѣвжнтѣл', аѣ афлат' оаменї зїчерї каре сѣ
копрїзѣ шї пѣ верѣвл' а-фї шї пе презїсѣл';
кѣм, жн лок' де а зїче сѣ жнт' жнвѣц' жн д'
зїчем' жнвѣц', шї жн лок' де ещї жнцелле-
гѣ жн д', жнцеллеуїѣ йша верѣвл' а-фї пентрѣ
кѣ аратѣ а-фїреа сѣѣ фїиц' а лѣкрѣрїлор', се-зї-
че верѣѣ сѣбѣ стантїв', тар челе-л-алте каре
копрїна шї верѣвл' а-фї шї презїсѣл' се-зїк'
й дѣ жектїве, фїица кѣ аратѣ дїя прѣвнѣ кѣ
а-фїреа лор' шї о кѣвалїтате.

Верѣвріле лар, маї жнтѣїѣ се-жмпарт' жн
доѣ: жн сѣбѣ стантївѣл' а-фї шї жн й дѣ жектїве,
кѣм а-срї, а се-жмвѣц' а, а сѣла шчл.

Ан чел' дїя тѣїѣ зїкѣ жн скрїѣ аратѣ кѣ
фак' чева адїкѣ лѣкрѣз; жн чел' д'алдоїлеа, мѣ
жмвѣц', аратѣ кѣ алтѣ фаче асѣпра жѣа чева,
адїкѣ еѣ пѣтїмеск, жн чел' де алтреїлеа мѣ
л аѣ аратѣ кѣ еѣ сїнгѣр' фак' чева, жн сѣ тот' асѣ-
пра жѣа, адїкѣ лѣкрѣре се-рѣсѣфанѣе де ла пер-
соана каре лѣкрѣазѣ тот' асѣпра сѣ; шї прїнтр'
ачеастѣ жрѣеазѣ кѣ верѣвріле адѣ жектїве се-сѣбѣ
жмпарт' жн й дѣ жектїве (де лѣкрѣре) Пасївѣ
(де патїмѣ) шї гѣсѣфрѣ жн гѣ то а ре; шї зї-
зем' челе й дѣ жектїве аратѣ лѣкрѣреа де мѣлте орї
кѣ аѣ се-стрѣмѣвтѣ асѣпра жнвї обѣ жет' аѣ кѣ
рѣмѣ жн нестрѣмѣвтѣтѣ; кѣм: жнвѣц' копї-
лѣл, іѣвѣск' пре татѣл: ачї стрѣмѣвтѣ жн
дѣсе

авсе лѣкрареа, жнвѣцъ, іѣбескѣ, сѣнтѣ вер-
бѣрї актіве стрѣмѣтѣ тоаре, копїлѣл
татѣл, сѣнтѣ обжетѣрї пе каре се-стрѣмѣтѣ
лѣкрареа. Шї тар ѣмблѣ, шѣзѣ, аратѣ о лѣкра-
ре нестрѣмѣтѣндѣсе шї сѣнтѣ вербѣрї актіве не-
стрѣмѣтѣ тоаре.

Бербѣрї пасїве сѣнтѣ ачелеа а кѣрорѣ пер-
соана пентрѣ каре воркїм сѣлѣ сѣбжетѣл,
прїимеше лѣкрареа дела ѣнѣ алтѣ обжетѣ; кѣм:
мѣ жмѣцъ де татѣл, сѣнтѣ іѣбітѣ
де лѣме.

Ан лїмѣл іѣменеаскѣ вербѣрїле пасїве се-
факѣ де вом пропѣне лѣнгѣ челе актіве пропѣ-
меле сїмпле де казѣл акѣзатївѣ мѣ, те, се;
не, вѣ, се; кѣм дела жмѣцъ, пасївѣ фаче
кѣ-жмѣцъ ѣ; кѣношї пасївѣ фаче те кѣ-
ношї. Се-факѣ асеменеа шї кѣ вербѣл а-фї шї
кѣ ѣн презїс пасївѣ кѣм сѣнтѣ жмѣцъ, жн-
дѣмѣ, ешї кѣноскѣтѣ.

Іѣсфѣнгѣтоаре сѣнтѣ ачелеа актѣрорѣ пер-
соана пентрѣ каре воркїм сѣлѣ сѣбжетѣл прїиме-
ше лѣкрареа тарѣш дела сїнешї кѣм: мѣ-лаѣ,
мѣ-дѣкѣ шчл. ѣнеле сѣнтѣ каре пїердѣ ачестѣ
жнсемнаре прежмѣ мѣ-мїр, мѣ-лѣптѣ, шї каре
жн актївѣ нѣ се-жнтреѣвїнзеазѣ.

Ажмѣ дар пѣтемѣ зїче де обще кѣ вербѣ-
рїле сѣнтѣ нїше зїчерї каре аратѣ аѣ
че фачемѣ аѣ че пѣтїмїм аѣ жн каре
старе не афлѣмѣ.

Кѣна, черчетѣндѣ вербѣрїле, де вом аѣеа пе
тоате жнїнте, ведем ѣнеле прежмѣ сѣнтѣ, тѣ-
нѣ, плѣѣ, треѣѣе, се-жнцелѣѣе, се-
кѣвїне, шчл. кѣ нѣ пѣтемѣ се-де зїчемѣ, де-
кѣтѣ

кѣт' нѣмаѣ жн а треѣа персоанѣ (1), пентрѣ каре ле нѣмѣм' ѣниперсонале, каре шѣ еле се-жнпарт' асеменеа жн актѣве кѣм тѣнѣ, тре-кѣе; жн пасѣве кѣм' се-жнцелече, се-веде, шѣ рѣсфѣнгѣтоаре се-кѣвѣне.

Ачелста се-жнтѣмплѣ шѣ ла мѣлате алте вербѣрѣ каре ле шѣ се-зѣк' жн кѣте треле персоанеле, дар ла ѣнеле жнтѣмплѣрѣ сѣнт' ѣниперсонале, прекѣм се-веде, се-жнцелече шчл. шѣ челе каре таѣ пронѣмеле де казѣл' датѣв', мѣ, цѣ, ѣ, нѣ, вѣ, лѣ, де мѣлате орѣ нѣ се-мѣзѣк' де кѣт' жн атреѣа персоанѣ, кѣм мѣ се-аратѣ, цѣ се-ведеще шчл.

Ѣсерѣм' кѣ ла орѣ каре вербѣ, персоан' а каре лѣкреазѣ аѣ каре пѣтѣмече, се-зѣче Ѡѣб-жетѣ аѣ нѣмѣнатѣв' кѣм кѣна зѣк' Дѣмнезѣеѣ веде тоате, Дѣмнезѣеѣ есте сѣбѣжетѣл' аѣ нѣмѣнатѣвѣл' вербѣлѣѣ веде.

Ѡѣбжетеле вербѣрѣлор' сѣнт' аѣ сѣбѣстантѣве аѣ пронѣме. Пронѣмеле каре се-жнтрѣбѣвѣнцелазѣ де сѣбѣжете сѣнт' : еѣ, тѣ, елѣ, еа; ноѣ, воѣ, еѣ, еле.

Вербѣл' аре ка шѣ сѣбѣстантѣвѣл' доѣ нѣмере сѣнгѣрѣт' шѣ жммѣлцѣт', сѣнгѣрѣт' кѣм' еѣ скрѣѣ, котѣлѣл' чѣтеще, шѣ жммѣлцѣт' кѣм' ноѣ скрѣм', копѣѣ чѣтеск'.

Лѣкренеле аѣ пѣтѣмѣреа каре о арѣт' вербѣрѣле де мѣлате орѣ поате кѣ се-фаче акѣм, де
мѣл-

(1) Ажн тѣмплѣ неотѣрѣжт', се-обѣчнѣвек' ачесте ѣниперсонале а се-зѣче шѣ жнперсона а-доа; кѣм аѣ пллатманѣ Дѣмнезѣеѣ ле шчл.

мѣлате' орі поате къ с'а фѣбѣт', аѣ поате къ се-ва фаче; аша ка съ арѣтѣм ачесте жнтан-плѣри, требѣ съ жи скімбе вербѣл' форм'а че аре, каре се-зиче тѣмпѣ, шѣ ведем къ требѣ а-зиче къ вербѣл' аре шѣ треѣ тѣмпѣ: презентѣ, трекѣтѣ, шѣ вииторѣ. Презент' есте канд аратѣ къ ѡн лѣкрѣ есте аѣ се-фаче, към жм-вѣцѣ, те нѣмѣшѣ, ворбѣше. Трекѣт' канд арѣт' къ ѡн лѣкрѣ, а-фост' аѣ с'а-фѣкѣт', към: ам-жмвѣцат', те нѣмѣа', къно-скѣшѣ, ворбісешѣ; шѣ виитор' канд арѣт' къ ѡн лѣкрѣ ва фѣ аѣ се-ва-фаче, към: воѣѣ-жмвѣца, те-веѣ-нѣмѣ, ва-ворбі.

Шѣ фелѣрѣлѣ трекѣтѣлѣвѣ сѣнт' патрѣѣ: към канд зѣк' скріам, арѣт' къ атѣнчѣ нѣ іспрѣ-вісем' де скріс, пентрѣ каре се-зиче Нестѣвѣр-шіт'; канд зѣк' скрісеѣѣ, се-аратѣ фапта съ вѣршітѣ, шѣ се-зѣке Ѡѣвѣршіт'; канд зѣк' скрісесем', арѣт' лѣкрѣ маѣ де мѣлат' сѣвѣршіт', шѣ се-нѣмѣше маѣ-мѣлат'-де-кѣт' сѣвѣршіт' (песте сѣвѣршіт'); канд жн сѣѣр-шіт' зѣк' ам-скрісѣ арѣт' лѣкрѣл' сѣвѣршіт' фѣрѣ а отѣрѣж канд, пентрѣ каре се-нѣмѣше Неотѣрѣжт'.

Прекѣм шѣ фелѣрѣлѣ вииторѣлѣвѣ сѣнт' доѣ: вииторѣ-жнтѣжѣ към: воѣѣ-скрі, шѣ вииторѣ аа доѣлеа към: воѣѣ-фѣ скріс'.

Маѣ аре жнкѣ шѣ треѣ персоанѣ ка шѣ про-нѣмѣле, ла жнтѣжѣ персоанѣ жнтребѣвѣнцѣм' сѣб-жет' пе еѣ шѣ ноѣ, ла адоа пе тѣ шѣ воѣ, шѣ ла атрѣѣа пе елѣ, еа, еѣ, еле шѣ тот' сѣвѣстантѣвѣл'.

Афаръ де ачестеа, веревъла' аре май мълте килври аз модври прин каре се-зиче: де мълте ори хотърям аз арътъм чева кв джнсва' квм скрив ам-ворбит', воий квноаше; де мълте ори порвнчим' квм вези, анцелвагъ, алте ори пофтим' квм аш змбла, аш фи мерс, алте ори афирмація че арътъм' кв джнселе, стъ дин афирмація алтви верв; квм: а порвнчит' ка съ анплиниці, ши алте ори авем' зн кип ал веревлави ка съ арате аз съ копринзъ ан сине тоат антамплъриле ачесте квм' а-фаче, а-скри, шчл. аша дар веревла' май аре анкъ ши чинчи Модври.

Чел' дин тжйв се-зиче Отържтор аз арътъртор; ши аратъ къ зн лвкрв есте, а-фост', аз ва-фи, квм: скрив, ам скрис', воив скри.

Чел' далдоілеа се-зиче Порвнчитор', ши аратъ о порвнкъ аз о рвгъчуне а се-фаче чева, квм: скрие тз; аз Доамне.

Чел' далтреілеа пофтитор' аз андоитор', сав кондіціонел', ши аратъ къ зн лвкрв ар-фи сав ар-фи фост'; квм: аш-скри, аш-фи-читит'.

Чел' далпатрвлеа свппвс', къчи съ свппвне ла зн алт' верев; квм: а-порвнчит' ка съ се-фанъ.

Ши чел' дал чинчелеа Інфинитив' сав не хотържтор', ши аратъ стареа престе тот' а знви верв квм: а-скри, а-ворки, а-кжнта.

А-зиче аз а-скри зн верев ан кате чинчи модври, ан тоци тимпи, персоанеле ши нвмериле, се-зиче Конжвгаре.

Нои авем' патрв Конжвгъри,

А дин тѣм конжѣгаре аре инфинитив'ѣл' тер-
минат' жи а аѣ аре кѣм: а-кѣнта, а-жѣка,
аѣ кѣнтаре, жѣкаре (1).

А д'адоа аре инфинитив'ѣл' жи і аѣ іре, ши
жи ѣ аѣ. ѣре кѣм а-ворбі, а-чіті, а-хо-
тѣрѣ аѣ ворбіре, чітіре, хотѣрѣре.

А д'атреіа жи ѣ аѣ ере; кѣм а-кѣноа-
ще, а-фаче, аѣ кѣноащере, фачере.

Ши а д'апатра аре инфинитив'ѣл' жи еа аѣ
ере; кѣм а-ведеа, а-тѣчеа аѣ ведеере,
тѣчере.

Аша кѣна конжѣгѣм' ѣн' верб' ка съ арѣ-
тѣм', неотѣрѣтѣл' ведем' кѣ авем' требѣицѣ
де ѣн' алт' верб' ам, ка съ зичем' ам-скріс,
ка съ арѣтѣм' виіторѣл' авем' требѣицѣ де
воіѣ ка се-зік' воіѣ-скрі, ка съ арѣтѣм'
пе чел' д'адоілеа виітор', авем' требѣицѣ де
воіѣ-фі, ка съ зік' воіѣ-фі-скріс, ши фііна
кѣ ачеста вербѣрі алік' а-авеа, а-воі, ши
а-фі, не сѣнт' тот'авна спре аѣвѣтор' ка съ
арѣтѣм' о конжѣгаре де плін', пентрѣ ачеста а-
фарѣ де нѣміріле че ам' дат' вербѣрілор' ла ам-
пѣрѣіреа лор', еле се-маі нѣмеск' ши д'ѣксіліа-
ре аѣ аѣвѣтѣтоаре, ши пентрѣ ачеста съ жи-
чепем' а конжѣга вербѣріле дела дѣнселе.

(1) Сѣнт' знеле ши жи та каре се-конжѣгѣ ла
ачеастѣ конжѣгаре, ши нѣмаі ла инфинити-
вѣл' жи ре се-деосівеск' кѣчі фак' жи ере
кѣм а-ѣнвіа ѣнвіере.

В е р в ъ А в к с і л і а р ѣ
а-фі

Модѣ Отѣрѣторѣ аѣ арѣтѣторѣ.

П р е з е н т.

Синг.

Жмм.

Сѣнтѣ ші жсѣ
снї
сѣте ші е.

Сѣнтѣм'
сѣнтѣцї
сѣнтѣ ші жсѣ.

Н е с ѣ в ж р ш і т'.

срамѣ
сраї
сра

срамѣ
срацї
сра

С ѣ в ж р ш і т'.

фвсѣїѣ ші фвїѣ
фвсѣшї ші фвшї
фвсѣ ші фв.

фвсерѣм' ші фврѣмѣ
фвсерѣцї ші фврѣцї
фвсерѣ ші фврѣ.

Мѣ - мѣлт - де кѣт' - сѣвжршїт'.

фвсѣсѣмѣ
фвсѣсѣшї
фвсѣсѣ

фвсѣсерѣмѣ
фвсѣсерѣцї
фвсѣсерѣ.

Н е о т ѣ р ж т'.

амѣ-фостѣ
аї-фостѣ
а-фостѣ

амѣ-фостѣ
ацї-фостѣ
аѣ-фостѣ.

Б і і т о р ѣ I.

С і н г.

Д м м.

воіѣ-фі

веі-фі

ва-фі.

вомѣ-фі

веці-фі

ворѣ-фі.

Б і і т о р ѣ II.

воіѣ-фі-фостѣ

веі-фі-фостѣ

ва-фі-фостѣ.

вомѣ-фі-фостѣ

веці-фі-фостѣ

ворѣ-фі-фостѣ.

М о д ѣ П о р ѣ н ч и т о р ѣ.

фії

фіе

съ фімѣ

фіці

фіе.

М о д ѣ П о ф т и т о р ѣ ш и ж н а с и т о р ѣ.

П р е с е н т.

ашѣ-фі, ш и ф і р а ш ѣ

аї-фі, ш и ф і р а і

ар-фі, ш и ф і р а р ѣ.

амѣ-фі ш и ф і р а м ѣ

аці-фі ш и ф і р а ц і

арѣ-фі ш и ф і р а р ѣ.

Т р е к ѣ т ѣ.

ашѣ-фі-фостѣ

аї-фі-фостѣ

ар-фі-фостѣ.

амѣ-фі-фостѣ

аці-фі-фостѣ

арѣ-фі-фостѣ.

М о д ѣ С ѣ п п ѣ с ѣ.

П р е з е н т.

ка съ фії

ка съ фії

ка съ фіе.

ка съ фім

ка съ фіці

ка съ фіе.

Грѣкѣтѣ.

Синг.

Пмм.

ка съ фѣ-фостѣ

ка съ фѣмѣ-фостѣ.

ка съ фѣ-фостѣ

ка съ фѣмѣ-фостѣ

ка съ фѣ-фостѣ.

ка съ фѣ-фостѣ.

Модѣ Инфинитивѣ.

а- фѣ шѣ фѣре.

Партіципіе.

Презентѣ.

фѣинаѣ.

Грѣкѣтѣ.

фостѣ.

Вербѣлѣ Аксіларѣ

а- авѣа

Модѣ арѣтѣторѣ

Презентѣ.

Синг.

Пмм.

Амѣ шѣ амѣ

Авѣмѣ шѣ амѣ

аѣ

авѣцѣ шѣ ацѣ

аре шѣ а.

аѣ шѣ арѣ.

Несѣвѣршѣтѣ.

авѣамѣ

авѣамѣ

авѣаѣ

авѣацѣ

авѣа.

авѣа.

Съвършит'.

Сингѣр.

Тммѣлц.

авѣиѣ

авѣръмѣ

авѣши

авѣръци

авѣ

авѣръ.

Маї мѣлт' де кѣт' съвършит'.

авѣсесемѣ

авѣсесерѣмѣ

авѣсесеші

авѣсесерѣци

авѣсесе.

авѣсесерѣ.

Маї мѣлт' де кѣт' съвършит' II.

амѣ

амѣ

аї | фостѣ-авѣтѣ

ацї | фостѣ-авѣтѣ.

а

аѣ

Нѣотѣрѣт'.

амѣ-авѣтѣ

амѣ авѣтѣ

аї-авѣтѣ

ацї авѣтѣ

а-авѣтѣ.

аѣ авѣтѣ.

Віитор' I.

воиѣ-авѣа

вомѣ-авѣа

вѣи-авѣа

вѣцї-авѣа

ва-авѣаѣ

ворѣ-авѣа.

Віитор' II.

воиѣ-фі-авѣтѣ

вомѣ-фі-авѣтѣ

вѣи-фі-авѣтѣ

вѣцї-фі-авѣтѣ

ва-фі-авѣтѣ.

вор-фі-авѣтѣ.

Модѣ Порѣчиторѣ.

Синѣр.

Тимѣцѣ.

аїѣ
аїѣѣсѣ авемѣ
авецї
аїѣѣ.Модѣ Пофѣиторѣ шї андоиторѣ.
Презентѣ.ашѣ-авес шї авеарѣ-ашѣ амѣ-авес шї авеарѣ амѣ
аї-авес шї авеарѣ-аї ацї-авес шї авеарѣ ацї
арѣ-авес шї авеарѣ-арѣ арѣ авес шї авеарѣ арѣ.

Трекѣтѣ.

ашѣ-фї-авѣтѣ
аї-фї-авѣтѣ
арѣ-фї-авѣтѣ.амѣ-фї-авѣтѣ
ацї-фї-авѣтѣ
арѣ-фї-авѣтѣ.

Модѣ Оѣппѣсѣ.

Презентѣ.

ка сѣ амѣ
ка сѣ аїѣ
ка сѣ аїѣѣ.ка сѣ авемѣ
ка сѣ авецї
ка сѣ аїѣѣ.

Трекѣтѣ.

ка сѣ фїѣ-авѣтѣ
ка сѣ фїї-авѣтѣ
ка сѣ фї-авѣтѣ.ка сѣ фїмѣ-авѣтѣ
ка сѣ фїцї-авѣтѣ
ка сѣ фї-авѣтѣ.

Модѣ Инфїнїтївѣ.

а-авес шї авере.

Пар-

П а р т і ц і н і а.

Презентъ.

АВАНДЪ.

Трѣквѣтъ.

АВѢТЪ.

Б е р в ѣ Ѣ А з к с і л і а р ѣ

а-воі

М о а ѣ а р ѣ т ѣ т о р ѣ.

Презентъ.

Сінг.

Жмм.

Боіѣ ші оіѣ

Вей ші ей

Ва ші о.

Вомѣ ші омѣ

вечи ші еці

ворѣ ші орѣ

Н е с ѣ в ѣ р ш і т ѣ.

Воіамѣ ші вреамѣ

Воіаі ші вреаі

Воіа ші вреа.

воіамѣ ші вреамѣ

воіаці ші вреаці

воіа ші вреа.

С ѣ в ѣ р ш і т ѣ.

Воііѣ ші врѣіѣ

Воішѣ ші врѣшѣ

Воі ші врѣ.

воіръмѣ ші врѣръмѣ

воіръці ші врѣръці

воіръ ші врѣръ.

М а і - м ѣ л т ѣ - д е к а т ѣ - с ѣ в ѣ р ш і т ѣ I.

Воісемѣ ші врѣсесемѣ

Воісешѣ ші врѣсесешѣ

Воісе ші врѣсесе

воісерѣмѣ ші врѣсесерѣмѣ

воісерѣці ші врѣсесерѣці

воісерѣ ші врѣсесерѣ.

Маї-мѣлт'-де кѣт'-сѣваршит' II.

Сингѣр.

Жммѣлц.

амѣ
дї
д

фостѣ-врѣтѣ

амѣ
дцї
дѣ

фостѣ-врѣтѣ.

Неотѣрѣт'.

амѣ-воитѣ шї врѣтѣ
дї-воитѣ
д-воитѣ.

амѣ-воитѣ шї врѣтѣ
дцї-воитѣ
дѣ-воитѣ.

Вїитор' I.

воиѣ-вои шї вреа
вѣї-вои
ва-вои.

вомѣ-вои шї вреа
вѣцї-вои
ворѣ-вои.

Вїитор' II.

воиѣ-фї-воитѣ шї врѣтѣ
вѣї-фї-воитѣ
ва-фї-воитѣ.

вомѣ-фї-воитѣ шї врѣтѣ
вѣцї-фї-воитѣ
вор-фї-воитѣ.

Молѣ Порѣнчитор'.

воице
воиаскѣ

сѣ воимѣ
воицї
воиаскѣ.

Молѣ Пофтитор' шї жидоитор'.

Презент'.

амѣ-вои шї воир'амѣ
дї-вои шї воир'дї
дѣ-вои шї воир'дѣ.

амѣ-вои шї воир'амѣ
дцї-вои шї воир'дцї
дѣ-вои шї воир'дѣ.

Тре-

Т р е к ъ т' .

С і н г ъ р .

П і м ѡ л ц .

ашѣ-фі-воітѣ ші врѣтѣ	амѣ-фі-воітѣ ші врѣтѣ
аї-фі-воітѣ	ацї-фі-воітѣ
ар'-фі-воітѣ.	арѣ-фі-воітѣ.

М о л ѣ О ъ п п ѡ с' .

П р е з е н т' .

ка съ воескѣ	ка съ воімѣ
ка съ воєцї	ка съ воїцї
ка съ воіаскѣ.	ка съ воіаскѣ.

Т р е к ъ т' .

ка съ фіѣ-воітѣ ші врѣтѣ	ка съ фімѣ-воітѣ ші врѣтѣ
ка съ фії-воітѣ	ка съ фіцї-воітѣ
ка съ фі-воітѣ.	ка съ фі-воітѣ.

М о л ѣ І н ф і н і т і в ѣ .

л-воі, вреа; воіре ші врене.

П а р т і ц і п і а .

П р е з е н т' .

воіндѣ ші врандѣ.

Т р е к ъ т' .

воітѣ ші врѣтѣ.

К он ж ѣ г а р е а І.

ѣн а ѣ ар е

М о л ѣ д р ѣ т ѣ т о р ѣ.

П р е з е н т ѣ.

С и н г.

Ѣ м м.

КѢНТ-і

кѢНЦ-і

кѢНТ-ѣ

КѢНТ-ѣмѣ

кѢНТ-ѣці

кѢНТ-ѣ.

Н е с ѣ б ѣ р щ і т ѣ.

кѢНТ-ѣмѣ

кѢНТ-ѣі

кѢНТ-ѣ.

кѢНТ-ѣмѣ

кѢНТ-ѣці

кѢНТ-ѣ.

С ѣ б ѣ р ж і т ѣ.

кѢНТ-ѣіѣ

кѢНТ-ѣші

кѢНТ-ѣ.

кѢНТ-ѣрѣмѣ

кѢНТ-ѣрѣці

кѢНТ-ѣрѣ.

М а і - м ѣ л т - д е к ѣ т ѣ - с ѣ в ѣ р щ і т ѣ І.

кѢНТ-ѣсемѣ

кѢНТ-ѣсеші

кѢНТ-ѣсе

кѢНТ-ѣсерѣмѣ

кѢНТ-ѣсерѣці

кѢНТ-ѣсерѣ.

М а і - м ѣ л т - д е к ѣ т ѣ - с ѣ в ѣ р щ і т ѣ ІІ.

ѣмѣ-

ѣі-

ѣ.

ѣостѣ-кѢНТАТѣ

ѣмѣ-

ѣці-

ѣіѣ

ѣостѣ-кѢНТАТѣ.

Н е о т ъ р ж т ѣ .

Финг.

Тмм.

4мѣ-		кѣнт-атѣ	4мѣ-		кѣнт-атѣ
4і-			4ці-		
4-			4ѣ-		

Б и і т о р ѣ I.

воіѣ-		кѣнт-а	вомѣ-		кѣнт-а
веі-			веці-		
ва-			ворѣ-		

Б и і т о р ѣ II.

воіѣ-		фі-кѣнт-атѣ.	вомѣ-		фі-кѣнт-атѣ.
веі-			веці-		
ва-			ворѣ-		

Модѣ Порѣнчіторѣ.

кѣнт-ѣ	съ кѣнт-ѣмѣ
кѣнт-е	кѣнт-аці
	кѣнт-е.

Модѣ Пофтіторѣ ші жндоіторѣ.

Презентѣ.

ашѣ-кѣнт-а ші кѣнтарѣ -	амѣ-кѣнт-а ші кѣнтарѣ -
ашѣ	амѣ
аі кѣнт-а ші кѣнтарѣ-аі	аці-кѣнт-а ші кѣнтарѣ -
	аці
арѣ кѣнт-а ші кѣнтарѣ-арѣ	арѣ-кѣнт-а ші кѣнтарѣ -
	арѣ.

Тре-

Трѣкѣтъ.

Синѣръ.

Шммѣл.

ашѣ-
аї-
ар-

фі-кѣнтатѣ

амѣ-
ацї-
арѣ-

фі-кѣнтатѣ.

Модѣ Гѣппѣс.

Прѣзент.

ка сѣ кѣнт-ѣ
ка сѣ кѣнц-ї
ка сѣ кѣнт-е.ка сѣ кѣнт-ѣмѣ
ка сѣ кѣнт-ацї
ка сѣ кѣнт-е.

Трѣкѣтъ.

ка сѣ фїѣ-
ка сѣ фїї-
ка сѣ фї-

кѣнтатѣ.

ка сѣ фїмѣ-
ка сѣ фїцї-
ка сѣ фї-

кѣнтатѣ.

Модѣ Инфїнітїв.

а-кѣнт-а шї кѣнт-аре.

Партїціпіа.

Прѣзент.

кѣнт - ѣндѣ.

Трѣкѣтъ.

кѣнт - атѣ.

КОНЖУГАРЕА II.

жн і ші іре

Модѣ дрътъторѣ.

Презентъ.

Сінг.

Жмм.

Борк-ескѣ ші ѣ

Борк-еишѣ ші і

Борк-еише ші е.

Борк-імѣ

Борк-ици

Борк-ескѣ ші ѣ.

Неотърѣтъ.

Борк-іамѣ

Борк-іаі

Борк-іа.

Борк-іамѣ

Борк-іаци

Борк-іа.

Съвършітъ.

Борк-ііѣ

Борк-іішѣ

Борк-іі.

Борк-іръмѣ

Борк-іръци

Борк-іръ.

Маі - мѣлт - дѣ кѣтъ - съвършітъ I.

Борк-ісемѣ

Борк-ісеишѣ

Борк-ісе.

Борк-ісеръмѣ

Борк-ісеръци

Борк-ісеръ.

Маі - мѣлт - дѣ кѣтъ - съвършітъ II.

4мѣ-

4і-

4-

фостѣ-борвѣтъ.

4мѣ-

4ци-

4ѣ-

фостѣ-борвѣтъ.

Нео-

Н е о т ъ р ж т ѣ .

С и н г ѳ р .

Л и м м ѳ л и ц ѣ

амѣ-		амѣ-	
аі-		аці-	
а-		аѳ-	
		воркітѣ.	
		воркітѣ.	

Б и і т о р ѳ I .

воіѣ-		вомѣ-	
воі-		веці-	
ва-		ворѣ.	
		воркі.	
		воркі.	

Б и і т о р ѳ II .

воіѣ-		вомѣ-	
воі-		веці-	
ва-		ворѣ.	
		фі-воркітѣ.	
		фі-воркітѣ.	

М о д ѳ П о р ѳ в и ч и т о р ѳ .

ворк-еще		съ ворк-імѣ
ворк-іаскѣ		ворк-іці
		ворк-іаскѣ.

М о д ѳ П о ѳ т и т о р ѳ ш и ж н а о і т о р ѳ .

П р е з е н т ѣ .

ашѣ-воркі ші воркір'-ашѣ		амѣ-воркі ші воркір'-амѣ
аі-воркі ші воркір'-аі		аці-воркі ші воркір'-аці
ар'-воркі ші воркір'-ар'.		арѣ-воркі ші воркір'-арѣ.

Т р е к ѳ т ѣ .

ашѣ-		амѣ-	
аі-		аці-	
арѣ		арѣ-	
		фі-воркітѣ.	
		фі-воркітѣ.	

М о д ѣ О в ѣ п ѣ с ѣ.

Презентъ.

Сингѣр.

Димѣлицѣ

ка съ ворб-ескѣ ші ѣ ка съ ворб-імѣ
 ка съ ворб-ещі ші і ка съ ворб-іці
 ка съ ворб-іаскѣ ші ѣ ка съ ворб-іаскѣ ші ѣ

Трекѣтъ.

ка съ фій-		ворбітѣ	ка съ фімѣ-		ворбітѣ.
ка съ фій-			ка съ фіці-		
ка съ фі-			ка съ фі-		

М о д ѣ І н ф і н і т і в ѣ.

а-ворб-і ші ворб-іре.

П а р т і ц і п і а:

Презентъ.

ворб-індѣ.

Трекѣтъ.

ворб-ітѣ.

К о н ж ѣ г а р е а Ш.

жн е дѣ ере

М о д ѣ Я р ѣ т ѣ т о р ѣ.

Презентъ.

Сингѣр.

Димѣлицѣ

жнцелег-ѣ
 жнцелеу-ї
 жнцелеу-е

жнцелеу-емѣ
 жнцелеу-ещі
 жнцелег-ѣ

в

Нес-

Неотъратъ.

Синг.

Тмм.

жнцелесу-самѣ
жнцелесу-саі
жнцелесу-са

жнцелесу-самѣ
жнцелесу-саці
жнцелесу-са

Съвършитъ.

жнцелес-еіѣ
жнцелес-еші
жнцелес-е

жнцелес-ертъмѣ
жнцелес-ертъці
жнцелес-ертъ

Маі-мѣлт-де кятъ-съвършитъ. I.

жнцелес-есемѣ
жнцелес-есеші
жнцелес-есе

жнцелес-есертъмѣ
жнцелес-есертъці
жнцелес-есертъ.

Маі-мѣлт-де кятъ-съвършитъ II.

амѣ-		амѣ-	
аі-		аці-	
а:		аѣ-	
		фостѣ-жнцелесѣ.	
		фост-жнцелесѣ.	

Неотъратъ.

амѣ-жнцелесѣ
аі-жнцелесѣ
а-жнцелесѣ.

амѣ-жнцелесѣ
аці-жнцелесѣ
аѣ-жнцелесѣ.

Віиторъ I.

воіѣ-
веі-
ја-

жнцелесѣ.

вомѣ-
вещі-
ворѣ-

жнцелесѣ.

Віитор' II.

Сінгѣр.

Жммѣлцѣ

воіѣ-		фі-жнцелесѣ.	вомѣ-		фі-жнцелесѣ.
веі-			веці-		
ва-			ворѣ-		

Модѣ Порѣнчитор'.

жнцелесѣ-е	сѣ жнцелесѣ-емѣ
жнцелесѣ-гѣ	жнцелесѣ-еці
	жнцелесѣ-гѣ

Модѣ Пофтітор' ші рнаоітор'.

Презент'.

ашѣ-жнцелесѣ ші жнцелесѣ-	амѣ-жнцелесѣ ші жнцелесѣ-
вер-ашѣ	вер-амѣ
аі-жнцелесѣ ші жнцелесѣ-	аці-жнцелесѣ ші жнцелесѣ-
вер-аі	вер-аці
ар-жнцелесѣ ші жнцелесѣ-	ар-жнцелесѣ ші жнцелесѣ-
вер-арѣ.	вер-арѣ

Трекѣт'.

ашѣ-		фі-жнцелесѣ.	амѣ-		фі-жнцелесѣ.
аі-			аці-		
ар-			арѣ-		

Модѣ Сѣппѣс'.

Презент'.

ка сѣ жнцелесѣ-ѣ	ка сѣ жнцелесѣ-емѣ
ка сѣ жнцелесѣ-і	ка сѣ жнцелесѣ-еці
ка сѣ жнцелесѣ-гѣ.	ка сѣ жнцелесѣ-гѣ.

Трѣкѣтѣ.

Синг.

Плм.

ка съ фѣ-		жнцелесѣ.	ка съ фѣмѣ-		жнцелесѣ.
ка съ фѣ-			ка съ фѣцѣ-		
ка съ фѣ-			ка съ фѣ-		

Модѣ Инфинитивѣ.

а жнцелесѣ-е шѣ жнцелесѣ-ере.

Нартѣципѣа.

Презентѣ.

жнцелесѣ- жнцѣ.

Трѣкѣтѣ.

жнцелесѣ.

Конжѣгарѣа IV.

жнцелесѣ-ере

Модѣ Ирѣтѣторѣѣ.

Презентѣ.

Синг.

Плм.

вѣзѣ-ѣ	вѣдѣ-емѣ
вѣзѣ-ѣ	вѣдѣ-ецѣ
вѣдѣ-е.	вѣдѣ-ѣ.

Несѣвѣршѣтѣ.

вѣдѣ-емѣ	вѣдѣ-емѣ
вѣдѣ-ецѣ	вѣдѣ-ецѣ
вѣдѣ-е.	вѣдѣ-е.

С ъ в ѣ р ш и т ѣ .

С и н г .

Ѧ м м .

вѣз-ѡѣ

вѣз-ѡшѣ

вѣз-ѡ.

вѣз-ѡрѣмѣ

вѣз-ѡрѣцѣ

вѣз-ѡрѣ.

М а і - м ѡ л ѣ - д е к ѡ т ѣ - с ѡ в ѣ р ш и т ѣ I .

вѣз-ѡсемѣ

вѣз-ѡсемѣ

вѣз-ѡсе.

вѣз-ѡрѣмѣ

вѣз-ѡрѣцѣ

вѣз-ѡрѣ.

М а і - м ѡ л ѣ - д е к ѡ т ѣ - с ѡ в ѣ р ш и т ѣ II .

а м ѣ -

а і -

а -

фостѣ-вѣзѡтѣ.

а м ѣ -

а ц і -

а ѡ -

фостѣ-вѣзѡтѣ.

Н е о т ѣ р ѡ т ѣ .

а м ѣ -

а і -

а -

вѣзѡтѣ.

а м ѣ -

а ц і -

а ѡ -

вѣзѡтѣ.

В и і т о р ѣ I .

воіѣ-

веі-

ва-

вѣдѣа.

во м ѣ -

ве ц і -

во р ѣ -

вѣдѣа.

В и і т о р ѣ II .

воіѣ-

веі-

ва-

фі-вѣзѡтѣ.

во м ѣ -

ве ц і -

во р ѣ -

фі-вѣзѡтѣ.

М о д ѣ П о р ѳ н и т о р ѣ.

С и н г ѳ р.

Д и м м ѳ л ѣ

вез-ї

сѣ вед-емѣ

вез-ѣ

вед-ещї

вез-ѣ.

М о д ѣ П о ѳ т и т о р ѣ ш и ж н о і т о р ѣ.

П р е з е н т ѣ.

ашѣ-ведеа шї ведеар'-ашѣ амѣ-ведеа шї ведеар'-амѣ
 аї-ведеа шї ведеар'-аї аци-ведеа шї ведеар'-аци
 ар'-ведеа шї ведеар'-ар'. арѣ-ведеа шї ведеар'-арѣ.

Т р е к ѳ т ѣ.

ашѣ-

амѣ-

аї-

фі-вѣзѣтѣ.

аци-

фі-вѣзѣтѣ.

ар'-

арѣ-

М о д ѣ С ѳ п п ѳ с ѣ.

П р е з е н т ѣ.

ка сѣ вѣз-ѣ

ка сѣ вед-емѣ

ка сѣ вез-ї

ка сѣ вед-ещї

ка сѣ вез-ѣ.

ка сѣ вез-ѣ.

Т р е к ѳ т ѣ.

ка сѣ фіѣ-

ка сѣ фімѣ-

ка сѣ фії-

вѣзѣтѣ.

ка сѣ фіци-

вѣзѣтѣ.

ка сѣ фі-

ка сѣ фі-

М о д ѣ І н ф і н і т і в ѣ.

а-вед-еа шї вед-ере.

П а р ѣ

П а р т и ц и п і а.

Презент'.

вѣз - андѣ.

Трекѣт'.

вѣз - ѣтѣ.

Конжугаре де вербѣри Ласиве.

Модѣ арѣтѣтор'.

Презент'.

Сингѣр.

Ѧммѣлц.

Мѣ-амвѣцѣ ші амвѣ-	Не-амвѣцѣм' ші амвѣ-
цѣмѣ	цѣмѣ-не
те-амвѣцї	вѣ-амвѣцїцї
се-амвѣцѣ.	се-амвѣцѣ.

Несѣвршїт'.

мѣ-амвѣцїамѣ	не-амвѣцїамѣ
те-амвѣцїцї	вѣ-амвѣцїцї
сѣ-амвѣцїцї.	се-амвѣцїцї.

Сѣвршїт'.

мѣ-амвѣцїцїцї	не-амвѣцїцїцї
те-амвѣцїцїцї	вѣ-амвѣцїцїцї
се-амвѣцїцї.	се-амвѣцїцї.

Маї - мѣлт - де кѣт' - сѣвршїтѣ I.

мѣ-амвѣцїцїцї	не-амвѣцїцїцї
те-амвѣцїцїцї	вѣ-амвѣцїцїцї
се-амвѣцїцї.	се-амвѣцїцї.

Маї

Маі - мѣлт - де кѣт - сѣвѣршітѣ II.

Сінг.

Жм мѣлц.

мѣлѣ-		мѣлѣ-	
те-лі-		вѣцї-	
сѣ-		сѣлѣ-	

фостѣ-жмвѣцѣтѣ.	вѣцї-	фостѣ жмвѣцѣтѣ.
-----------------	-------	-----------------

Неотѣрѣтѣ.

мѣлѣ-жмвѣцѣтѣ шї жм-	не-жм-жмвѣцѣтѣ шї жм-
вѣцѣтѣ жм-жмѣ	вѣцѣтѣ не-жмѣ
те-лі-жмвѣцѣтѣ	вѣцї-жмвѣцѣтѣ
сѣ-жмвѣцѣтѣ	сѣлѣ-жмвѣцѣтѣ.

Бііторѣ I.

мѣ-воіѣ-		шї		мѣ-воіѣ
те-вѣ-		жмвѣцѣ-		те-вѣ
сѣ-вѣ-				сѣ-вѣ.

не-вожѣ-		шї		не-вожѣ
вѣ-вѣцї-		жмвѣцѣ-		вѣ-вѣцї
сѣ-ворѣ-				сѣ-ворѣ.

Бііторѣ II.

мѣ-воіѣ-		не-вожѣ-	
те-вѣ-		фї-жмвѣцѣтѣ.	
сѣ-вѣ-		вѣ-вѣцї-	
		сѣ-ворѣ-	

Модѣ Порѣнчіторѣ.

жмвѣцѣтѣ	сѣ не-жмвѣцѣтѣ
жмвѣцѣ сѣ	жмвѣцѣцївѣ
	жмвѣцѣсѣ.

Мо-

Модъ Пофтіторъ ші рнаоіторъ.

Презентъ.

м'ашѣ-		ші		м'ашѣ
те ай-		ѡмвѣца-		те ай
с'ар-				с'ар.

не-амѣ-		ші		не-амѣ
в'аці-		ѡмвѣца-		в'аці
с'арѣ-				с'арѣ.

Трекѣтъ.

м'ашѣ-фі-		не-амѣ-фі-		
те ай-фі-		ѡмвѣца,атѣ.		в'аці-фі-
с'ар'-фі-				с'ар'-фі-
				ѡмвѣца,атѣ.

Модъ Сѣпѣсъ.

Презентъ.

ка съ мѣ-ѡмвѣцаѣ		ка съ не-ѡмвѣца,тмѣ
ка съ те-ѡмвѣці		ка съ вѣ-ѡмвѣца,аці
ка съ се-ѡмвѣце.		ка съ се-ѡмвѣце.

Трекѣтъ.

ка съ мѣ-фіѣ-		ѡмвѣ-		ка съ не-фімѣ-		
ка съ те-фіи-		ца,тѣ.		ка съ вѣ-фіці-		ѡмвѣ-
ка съ се-фі-				ка съ се-фі-		ца,тѣ.

Модъ Інфінітивъ.

а-мѣ-				а-не-		
а-те-		ѡмвѣца.		а-вѣ-		ѡмвѣца.
а-се-				а-се-		

Н а р т і ц і н і а.

Презентъ.

Лѣмвѣцѣндѣмъ, - те, - се, - не, - вѣ, - се. (*)

Лѣсемена се-конжвгъ ші берквріле рѣсфрѣн-
гѣтоаре каре нѣв алтѣ Деосебіре де челе пасі-
ве, де кѣт дѣпѣ кѣм ам зіс, кѣ свѣжетѣл
але челор пасіве пріимеск лѣкране де алт ѣн-
дева ші челе рѣсфрѣнгѣтоаре дела сіне.

Оаре каре обсерваціи асупра ачесторъ патрѣ
Конжвгзрѣ.

Ла конжвгареа дін тѣіѣ адоа ші атреіа,
моавѣ порѣнчиторѣ фаче ка а треіа персоанѣ а
презентъ ал Модѣлѣ арѣтѣторъ кѣм: кѣнтѣ
ел, ші кѣнтѣ тѣ, жокѣ ел, жокѣ
тѣ; ші лака нѣ лѣверѣлѣ де тѣгѣдѣіре нѣ, фа-
че ка інфінітѣвѣл, кѣм: нѣ кѣнта, нѣ жѣка.

Конжвгареа а патра пе моавѣ порѣнчиторъ ал
аре ка пе адоа персоанѣ а презентѣлѣ модѣлѣ ар-
рѣтѣторъ, кѣм: безі, тачі, шчл. ші де ва лѣл
пе нѣ, фаче ка інфінітѣвѣл, кѣм: нѣ ведеа,
нѣ тѣчел, шчл.

Кѣте нѣ пѣзескѣ ачесте регѣле се зікъ Не-
регѣлате.

Л т ѣ

(*) Лѣвпра конжвгѣріаор берквріаор, безі Грѣм-
матіка Дѣмнеаѣлѣ Борнікѣлѣ Георгѣ Голѣ-
сѣл, ѣнде поці лѣва дестѣлѣ десѣлѣшіре ші
пентрѣ челе регѣлате ші пентрѣ челе нерѣ-
гѣлате.

Дтѣ ші жндѣ сѣнт карактерѣрїе партї-
ціпїи челїї дїн тѣїѣ конжѣгѣрї; ітѣ аѣ жтѣ,
ші індѣ аѣ жндѣ, ачелїї д'адоїлеа; сѣ ші жндѣ,
а челїї д'атреїлеа (*), ші ѣтѣ ші жндѣ, ачелїї
д'апатрѣлеа.

Презентѣл', Несѣвѣршітѣл', Сѣвѣршітѣл',
Маї-мѣл'т'-де кѣт'-сѣвѣршітѣл' I. ла модѣл' а-
рѣтѣтор'; Презентѣл' ал Модѣлѣї Порѣнчітор';
Презентѣл' ла модѣл' сѣпѣсѣ; Інфінітївѣл', Пре-
зентѣл' ші трекѣтѣл' аї Партїціпїи; сѣнт' тїмпї
Сїмплї; кѣм: кѣнтѣ, кѣнтѣмѣ, кѣнтѣїѣ,
кѣнтѣасемѣ, кѣнтѣѣ, ка сѣ кѣнтѣѣ,
а-кѣнтѣ, кѣнтѣжндѣ, кѣнтѣатѣ.

Маї-мѣл'т'-декѣт'-сѣвѣршітѣл' II, Неотѣрѣ-
тѣл', Вііторѣл' I. Вііторѣл' II.; Презентѣл' ші
Трекѣтѣл' ла Модѣл' Пофтіторѣ; Трекѣтѣл' ал
Модѣлѣї Сѣпѣсѣ; сѣнт' компѣші, кѣм: ам'-
фост'-кѣнтѣт', ам'-кѣнтѣатѣ, воїѣ-
кѣнтѣ, воїѣ-фі-кѣнтѣатѣ, ашѣ-кѣнтѣ,
ашѣ-фі-кѣнтѣт', ка сѣ-фіѣ-кѣнтѣт'.

Ла модѣл' пофтітор', кѣндѣ ашѣ віне жн-
аїнте, модѣл' інфінітївѣ се-пѣне фѣрѣ ре;
тар кѣндѣ жл' жнтреѣвїнцѣм' пе ѣрмѣ, латѣнчї ре
се пѣне, рнсѣ фѣрѣ ѣ, кѣм: ашѣ-кѣнтѣ,

9*

кѣн-

(*) Мѣлте верѣѣрї сѣнт' де ла конжѣгѣреа ачелї-
ста каре нѣмаї інфінітївѣл' жл' аре жн ѣ аѣ
ѣре скѣрт', тар пентрѣ челе-лалте, жнтрѣ
тоате се-конжѣгѣ ка ла аѣ конжѣгѣре, пре-
кѣм есте а-бате, а-вінде, а-чере,
а-наѣе, а-креше, шчл. Алтеле сѣнт'
кѣ тотѣл' нереѣлте, преѣм' а-спарѣе,
а-рѣпе, а-фрїѣе, а-сѣѣе, шчл.

кѡнтаре-ашѣ, кѡнтар-ашѣ, шчл. Пеле
де конжѣгара а патра лѡна р маі іаѣ ѡн ѡ
лѡнѣ ѣ, кѡм ведеар-аш.

К А П' VI.

П е н т р ѣ П а р т и ц и п і е.

Партиціпіа есте о зичере каре се-жипъртѣшаще
ші дела вербѣѣ, ші дела аджектівъ; кѡм: вор-
бїнаѣ, скріїндѣ, воркїтѣ воркїтѣ,
скрісѣ, скрісѣ.

Итажеа фелѣри де партиціпії сѣнт кѣте ші
де вербѣри; адїкѣ Іактїве, кѡм: ворбїнаѣ,
фѣкѣндѣ, шчл. Пасїве, кѡм: аадѣкѣн-
дѣ-мѣ, фѣкѣндѣ-мѣ, аадѣсѣ, фѣ-
кѣтѣ, шчл. Гесфрѣнѣтоаре, кѡм: дѣкѣн-
дѣ-мѣ, пѣртѣндѣ-мѣ, шчл. ші ѡнїперсона-
ле, кѡм: трекѣндѣ, пѣрдѣндѣ, шчл.

К А П' VII.

П е н т р ѣ П р е п о з и ц і и.

Препозіціа есте о зичере че нѣ се-деклїнѣзѣ,
ші о прїтрекѣнцѣмъ жнїнтеа челор-лакте зичерї
ка сѣ арѣтѣмъ релациїле каре дѣ ѡна кѣтре алтѣ

Пре-

Препозицііле се-пвнѣ жнаїнтеа зічерідор' аѣ
 жи компвнере, аѣ жи комплініре; адікѣ кѣна
 зік' рн ка сѣ, препозиція рн еста жи ком-
 плініре, тар кѣна зік' рн тлца тѣ есте жи
 компвнере. Сѣк помѣ есте жи комплініре, тар
 кѣна зік' Сѣ ф ферѣ есте жи компвнере.

Але маї дін тѣїѣ релациї, каре арѣт' пре-
 позицііле, сѣнт оптѣ; адікѣ: 1. Тімнѣ, кѣм:
 жи времеа ачел; 2. локѣ, кѣм: жи кѣ р-
 те; 3. дінпревнѣ, кѣм: кѣ міне а ве-
 нїт; 4. Деспѣрціре, кѣм: дін оаменї; 5.
 Міжлочїре, кѣм: прїн тїне сѣ-сѣ вѣр-
 шїт; 6. Прїчїнѣ, кѣм: Пентрѣ Ѣлена сѣ
 фѣкѣт' кѣтаеа Трої; 7. Анпротїкїре,
 кѣм: асѣпра меа сѣ-скѣлат; 8. Гѣнаѣ
 аѣ Скопоеѣ, мѣм спре сѣ вѣршїре се-
 сілере.

Препозиціііле сѣ ж н т ѣ.

рн	ад	престе	прїн	афарѣ
ла шї а	аб	дѣпѣ	дїн	апроане
спре	об	пентрѣ	дела	де де сѣкт'
пре шї про	кон	жнтрѣ	деспре	пре лжнѣ
де	кѣ	фѣрѣ	дїнтрѣ	
дес	стрѣ	жнтре	дїнтре	
ре	сѣк шї	лжнѣ	пжнтре	
рес	сѣкт'	кѣтре.		

Дїн препозицііле ачестеа, ѣнеа сѣнт' сім-
 пле, кѣм: рн, ла, а, пре, шї про, де,
 дес, ре, рес, ад, аб, об, кон, кѣ,
 сѣк, стрѣ, престе, дѣпѣ, пентрѣ,
 фѣ-

фѣрѣ, кѣтре, лѣнтѣ; ші алтеле компѣ-
се, кѣм: дін, прін, дела, деспре, дін-
трѣ, дінтре, пѣнтре, пре лѣнгѣ, де
де свѣт, жнтре ші жнтрѣ.

Препозицііле про, дес, ре, рес, аб,
об, ад, кон, стрѣ, се-лнтре-вѣнцѣ-зѣ нѣ-
маї жн компѣнере, ші жн комплїнїре нїчі одатѣ;
кѣм: прочїтескѣ, деспѣрцескѣ, рѣ-
саре, рѣсто арнѣ, аппѣне, омморжт,
адвнѣ, контенїре, стрѣбате, шчл.

К А П' VIII.

П ѣ н т р ѣ А д в е р б ѣ ѣ.

Адвербѣл' есте о зїчере каре се-сѣвзїче ла вербѣ;
кѣм: Скрїѣ бїне; боркеше фрѣмос',
а-венїт' ачі,

Фелѣрїле Адвербѣлѣвї сѣнт':

1. Де Тїмпѣ, кѣм: іерї, акѣм, атѣнчї,
мжїне, шчл.
2. Де Докѣ, кѣм: ачі, аколо, сѣс, жос,
апроале, шчл.
3. Де Квалїтате, кѣм: бїне, жнцелепце-
ше, прїетенеше, шчл.
4. Де Кѣтѣцїме, кѣм: маї, преа, фолр-
те, жнкѣ, шчл.
5. Де Тѣгѣдїре, кѣм: нѣ, ба, нїчі.

6. Де Фитъріре, кѣм: да, дар, шча.
7. Де Фидогадь, кѣм: оаре.
8. Де Фитрекаре, кѣм: ѡнде? кѣм?

Тот' аджективъ аѣ фаче ѡн' лаверб', кѣм: дела некѡн, лаверб' некѡнеше, аѣ се ѡ син-
гѣр' ѡн лок' де лаверб' кѣм: Скрие фрѣмос',
воркеше дѣлаче, шча.

Фрас' де лаверб', аѣ ладкерк', ком-
пѣс', се-зіче кѣнд маї мѣлге зічерї адѣнате ла
ѡн' лок', фак' о рмсемнаре де лаверб', кѣм:
тот'-а ѣвна, де мѣлге-орї, шча.

КАП' ІХ.

Пентрѣ Конжѣгатік'.

Конжѣгативъ есте о зічере каре о ѡнтревѣн-
цѣм ка съ легѣм, аѣ съ ѡнїм зічерїе, жѣ-
декѣціе, шї періоаделе ѡна кѣ алта; кѣм: Ѣѣ
шї тѣ чїтїм', де с'ар сїлі, ар' жм-
вѣцл, шча.

Дїн еле ѡнеле сѡнт' комплетїтоаре, кѣм: шї.

Длтеле рмпотрївїтоаре, кѣм: ѡнсѣ, чї,
дар, іар.

Длтеле десѣвѣгѣтоаре, кѣм: аѣ, с'аѣ, орї.

Длтеле Кондіціонале аѣ ѡпотетїче, кѣм:
де, дакла.

Длтеле Кавзатїве, кѣм: кѣ чї, кѣ, ка,
ка сѣ, сѣ.

Алтеле Вксплікативе, кѡм: адікѡ
 Алтеле де 8рмаре, кѡм: аша дар, дар,
 а е ч і.

Асементѡ ші конжѡгативе потѣ съ фіекомъ
 иѡсе; кѡм пентрѡ кѡ, фіина кѡ, каре се-
 зик' ші фрасѡрі де конжѡгативе.

К А П' Х.

П е н т р ѡ І н т е р е к ц і е.

Інтерекція, есте о зічере каре о интревѡицѡмъ
 съ арѡтѡмъ о сімцире а Сѡфлетѡѡі, адікѡ бѡ
 кѡріе, интрістаре, ші алтеле.

Інтерекцііле сѡнт:

1. Де Бѡкѡріе, кѡм: Браво, вѡват', ші
 алтеле.
2. Де интрістаре, кѡм: ах! ваі! ох! ао-
 лео, ші алтеле.
3. Де Сѡрѡріе, кѡм: е, аїде, ѡф, ші ал-
 теле.
4. Де Кѡрѡж', кѡм: аїде, де, деде.
5. Де Міраре, кѡм: а! о! ші алтеле.
6. Де Сѡїмѡнтаре, кѡм: а!
7. Де Кемаре, кѡм: о! ѡ! е! ѡмѡ!
8. Де Тѡчере, кѡм: сі, тѡчере.

Ші дін Інтерекціі сѡнт' компѡсе; кѡм: о
 доамне! о мінѡне! ваі де міне ші алтеле.

ПАРТЕА АДОА

СҮНТАКС'.

СҮНТАКСВЛ' ІСТО ПАРТЕА АЧЕВА А ГРЪММЪТІЧІ
КАРА НЕ АРАТЪ РЕЛАЦІА ШІ КВІІНЦА ЗІЧЕРІЛОР' ЧЕ
АВ ЖНТРЕ АЖНСЕЛЕ, ШІ КВМ СЪ ЛЕ АШЪЗЪМ' ВНА
АЖНГЪ АЛТА КА СЪ ФАКЪ ВН' КВВАНТЪ АВВЪ
АНЕВШІРІЛЕ ШІ ФІРЕА ВНЕІ ЛІМБІ-

КАП' І.

СҮНТАКСВЛ' СВБСТАНТІВЗЛВІ.

ТН ВОРКІРЕ, СВБСТАНТІВЗЛ' СЕ-ТА ЖНТРЕІ ФЕЛЗРІ:
АДІКЪ АВ ЖН СВБЖЕТЪ, АВ ЖН АПОСТРО-
ФЪ, АВ ЖН КОМПЛІНІРЕ.

ВСТЕ ЖН СВБЖЕТ', ТОГ'А АВНА КЖНА АФІР-
МЪМЪ ПЕНТРЪ АЖНСВЛ ЧЕВА; КВМ: ВРЕМЕА
СВОАРЪ; ВІАЦА ТРЕЧЕ: АЧІ ВРЕМЕА ШІ
ВІАЦА СЖНТ' СВБСТАНТІВЕ ЖН СВБЖЕТ', КЪЧІ ПЕН-
ТРЪ ВІАЦЪ АФІРМЪМ' КЪ ТРЕЧЕ ШІ ПЕНТРЪ ВРЕМЕ
КЪ СВОАРЪ.

КАП' II.

Сунтаксѣл' Пронѣмелѣі.

Пронѣмеле се-жнтребѣицѣзъ жн ворѣре ка ші
Сѣбстантѣвѣл', алікѣ жн сѣбжет', жн Апостро-
фѣ ші жн Комплініре.

Пронѣмеле каре се-жнтребѣицѣазъ жн Сѣб-
жет' сѣнт', дѣпѣ кѣм ші алтѣ датѣ ам' маі
зїс', еѣ, тѣ, елѣ, еа, ної, вої, еї, еле;
кѣм: еѣ арѣт', тѣ, жнцелелѣї, ел пѣне
жн лѣкраре, еа жндрептѣзъ; ної ѣ-
неатїм', вої ажѣтацї, еї сѣвѣршѣск',
еле фак' ферїчїрѣ.

Дїнтр' ачестеа се-жнтребѣицѣазъ ші жн а-
построфѣ, жнсѣ нѣмаї еѣ, тѣ, ної, вої;
кѣм: о еѣ, о тѣ, о ної, о вої.

Пе тоате челе лалте ле жнтребѣицѣм' жн
комплініре.

Мїе, цїе, лѣї, еї, ноѣ, воѣ, лорѣ,
се-жнтребѣицѣзъ жн комплініре недрептѣ кѣнд
вор-фї рѣспнїс' ла вре о пропозиціе жнтребѣтоа-
ре; кѣм: ?кѣрѣї дїн вої іѣбїцї мѣї
школарї сѣ ладѣкѣ чїнстѣа ле чѣл'
маї бѣн' патріот'. Мїе, цїе, лѣї.

Се-маї жнтребѣицѣазъ жнкѣ пентрѣ маї
мѣлтѣ жнтѣрїре шї дїн прѣвнѣ кѣ жмї, жцї,
жї, не, вѣ, ле, жн комплініре асеменѣа не-
дрептѣ, кѣнд пентрѣ сѣбжет' афїрмѣм' кѣ фа-

че алтѣ кѣѣа чеѣа; кѣм: хотѣраше мѣ
мѣе касѣ жнплінеск' ачѣстѣ фантѣ;
жці жнкредінецез' ціе касѣ лѣмінезї
ші сѣ жнарептезї наці'а гѣмжнѣ-
скѣ;

↑ мї, ↑ цї, ↑ ї, не, вѣ, ле се-жн-
трекѣвїнецезѣ жн комплііре недрептѣ кѣна пен-
трѣ свѣжет' асеменеа афірмѣм' кѣ алтѣ кѣѣа
фаче чеѣа; кѣм: ж мї фѣгѣдѣешї, шї нічї
о жнплііне; жці аааѣк' амінте а-
торїіле тале. шчл.

Жнсемнаре.

↑ мї, ↑ цї, ↑ ї, кѣна лѣѣа лѣнсеае бор-
ѣрма вокалеае а шї е пентрѣ ѢѢфонїе леапѣдѣ
пе ж; кѣм: ж мї жнпліінеше, мї а-жнплі-
ніт', жї ааѣк', іааѣк'; жці сѣнт', цї
естѣе', шї жці есте, шчл.

Ж мї, жці, жші, не, вѣ, жші, се-
жнтрекѣвїнецезѣ жн комплііре асеменеа недрепт-
тѣ, кѣна пентрѣ свѣжет' афірмѣм' кѣ лѣї жн-
сѣші жші фаче чеѣа; кѣм: ж мї прїчїнѣск'
ферїчїреа шї ненорочїреа сїнгѣр';
прїнтр' ачедстѣ фантѣ жці прїчїнѣ-
ешї лѣѣаѣ; омѣл сїнгѣр' жші фаче
ші кїнеае шї рѣѣл, шчл.

Мї, цї, і, ні, ві, лі се-жнтрекѣвїнецез-
зѣ кѣна верѣѣл', ла каре сѣнт' жн комплііре
недрептѣ, ва фі пасїв'; кѣм: мї се-кадѣз'
ці се-кѣвїне, і се-дѣ. ні се-жмплііне-
ре, ві се-порѣнѣше, лі се-спѣне.

Міне, тіне, елѣ, ел, ної, вої, еї,
еле, се-жнтреѣвѣнцезъ жи комплініре дреаптъ дін
превнѣ къ пе; де мѣлте орї жнсъ, пентрѣ маї
мѣлтѣ жнтѣрїре, сѣнт жнсоціте къ мѣ, те,
жа, о, не, вѣ, жї, ле; кѣм: пѣ міне
мѣва жнсърчіна; пѣ тіне те ва-жн-
сѣфлещї; пѣ ел жа ва жндрепта; пе
ної не ва-лѣміна; пѣ вої вѣ ва-жнпѣ-
тернечї; пе еї жї ва-німікнічі.

Мѣ, те, се, не, вѣ, се, се-жнтреѣвѣн-
цезъ дѣпѣ кѣм шї алтъ датъ ам' маї зїс
касъ фачем' верѣвѣрїле пасїве шї рѣсфрѣнгѣ-
тоаре.

Мѣ, те, жа, о, не, вѣ, жї, ле, се-
жнтреѣвѣнцезъ жи комплініре дреаптъ жи лок
де пѣ міне, пѣ тіне, пѣ елѣ, пѣ ел,
пе ної, пе вої, пе еї, пе еле; кѣм: та-
тѣл' мѣ жмѣацѣ бѣн'а кѣвїінецѣ;
Бѣангелїа те повѣцѣеще а-фіом' жн-
токмаї дѣпѣ гѣндѣл' кѣ каре дѣмне-
зѣѣ не а-зїдіт'. шчл.

Сїне се-жнтреѣвѣнцезъ жи компліоїре асе-
менеа дреаптъ нѣмаї а верѣвѣрїлор рѣсфрѣнгѣ-
тоаре; шї де мѣлте орї лѣжна пе жмї, жці,
жшї, не, вѣ, жшї, се-та пентрѣ кѣте треле
персоанеле; кѣм: пѣ сїне'мї мѣ фоло-
сѣск'; пѣ сїне'ці те ватѣмї; пе сїне'шї
се-стрікѣ, шчл.

Пронѣмеле челе компѣсе се - жнтреѣвѣнцезъ
пентрѣ маї мѣлтѣ жнтѣрїре а ачѣї персоане пен-
трѣ каре ворѣм', шї касѣ арате рѣсфрѣнцереа
лѣкрѣрї днѣї верѣ ла каре есте жи комплініре
дрептъ сѣв недрептъ; кѣм: лѣї Петрѣ

чел' маре есте датоаре рѣсія лѣмі-
нареа ей; къчї ел' жнсѣші фѣ каре пѣр-
тѣ фѣклїа шїинцелор' жнтрѣнса. Фїе
еще каре лѣїші жшї гѣтеше шї сла-
ба шї ѣра вїиторѣлѣї.

КАП' Ш.

1. Конкорденца Яджектївелор' къ Сѣбстантївеле.

Вѣзвѣрѣм' къ аджектївѣл' есте ѣна къ Сѣб-
стантївѣл', шї къ квалїтѣцїле сѣнт' асѣпра фї-
їнцїлор', дїн каре ѣрмеазѣ ка ел' тот' д'ѣвна сѣ
та форма сѣбстантївѣлѣї.

Фїееще-каре аджектїв' требѣе сѣ фїе жнтр'
ачел' нѣкмѣ, ачел' нѣмѣр' шї ачел' каз' къ сѣб-
стантївѣл' ла каре се-редѣче; км: бѣрѣбатѣл'
каснїк'; фемееа каснїсѣ. Ячї каснїк'
есте жн неам' бѣрѣѣтеск', жн нѣмѣр' сїндѣрїт'
шї жн каз' нѣмінатїв'; пентрѣ къ шї бѣрѣат'
есте асеменел' жн нѣкм' бѣрѣѣтеск' жн нѣмѣр'
сїндѣрїт' шї жн каз' нѣмінатїв'.

А н с е м н ѣ р ѣ.

1. Яджектївеле че се-термїнеазѣ жн е, нѣ
се-скїмѣѣ ла неамѣрї; км: ом' маре, фе-
мее маре; мѣнте верае, іарѣѣ вер-
ае, шчл.

2. Кѡна ѡн' аджектив' се-редѡче ла доѡ аѡ маї мѡлте сѡбстантивѡе ѡн сїнгѡрїт', ел се-пѡне ѡн ѡмѡѡцїт'; кѡм: времѡ шї бїац' а сѡнт' ѡнтрарїпате.

3. Кѡна доѡ аѡ маї мѡлте сѡбстантивѡе вор'-фї нѡ тот' де ѡн' неам', атѡнчї аджективѡла че се-редѡче ла еле, фїїнд' ѡн ѡмѡѡцїт', ла форма бѡрбѡгескѡлаѡ; кѡм: бѡрбатѡла шї фемееа сѡнт' потрївїцї; фрателе шї сор' а сѡнт' ферїчїцї.

4. Кѡна аджективѡла се-редѡче ла доѡ аѡ маї мѡлте сѡбстантивѡе че арѡт' лѡкрѡрї неѡнсѡ-флещїте, атѡнчї ел ла форма челѡї маї д'апроа-пе; кѡм: ачест' омѡ аре дѡх' шї мїнте пѡтрѡнзѡтоаре; іарн' а, шї мѡнцї шї кѡмпїїле сѡнт' акоперїте кѡ зѡ-падѡ.

2. Комплїнїрѡ аджективѡлор'.

Комплїнїреа аджективѡлор' есте аѡ ѡн' сѡб-стантив' немїѡлочїт', шї мїѡлочїт' кѡ препозї-цїїле ла, де, пентрѡ, прїн, ѡн, кѡтрѡ, спре, сѡвт, шчл. аѡ ѡн' верѡ пречедат' де де а, спре а, де, а, касѡ аѡ сѡ; кѡм: пѡртїнїтор' дрептѡцї, вреднїк' ла тоатѡ, ївкїтор' де ѡмѡѡцїѡтѡрѡ, трї-мїс' пентрѡ кредїнцѡ, аадѡс' прїн несїмцїре, ѡнцелепт' ѡн кѡвїнтѡ, ап-плекат' кѡтре шїїнцѡ, їскѡсїт' спре рѡѡтатѡ, апѡсат' сѡвт' десфрѡнаре; шї іар' вреднїк' де рѡсплѡтїре, бѡн' а-дефѡїма, ѡмѡѡцїат' касѡ лавде, шчл.

А н с е м н ъ р і .

1. Де мѡлте орі ѡн' Сѡбстантїв' аѡ ѡн' вѣр' есте ан комплініре а маї мѡлтор' аджективеле; кѡм: бѣрбат' трекѡинчос' шї фолосїтор' соціетѣцї; таре шї ансѡфлеціт' спре а-фаче бїне, шчл.

2. Партіціпіале трекѡте аѡ тот' ачеле комплінірі кѡ аджективеле, дѡпѣ кѡм маї сѡс' севеде: трїміс' пентрѡ країицѣ, шчл.

3. Ан трекѡинцареа Аджективелорѡ
Посесїве.

Фїенре-каре зїчере че аратѣ о стѣпѡнїре аре кѡ дѡнса партїкѡла ачѣста а, пе каре о ан трекѡинцѣм' шї ан Генетїв', кѣчї шї ел' аратѣ о стѣпѡнїре; кѡм: амел, ата, аса, Чезар а Гоманїлор', шчл.

Аджективеле посесїве мѡѡ, тѣѡ, сѣѡ, нострѡ, кострѡ, лорѡ, де мѡлте орі, кѡнд сѡбстантївѡла каре се-редѡк' нѡ аре артїкол', нѡ аїн превнѣ кѡ партїкѡла а, шї артїкол'; кѡм: омѡл' мѡѡ, омѡ ал' мѡѡ; прїетенї ношрї, прїетенї аї ношрї; даторїїле меле, а ле меле даторїї.

Сѡбстантївеле татѣ, мѡмѣ, фрате, сорѡ, бѣрбатѣ, ѡнкїѡ, мѣтѡшѣ, непот', мошѡ, кѡмнат', нашѡ, фїнѡ, кѡскрѡ, кѡмѣтрѡ, ... кѡнд се-ансоцеск' кѡ аджективеле ачестеа посесїве, лѣпѣлѣ артїколѡла' ка лѡкрѡрї шївте шї неавѡнѡ трекѡинцѣ де а се-дефїнї; кѡм: татѣ мѡѡ, мѡмѣ мѣ, фрате мѡѡ, сорѡ та, шчл.

Съ ѿ се-жнтрєвїнцєазъ кѵ деосєвїтъ жн-
сємнаре де ал лѵї, кѵчї аратъ оаре шї-каре,
рѵсфрѵцєре вїїнд, дела се; кѵм: кѵрбатѵл
чєл' жнцєлєпт' чєрчєтєазъ фаптєлє
сале чєлє трєкѵтє, сє-жндрєптєазъ
ла чєлє дєфакъ, шї сє-повѵцѵєщє жн
чєлє вїїтоаре, жндє нѵ пѵтєм' зїчє фап-
тєлє лѵї; адїкѵ зїкѵнд' ал съ ѿ жнсємнєазъ
ал лѵї жнсѵшї.

Обсєрвациє.

Лнсємнаре дє посєсївє пот' двєа шї чєлє чє
сє-тєрмїнєазъ жн єскѵ, осѵ, їкѵ лѵнѵ шї
скѵрт', ал ѵ анѵ шї єанѵ; кѵм: романєскѵ,
вїртѵосѵ, Грѵммѵтїкѵ, тємєїнїкѵ,
яаціоналѵ, яфрїканѵ, рѵсѵрїтєанѵ,
шчл.

Чєлє чє сє-сфѵршѵскѵ жн єскѵ, алѵ,
анѵ, сє-акалѵсєскѵ жн гєнєтївѵ; кѵм: счєп-
трѵ романєскѵ, адїкѵ (ал романилор');
обїчєїѵ націонал' (ал нації); рѵсѵрїтєан' а бїсє-
рїкѵ (а рѵсѵрїтѵлѵї); шчл.

Чєлє чє сє-тєрмїнєазъ жн осѵ, сє-аналѵ-
сєск' жн кѵ сав' жн плїн' дє; кѵм: ноп-
тоас' а їарнѵ, адїкѵ їарн' а чєа плїнѵ
дє нопцїї; вїртѵосѵл' Сократ' (Со-
крат' чєл' кѵ вїртѵтє).

Лнсємнѵрї.

Чєлє чє сє-сфѵршѵск' жн анѵ, маї дє мѵл-
тє орї сє-аналѵсєск' кѵ дїн; кѵм: ямерїкан'
(дїн ямерїк' а); яфрїкан' (дїн яфрїк' а); шчл.

Пѣтем' асемена жнтребѣнца сая жнбрѣцо
 ша ші алтѣ термін' де посесібе жн і вѣ, пре-
 км: актїв', пасїв', шчл. каре термін' нѣ
 пѣтем зїче кѣ нѣ а абем', кѣчі зїчем' кеців',
 гѣралїв' ші алтеле. Не жнтребѣнцѣнд' ачест'
 термін' сжнтем' сіліці а-зїче, жн лок' де па-
 сїв' каре жнсемнеазѣ чел' каре аратѣ па-
 тімѣ, пѣтімітор', каре кѣ тотѣл' есте,
 жнпротїва челѣ де свс', кѣчі жнсемнеазѣ чел'
 каре пѣтімеше.

4. Жнтребѣнцареа аажектївелор' Демонстратїве.

Аажектївеле демонстратїве се-пот' пѣне шї
 жн ѣрма шї жнаїнтеа свѣстантївелор'.

Кѣнд се-жнтребѣнцезѣ жн ѣрма, іаѣ жн'
 а ла сѣжршіт'; км: омѣл' ачеста, ом-
 менї ачешїа; шчл.

Кѣнд вор'-фі жнаїнте, атѣнчі тѣ не ачест'
 а нѣмаї кѣнд ва-ѣрма дѣпѣ дѣнселе верѣва а-
 фі; км: ачеста есте, гѣмѣнілор', де-
 ла каре пѣтеці ащепта аѣмінареа
 боастрѣ.

Іаѣ асемена а шї кѣнд се-жнтребѣнцезѣ
 сїнгѣре', кѣнд атѣнчі свѣстантївѣл' нѣ ле поате
 жнсоці; км: ачеста, ачела, ачееа.

К А П І В.

Сунтаксѡл Артіколѡлѡи.

Кѡна артіколѡл ѡсоцеце ѡн' сѡбстантѡв', фѡе сѡбжет' фѡе компліне, де вор'-ѡрма шѡ алте сѡбстантѡве, ел' требѡде сѡ ѡсоцеаскѡ не тоате; кѡм: кѡрмѡіреа чеа блѡнаѡ, ѡндреп-тареа, дрептатеа шѡ лѡмінареа сѡ-иѡ шѡлор' сѡнт даторііле ѡнѡі стѡ-пѡнітор'.

Дѡнтре сѡбстантѡв' шѡ дѡжектѡв', артіколѡл ѡсоцеце не чел дѡнанте; кѡм: бѡнѡл омѡ, фемеа ѡнцелептѡ. Де мѡлте орѡ ѡнсѡ ѡна сѡбстантѡвѡл ба-фѡ ѡнанте, дѡжектѡвѡл маі та шѡ артіколѡл сѡѡ; кѡм: омѡл чел бѡн'.

Неѡнтрекѡінцареа Артіколѡлѡи.

Кѡна врем' сѡ арѡтѡм' чеа недефініт', сѡбстантѡвѡл атѡнчі нѡ та артікол'; кѡм: ма-ре бѡрбат'; дѡмѡ хѡртѡе, кондеіѡ шѡ чернеалѡ.

Кѡте сѡбстантѡве лѡ ѡнанте не дѡжектѡвѡл недефініт' ѡнѡ шѡ о, дсеменеа нѡ таѡ артікол'; кѡм: ѡн' ѡмвѡцат', о дрептате; шѡл.

Сѡбстантѡвеле челе пропрѡі, ка лѡкрѡрѡ кѡ-ностѡте, дсеменеа маі тоате нѡ прѡімеск' ар-

тіколі, афаръ де челе фемеіці; кѣм: Арі-
стід' а-фост' чел' маї дрепт; Сократ'
чел' маї жнцелепт; жн генетів' жнсъ ші
датів' іаѣ ші еле артіколе, дар жнаінте; кѣм:
вїртѣтеа лѣї Сократ'; пѣтѣреа лѣї
Бркѣл; шчл.

Асеменеа нѣ прїмеск' артіколе ші вре окъ-
тева свѣстантїве, каре аша сѣнт' де кѣноскѣ-
те жн кѣт' нѣѣ трекѣнцѣ де дефініт'; кѣм:
?ѣнде мерці. А касѣ, ла бісерікѣ; шчл.

КАП V.

Сунтаксѣл' Бербѣлѣї.

1. Конкорденцїа вербѣрїлор' кѣ свѣ-
жетѣл.

Тот' вербѣл' аре жн свѣжет' ші кѣ джнѣл се-
конкордеазѣ жн ачел' нѣмѣр' ші ачел' персоанѣ;
кѣм: кѣт' ещї де фрѣмоасѣ, натѣрѣ,
жн сімплітатеа та! Фаптеле сѣнт'
каре лѣѣдѣ сѣѣ дефаїмѣ пе орїчїне.
Ачї ещї есте жн нѣмѣр' сїнгѣрїт' шї жн пер-
соанѣ адола, кѣчї шї натѣрѣ есте жн нѣ-
мѣр' сїнгѣрїт' шї жн персоанѣ адола.

Кѣнд' свѣжетѣл' ба-арѣта маї мѣлте ідеї,
се-зїче компѣс', шї вербѣл' атѣнцї се-пѣне жн
жмѣлцїт'; кѣм: тїнерѣцеа, вїтежїеа,
фрѣ-

Фрѣмѣсеца, пѣтереа кѣ времеа се-
трек; віртѣтеа нѣмаі есте статор-
нікѣ.

А н с е м н ѣ р і .

I. Кѣнд ѣнсъ дѣпѣ ѣн сѣѣжетъ компѣс'
ва-ѣрма нѣмік', атѣнчі беркѣла се-пѣне ѣн сѣн-
ѣрѣт'; кѣм: фрѣмѣсеца, вітеѣіе, сла-
вѣ, нѣмік' нѣ есте статорнік'.

II. Кѣнд асеменеа ѣнтре маі мѣате сѣѣже-
те вор-фі конѣѣгатѣвеле ші, сѣѣ нічі, бер-
кѣла атѣнчі се-пѣне тарѣші ла сѣнѣрѣт'; кѣм:
ѣмпѣратѣла сѣѣ орі каре стѣпѣні-
тор' есте датор' ферічіреа сѣпѣші-
лор' сѣѣ.

III. Кѣнд сѣѣжете маі мѣате бор-фі лега-
те кѣ конѣѣгатѣвеле ші, сѣѣ нічі, беркѣла
атѣнчі се-пѣне дѣпѣ кѣм віне маі віне, маі
вѣртос' поетѣлаі, адікѣ дѣпѣ вое; кѣм: ші
дрептатѣеа ші компѣтѣміреа сѣнт'
віртѣці, сѣѣ есте віртѣте; нічі аѣ-
рѣла нічі арѣінтѣла нѣ мѣ пот' фаче
ферічіт', сѣѣ нѣмѣ поате фаче..

IV. Жѣмѣтѣте, атреіа парте,.....,
а маі мѣатѣ парте, а маі мѣаре пар-
те, омѣлціме, о кѣтѣціме, кѣнд вор-
ѣвѣа дѣпѣ сѣне ѣн' партітѣв' ла ѣммѣлціт', бер-
кѣла атѣнчі се-пѣне тарѣші дѣпѣ вое сѣѣ дѣпѣ
кѣм віне маі віне; кѣм: о жѣмѣтѣте дѣн
о дѣмені сѣнт' сѣѣ есте; шѣл.

2. Докѣла сѣѣжетѣлаі.

Фіеѣе каре зічере арѣтѣ о ідеѣ, ші ідеѣа
каре маі ѣнтѣіѣ не віне ѣн мѣнте, сѣѣ не фаче
маі

маї мѣлтѣ емпресіе, пе ачееа маї житїѣ о про-
нѣиціемъ; кѣм: Дѣвл мѣ гонеше, омѣл' се-
наше ка съ свѣфере; а-рѣсѣрїт' соаре-
ле, шча.

Аша дар свѣжетѣл' се-пѣне шї ѣн ѣрм'а шї
жнлїнтеа верѣѣрїлоръ; дар маї окїчнзїт' се-пѣне
жнлїнте, шї ѣн жнтѣмплѣрїле че ѣрмеазѣ се-пѣ-
не ѣн ѣрмѣ; адїкѣ:

1. Кѣнд о пропозиціе жнтреѣѣтоаре ва-фі
жндоїтоаре оаре кѣм; кѣм: ?фі-воѣ оаре
чїнчі чѣсѣрї; ?есте оаре време.

2. Кѣнд о пропозиціе се-жнчепе дела че
саѣ дела вре ѣн' адверѣ; кѣм: ?Че а-жмѣѣ-
цат' Сократ' пе школар'ї сѣї; ?кѣнд вор-
прїчепе ѣѣмѣнї о датѣ каре сѣнт' мїѣ-
лоачеле каре сѣї адѣѣкѣ ла ферїчїре.

3. Кѣнд адѣѣчем' ворѣеле оаре-кѣї; кѣм:
„ѣѣѣ бїне шї жнсѣшї кѣрѣїа те гонеше“
зїче Хрїстосъ; „маї бїне коеск' а-мѣн-
ка жн васе де лемн' шї сѣѣ фїѣ стѣпжн'
ачелора карїї лѣ васеле де аѣр“ зїчєа
Стрѣмош'ї ноѣрї.

4. Аш модѣл' порѣнчїторъ; кѣм: Сїмѣѣ
ѣѣмѣнї о датѣ шї еї слав'а нації лор;
деа дѣмнѣл' ка сѣ се-жнсѣфлєцєзе жн
їніміле лор' ачєст' плѣкѣт' сентїмент'.

5. Кѣнд верѣѣл' аре жн аїнте ѣн' адѣѣктив'
релатив' каре есте комплїнїре а лѣї; кѣм: скрї-
соареа пе каре а адѣѣс' о кѣрїєрѣл'; лї-
кєртатєа пе каре о стїнг' тѣран'ї шї о
ренаск' єрої.

6. Кѣнд фрасѣрїле се-жнчеп' кѣ зїчєрїле
аѣтѣл', жнтр' ачєст' кїп, аша; кѣм: а-

ша се-несокотеск' дрептѡциле оменіріі;
жнтр' ачест' кпн' се-аадѡче ферічіреа.

Ансм. Асѡпра ачестора гѡстѡл' ші тре-
ѡвнц, а не ва-арѡта маі вїне.

3. Комплініреа Берѡѡрілор'.

Комплініреа жнѡі верѡ' есте аѡ жн' свѡстан-
тїѡв', аѡ жн' пронѡме, аѡ жн' алт' верѡ' жн інфі-
нітїѡв' ші жн модѡл' сѡпѡс'; кѡм: жмѡѡц', ко-
пїлѡл', кѡноащете пе сіне, треѡѡе а-
жѡдека, аѡ сѡ жѡдекъм'.

Комплініреа жнѡі верѡ' есте сѡѡ Дреаптѡ,
сѡѡ Не-ареаптѡ, сѡѡ Антѡмплѡѡтоаре.

Комплініреа есте дреаптѡ кѡнд ва-фі рѡ-
спѡнс' ла жнтребареа пѡ чїне сѡѡ че; кѡм:
їѡѡеск', пѡчїне? пре тѡтѡл'; чїтеск',
че? картѡеа. Ячі, тѡтѡл' ші картѡеа
сѡнт' свѡстантїѡѡе жн комплініре дреаптѡ.

ѡсте Недреаптѡ кѡнд ва-фі рѡспѡнс' ла жн-
требареа кѡї, ла че, сѡѡ кѡнд ва-фі мїѡло-
чїтѡ кѡ вре о препозїціе; кѡм: ешї дѡтор
креѡѡѡѡлѡї; ам' скріс' ла фратѡ мѡѡ;
мѡ сѡпѡїѡ ла жмѡѡц', ѡтѡрѡ; мѡ жн
дрептеѡ кѡтре ѡї; шѡл.

ѡсте Антѡмплѡѡтоаре кѡнд аратѡ сѡѡ
чїмп', сѡѡ лок', сѡѡ кѡлїтѡте, сѡѡ кѡѡѡцїме,
сѡѡ кѡѡѡ; кѡм ачѡстѡ с' асѡѡѡршїт'
жнтр' ачѡѡ време; а-їнтрат' жн ѡѡѡѡ-
решї; скріе фѡарте вїне; ачѡстѡ с'
а-жнтѡмплат' де мѡлте орї; фїї дрепт'
пентрѡ ферїчреа та; шѡл.

Се-поате зн' верб' де мѡлате орі съ фіе ком-
плініт' прін маї мѡлате комплінірі; адікѡ ші
дрептѡ ші недрептѡ, ші ѡнтѡмплатоаре;
кѡм: даѡ ѡмвѡцѡтѡрѡ школаріор;
патріотѡл чел' бѡн' жѡрфеше патріі
тоате сентіментѡріле кѡнд тре-
кѡініц' а о ва-чере.

Де мѡлате орі зн' верб' поате съ айѡ маї
мѡлате комплінірі дрепте ші недрепте, каре атѡн-
ці се-нѡмеск комплінірі дрепте сая не-
дрепте компѡсе; кѡм: ка съ не ѡнсо-
цеаскѡ.... требѡе съ афле ѡнтреноі
пѡтернік' а ѡніре, темейнік' а статор-
ніціе, аморѡл чел' кѡтре а ѡнселе,
ші чінстеа стѡпѡнірі; аѡ че еші да-
тор' аѡі аѡмнезеѡ, патріі, пѡрініці-
лор' ші апроапелѡі.

Ші дін протіѡѡ де мѡлате орі зн' сѡбстан-
тїѡ поате съ фіе ѡн помплініре дрептѡ ші не-
дрептѡ ла маї мѡлате вербѡрі; кѡм: стрігѡ,
чере ші а даѡче рѡсплатіре сѡнцеле
чел' неѡіноват'.

Тот' вербѡл актїѡ се-комплінеѡе кѡ ком-
плініре дреатѡ, де ва-фі стрѡмѡтѡтор'; кѡм:
даѡ ѡмвѡцѡтѡрѡ, ѡмплінеск' а то-
рі а шчл. де мѡлате орі ѡнсъ рѡмѡне фѡрѡ афі
комплінітѡ; кѡм: скріѡ, мѡнѡнк', чі-
теск'.

Вербѡріле актїѡе нестрѡмѡтѡтоаре се-ком-
плінеск' прін комплінірі недрепте ші ѡнтѡмплатѡ;
тоаре; кѡм: мергѡ ла Бѡкѡреці, а орм
ѡн пат', ѡмѡлѡ прін кѡрте.

БерѢврі-ле пасіве се-комплінеск' прін комплінірі недрепте, адікѣ сѣѣ кѣ ѡи аблатів' міжлочіт' кѣ препозіціа дѣла аѣ де, сѣѣ кѣ ѡи акѣзатів' міжлочіт' кѣ препозіціа прін; кѣм: мѣ кондѣк' де ѡмвѣцѣтор; прін Моусі сѣѣ словозіт' Овреі. Де мѣлте орі ѡнстѣ се-ѡнтреѡвнцѣазѣ ші фѣрѣ комплініре; кѣм: Гом'а сѣ-зідіт' кѣ 357 ані ѡнаінтеа лѣі Хрістос'.

БерѢвріле челе рѣсфрѣнгѣтоаре аѣ пентрѣ комплініре дрептѣ, прекѣм ші челе пасіве, пронѣмеле мѣ, те, се, не, вѣ, се. Се-ѡнтреѡвнцѣазѣ де мѣлте орі ші кѣ комплініре недрептѣ сѣѣ ѡнтѣмплѣтоаре; кѣм: мѣ сѣ-нѣіѣ конціінциі; м' ам-дѣс' ѡн треізіле.

Берѣ комплініре.

Мѣлте берѢврі сѣнт' каре се-комплінеск' кѣ ѡи інфінітів' сѣѣ кѣ ѡи мод' сѡпѣс'; кѣм: мѣ сокотеск' а-фаче сѣѣ сѣ фак.

Інфінітīvѣл' тот'дѣѡна есте міжлочіт' кѣ препозіцііле а, ле а, спре а; кѣм: мѣ сокотеск' а-фаче; мѣ депѣртез' де а-недрептѣциі; а-веніт' спре а-лѣміна; шчл.

БерѢвріле а-воі, а-ші, а-пѣтеа, се-комплінеск' кѣ інфінітīvѣл' фѣрѣ препозіціі; кѣм: почіѣ лѣміна; шіѣ ѡндрептѣа; шчл.

Інфінітīvѣл' де мѣлте орі се-дѣсфаче ѡн мод' сѡпѣс', прекѣм ші ѡн локѣл' модѣлѣі сѡпѣс' се-пѣне інфінітīvѣл'; кѣм: почіѣ лѣміна, ші почіѣ сѣ лѣмінез'.

Де мвлате-орї жнсъ есте де невое инфініті-
вдл' а се - десфаче жн модвд сѡппѡс' ка съ се-
деждѡдиче персоан'а; кѡм: порѡнческ' съ фа-
чї, ѡнде нѡ почїѡ зїче порѡнческ' а-фаче.

4. Антревѡнцареа тїмпѡрїлор Аръ-
тъторѡвї.

Презентѡл.

Презентѡл аратъ къ ѡн' лѡкрѡ се-фаче жн
мінѡтѡл' кѡна чїнева корбече, шї се-антревѡн-
цеазъ ка съ арате о старе де фацъ; кѡм:
есте сеаръ; сѡнт' ачї; чїтеск'; шчл.

Дар се-антревѡнцеазъ жнкъ касъ арате:

1. Ѣн' лѡкрѡ каре есте обїчнѡт'; кѡм: шїѡ
карте; скрїѡ фрѡмос'; нежнчетат' се-
мѡнчече чел' іѡвїтор' де остенеалъ;
шчл.

2. Ка съ арате къ ѡн' лѡкрѡ жнтр' ѡн' кїп'
есте шї нѡ алт' фел', аѡ съї деа дефїніці'а; кѡм:
адевтѡрѡл' вечнїк' дїн фїреа са, есте
нескїмбат' ка жнсѡшї Дѡммезеѡ; фап-
теле челе реле де сїне сїпгѡре се-ѡ-
рѡск'.

3. Кѡте о датъ арътѡна' ѡн' вїїтор'; кѡм:
нѡмаї жндатъ мъ жнторк'; акѡм вїѡ;
мѡїне сѡнт' гата.

4. Дар чеа маї фрѡмоасъ жнтревѡнцаре а
лѡї есте кѡна ка съ арате челе трекуте маї вїї
шї де фацъ, се-антревѡнцеазъ жн лок' де тре-
кут', кѡм жнтр' ачесте верѡрї:

Ім' вѡзѡт', вѡзѡт', стѡпѡне, п' ал тѡѡ
фїѡ ненорачїт'.

Тарат' де каї пе карі аса манѣ 'іа - хрѣ-
ніт' :

Боше ел сѣї опреаскѣ; дар жі спері ал
сѣѣ глас....

Несѣвѣршітѣл' сѣѣ Презентѣл релативѣ.

Несѣвѣршітѣл' аратѣ къ ѣн' лѣкрѣ ера де
фацѣ жнтр' ѣн' тімп' трекѣт'; към: кънд аї
веніт' еѣ скріамѣ; пентрѣ каре се-ші нѣ-
мене несѣвѣршіт' сѣѣ презент' релатив.

Де мѣлте орі жнстѣ се-жнтрѣвѣнцѣзѣ къ
сѣ арате:

1. Ын лѣкрѣ че ера жн обічеѣ; към: кънд
ерам' мік' фѣчеам' мѣлте некѣвѣнцѣ;
кънд ерам' шкодар, жмі жмплініам
тоате даторііле; шчл.

2. Маї де мѣлте орі се-жнтрѣвѣнцѣзѣ жн
повестіі арѣтанѣ нѣмаї ѣн' трекѣт' фѣрѣ нічі
о релатіе; към: омѣл' маї жнтѣѣ, ка
сѣлѣатік, се-рѣтѣчеа прін пѣстіі;
жннка ачеа че натѣра жі жнлеснеа
фѣрѣ жнгріжіреа лѣї; се-жмѣрѣка къ
піелеа добітоачелор' че брацѣл' сѣѣ
добора, ші скорѣора ѣнѣї Коначіѣ
сѣѣ пещереа ѣнѣї мѣнте жнплінеа ліп-
сѣ а лѣкашѣлѣї сѣѣ.

3. Де мѣлте орі аре жнаїнте ѣн' алт' верѣ
ші пе конѣгѣатіѣл' къ; към: есте преа жн-
ведерат' къ лѣмѣні ера мѣлт' маї фе-
річіці кънд къ брацѣл' лор' арѣта
тѣтѣлор' нороделор' къ сѣнт' неам,

ші къ шіа мѡлт' маі кіне а ші пѣзї
дрептѣціае жи сімплітатеа ачеа.

4. Се-антреквѣнцезъ асеменеа ші жи лок'
де треквѣт' ал молдѡвї пофтігор', кѡнд ба-авеа
жнѡнте пе конѡвратікѡл' дака аѡ де; кѡм'
де рѡмѡнеа маі лѡнаѡнте рѡмѡнї ші-
інціае, негрешїт' рѡмѡнѡл' ера Го-
ман'; аакѣ де ар-фі рѡмѡнїт', ар-фі
фост.

Сѡвѣршїтѡл' дефїнітѡ шї сѡвѣршї-
тѡл' недефїнітѡ.

Чел' лѡн тѡїѡ се-антреквѣнцезъ 1. Кѡнд
врем' сѡ арѣтѡм' къ ѡн' лѡкрѡ де кѡрѡнд се-
фѡкѡ; кѡм': сѡвѣршїїѡ чееа че мїаї
лат'; се-ашѣзѣ шї шкоааѣ рѡмѡнеа-
скѣ; шчл.

2. Шї чел' маі фрѡмоасѣ антреквѣнцаре а
лѡї есте а історїсі кѡ лѡнсѡл', кѡчї араѣ лѡ-
крѡрїае маі апропне; пентрѡ каре се-ші нѡмече
тїмп' історїк'; кѡм': Дѡмнезеѡ лѡн нїмїк'
фѣкѡ лѡмеа; ашѣзѣ пе омѡ жи лѣ-
кашѡл' ферїрїрї, шї жї аете левї.

Чел' а ал доїмеа се-антреквѣнцезъ, 1. ка
етѣ араѣ ѡн' треквѣт' сѡвѣршїт', жїсѣ фѣрѣ
а-фі хотѣраѣт' кѡнд; кѡм': с'аѡ антрѡлѡс
левїае жи шкоааа націоналѣ а рѡмѡ-
нїлор', о паче нѡмаї шї о статор-
нїчїе, шї с'аѡ антрѡлѡс' шї антре лѡншї.

2. Се-антреквѣнцезъ жнкѣ шї жи лок' де
вїитор, кѡнд врем' сѡ а арѣтѡм' маі кѡ репес-
зїчѡне; кѡм': скрїе ачеастѣ скрїсолѣѡ,

Аар окрісѣ о ай? Те ай пієраѣт' де нѣ
всі тѣчел.

Маі - мѣлт' - де кѣт' - сѣвѣршітѣл.

Ачеста аратѣ ън' трекѣт' маі наінте де
алтѣл каре есте асемена трекѣт'; кѣм: маі-
касем' кѣнд ай тріміс' сѣ мѣ кемі.

Ансм. Ан лок' де маі касем' пѣтем' зі-
че ші ам-фост' маікат', каре асемена есте
ън' маі - мѣлт' - де кѣт' - сѣвѣршіт' ші нѣ аре маі
пічі о деосекіре де чел' дін тѣйѣ; кѣм: кѣнд
ай тріміс' сѣ мѣ кемі, еѣ маі касем'
сѣ ам фост' маікат'.

Віиторѣл антѣіѣ ші ал Плеа.

Чел' дін тѣйѣ аратѣ кѣ ън' лѣкрѣ ва-фі,
сѣ се-ва фаче антѣр' о време каре антѣ нѣ а-
веніт'; кѣм: лѣ маі і се-вор' лѣміна ші
се-вор' кѣноаще че ші кѣм сѣнт'.

Чел' дал доілеа аратѣ ън' тімп' трекѣт' кѣ-
тре ън' алт' віитор'; кѣм: мерѣі, гѣсеце
не кѣтаре, шѣ зі лѣнгѣ аѣисѣл', ші
лѣпѣ че ѣші ва-фі-сѣвѣршіт' толтѣ
трелѣл', зіі сѣ кѣіѣ ѣнкоачі; шѣл.

2. Аратѣ ън' тімп' віитор' кѣтре ън' тре-
кѣт' кѣ оарекаре ѣндоіалѣ; кѣтре чел' презент'
ѣнѣ есте трекѣт'; ѣнде тот' лѣвна ѣл ѣнсоѣ-
це оаре ші полте; кѣм: лѣ ва-фі-сѣвѣр-
шіт' оаре кѣтаре ачел' лѣкрѣ, ѣл ва-
фі-сѣвѣршіт' полте.

5. Ан трекѣіицареа тімп' ѣрілор' кон-
діціонелѣлѣві.

Ачест' моа' аре доі тімпі: презент' ші тре-
кѣт'.

Кондиціонелъ аратъ къ ън' лѣкрѣ ар'-фі, сая с' ар'-фаче жн тѣмъл' презент' де ар'-мѣлочи оаре-каре кондиціи; към: аш'-сѣвѣрші, де аш'-авеа къ чѣне; аш'-мерѣе де нѣм' ар'-опрі требіле че ам.

Трекѣтѣл' кондиціонел' аратъ къ ън' лѣкрѣ ар'-фі-фост', сая с' ар'-фі фѣкѣт' жнтр' ън' тѣмъ трекѣт', де ар'-фі мѣлочит' оаре-каре кондиціи; към: де мѣлт' ар'-фі-къноскът' гѣм' жн і калеа лѣмінѣр'і, де і ар'-фі-лѣсат' стреінеде мерешѣірі.

Ансм. Ачест' моа се-жнтребѣнѣазъ жн мѣлте кѣвр'і: аікѣ ка сѣ арате 1. пофтѣ сая доріре, маі вѣртос' кѣнд се-жнсоѣере къ към; към: аш'-дормі, сая към аш'-довмі. 2. о жндіалѣ, жнсоѣіт' де дака сая де; към: жнтребѣл' дака ар'-пѣтеа сѣне жнсоѣеаскъ, кѣнд ноі іам'-пропѣне ън' че фолосітор'.

6. Пентрѣ модѣл' Порѣнчітор'.

Модѣл' ачеста аре нѣмаі ън' тѣмъ презент', жн каре ла сѣнгѣр'іт', персоан'а дѣн' тѣіѣ нѣ се-жнтребѣнѣазъ, къчї нѣмїні шѣешї нѣ шї порѣнѣе: ла жммѣлчїт' жнсѣ се-жнтребѣнѣазъ, къчї чѣнева се-жндрепѣазъ атѣт' кѣтре сїне кѣт' шї кѣтре алчї.

Пе ачест' тѣмъ жл' жнтребѣнѣцѣм' сѣ порѣнчїм', сѣ рѣгѣм', сѣ кемѣм' шї сѣ гонїм'; към:

Флорї а кѣмпѣлѣі подоабѣ, вої, че окї жн-аѣлчїцї,

Бениці, зѣгрѣвиці пѣмѣнтѣл', жнот'
 локѣл' рѣсѣриці;
 Нѣ въ мѣрѣиці прн ложе, прн грѣ-
 діні нѣ в' адѣнаці,
 А воастре весіле феце ѡколо нѣ ле' нтри-
 стаці:
 Фн сѣнѣл' чел' калѣ ші фраѣет' ал натѣрї
 вѣ-івиці,
 Аколо рѣсѣѣат' крещеці, стаці, пе-
 ріці, вѣ-ренноіці.
 Іні жнфрѣмѣсецаці дрѣмѣл' ал іѣтелѣї
 кѣлѣтор'
 Дн коачї жнподобіці ѣмѣрѣ, сомнѣл'
 сімѣлѣлѣї пѣстор'.
 Фн формаці вѣ' н ѣкетѣрї, пе флорѣ жн-
 конѣѣраці
 Піептѣл' ѣнеї пѣсторїце, капѣл' вої жнко-
 рѣнаці.
 Лѣнг' а рѣлѣлѣї мѣрмѣрѣ съ вѣ плакѣ
 ненчетат'
 А'нсоці пе лінірїтѣл' мѣрїтор' ші жнпѣкат'.
 Мѣиці, пѣдѣрїле, кодрї, тоате вої ле жн-
 смѣлѣтаці;
 Пе черѣ, доркад' вої дн фѣгѣ одїхніці-
 десфрїкошаці.
 Аа флѣтѣре фїці вої леагѣн', съ се-мішче
 ненчетат';
 А алѣ'а н сѣор' съ факѣ кѣрте, кѣна пе ѣнѣа
 сѣа шѣзат'.
 Да зефурѣлѣї сѣфларе жнтре вої кѣна вѣ-
 плекаці,
 Траѣеці кѣтре вої алѣїнѣа ші' аста жос'
 нѣ ѡ лѣсаці.

7. Фитрежвинцареа Тимпѳрілор' Мо-
дѳлѳї Сѳппѳсѳ.

Ачест' мод' стѳ дін афирмаці'а ѳнеї алтѳ
пропозиції каре пречеде, пентрѳ каре се-ші нѳме-
че сѳппѳс' шї аре дої тимпї: Презент' шї тре-
кѳт'.

Презентѳл' аратѳ о лѳкраре кѳ се-фаче ол-
ре кѳм де фачѳ, дар се-апропїе де вїитор, пре-
кѳм шї тоці презенці аї челор' алтѳе модѳрї,
афарѳ де ал' арѳѳѳторѳлѳї; кѳм: треѳѳе ѳн
стѳпжнїтор' сѳ фїе немітѳїт' ка жн'
сѳшї арептатеа.

трекѳтѳл' аратѳ о лѳкраре треѳѳѳѳ, дар
асемenea кѳ релацие кѳтре о алтѳ пропозиціе;
кѳм: треѳѳе сѳ фї-фѳст' вїне жмвѳѳ
цаці стрѳмошї ношрї, кѳнд еї адѳ-
на аша бїблїотечї, акѳрор' астѳѳї
авем' нѳмаї рѳмѳшжїїле.

Ансм. Де мѳлѳте орї шї ачест' треѳѳѳѳ а-
ратѳ ѳн' вїитор'; кѳм: ? Явенїт' времеа
жн каре сѳ се-кѳноаскѳ Іѳмжнї аї
кѳрор' стренепоці сжнт'. Нѳ крез' сѳ
фї венїт', жн лок' де нѳ крез' кѳ ѳл-фї-
венїт'.

8. Пентрѳ Інфїнітївѳ.

Інфїнітївѳл' аре нѳмаї ѳн' тимпї, каре тоѳ'
д'аѳна се-аратѳ, дѳпѳ кѳм ам'-маї зїс' кѳ пре-
позиціїїле а, де а, спре а.

ѳл' се-жнтреѳѳвинцазѳ 1. аѳ жн' сѳбжет',
аѳ жн презїс', аѳ жн комплїнїре; кѳм: а-а
шї-

ѡіицилор' чінстеа че дѡпъ даторіе
лісе-кѡвіне, ші а-фаче жнцелепцилор'
жнгріжіреа че лі се-каде, есте а-се-
жнвѣлі жн славъ жн стѣпѣнитор',
каре кѡ адеверат' нѡ каѡтѣ, де кѡт'
а а дѡче фєрїчіреа жнтре свпвші
стї.

2. Ші чеа маї прїнципалъ а лѡї жнтреквїн-
царе есте а-арѣта жн верб' пентрѡ каре ворбїм';
кѡм: кжнд зїк' вербѡл' а-рѣсплѣтї; вербѡл'
а-жмвѣца; шча.

3. Де мѡлте орї кжнд' артіколѡл' фемеїеск'
а, се-жнтреквїнцеазѣ ка свѣстантїв'; кѡм:
кжнтареа кжнтѣ рїле; ворбїреа, вор-
бїрїле: шча. каре нѡ сжнт де кѡт' а-кжнта
а-ворбї.

4. Се-жнтреквїнцеазѣ жнкѣ шї ла фачереа
кїиторѡлѡї жнтжїѡ шї ла презентѡл Кондїціоне-
лѡлѡї; кѡм: воїѡчїтї, аш-скрї.

КАП' VI.

Сунтаксѡл Партиципіі.

Еа аре дої тїмпї: презент шї трекѡт'.

Презентѡл' жн тоате Неамѡрїле нѡмерїле шї
казѡрїле, рѣмжне нескїмбат'.

ѡл се-жнтреквїнцеазѣ а-аналусї вербѡрїле
чеде аджектїве, шї а-жнсоці пе свѣжете шї ком-
плїнїрї.

Ан интреквинцареа лѣи инсемнеазъ 1. на-
тѣра веркѣлѣ сѣѣ, адикъ лѣкраре патимъ, шчл;
кѣм: мѣ-афѣ скріина; сѣнт ѣмвѣ-
цѣнаѣмъ.

2. Тимп; кѣм: чітінд' ам'-аддорміт;
пѣтїмінд' мї ам'-аддѣс' амінте; вѣ-
знѣ воіѣ-да хотѣрѣре; адикъ кѣна
чітеам' сѣѣ ѣн времеа чітїрї; дѣпѣ
че ам'-пѣтїміт'; кѣна воіѣ-ведеа сѣѣ
дѣпѣ че воіѣ-ведеа'

3. Кавзъ; кѣм: неаскѣлатѣнд' шї не-
сѣпѣинаѣсе, д-пѣтїміт': адикъ фїінд
кѣнѣ а-аскѣлатѣ шїнѣс' а-сѣпѣс'.

4. Употѣс; кѣм: ѣрмеазъ адевѣрѣ-
лѣи, лѣкреазъ дрептатеа, кѣчї дѣѣ-
тѣндѣте вѣї-грешї: адикъ дѣте вѣї
лѣбате.

Трекѣтѣл' се-интреквинцеазъ 1. аѣвтѣнѣ
ла фачереа тїмпѣрїлор компѣшї: преѣм ла вер-
кѣрїле пасїве, ла неотѣрѣтѣл', ла вїїторѣл' аѣ
доїлеа, трекѣтѣл' кондіціонел' шї трекѣтѣл' сѣп-
пѣс' пентрѣ каре шї алѣѣ датѣ ам'-маї зїс'.

2. Се-интреквинцеазъ шї ѣн лок' де інфіні-
тїв', ѣнсѣ кѣ пѣцінѣ одре-каре деосѣбіре, ѣнде
кѣте одатѣ есте актїв' шї алѣѣ датѣ есте
пасїв', шї ѣнде нїчї де кѣм нѣ есте трекѣт';
кѣм: кондеїѣ кѣн' де скріс'; омѣ вред-
нїк' де іѣкїт': ѣн лок' де бѣн' де а-скрі
кѣ аѣнсѣл', вреднїк' де асе-їѣбі, сѣѣ
де а-фї іѣкїт'.

А н с е м н ѣ р ѣ.

1. Кѣна ѣл' интреквинцѣм' а-фаче веркѣрїле
пасїве, атѣчї се-конкордеазъ кѣ сѣѣѣтѣл' шї

ѡн немъ ші ѡн нѡмѣр; кѡм: вѣрбатѡл е-
сте кѡноскѡтъ дѡпѣ фаптеле салле;
вѣртѡтеле есте іѡвѣтѣ детоці, афа-
рѣ де турані; фаптеле сѡнт кѡно-
скѡте де сіне. Кѡнд ѡнсѣ се-ѡнтреѡвѣнзѣ-
зѣ ѡн чецілалці тімпі рѣмѡне нескімбатъ ѡн
тоате ѡнтѡмплѣріле; кѡм: Сократъ а-ѡм-
вѣцатъ моралѡл; Моусі а-датъ леці;
шчл.

II. Ачестъ тімпі ні се-аратѣ оаре кѡм па-
сіѡв, ѡнсѣ ѡн ѡнтреѡвѣнцареѡ тімпѡрілоръ ком-
пѡші есте актѡв, ѡнде аре ші комплініріле лѡі
ка тоате верѡвріле актѡве; кѡм: ші а-ѡмплі-
нітъ даторіа; а-сѣ вѡршіт порѡнчіле.

К А П' VII.

Сунтаксѡл Препозізіілорѡ.

Дін препозіціі ѡнеле се-ѡнтреѡвѣнцелзѣ ѡн ком-
плініре, алтеле ѡн компѡнере ші алтеле ші ѡн
комплініре ші ѡн компѡнере.

Челе че се-ѡнтреѡвѣнцелзѣ нѡмаі ѡн ком-
плініре сѡнт: ал ші а, дін, дела, де-
спре, дѡпѣ, пѡнтре, лѡнгѣ, прелѡн-
гѣ, пѡнѣ, ѡнтре, де сѡвт, де де-
сѡпт, ші фѣрѣ.

Челе че се-ѡнтреѡвѣнцелзѣ нѡмаі ѡн компѡ-
нере сѡнт: про, дес, ре, рес, ад, аб,

об, кон, ші стръ; кѡм: прочітіре,
десфаче, ресърїре, рескѡтпъраре,
адѡнаре, ѡчїдере, омморѡре, стръ-
мѡтаре.

Челе каре се-ѡнтрекѡнцезъ ші ѡн комплі-
ніре ші ѡн компѡнере сѡнт: ѡн, пре, де,
кѡ, сѡб, ші ѡнтрѡ; кѡм: ѡн касъ ші
ѡнчепере; пре масъ ші прескриере (кѡ
деосевїтъ ѡнсъ ѡнсемнаре); де фіерѡ ші де-
прїндере; кѡ тїне ші кѡпрїндере; сѡбт
ѡмбръ ші сѡбтѡмпърцїре; ѡнтрѡ
тоате ші ѡнтрѡѡчере; шчл.

Дїнтръ ачестеа тоате, пѡнъ се-пѡне ѡн
комплїне прїн ѡѡторѡл лѡї ла ші ѡ кѡм:
пѡнъла мїне, пѡнъ а касъ. Прекѡм ші
фѡръ, афаръ, апроапе прїн ѡѡторѡл лѡї
де, де мѡлте орї; кѡм: фѡръ де кѡѡнѡт;
афаръ де четате; апроапе де тїне.

Я, се-ѡнтрекѡнцезъ нѡмаї ѡнѡнтеа інфїні-
тїѡлѡї ші а сѡбстантїѡлѡї касъ; кѡм: а-
фаче, а-чїті, шчл. ші а касъ ѡн локъ де
ла касъ.

Прїн, кѡм се-ѡнтрекѡнцезъ ѡн комплі-
ніре, ледпѡлъ пе н; кѡм: прїчепере, се-
прїведе шчл.

Ан мѡлте локѡрї ѡм-гѡсі ѡн локъ де ре,
ръ; ѡн локъ де рес, ръс; прекѡм ші ѡн локъ
де пе, пъ; ші ѡн локъ де де, дъ: кѡчї натѡ-
рѡ лїмбї скїмбъ де мѡлте орї пе е ѡнъ.

аб, об, ші сѡб тотъ дѡнѡ ѡн компѡне-
ре скїмбъ пре б ѡн літера дела каре се-
ѡнчепе зїчереа компѡсъ; кѡм: ѡн локъ де абпѡнере,
зїчемъ аппѡнере; ѡн локъ де обчїдере, ѡч-
чї-

чідере; обморжре омморжре, ші жн лок' де свѡферіре, свѡферіре; шчл.

Свѡ, канд двѡл' джисѡл' ва-ѡрма вокалѡ, пентрѡ еѡфоніе маі пріімере ші т; квм: свѡт ѡмкрѡ, свѡт жнцелечере, шчл.

Пентрѡ ші де, сжнт де мѡлте 'орі тот' де о пѡтере; квм: де че, жн лок' де пентрѡ че.

Ансемнѡріле Препозицііlor'.

Ан ші Антрѡ.

Ачесте лок' препозиціі жнсемнеазѡ:

1. Лок' жнлѡвнтрѡ: шѡз' жн касѡ; а-ін-трит' жнтр' о пещерѡ; есте ловіт' жн інімѡ; а-рѡмас' жнтрѡ жнтвнерек'.

2. Обжет' сѡ семн: жн ел' ам' тоатѡ нѡдеждае; жнтрѡ тіне доамне ам'-нѡлѡждвѡт'.

3. Квалітате сѡ старе: мѡ-афлѡ жн старе вѡнѡ; есте жнтрѡ деснѡлѡждвѡре; се-афлѡ жнтр' о маре аместекѡтѡрѡ.

4. Пѡтере сѡ стѡпжніре: ачеста стѡ жн боеа меа.

5. Пѡртаре сѡ кпн': ѡмѡлѡ нѡмаі жн фес'.

6. Тімпн: жнтреі ані с' а-сѡвѡршіт'; жнтр' ачела ш' ан; жнтр' о клпнѡ; жн квтаре вѡрстѡ.

7. фрас' де аверѡ: жн пізмѡ; жн неказ'.

Ансемнѡрі.

1. Попрі'а жнсѡшіре а ачестор' препозиціі есте сѡ араге лок' жн лѡвнтрѡ, не каре, жн кѡте

шапте ачесте жн семнѣрї, о пѣстрea съ фігѣрат' дїн треаптѣ жн треаптѣ.

II. Антреквїнциареа ачестор' доѣ препозїціи пентрѣ жн' стрейн' есте фoарте греа, шї Грѣм-матїк'а рѣмѣнеаскѣ ва-рѣмѣнеа фoарте жндл-торатѣ че лѣї че ва-да о регѣлѣ генералѣ пентрѣ жнтреквїнциареа лор'. Дечеа че акѣм се-пол-те жнсемна, есте: кѣ жнтрѣ маї демѣлте орї се-жнтреквїнциазѣ канд дѣпѣ сїне жрмеазѣ о вокалѣ саѣ аджективѣл' недефініт' жн; дѣпѣ кѣм се-веде жн ексемплярїле де сѣс'.

Л а

Л а жнсемнеазѣ:

1. Мішкаре ла вре жн' лок': мѣ дѣк' ла біена: ам-павкат' ла Парїс'.

2. Дѣвѣтор' ка съ се-факѣ назѣл датїв': Дѣмнезѣ рѣспандеїре ла тоатѣ фѣптѣр'а фаче-рїле сале де біне.

3. Лок': шаде ла кѣтаре.

4. Старе саѣ кїп': стаѣ ла жндоїалѣ; ла гжидѣрї.

5. Обїчеїѣ: с' а-дат' ла кѣрїцї; ла жмѣвѣ-тѣрѣ.

6. Стѣпжнїре саѣ пѣтере: стѣ ла воєа меа.

7. Кѣлїтате: жл' аре ла маре чїнсте.

Ансм. Шї жнсѣшїреа ачешїї препозїціи есте съ арате лок'; жнсѣ кѣ деосебїтѣ жнсемнаре де челе дїн тѣїѣ: жн, аратѣ лок' жн лѣвнтрѣ; шї ла, алѣтѣреа саѣ пѣ дїн афарѣ, де каре жнсемнаре шї еа іарѣшї фігѣрат' се-депѣрѣтеазѣ.

Спре

Спре жнсемнеазъ :

1. Катре о партѣ де локъ: спре рѣсъріт'; спре Бѣквреці.
2. Гжад' сав' скопос': мерце спре дертъпъ-наре; се-сілеше спре аші добжнді, нѣме бѣн'.
3. Окжет сав' семн': спре тїне доамне ам-нѣдѣждѣт'.

Пѣ, пре ші про.

Ачесте препозиціі жнсемнеазъ :

1. Казва дѣкѣзатів'.
2. Лок' а' асѣпра: а-веніт' пре пѣмѣнт'; а-пѣс' картеа пре масѣ.
3. Тїмп': ѣнде мерці п' ачелстѣ време.
4. Жѣртѣмѣнт': пре дѣмнезѣва' мѣѣ; пре ненорочїт' а Патріе.
5. Старе: с' а-пѣс' пре гжадѣрї.
6. Репетїціе, префак', прескрїв', прочїтеск'.
7. Агаїнтѣ: проороческ', прокелере.
8. Прїчїнѣ: препѣс', презїс'.
9. Скїмѣ: пре атѣѣеа банї шїа-вѣндѣт' марфа.

Де.

Де жнсемнеазъ :

1. Генетїв': ом' де лѣме.
2. Фрас' де адѣктив': ом' де лемнѣ; їнеа де аѣр'.
3. Лок': фѣѣї де фок'; апропїїте де фок'.
4. Казѣтѣ: де че ворѣці аши; мї адѣвк' амінте де тїне; моаре де фоаме.

5. Обжет: м' аѣк' де лѣкрѣ; мѣ цѣѣ де тѣне; е гата де а-лѣкра.

6. Комплііре ла верѣѣрї пасїве, сая Яблатїв': мѣ-амѣѣц, де татѣл.

7. Тїмї: м'ам'-скѣлат' де дімінеаѣѣ; а асеарѣ; де ерї.

8. Кѣалїтате: де че вѣрстѣ есте; де че старе; сѣл аїкѣ де нечїнстїт'.

9. Сѣпѣнере: аскѣлат' де тѣне.

10. Скопос' сая гѣнд: стїкѣлѣ де чернеаѣѣ; пѣнгѣ де банї; касѣ де чїтїт'.

Д е с.

Ячеастѣ препозїціе жнсемнеазѣ тот' д'авѣ на дїн протївѣ; кѣм: десѣрак', десѣфак', дес-кїз', шча.

Р е а ѣ р ѣ:

Р е жнсемнеазѣ репетїціе: рѣсѣвнѣ, рѣсаре, ренаше.

Р е с а ѣ р ѣ с.

Р ѣ с жнсемнеазѣ:

1. Анапої: рѣскѣмпѣраре, рѣспѣтїре, рѣстоарнѣ.

2. ковѣршіре: рѣсѣате.

К о н ш і к ѣ.

Ячестеа жнсемнеазѣ:

1. Анпрѣвнѣ: копрінз', кѣлег', кѣлѣторѣше кѣ міне.

2. Анперекѣре, парте, сая інтерес'; цїне кѣ міне.

3. Инструментъ: таіѣ кѣ къцитѣлъ; скріѣ кѣ къндеіѣлъ.

4. Матеріе: сѣпъ кѣ орезъ.

5. Міжлокъ сѣѣ кпъ: воркеце кѣ авлчеацъ; мѣрогъ кѣ мѣінеде жисѣсъ.

6. Компарацие: се-потривеце кѣ кътаре;

7. Фрасъ де аджективъ: омъ кѣ мінте; до-бітокъ кѣ патрѣ пічоаре.

8. Прічинъ сѣѣ скопосъ: че гѣнд аі кѣ міне.

Стрѣ.

Стрѣ, жисемнеазъ:

1. Дінтръ ѣнъ локъ жнтръ алѣл: стрѣмѣтъ.

2. Ковѣршіре: стрѣбатъ.

Сѣбт.

Сѣбтъ, жисемнеазъ локѣлъ челъ де сѣктъ чеѣл:

сѣбтъ масъ; се-жнтреѣѣнѣцеазъ ші фігѣратъ:

сѣбтъ стѣпжніреѣ меѣ.

Престе.

Престе, жисемнеазъ:

1. Локѣлъ де дінколо: престе хотаръ.

2. Дасѣпра пе чеѣл: престе аріпіле ѣнѣ-тѣлѣ,

Дѣпъ.

Дѣпъ жисемнеазъ: 1. Локѣлъ дін ѣрмъ:

дѣпъ касъ; дѣпъ собъ; віне дѣпъ міне.

2. Тімъ: дѣпъ потопъ; дѣпъ Хрістосъ.

3. Обжетъ сѣѣ семнъ: оаменілооръ, алергаці дѣпъ фапте къне, тар нѣ дѣпъ аѣрѣ.

4. Рѣндъ: вінъ ѡнѣлъ дѣпъ алѣл; дѣпъ авръ арѣнтѣлъ есте маі преѣѣтъ.

5. Імітаціе: скріе жѣтокмаі дѣпъ кѣтаре; с'алѣатъ дѣпъ кѣтаре.

Ансм. Ячеастъ припозіціе жѣсемнеазъ тотъ д'авна пе ѡрмъ ші ачеастъ жѣсемнаре ші о пѣстрѣазъ жѣ тоате фѣгѣрїле де ворѣре.

П е н т р ъ.

П е н т р ъ жѣсемнеазъ: 1. Сфѣршїтъ, дестїнаціе сѣѣ прїчїнъ; кѣм: омѣлъ есте фѣкѣтъ пентрѣ ка сѣ фїе фѣрїчїтъ; кондеїлъ есте пентрѣ скрісъ; добітодчелѣ сѣнтъ пентрѣ трѣѣѣнѣца омѣлѣ.

2. Скімѣ: пентрѣ нїмїкъ сѣ се-факъ атѣта рѣсѣрѣтїре; пентрѣ сѣлѣ шї а-пїеръ дѣтъ вїаѣа; пентрѣ атѣѣа банї шї а-дѣтъ тоате лѣкрѣрїле сѣле.

3. Скімѣаре де локъ сѣѣ де перѣоанъ: жоакъ пентрѣ мїне; ворѣѣе пентрѣ мїне.

4. Старе сѣѣ кѣлїтате: сѣ л сокотѣрї пентрѣ чел маі неѣѣнъ.

5. Анперекере сѣѣ їнтересъ: пентрѣ ел сѣѣ скѣлатъ атѣѣа їншї.

6. Прїчїнъ сѣѣ сѣѣѣтъ: че рѣндъ аре пентрѣ мїне.

Ф ѣ р ѣ.

Ячеастъ припозіціе жѣсемнеазъ тотъ д'авна дѣспѣрїрїе сѣѣ лїпсѣ; кѣм: омъ фѣрѣ жѣдїкѣтѣ; канъ фѣрѣ креїерї; народъ фѣрѣ кѣрмѣїторї.

Антре.

Ичестъ препозиціе ансемнеазъ: 1. Докѣл' дела мѣлок: Валѣціа есте антре Италия, Германіа ші Франца.

2. Тѣмп: антре зі ші антре ноапте; антре варъ ші антре тарнъ.

3. Шн нѣмър' сав о адѣнаре де маї мѣлте лѣкрѣі: се-афлъ антре чеї вїї; а-інтраѣ антре осташі.

4. Десгїнаре сав анпротївіре, ші ѣнїре: есте маре ѣрѣ антре дѣнші; есте маре драгосте антре дѣнші.

Аѣнгъ.

Ва ансемнеазъ локѣл ле апроапте: ачестъ ка-сѣ есте аѣнгъ а кѣтѣрѣіа.

Кѣтре.

Ичеста се-потрївѣще кѣ спре ші ансемнеазъ:

1. О парте де лок: кѣтре аѣнѣс' кѣтре Бѣкѣрѣі.

2. Тѣмп: кѣтре сеарѣ.

3. Обѣет' сав семн: кѣтре тїне доамне ам' нѣлѣѣѣіт'.

Прїн

Ансемнеазъ 1. Докѣл' прїн лѣѣнѣтрѣ: а-ѣм-блат' прїн тоатѣ ѣѣропѣа.

2. Мѣѣлокїре: а-грѣїг' прїн проорочї; прїн ел' сѣ-сѣѣѣршіт'.

Дін ші дінтрѣ.

Ячестеа жнсемнеазъ 1. де зндева дін лъзн-
трѣ: есе дін четате; віне дін Бъвъреці; 'ла-
скос' дінтрѣ о пещере.

2. Тімн: дін копільріа мела; дін времеа
ачееа.

3. Деспърціре: атѣца дін школарі; ам'
дат' дін бані мей; атѣта' міа-рѣмас' дінтрѣ
зн' нѣмър' аша де маре.

4. Прічинъ: дін тине мі се-траг' тоате
ачестеа; дін пѣкате.

5. Матеріе: есте фѣкѣт' дінтрѣ зн' лемн'.

6. Інструмент': е лѣкраг' дін топор'.

Ансм. Ячелеа че с'аѣ зіс' пентрѣ жн ші
жнтрѣ се-апплеакъ ші ла ачесте доѣ препози-
ціи: дін ші дінтрѣ.

Дела.

Ансемнеазъ 1. Лок' де знаева: віне дела
Бісерікъ.

2. Прічинъ: дела Дѣмнезѣ авем' тоате
бвнѣт' ѣціле.

3. Дістанціа: дела Бісерікъ пѣнѣ а касѣ
сант' атѣца паші.

Деспре.

Деспре жнсемнеазъ 1. лок' де знаева: де-
спре знде вїї.

2. Сѣжет' сая прічинъ: воркеце деспре
Дѣмнезѣ.

Дінтре.

Ва жнсемнеазъ тот' азн'а дін міжлок': хо-
та-

тарѡл дінтре доъ моші; с' аскѡлат' ѡнѡл'
дінтре порода.

Пантре.

Ва жнсемнеазъ тот' д' авн' а прін міжлок';
а-трекѡт' пантре фок; пантре лтатеа не-
норочірі.

Прелангъ.

Препозиціе де лок', ші жнсемнеазъ жн пре-
жѡр' кѡ апропіере; кѡм; пре лангъ ноі;
пре лангъ четате.

Афаръ.

Ачеастъ препозиціе жнсемнеазъ 1. лок': а-
фаръ де ораш' сав дін ораш'.

2. Вксепціе сав леосебіре: Ан Вѡроп' а тоці
мерг' не дрѡмѡл' чел бѡтѡт' ал регѡлі, афаръ
де ноі.

Апроане.

Ачеастъ препозиціе есте жнпротивъ препози-
ціі департе ші амжндоѡ жнсемнеазъ лок'; ші
кжнд сжнт фѡръ комплінірі се-таѡ жн лок' де
адвербѡ.

Де десѡбт'.

Препозиціе де лок' ші фіінд фѡръ комплі-
ніре есте адвербѡ; кѡм: жл аре де десѡбт'.

Ансм. Ачест' кап' ал жнсемнѡр'і препози-
цііlor' времеа ші жнчеркареа жл ва-десѡвѡрші
маі біне; аичеа сав пѡс' кате аѡ-пѡтѡт' кѡ о
алергѡтѡрѡ де окі сѡ фіе бѡгате жн сеамѡ.

КАП' VIII.

Сунтаксѡл' Ядверѡлѡлѡ.

Адверѡл се-жнтреѡвѡнцезѡ тот' д'авн' а жн ком-
плііре жнтжмплѡтоаре, ші аре тот' жн' преи,
кѡ о препозіціе ѡрматѡ де комплііреа са: дар,
арагостеа де асе-маї скѡрта кѡѡжнтѡл', 'іа дат'
фіінци, а лѡї; кѡм: жн лок' де а-зіче, жн вре-
меа ачееа с' а-сѡѡѡршіт', зічем' атѡнчі
с' асѡѡѡршіт'; жн лок' де азиче, жнтр' а-
чест' лок' ам' шѡѡзѡт', ачі ам' шѡѡзѡт';
ші жн лок' де жнтр' ачест' кіп' ам'-вор-
біт', аша ам'-ворбіт'.

I. Ядверѡлѡл де кѡтѡциме маї, преа ші
фоарте, се-жнтреѡвѡнцезѡ 1. ка сѡѡ фачем' ад-
жектівеле компаратіве ші сѡперлатіве, ші 2. жн-
соціна' алте адверѡлѡл де кѡлітате; кѡм: маї
жнцелепцеше, преа біне, фоарте ві-
тежаше, шчл.

Анкѡ се-жнтреѡвѡнцезѡ 1. жнсоціна' ші
маї пе верѡл ла каре ел се-сѡѡзіче; кѡм: маї
сокоतेщете жнкѡ: кѡна тот' ла жнсем-
нареа ачєаста се-жнтреѡвѡнцезѡ фѡрѡ маї, а-
тѡнчі жн локѡл' лѡї маї се-пѡне саѡ се-сѡѡт-
жнцелеѡе о датѡ; кѡм безі жнкѡ одатѡ.
2. Кѡна се жнтреѡвѡнцезѡ сінѡѡр', атѡнчі ар-
тѡ тімп' оаре кѡм; кѡм: ? жнкѡ пѡт' тімім';
? жнкѡ нѡ ведем' фолосѡл нострѡ; жн
ЛОК

локъ де панъ акѡмъ. Кѡ тоате къ де вомъ-черчета бине, ведемъ къ шѣ жнтръ ачесте фрасѡрѣ, жнкъ, жнсемнеазъ тотъ кѡтѡциме; кѡчѣ зѣкѡна жнкъ пѡтѣмѣмъ, жнсемнеазъ къ де вомъ-нѡмѡра ачестъ пѡтѣмѣре, се-маѣ адаогъ жнкъ о датъ кѡ ачеса жн каре не афлѡмъ.

II. Мѡлате адвербѡрѣ сѡнтъ каре жн ѡнеле жнтѡмплѡрѣ се-сѡвзѣкъ ла вербѡрѣ, шѣ жн аттеле тѡж жн комплѣнѣре сѡвстантѣве ка шѣ препозѣціале; шѣ асфел сѡнтъ пре кѡмъ афаръ, апроапе, дѣнколо, дѣнкоачѣ, шчл.; кѡмъ: мергъ афаръ шѣ афаръ де четате; шѡзъ апроапе шѣ апроапе де адевѡрѣ; мѡ дѡкъ дѣнколо шѣ дѣнколо де аѡнере, пе каре пѡтемъ сѡ де нѡмѣмъ адвербѡрѣ препозѣціале, сѡв препозѣціѣ адверкалае.

III. Препозѣціале ачестеа кѡ комплѣнѣрѣле лоръ пре кѡмъ жн аѡжнтрѡ, жн протѣвѡ, жн аѡтѡрѣ, жнаѣнте, жн преажмѡ, жн прежѡр, департе, дасѡпра, пе ѡрмѡ, шѣ аттеле, де ле вомъ-нѡмѣ адвербѡрѣ, грешѣмъ, кѡчѣ сѡнтъ сѡвстантѣве жн комплѣнѣре ла препозѣціѣ, каре жн преднѡ преѡвескъ кѡтъ ѡнъ адвербъ, аѡпѡ кѡмъ зѣсерѡмъ.

IV. Мѡлате адвербѡрѣ сѡнтъ каре аѡжнѡ артѣколе се-факъ сѡвстантѣве; пре кѡмъ: сѡсѡлъ, жосѡлъ, шѣ аттеле.

V. Не, аѣн адвербѡрѣле де тѡгѡдѡѣре, есте маѣ бине о партѣкѡлѡ негатѣвѡ де кѡтъ ѡнъ адвербъ.

VI. Нѣчѣ, есте маѣ бине ѡнъ конѡѡгатѣвъ жн протѣва аѡѣ сѡв, де кѡтъ адвербъ.

VII. Ба, асеменеле сте о пропозиције сав њн' квант' интрет', ші нѣ о парте а квантвалѣ.

КАП' IX.

Считаксѣа Конжвгативѣаѣ.

Тоате февріале де зічері кате ам'-зіс' пжпъ а' км' сжнт' ка съ факъ о пропозиције сав њн' квант' компаніт' ші интрет': дар преквм' зічеріале интр' о пропозиције аѣ оаре каре релациј интре джнеле, асеменеле ші пропозиціале потѣ съ фіе пѣсе асеменеле кв релације њн'а кѣтре ал'та ка съ факъ њн' періодѣ, каре ші ел' асеменеле поате съ дѣвѣ вре о легѣтѣрѣ кв алѣвѣ каре жл пречеде, сав каре жл ѣрмеазѣ. Ка съ арѣтѣм' ачесте релациј интре пропозиці ші періоале, авем' конжвгативѣа; км': нежмвѣцѣтѣрѣа, кредінцѣа дешартѣ ші прежѣдікѣцѣале инѣвнекѣ, амецеск' ші пѣн' жн рѣтѣчѣре пѣрѣмѣнѣнѣ; дар лѣмѣн'а шіілар' де вѣарѣтѣа дрѣмѣл' жндарепѣтѣрѣ ші аа ферічѣрѣі.

Дін конжвгативе, ші, се-интревѣнцелазѣ а лега зічері, пропозиці ші періоале; канд жнст' ачесте зічері вѣн' шжр' њн'а дѣпѣ ал'та, атѣнѣ конжвгативѣа ші, жнсоцѣе пре чеа дін ѣрмѣ, преквм' се-веле жн ексемпѣл' де сѣс'. Де мѣлате орѣ се-интревѣнцелазѣ ші репетіт' пентрѣ маі мѣлатѣ

тѣ антѣрѣ; преквм: ші мѣлѣ ші ажѣтор
ші орѣ че фачере де кѣне веі арѣта
немѣлцѣміторѣаѣ, есте анзадар.

Ансъ, чі, ші дар (кѣна сѣнт, анпро-
тивітоаре) се-антреквѣнцеазѣ тот'давнѣа кѣна
пропозиціа ѣрмѣтоаре есте анпротівітоаре да чеа
дѣнтѣіѣ: Чічерон' а-фост' ферічіт' ан
тѣнереціле сале; ансъ сфѣршітѣа
іа-фост' ненорочіт'.

Чі, се-антреквѣнцеазѣ анкѣ ші дѣпѣ отѣ-
рѣавѣре; квм: нѣ сѣнт' аверіле каре не
фак' феріче, чі амплѣкаре а кв кон-
шііна.

Сѣѣ, орѣ ші аѣ, ѣнеорѣ се-антреквѣнцеазѣ
репетіте ші алте орѣ нѣ; квм: кѣсѣ фіі ан
старе маі ѣвнѣ, трекеѣ сѣ аскѣлці
гласѣа сѣѣ ал лѣі аполло сѣѣ ал лѣі
Марц', ші ѣр дѣпѣ недрептате сѣѣ
орѣ-каре рѣѣтате ? квм поате ѣрма
славѣ.

Де ші ака ансоцеск' ші пе модѣл' арѣ-
тѣтор' ші пе модѣл' кондіціонал'; квм: де ар-
ліпсі ѣрѣѣа ші неѣнѣреа, сфѣнт' а
крешінтѣтате ан алевѣр' с ар кедеа
ан фѣптеле фіеѣе кѣрѣіа; ші ѣр, а-
ка нѣ квноѣеа чеі маі мѣлці аі націі
ноастре фолосѣа ші анлеснѣреа ші-
інцілор ан лімѣа іѣмѣнѣскѣ, мѣлт'
арам' сѣ не рѣтѣчѣм' ан аѣбурінтѣа,
дѣн каре дѣн ненорочіре нѣ ам ешіт'
тоці.

Кѣна ака ші де ансоцеск' ѣн' презент',
ѣн' сѣѣршіт', ѣн' маі-мѣлт-де кѣт'-сѣѣршіт',

дѣ. ън' неотърат', атѣнчї жнсемнеазъ каѣзъ;
към: аака хотъръск' олатъ, ? пен-
трѣ чомъ маї андоїеск', анлок' де фї-
іна' къ хотъръск'.

Ансм. Ан ачаестъ жнсемнаре се-та де мѣл-
те орї шї аавербѣл кжнд, ѣнде нѣ маї есте а-
верѣ чї ѣн' конжѣгатїв'; към: кжнд олатъ
аї дат' хотъръреа, ? есте кѣ пѣтїнцъ
сѣ маї жнторчї.

Къ Тот'давн'а жнсоцеще модѣл' арѣтѣтор'
шї ѣрмеазъ дѣпъ верѣѣріае.

1. Але ворѣрї шї але гїчїрї; към: зїк',
спѣїѣ, повестеск', вестеск', проо-
роческ' къ...

2. Але пѣтерїлор' сѣфлетїшї; към: вѣзъ,
дѣзъ, сїмцъ, жѣдїк', гандеск', соко-
теск', кѣцет', мї аадѣк' амінте, шїѣ
къ...

3. Але жѣрѣмжнтѣлѣ шї але фѣгѣдѣнцї;
към: мѣ жѣр', фѣгѣдѣеск', жмї дѣѣ кѣ-
вжнтѣл', къ...

4. Але кредїнцї шї але кѣнцї; към: крѣзъ,
слѣвеск', мѣкѣеск', жмї паре рѣѣ
къ...

5. Але нѣдѣждї; към: нѣдѣжѣеск',
ашепт' къ...

6. Але жнфрїкошѣрї; към: жнфрїкошѣ-
шѣзъ, сперїїѣ, жнгрозеск' къ...

7. Шї дѣне мѣлте ѣнїперсонале шї алте верѣ-
кѣрї; към: се-аѣде, се-ворѣеще, се-зїчїе,
се-паре, се-аратъ къ...

Ка, тот'давн'а трѣкѣ сѣ аїѣѣ дѣпъ сїне,
шї не сѣ сѣѣ лангъ ажнсѣл', сѣѣ десѣрїїт',

прин алте зічері; съ жнсъ, поате фі ші сін-
гвр', ші амжадоі чер' двпъ сіне модвл' свппвс';
квм: воеше ка съ петреакъ.

Съ, жнсоцере ші не атреїа персолнъ ші жи-
тжаа а жмвдцїтзаві модвлві порвнчїтор'.

Дечї, аша дар' ші дар' се-жнтреввїн-
цеазъ тот' давн'а ла о жвдікатъ сав' пропози-
ціе че врмеазъ дїн алтеле маї де свс'; квм:
левіле аддвк' дрептатеа, дрептатеа аддвче ліні-
щел, лініщел аддвче ферїчіреа; аша дар' левіле
сжнт' челе маї дїн тжїв че треввек' жнтр' о со-
ціогате.

КАП' Х.

Пентрв Інтерекціе сав' Сунтаксвлей.

Фїше-каре зічере аратъ о ідее ші есте о пар-
те а пропозиціі, дар' Інтерекціа есте ші квпрїнае
о жвдікатъ сав' о пропозиціе жнтреагъ; пентрв
къ кжаа зік' ох, ах, шчл. арѣт' къ пѣтімек'
чева, ші де ле вом-аналусї жу жнтжмплареа
пѣтімї ноастре, вор' се зікъ сав' мъ доаре,
сав' міе рѣѣ, сав' свффер', сав' сжнт'
тріст' пентрв квтаре лѣкрѣ шчл.

Пе джнселе ле жнтреввїнцїтм' двпъ сімціреа
сав' діспозиціа свффлетзавї нострѣ; адїкъ ле
пѣтімїм', стрїгъмѣ ах, долео, ваї; де сжнт-
тем' веселї, стрїгъм' ха! ха! ха! де немі-
рѣм', стрїгъм': а! о! шчл.

К А П' ХІ.

Депріндере асвпра Аналуслвѣ
Грѣммѣтическѣ.

Ачест' аналуслѣ ачѣ се-фаче черчетѣнд' нѣмлі
ачелеа че се-копрѣнд' жн партеа жнтѣеа шѣ адоа.

В к с е м п л ъ.

Лвмін'а кѣнд' жнчепе а се-іві, жнтѣнереквл'
се-аскѣнде, фѣче непѣтѣндѣ велѣа фац'а еї: жн-
чепе акѣм а 'ші жнтѣнде шѣ а 'ші жмпрѣціа ав-
рѣтеле шѣ стрѣлѣчѣтоареле салѣ разѣ прѣсте о
лѣме че дѣн ненорочѣре жнкѣ доарме; жнчепе а
стрѣлѣчѣ шѣ а лвміна мѣрѣнітѣвл' ачѣста Хорѣ-
зон' ал ачѣщѣї трѣсте пѣнѣ акѣм патрѣї. Ачѣ-
стѣ лвмінѣ пѣрчеле дѣн фѣклѣа чеа фѣрѣ де
сфѣршѣтѣ а щѣнцілорѣ; ачѣста дѣн ненорочѣре
ера стѣнсѣ пѣнтрѣ ної пѣнѣ акѣм: мѣзѣл'-нопц'ї
негрѣ жнтѣнерек', де нѣкѣїрѣ разѣ де лвмінѣ, а
мецеалѣ жнвѣтамѣчѣре, пѣпѣїре, пѣшѣре кѣвѣта-
тѣ, лармѣ нежнвоїре! шчл.

А н а л у с ѣ.

Лвмін'а | Сѣбѣстантѣв' материал', фемеїеск',
сѣнгѣрѣт', жн казѣл' Нѣмінатѣв', пѣн-
трѣ кѣ есте сѣбѣжет' ла верѣвл' жн-
чепе. Есте дефѣніт' кѣ артѣкозѣл'

а, ші фѣръ артиколѣ фаче лѣ мінѣ.
Се-деклінеазѣ ла Дѣнѣ.

Кѣпа

Адвербѣ де тімпѣ, се-сѣзиче ла вер-
кѣла жнчепе.

Анчепе

Берѣ аджективѣ, активѣ, стрѣмѣгѣ-
торѣ; жн нѣмѣрѣ сінг. ші персонѣ а
трѣя пентрѣ сѣзѣ. лѣ мінѣ а; А
тімпѣ презентѣ, жн модѣ Арѣтѣторѣ,
де конжѣгареа а 3-а нерегѣлатѣ, ші се-
конжѣгѣ ла а патрѣа.

А-се-іві

В. Адж. рѣсфрѣнгѣторѣ жн М. ін-
фінітивѣ комплініре дрептѣ ла В. жн
чепе, де конжѣ а 2 а регѣлатѣ.

Антѣнере-
кѣла

Сѣсѣ Матр. Невтрѣ. сінг. жн кз. Н.
пентрѣ кѣ есте сѣзѣ. ла В. се-а-
скѣнде ші фѣце есте дефин. кѣ арткѣ.
лѣ, пентрѣ кѣ се-термінеазѣ жн ѣ.
Се-декл. ла лемнѣ; ла сінг. фаче
жнтѣнерекѣ ші ла жмм. жнтѣ-
нерече.

се-аскѣнде

В. Адж. рѣсфр. жн нр. сінг. ші Перс.
а 3-а пентрѣ сѣзѣ. жнтѣнерекѣла;
жн тм. Прз. М. арѣт. де конжѣ а
3-а рег.

Фѣце

В. Адж. акт. нестрѣтѣтѣторѣ; жн
нр. сінг. ші перс. а 3-а пентрѣ сѣзѣ.
жнтѣнерекѣ жн т. прз., М. арѣт.
де конжѣ 3-а рег.

Ипѣтѣндѣ

Партіціпіе. Акт. стр. жн т. прз.;
де конжѣ 4-а рег.

Бѣаеа

В. Адж. Акт. стр. ла фаца еї;
жн М. инф. ші компл. др. ла непѣ-
тѣндѣ; де конжѣ 4-а.

Фац'а	Сѣк. матр. фем. сінг. жи кз. Як. кпа. дрп. ла Б. Б е д е а ; се - декл. ла ка с т ъ ш і ла жмм. фаче ф е ц е : скім - б т ъ п е а жи е есте дефн. кѣ арт. а ф т р ъ арт. фаче ф а ц ъ .
Ѣ	Пронѣме, сѣмплаѣ, де перс. 3-а фем. жи нр. сінг. пентрѣ кѣ есте жи локѣла ѣ м і н ' і ; жи кз. Г, кпа. детермінативѣ ла ф а ц ' а .
Ачепе Акѣм	Б. ка чел' де сѣс'. Ядѣ. де тѣмп. се-сѣвзиче ла Б. жи чепе.
Ашѣнтін.	— — — — —
Ашѣ	Прон. сѣм, де перс. 3-а жи кз. Д; жи нр. сінг. кпа. недрп. ла Б. а - ж и т і н д е .
А-жнтінде	Б. Ядѣ. акт. стрм. жи М. инф. де конж. 3-а рег. кпа. дрп. ла Б. жи чепе.
А-жмпрѣ- щѣа	Б. Ядѣ. акт. стрм. жи М. инф. де конж. 1-а перег. кпа. дрп. ла Б. жи чепе.
Аѣрѣтоле	Ядѣ. матр. жи позитив; фем' жмм. жи кз. Як. пентрѣ сѣбстантивѣла сѣѣ разе каре есте кпа. дрп. ла Б. а - ж и т і н д е ш і а ж и п р ѣ щ і а ; се-декл. ла ка с т ъ ; ла сінг. фаче а ѣ р і т ъ . Ёсте дефн. кѣ артк. лѣ, ші есте дериват' дела Б. а - а ѣ р і , каре віне дел ла а ѣ р ' .
Шѣ	Конжѣгатив' комплетитор' каре леагѣ ачесте доѣ адѣ. аѣрѣте ші стрѣлаѣчитоаре.

Стрѣльчи- | Ядж. матр. жн позт. фем. жмм. жн
тоареле | кз. Як. тарѣшѣ пентрѣ свѣс. сѣрѣ р-
зе; есте дефинит' кѣ артк. ле, фѣ-
рѣ арт. фаче стрѣльчи тоаре; е-
сте дерѣв. дела Б. а-стрѣльчи,
шѣ есте комплѣс. дела препозиція стрѣ,
шѣ дела вербѣла а-лѣчи.

Сале | Ядж. Идеал' посесив' фем. жмм. жн
кз. Як. тарѣшѣ пентрѣ р-зе; есте
дерѣв. дела проп. сѣмпл. се.

Разе | Свѣс. матр. комплѣс. фем. жмм. жн
кз. Як. кпл. дрп. ла Б. а-жнтінде
шѣ а-жнпрѣщѣла; се-декл. ла ка-
сѣ.

Престе | Прпз. жн комплінірѣ, жнсемнеазѣ
лок' а-лѣспрѣ.

О | Ядж. Идеал'. недефинит' сѣнгѣ жн кз.
Як. пентрѣ кѣ есте жн кпл. ла прпз.
престѣ.

Аѣме | Свѣс. матр. фем. сѣнгѣ жн кз. Як.
кпл. ла престѣ шѣ дѣнпрѣвнѣ кѣ пре-
сте кпл. недрп. ла Б. а-жнтінде шѣ
а-жнпрѣщѣла.

Че | Ядж. Идеал'. релатив', антѣедентѣла сѣрѣ
есте аѣме, пентрѣ карѣ есте фем.
сѣнгѣ есте жн кз. И. пентрѣ кѣ есте
свѣж. ла Б. доарме; есте недеклѣ-
нат'.

Дѣн | Прпз. жн кпл. жнсемнеазѣ кавзѣ.

Мѣнорочѣре | Свѣс. Идеал'. фем. сѣнгѣ жн кз. Як.
фѣнд жн кпл. ла дѣн, шѣ дѣн прѣвнѣ
кѣ дѣн жн кпл. жнтѣмплѣ тоаре ла Б.
доарме; се-декл. ла фемее; есте
комѣ

- комнѣс' дела не ші иорочіре, карв
 есте дѣрв. дела Б. а-норочі, че ві-
 не дела иорок'.
- Анкъ Ядв. де кѣтѣциме, дар ачі жнсем-
 неазъ тѣмп', ші се-свѣзіче ла Б.
 доарме.
- Доарме Б. Ядж. акт. нестрм. жн перс. 3-а
 жн нр. сѣнг. пентрѣ свѣж. съѣ лѣме
 жн М. дѣрт. де конж. 2-а рег.
- Анчепе Б. Ка челе де свѣс'.
- А-Стрѣлѣ- Б. Ядж. акт. стрм. жн М. инф.
 чі кпл. дрп. ла Б. жнчепе; де конж.
 2-а.
- Ші Конжг. конжѣгъ Б. а-стрѣлѣчі
 ші а-лѣміна.
- А-Лѣміна Б. Ядж. акт. стрм. жн М. инф.
 кпл. дрп. ла жнчепе де конж. 1-а
 рег. дѣрв. дела лѣмінъ.
- Мрцінітѣл Парг. пасівъ де конж. 2-а рег. жн
 неам' неѣтрѣ, жн нр. сѣнг. ші жн кз.
 Як. пентрѣ свѣс. съѣ хорізон'; есте
 дѣриват' дела марціне.
- Ачеста Ядж. Іал. демонстратів' неѣтр. сѣнг.
 жн кз. Як.
- Хорізон Свѣс., матр., неѣт., сѣнг., жн кз.
 Як. кпл. дрп. ла Б. а-стрѣлѣчі
 ші а-лѣміна. се-декл. ла пѣѣ
 мѣнт'.
- Алѣ ачепіі — — — — —
- Лѣ Артк. неѣт. сѣнг. жн кз. Як. пен-
 трѣ свѣс. съѣ хорізон'.
- Ачепіі Ядж. Іал. демнс. фем. сѣнг. жн кз.
 Г. пентрѣ Свѣс. патріі.

Трісте	Адж. Іал. фм. сінг. жи. кз. Г. вен- трѣ свѣс. сѣв патріі; есте жи позіт.
Панѣ Ажм	Препз. делок', жиі жисемнезѣ тімп'. Аж. де тімп', се-сѣвзіче ла в. ка- ре се-сѣвтанцеаеуе, а-фост.
Патріі	Сѣс. Іал. фм. сінг. жи кз. Г. кпл. летр. ла Хорізон'; се-декл. ла Фі- мее.
Ачаестѣ	Адж. Іал. демнс. фем. сінг. жи кз. И. пентрѣ свѣс. лѣмінѣ.
Лѣмінѣ	Сѣс. матр. фем. сінг. жи кз. И; пентрѣ кѣ есте сѣвж. ла в. пѣрче- де; се-декл. ла Лѣмѣ.
Пѣрчеде	в. Адж. Аж. нестр. жи нр. сінг. жи порс. 3-а, пентрѣ сѣвж. лѣмінѣ, жи т. през. жи М. Ажѣт. де конж. 3-а, рег.
Дін	Препз. де лок' ші жисемнезѣ вені- ре де внадеа.
Фѣкліа	Сѣвж. матр. ком. фем. сінг. жи кз. Аж. пентрѣ жисемнареа препз. дін.; есте кѣ дін дінпревнѣ жи кпл. недрп, ла в. пѣрчеде; есте дефін. кѣ артк. а, фѣрѣ артк, фаче фѣкліе се-де- кл. ла Фемее.
Чеа	Артк. де каре се-пѣне жимінтеа ад- жективелор', фем. сінг. жи кз. Аж. пен- трѣ свѣс. фѣкліе.
Фѣрѣ	Препз. жи кпл. аратѣ жи фрас' де ааж.
Де сѣжр- шітѣ	Сѣс. Іал. невт. сінг. жи кз Г. се- декл. ла пѣмант'.

- А ціінци-
лорѣ Сѣбс. Іал. фем. жмм. жн кз. Г.
кпл. детерм. ла фъ кліе, се-декл. ла
Аѣнъ ші есте дефн. кѣ артк. жн Г.
лорѣ.
- Ачаеста Адж. Іал. демнс. фем. сінг. жн кз.
Н. пентрѣ кѣ есте сѣбж. ла Ђ. ера.
- Дін Препз. жн кпл. жнсемнеазъ кавзъ.
Ненорочіре Сѣбс. ка чел де сѣс.
Ѣра Ђ. сѣбс. жн нр. сінг. перс. 3-а, т.
Несъвар. жн М. дрѣт. Ђ. авксілар,
нерег.
- Стінсѣ Парт. пас. де т. трекѣт. де конж.
3-а, фем. жн нр. сінг. жн кз. Н. пен-
трѣ кѣ есте презіс' ла сѣбж. фъ-
кліе.
- Пентрѣ Препз. жн кпл. ші жнсемнеазъ нѣ
сеама.
- Ної Прон. сім. де перс. 1-а жмм. жн
кз. Ак. ші кпл. недрп. дінпревнѣ кѣ
пентрѣ ла Ђ. ера.
- Панъ Препз. ка чел маї де сѣс'.
Акѣм Аѣв. се-сѣбзиче ла ера.
- Міезѣл- Сѣбс. Іал. неѣт. сінг. жн кз. Н. пен-
нопці трѣ кѣ есте сѣбж. ла Ђ. ера каре се-
сѣбтанцелече; се-деклінеазъ ла Пѣ-
мжнт; есте комп. дела міез' ші
ноапте каре ачі есте жн кз. Г. ші
кпл. детер. ла міезѣл; есте дефн.
кѣ артк. лѣ пентрѣ кѣ се-термінеазъ
жн ѣ.
- Пентрѣ Адж. матр. жн позт. неѣт. сінг.
жн кз. Н. пентрѣ сѣбс. сѣѣ жнтѣ-
нерек; се-деклінеазъ ка Демнѣ:

Фитѣне- рекѣ	Сѣбс. матр. невт. сѣнг. жн кз. Н. сѣбж. ла ера; се-декл. ла Демнѣ: ла жмм. фаче жнтѣнерече, скѣмбѣ пе к жн ч.
Де-никѣрѣ	Фрас' де лѣк. се-сѣбзиче ла В. ера каре се-сѣбтанцелече.
Разѣ	Сѣбс. матр. фм. сѣнг. жн кз. Н. сѣбж. ла В. ера; се-декл. ла Касѣ.
Делѣминѣ	Сѣбс. мат. фм. сѣнг. жн кз. Г. кпл. детер. ла разѣ; се-декл. ла Дѣнѣ.
Амецелѣ	Сѣбс. Іал. фем. сѣнг. жн кз. Н. сѣбж. ла ера; се-декл. ла Дѣнѣ: ла жмм. фаче амецелѣ, скѣмбѣ пе е а жн е; есте дерѣ. дела В. а-амеци.
Фмѣл- мачѣре	Барѣврѣ жн М. инф. каре се-тѣб жн лок' де сѣбстантивѣ идеале фем. сѣнг. жн кз. Н. сѣбж. ла ера; се-декл. ла Фемее.
Пѣлѣре	
Пѣшѣре	
Кѣвтѣтѣ	Парт. пас. де т. трекѣвт'. де конж. 1-а, жн нр. сѣнг. фем. жн кз. Н. пептрѣ сѣбс. пѣшѣре, се-декл. ла Касѣ.
Дармѣ	Сѣбс. Іал. фем. сѣнг. жн кз. Н. сѣбж. ла В. ера се-декл. ла Касѣ.
Не-жмвоѣ- ре	В. жн инфин. лѣат' де сѣбс. фем. сѣнг. жн кз. Н. сѣбж. ла ера; се-деклѣнеазѣ ла Фемее; есте компѣс' дела не шѣ воѣре каре вѣне дела воѣ.

ПАРТЕА АТРЕІА

І. ПентрѸ КонстрѸкціє.

Ка съ ворбѸм' шѸ съ скрѸм' нѸ есте дестѸл' ащѸ тоате формеле фѸе-нѸрѸа зѸчѸрѸ шѸ релаци'а че дѸ антре дѸнселѸ; есте де трекѸнѸцѸ жнкѸ съ шѸм' шѸ локѸл' сѸѸ рѸндѸл' каре зѸчерѸле грѸбѸе съ дѸ дѸбѸ канѸ, фѸкѸнѸ о пропозиціє сѸѸ Ѹн кѸѸѸнт', аратѸ кѸѸетареѸ мѸнѸцѸ ноѸстрѸ: рѸгѸлѸле дартѸ, че се-дѸѸ пентрѸ рѸндѸл' шѸ локѸл' зѸчерѸлор антрѸ о пропозиціє, ле аратѸ КонстрѸкці'а.

КѸнѸ зѸчерѸле асфел сѸнт' ашѸзате антрѸ о пропозиціє, жн кѸт' партиѸа чеѸ дѸн тѸлѸѸ а еѸ есте свѸжетѸл'; а ле доѸлѸеа веркѸл'; а де атрѸї-леѸ комплѸнѸрѸеа дреаптѸ сѸѸ недрептѸ, шѸ ансфѸршѸт' комплѸнѸрѸїле антѸмплѸѸтоаре; атѸвнѸчѸ КонстрѸкці'а се-зѸче фѸїрѸаскѸ сѸѸ дреаптѸ; кѸм: ПѸрѸнѸцѸлор, дацѸ жнѸѸцѸѸтѸрѸ фѸїлор' вошрѸ жн копѸлѸрѸї'а лор.

КѸнѸ ачест' рѸнд' аѸ зѸчерѸлор, се-стрѸкѸ сѸѸ пентрѸ армонї'а лор, сѸѸ пентрѸ фѸїреѸ лѸмбѸїѸ; атѸвнѸчѸ констрѸкці'а се-нѸѸмѸше ФѸгѸратѸ сѸѸ АнтоарсѸ сѸѸ НедрѸептѸ; кѸм: жн-

тот' локѣл' не вѣрмелъзъ респлатіреа
фателор' ноастрѣ прін гласѣл' кон-
щіици.

Кѣнд констрѣкціа аре тоате зічеріле тре-
кѣвнчолсе ка съ арате кѣветареа ноастрѣ, а-
тѣвнчі се-нѣмеще Плінѣ сав Антреагѣ;
кѣм: Стрѣмѣтареа скаѣнѣлѣвѣ дін Го-
ма ѣн Констандінопол' а-стат' прі-
чін'а лекѣдері Гоманілор'.

Кѣнд дін противѣ ѣнтр' ѣн фрас' ліпсеце
оаре-каре зічере не каре регѣла о чере, дар обі-
чеіѣл' о шртѣ, атѣвнчі констрѣкціа есте Вліп-
тікѣ, даікѣ аре ліпсѣ; кѣм: леѣіле а дѣѣк'
лінішеа ші елѣкціа моралѣл' ѣнтр'
о соціетате.

Ші тар, кѣнд пропозиціа нѣвѣмаі къ аре
тоате зічеріле каре сѣнт' де трекѣвнцѣ ѣнтр'
ѣнса, чі сав ка съ деа маі мѣлтѣ пѣтере фрас-
сѣлѣ, сав пентрѣ ѣнсѣшіреа лімкі, ѣн'а дін пѣр-
ціле ѣ се-репетеше, атѣвнчі пропозиціа аре Пле-
онасмѣ; кѣм: ціе'ці а дѣѣчем' Дѣмне-
зѣлѣ рѣгѣчѣніле ноастрѣ.

Ічест' плеонасмѣ, кѣнд пѣс' пентрѣ ѣнсѣ-
шіреа лімкі, фаче фрасѣл' маі кѣ пѣтере ші маі
фрѣмос', атѣвнчі се-нѣмеще Деѣіѣіт'; кѣм: пе-
тіне сфѣнтѣ Дрептате неѣнчетат,
съ те кемѣм' ѣн міжлокѣл' ноастрѣ.

Кѣнд ѣнсѣ, де прісос' фіна', се-пѣне нѣмаі
пентрѣ ѣн' обічеіѣ ші фрасѣлѣ нѣ ѣжѣтѣ німі-
ка, атѣвнчі се-нѣмеще Грешіт'; кѣм: ѣнде
нѣѣніреа ѣнпѣрѣѣще, аколо оаме-
н'і нічі одатѣ нѣ се-ѣнвоіеск' ѣнтре
сіне.

2. Деprinдере асѡпра Констрѡкціі.

Ѣксемплѡ.

Лѡмін'а канд ѡчепе асе-іві, ѡнтѡнерекѡл се-аскѡнде, фѡѡе непѡтѡнд' ведеа фаца еї: ѡчепе акѡм а' шї ѡнтїнде шї а' шї ѡмпрѡціа аѡрїтеле шї стрѡлѡѡчітоареле сале разе прѡсте о лѡме че дїн ненорочїре ѡнкѡ доарме; ѡчепе а-стрѡлѡѡчі шї а-лѡміна мѡрїнітѡл' ачеста Хорїзон а' ачещїї трїсте пѡнѡ акѡм патрїї. Ачестѡ лѡмінѡ пѡрчеде дїн фѡклїа чеа фѡрѡ де сфѡршїт' а цїїнцилор'; ачѡста дїн ненорочїре ера стїнса пентрѡ ної пѡнѡ акѡм: мїезѡл-нопцї, негрѡ ѡнтѡнерек', денїкѡрї разѡ де лѡмінѡ, амецеалѡ, ѡнѡлмѡѡчїре, пїпѡїре, пѡшїре кѡѡтатѡ, лармѡ, неѡнѡїре! шчл.

Фрасѡ I.

Лѡмін'а канд ѡчепе а-се-іві, ѡнтѡнерекѡл се-аскѡнде, фѡѡе непѡтѡнд' ведеа фаца еї.

Ан ачест' фрас' констрѡкціа істе ѡнтоарса сѡѡ фігѡратѡ, шї ѡн констрѡкціе дреаптѡ сѡѡ фіреаскѡ се-аратѡ аша: Антѡнерекѡл не пѡтѡнд' федеа фаца лѡмін'ї, се-аскѡнде, фѡѡе, канд еа ѡчепе а се-іві.

Фрасѡ II.

Ачепе акѡм а' шї ѡнтїнде шї а' шї ѡмпрѡціа аѡрїтеле шї стрѡлѡѡчі-
тоа-

То ареле сале разе престе о лѣме че дін ненорочіре жнкъ доарме.

Ачест' фрас' нѣмаі ла сфѣршіт' есте жн конструкціе житоарсъ сая фігѣратъ, ѡнде жн констрк. дрпт. требѣ а се-зіче аша: престе о лѣме че доарме жнкъ дін ненорочіре. Конструкціа лѣі аре жнкъ ші палеонасмавл' жші, ѡнде ера авствл' а се-зіче: а-жнпрѣщіа разеле сале. Аре асемена ші еллипс' де сѣвѣот' каре есте лѣмін'а.

Ф р а с ъ л' III.

Анчепе а-стрѣлѣчі ші а лѣміна мѣрѣнітѣл' ачеста Хорізон' ал' ачешіі трісте пѣнъ акѣм патріі.

Ачест' фрас' жн конструкціе дреаптъ се-аратъ аша: лѣміна анчепе а-стрѣлѣчі ші а-лѣміна Хорізонѣл' ачеста мѣрѣніт' ал' патріі ачешіа чеі трісте пѣнъ акѣм. Ші ачест' фрас' а-авѣт' еллипс' де сѣвѣ. каре есте лѣмін'а.

Ф р а с ъ л' IV.

Ачест' лѣмінъ пѣрчеле дін фѣкліа чеа фѣрѣ де сфѣршіт' а шіінцілор'.

Ші ел' аре еллипс' ші конструкціа фіг. се-жнплінеше ші се-аратъ аша: лѣміна ачест' пѣрчеле дін фѣкліа шіінцілор' че есте фѣрѣ де сфѣршіт'.

Фрасѣл' V.

Ачеста дін ненорочіре ера стін-
сѣ пентрѣ ної пѣнѣ акѣм. Констр. ш-
рѣш фіг. ѣн констр. дрпт. есте аша: фѣиліа
ачеста ера стінсѣ пентрѣ ної пѣ-
нѣ акѣм дін ненорочіре.

Фрасѣл' VI.

Місѣл'-нопці, негрѣ антѣнерек,
денікѣірі разѣ де лѣмінѣ, амецел-
лѣ ѣнѣлмѣчере, піпѣіре, пѣшіре
кѣѣтѣтѣ, лармѣ, нолмвоіре.

Фрасѣл' ачеста аре елліпс' де перѣ ші де пре-
зіс' каре есте ера сѣѣ ера фіінд'. Де ні-
кѣірі разѣ де лѣмінѣ, ѣн констр. дрпт.
се-арѣтѣ аша: разѣ де лѣмінѣ де ні-
кѣірі.

ПАРТЕА АПАТРА

І. ПентрѸ Пропозиціі.

Ти натѸрѸ нѸ ведемъ, де катъ нѸмаі фіінци ші квалітѸці; фіецекаре фіінци, жнтръ о лімбѸ че се-фаче прін свнече, аре зічереа са сав нѸмеле съѸ; прекѸм ші фіецекаре квалітате асементѸ. Ші дін протівѸ фіеце че нѸміре не арачѸ о ідеа, адікѸ кінвлъ сав а Ѹнеі фіінци сав а Ѹнеі квалітѸці. Съ пѸнем акѸм къ еѸ амъ жн мінтемъ о ідеа адікѸ віацѸ; лангѸ ачѸста воіѸ съ маі алѸтѸрезъ ші алѸа прекѸм тремѸ то аре воіѸ потрівіндѸла съ вѸзѸ ака ідеаа трекѸ-то аре, се-кѸвіно ла ідеаа віацѸ сав нѸ, ші аша зікъ жн мінемі віацѸа есте трекѸ-то аре, ачѸста лѸкраре че еѸ факъ се-нѸмече ЖѸдікатѸ.

ЖѸдікатѸ ачѸста се-поате а о пѸне ші алѸтѸга жнанте, адікѸ а о фаче кѸноскѸтѸ, атѸнчі о пронѸнциезъ ші зікъ віацѸа есте трекѸ-то аре сав моартѸ есте вечінѸ. Кжнд лар опронѸнциезъ, атѸнчі та нѸме де Пропозиціе; кѸчі ка кжнд саръ пѸне жнанте адікѸ се-спѸне; аша лар пропозиціа есте оѸдікатѸ пронѸнциатѸ.

Де вом' черчета ної ачкстъ пропозиціе :
 віаца есте трекутоаре, ведемъ къ лѣ-
 крѣ пентрѣ каре ворбимъ слѣ пентрѣ каре афир-
 мѣмъ антрѣнса есте віаца, пе каре де нѣ жл
 вомъ авѣ, нѣ пѣтемъ съ авемъ асементѣ нічі те-
 меіѣ асвпра кървіа съ фачемъ жѣдікатъ ші дін-
 трѣнса пропозиціе ші пентрѣ ачкста зичертъ
 віацъ фііндъ къ жн пропозиціе, ціне о трѣп-
 тѣ де темеіѣ, къ арентѣлъ жші та нѣміре де сѣв-
 жетъ аѣ сѣвзѣтѣт.

Антр ачестъ кіпъ авжндъ темеіѣ асвпра къ
 рвіа съ фачемъ жѣдікатъ, пѣтемъ акѣмъ съ авѣ-
 чемъ ідеа аѣ зичертъ трекутоаре ші дін къ-
 віінца лоръ съ о потрівімъ ла сѣвжѣтѣлъ віа-
 цѣ, ші фііндъ къ зичертъ ачкста трекутоа-
 ре жн пропозиціе нѣ не фолосеце алтѣ, де кѣт
 нѣмаі съ се-зікъ пентрѣ сѣвжѣтъ адікъ съ ара-
 те кѣмъ, сѣй че есте; ѣрмѣзѣтъ ка де ачі съ ші
 та нѣмеле де Презіс, ші съ ведемъ къ фіенре
 каре пропозиціе аре доѣ пѣрці, адікъ : пе Сѣв-
 жетъ ші пе Презіс.

Ансъ къвіінца жнтре ачестѣ доѣ пѣрці
 нѣ се-поате арѣта, де воръ фі нѣмаі сінгѣре; а-
 вемъ трекувінцѣ дарѣ, ка съ о жнтѣрімъ прінтр,
 о афирмаціе, авпѣ кѣмъ амъ маі зіс, де ѣн верѣ
 каре есте сінгѣръ верѣвлъ а фі, ші каре сенѣмече
 ші легѣтѣврѣ аѣ семнъ ал жѣдекѣці.

Ан лонъ де а зиче віаца есте треку-
 тоаре, пѣтемъ зиче ші віаца трече; прѣ-
 кѣмъ ші жн лок де сѣнтъ скрііндъ, зичемъ
 скріѣ; аша дар трекуве аші къ презісѣлъ де
 мѣлте орі се-аратѣ жнтръ ѣнѣ къ верѣвлъ.

Кана зік' віртвтеа есте жмбвнъ-
тѣ цитоаре, свбжетвл жнтр' ачкстѣ пропози-
ціе есте віртвтеа; ел ачі аратѣ нвмаї о ідеє;
преквм ші жн пропозиція: о амені сжнт' мв-
рїторї, свбжетвл' о амені, асеменеа аратѣ
нвмаї о ідеє. Кана жнсѣ зік' „івбїрк' де омѣ,
дрептатеа ші патріотїсма-л' сжнт' Двмнезееці“,
ачї свбжетвл' есте „івбїреа де омѣ, дрептатеа ші
патріотїсма“, ші аратѣ треї ідеї ші квалїта-
теа че се-аратѣ прїн презїсвл' двмнезееці,
се-кввіне ла кжте треле. Зїчем' дарѣ, кѣ кана
свбжетвл' аратѣ нвмаї о ідеє се-нвмеше Сїм-
плав' ші кана аратѣ маї мвлате, се-нвмеше Ко м-
пвсѣ.

Ан пропозиціїле ачестѣ „Двмнезеї есте не-
мврїтор', Двмнезеї есте татѣ алтвтвлор'“. Пре-
зїскрї сжнт' не мврїторѣ ші татѣ алтв-
твлор'; чел' дїн тжїв презїс' се-аратѣ прїнтр' о
сїнгврѣ зїчере, чел' де алдоїлѣ се-аратѣ прїн зї-
черїле татѣ шї алтвтвлор'. Дар кѣ тоа-
те ачестѣ амжндоѣ аратѣ нвмаї кжте о сїнгв-
рѣ ідеє аѣ квалїтате (кѣчі шї пе чел' де алдої-
лѣ, де ам' фі аввт' о сїнгврѣ зїчере каре се ко-
прїнзѣ шї пе татѣ і пе алтвтвлор', не-
грешїт' л ам' фі аратат' прїнтр' жнса, преквм
арѣтѣм шї пре чел' дїнтжїѣ, жнае пвтѣм зїче
жн лок де немврїтор' фѣрѣ де моарте) жн
сѣ жн пропозиція чкстѣ лалѣ „Двмнезеї есте
бечнїк', дрепт', а тот' пвтернїк' шї а тот' шїї-
тор',“ презїсвл' аратѣ ататѣ квалїтѣці, каре
се вѣд' жн „бечнїк', дрепт', а тот' пвтернїк' шї
а тот' шїїтор',“ шї каре тоате се-кввін' ла свб-
жетвл' Двмнезеї: ведем' дарѣ кѣ шї презї-

сва' се-ампарте асементъ ка ши свбжетва' жнсим-
пав ши компвс'. Есте симпав канд аратъ нв-
маї о сипгвръ квалитате, фие арътатъ прінтра,
вна сав прін маї мвалте зічері. Есте компвс'
лін протікъ канд аратъ маї мвалте квалітѣці
че се-кввін свбжетва' лві ши фие арътате фие-ші
каре прінтравна сав прін маї мвалте зічері.

Пропозиціа де свс' „івбіреа де ом дрепта-
теа ши патриотісма' сжнт' Двмнезеескі се поате
лесфаче жн ататк' пропозиціі, кате ідеї ко-
прінде свбжетва'; адікъ жн треї км.

Івкірк' де ом' есте Двмнезееск'.

Дрептатк' есте Двмнезееск'.

Патриотісма' есте Двмнезееск'.

Асементъ ши пропозиціа „Двмнезеѣ есте веч-
нік', дрепт', а тот' пвтернік' ши а тот' шіитор'
иръші се-поате лесфаче жн ататк' пропозиціі,
кате квалітѣці копрінде презісва'; адікъ жн па-
трав', км:

Двмнезеѣ есте вечнік'.

Двмнезеѣ есте дрепт'.

Двмнезеѣ есте а тот'-шіитор'.

Двмнезеѣ есте а тот'-пвтернік'.

Ансемнтъм' адръ, къ канд свбжетва' аѣ пре-
зісва' есте компвс' жнтра о пропозиціе, атвнчі
та копрінде жн сіне аѣ се-поате лесфаче жн атат-
тк' пропозиціі кате ідеї аѣ квалітѣці аратъ а-
чест' свбжет' аѣ презіс', ши фіина аша, венім'
ка ши пе пропозиціі сѣ де ампарцім' жндоѣ; а-
дікъ жн Сім пле ши Компвс' се двпъ свбже-
тва' ши презісва' лор'.

Антра ачесте пропозиціі „Шъмантва' есте
сферіческ', Фрвмвсецеа, пвтереа, вітежіа сжнт'

трекъторе;“ Де ші жи чеа дін тжів свжетвѣ есте сімплѣ ші жичкѣ де доілтѣ компѣс; жнстѣ пентрѣ фіеце каре есте дестѣ о зичере ка съ ларате, дар жн пропозиція ачкѣстѣ, „О конціицѣ жнтінатѣ нѣ есте нічі одатѣ лініцітѣ,“ ка съ арѣтѣм каре конціицѣ нѣ есте лініцітѣ, комплінім свжетвѣ конціицѣ прін аджектівѣа детермінатів жнтінатѣ: прекѣм ші жн пропозиція „Дѣмнезѣв, каре есте арѣптѣ, ва рѣсплѣті фіе ші кѣрѣвіа дѣптѣ але сале,“ свжетвѣа Дѣмнезѣв, се-комплінеце кѣ зичеріле експлікатіве каре есте арѣптѣ. Компѣрінѣ дарѣ ачесте доѣ свжетѣрї дѣптѣ ѣрмѣ кѣ челе дін тжів, велѣм кѣ ачестѣа дѣ оаре каре комплінірі каре ле детермінѣзѣа дѣ ле експлікѣ ші ачелѣ нѣ; каре есте прічїна де амаї жмпѣрці пре свжетѣ-л жнкѣ жн доѣ: жн Некомплінітѣ ші Комплінітѣ. Некомплінітѣ есте ачела каре се-аратѣ прінтрѣ о сінгѣрѣ зичере, ші комплінітѣ есте канѣ се-комплінеце прін алте зичерї дѣ ші прін пропозиції жнтреї. Свжетѣ-л некомплінітѣ се нѣмеце ші Грамматическѣ, чѣл комплінітѣ се-зиче ші Логическѣ, татѣ ші алте ексемплѣрї де свжетѣрї комплініте.

„Дѣвнареа кѣ чеї рѣї есте фѣарте прїмеждїосѣ. — Стрѣмошї ноцрї не дѣ лѣсат дестѣ-ле ші не імітате ексемплѣрї, кѣрора ненорочїці ної кѣчі нѣ ле ѣрмѣм. — Релеле алтора, де каре ної не пѣзім, не сѣнтѣ фолосїтоаре.“

Дсеменѣ черчетѣндѣ ші жн пропозиціїле ѣрмѣтоаре пентрѣ прѣзісѣрїле лор, „Дѣмнезѣв есте татѣ. — Дѣмнезѣв есте татѣ ал тѣтѣлор де оѣце — Вкономїа есте мѣмѣа жндестѣлѣрї,“

ведем' къ ши презисвриле се-свѣтжмпарт' асементѣ
 жн некомплініте ши комплініте. Сжнт' некомп-
 плініте кжнд' се-аратѣ нвмаї прінтр' о сінгвръ
 зічере, преквм' се-вѣд' жн челе дінтжів доѣ ек-
 семплврі ши жн челе вртътоаре „Філософі'а есте
 лвмінѣ, адевър ши жндрептаре. — Адевървл' есте
 сімплв, гол, ши негріжіт.“ Есте комплініт'
 кжнд' се-комплінеше кв алге зічери, аѣ ши кв про-
 позиції жнтреці, преквм' се-веде жичеле де адої-
 лѣ доѣ пропозиції, ши жн честе вртътоаре: „Бо-
 гъці'а есте, челор жнцелепці, орган' ши жнлес-
 ніре спре фапте ввне, ши челор десфржнці мїж-
 лок' жнлеснітор' спре перїчвнтк лор. — Фаптеле
 романїлор сжнт' ексемплв, че лвмѣ жнтрѣгъ нѣ
 поате съ ле імітезе.“

Асементѣ ши презисвл' чел' некомплініт' ши
 комплініт' се-нвмеше Грамматїческ' ши
 Логїческ'.

Ачесте комплінірі але свѣжетврілор' ши але
 презисврілор' адавк' ши пе пропозиції афі некомп-
 плініте ши комплініте двпѣ свѣжетвл' ши прези-
 свл' лор'.

Ачѣстѣ пропозиціе комплінітѣ: „Прїнцивл'
 каре шїе прецвї шїїнціле, есте чїнстѣ нації са-
 ле, че жл фаче квносквт' жнтоате вѣквріле вїї-
 тоаре;“ де о вом' черчета, ведем' жнтржнса треї
 пропозиції: „1. Прїнцивл' есте чїнстѣа нації са-
 ле; 2. Прїнцивл' шїе прецвї шїїнціле; ши 3. Чїн-
 стѣ жл фаче квносквт' жнтоате вѣквріле вїї-
 тоаре;“ дар ачесте че врем' ної съ арѣтѣм' маї
 кв деосебіре, есте чѣ дінтжів „прїнцивл' есте чїн-
 стѣа нації салѣ“ ши чѣ де а доїлѣ жнчеле аѣ
 інтрѣ жн лвднтрѣ ка съ детермінезе пре свѣ-
 жет

жетъ, адікъ съ хотъраскъ каре принцъ есте чин-
стеа нації сале: пре км ші чеа де атреїлеа се-
пвне ка съ експліче презісвлъ аѣ съ арате че фелъ
де чінсте аѣ че есте чістѣ ачеа: де време че
даръ, знеле дін пропозиції аратъ жнсѣші ачеа че
ноі времъ съ спвнемъ, ші алтеле се-пвнъ нѣмаі ка
съ комплінѣскъ вре о парте де а пропозиції ноа-
стре, ѡрмѣзъ ка не пропозиціїле челе компліні-
те съ ле свѣт-жмпърцімъ, жн Принчіпале ші
жнчеденте, ші зічемъ: пропозиціїе принчіпалъ
есте ачеа каре аратъ жнсѣші ачеа че ноі времъ
съ фачемъ кѣноскѣтъ; ші жнчедентъ есте ачекъ
каре комплінеѣ, ка съ експліче аѣ съ детермі-
незе, знъа дін пърціле пропозиціїі принчіпале.

Кѣна зікъ „сѣфлетѣлъ челѣи жнцелентъ тотъ а
знъа есте статорнікъ: еа нѣ асеменѣ вітежіе се-
лѣптъ ші жнпротівъ ненорочірі ші а норокѣлѣѣ
факъ доѣ пропозиції, ші амѣноѣ сѣнтъ принчі-
пале; жнсъ чѣ де адоілѣ нѣ поате сѣта де нѣ
ва фі чѣ дінтѣіѣ; венім даръ пріятр ачѣста
а свѣт-жмпърці не челе принчіпале: жн Абсо-
лѣте (десіне) ші Релатіве. Абсолѣтъ есте
ачеа че фъръ аѣвторѣлъ алтіа сінгѣрѣ аратъ знъ
жнцелесъ жнтрегъ ші десѣвѣршітъ. Чѣ релатівъ
есте ал кѣріа жнцесѣлъ есте асеменѣ десѣвѣр-
шітъ; жнсъ се-редѣче ла алта каре о фаче ка съ
се-наскъ. Аша жн ексемплѣ де сѣсъ а дінтѣіѣ
есте абсолѣтъ ші чѣ де адоа есте релатівъ.

Зісерѣмъ къ пропозиціїле жнчеденте сѣнтъ
каре експлікъ аѣ детермінѣзъ знъа дін пърціле
пропозиціїі принчіпале. Ачѣстъ дефініціе не а-
лѣче ка ші не челе жнчеденте съ ле свѣт-жмпър-
цімъ жн доѣ: жн Експлікатіве ші Детер-
мінатіве.

Ка съ деждикъмъ пропозиціиле експлікативе, дін челе детерминативе, аадвчемъ ачесте ексемпаври: Ли фрасва ачеста „Дѣмнезевъ, каре есте татъ де обще, аждѣтъ фіекървѣа жи неморочіріле салѣ“ савнтъ доъ пропозиціи: Жи а Принципалъ Дѣмнезевъ аждѣтъ шчл. ши алта жи чедентъ каре есте татъ де обще, каре интръ касъ експліче аѣ съ арате Жи а дін квалітѣціле сѣвжетѣлѣ Дѣмнезевъ, даръ кѣ толте ачестѣ, де ва ліпсі, нѣчі о скімбаре нѣ поатѣ фаче жѣдикъці че се-аратъ прин пропозиціа принципалъ; жи фрасва честа а алтъ жисъ, „фачерѣ де бѣне че се-фаче пентрѣ аѣксъ, нѣ поатѣ фі о віртѣте,“ савнтъ асементъ доъ пропозиціи, ши де вом черчетѣ пре жичедентѣа каре се-фаче пентрѣ аѣксъ, ведемъ къ нѣ стѣ жи чѣ принципалъ, де катъ ка съ детермінезе пре сѣвжетѣлѣ фачерѣ де бѣне, адікъ съ хотѣраскъ каре фачере де бѣне нѣ есте віртѣте, ши де ва ліпсі, жѣдиката че се-аратъ прин чѣ принципалъ нѣ поатѣ рѣманѣ о жѣдиката дрѣптѣ. Тотъ ачѣста о ведемъ ши жи ексемпавъ „славѣа че се-наце дін віртѣте аре о мѣрѣме не мѣрѣгоаре.“ Яша даръ зичемъ къ пропозиціи а жичедентъ експлікативъ интръ жи фрасъ нѣмаі ка съ експліче Жи а дін пѣрціле чѣі принципале, ши де ва ліпсі нѣчі о скімбаре нѣ і поатѣ фаче; чѣ жичедентъ жисъ детерминативъ, детерминанѣ бре Жи а дін пѣрціле пропозиціи чѣі принципале, де ва ліпсі, скімбъ кѣтотѣлъ жичелесѣлъ, ши жѣдиката се-фаче недрѣптѣ.

Съ маі пѣнемъ жнкъ ши алте доъ пропозиціи жичеденте: Жи а експлікативъ ши алтѣа детермі-

мінативъ, каре, амандоъ съ се-значкпъ дела
 вре зн' аджектів' релатів' преквм: „Патіміле,
 каре сѣнт' боале але сѣффлетѣлѣві, він' дін' ан
 протівіреа ноастрѣ ан протів' а жѣдікѣці. —
 Грешала че се-наще дін' нещїіницѣ стѣ ертатѣ.“
 Ачі ан фрасѣ-л' чел' дін' тѣіѣ, пропозиція анче-
 дентѣ „каре сѣнт' боале але сѣффлетѣлѣві“
 дѣлѣ челе каре зісерѣм, есте експлікатівѣ, дар
 черчетѣна шї маї мѣлѣт' матѣр' а еї, ведем' кѣ де
 вом' скоате афарѣ пе релатівѣлѣ каре, шї пе
 джиса де о вом-пѣне ла анчепѣтѣлѣ фрасѣлѣві,
 ан датѣ шї о пѣтере де прїнціпалѣ абсолютѣ,
 шї чеа прїнціпалѣ се-фаче релатівѣ, алїкѣ пѣ-
 тем' зіче: „Патімі-ле сѣнт' боале але сѣффле-
 тѣлѣві; елѣ він' дін' ампротівіреа ноастрѣ ан-
 протів' а жѣдікѣці;“ знде ан чел' де ал доїлеа, ан
 каре пропозиція анчедентѣ каре се-фаче дін'
 нещїііницѣ есте детермінатівѣ, ачест' фел' де
 скїмбаре нѣ се-поате фаче. дїнѣтр' ачесте ексе-
 мплѣрї дар зрмѣзѣ шї ачѣста: кѣ пропозиція ан
 чедентѣ експлікатівѣ се-поате фаче фѣрѣ скїм-
 бареа анцелесѣлѣві, прїнціпалѣ абсолютѣ, де жї
 вом' скоате партїкѣлѣ а че о лѣгѣ де чеа прїнціпа-
 лѣ, шї ан локѣлѣ ачещїї партїкѣлѣ съ статорнї-
 чїм' пе антчедентѣлѣ еї, тар чеа анчедентѣ де-
 термінатівѣ дїн' протівѣ.

Сѣ маї адѣвчѣм' шї алѣ ексемплѣрї спре де
 прїндереа а кѣноаще пе ачесте пропозиції анче-
 денте: кѣна зік 1. „Тот' омѣл' шїе кѣ есте
 мѣрїтор“. 2. Дела омѣ съ чере маї мѣлѣт', кѣчї
 аре маї мѣлѣтѣ жѣдікатѣ. 3. Сѣнѣтем' даторї съ
 мѣрїм' пре дѣмнезѣв-л' нострѣ. 4. Іѣмѣнї вор' кѣ-
 ноаще фїеце каре даторїїле лор' де жї ва-лѣмїна

фъкліа ціицілоръ,“ жи фіеце каре дінтръ ачесте фрасврі се-копрінде кате доъ пропозиціи: ъна прінціпалъ ши алта анчедентъ; де вомъ черчета жнсъ пе фіеце каре дінтръ жнселе, бедемъ жи фрасва челъ дінтѣи къ пропозиціа анчедентъ есте детермінативъ, кѣчи детермінкзъ пре презисва фіида, прѣвмъ ши жи челъ де алъ 3. ши алъ 4. сѣнтъ асеменеа детермінативе, кѣчи фіеце каре детермінкзъ пе презисва пропозиціи сала чеі прінціпале, аша ши жи челъ алъ доілеа, пропозиціа анчедентъ есте експлікативъ; кѣчи пѣтемъ зіче „Омва аре жблкатъ, дела джнсва се-чере маі мѣатъ;“ жи сѣфіеце каре се-лѣгъ де челъ прінціпалъ прінъ деосекітъ партікѣлѣ: аша даръ зічемъ къ пропозиціиле анчеденте, фіе експлікативе, фіе детермінативе се-анчепъ салъ де жи трансеале де вре ънъ аджективъ релативъ, де партікѣлѣле кѣчи, пентрѣ къ, фіида къ, дін прінъ къ, на сѣ, сѣ, къ, де, да, ка, кандъ ши алтеле; ши ка сѣ ле кѣноацѣмъ ши сѣ ле дежѣлкъмъ, регѣлѣле дінанте вор-фі жи старе тотъ дѣвѣа сѣ не араче, ши вомъ маі ворѣи ши жи партеа пентрѣ пѣнтѣаціе.

Сѣ зікъ скріѣ, еѣ акѣмъ фанъ о пропозиціе, даръ фіеце че пропозиціе аре треі пѣрці: сѣбжетъ, верѣ ши презисъ, ши ачи жи ведеце нѣ вѣзъ де кѣтъ, о сінгѣрѣ зічере; сѣ черчетѣмъ даръ де пѣтемъ афла пе кѣте треле ачесте пѣрці: зікѣна скріѣ се-сѣвѣтанцелече къ еѣ, іатъ сѣбжетѣлъ, цімъ къ верѣвріле аджективе се-аналѣсѣсѣ жи верѣвѣла фі ши презисѣлъ; скріѣ, есте верѣ аджективъ, аша даръ есте де о пѣтере нѣ сѣнтъ скріида, іатъ ши пре зісѣлъ дін прѣвнъ къ верѣвѣлъ: афларѣмъ

рѣм' даръ не кате треле пѣрциле че требвек' а фаче о пропозиціе, ші вѣрмѣзъ ка вѣиле дін пропозиції съ лѣвѣ тоате пѣрциле лор' десфѣквте ші ан ведере, ші алтеле съ ле копрінзѣ тоате, ансъ свѣтанцелегнавсе, ші ачѣста не фаче аквноаще ші алтѣ ампѣрцѣлѣ де пропозиції; адікѣ ан амплареа дінтѣвѣ съ ле нѣм' вѣсплічїте, ав кѣрате ші ан чеа де а доїлеа Амплічїте ав амплетїте.

Канѣ воїѣ зїче „? Чїне а-фѣквѣт' а чѣста. фрате мѣв' авпѣ регѣла пѣрцилор' пропозицілор, ар фї требвїт' а зїче „? Чїне есте а че-ла каре а фѣквѣт' ачѣста. фрате мѣв' есте а че-ла каре а фѣквѣт' ачѣста,“ каре не аратѣ кѣ пропозиціа ноастрѣ аре лїпсъ, ші прїн трѣнса маї авем ші алтѣ ампѣрцѣлѣ де пропозиції; адікѣ: ан Пліне ав жнтреї ші нежнтреї ав вѣлліптїче, пентрѣ каре са-маї ворѣїт' ші ан капѣл' пентрѣ констрѣкціе. Ясеменеа сжнт' ші пропозиціле вѣрмѣтоаре; „Омѣл тот' авнїа есте лїнїїт', канѣ конціїнца са есте не пѣ татѣ. — Квноащеї мѣрїторїлор' кѣ конціїнца а лїнїїтѣ есте ферїчїреа чеа авевѣратѣ;“ кѣчї пѣтѣм' зїче „омѣл тот' авнїа есте лїнїїт', ан вѣремеа ачеа, ан каре конціїнца са есте не пѣ татѣ, ші квноащеї мѣрїторїлор' ачѣста, каре есте, кѣ конціїнца лїнїїтѣ, есте ферїчїреа чеа авевѣратѣ.“

Ачесте ампѣрцїрї се-наск' дін черчетареа ан катѣцїме а пѣрцилор' пропозиції; се-поате черчета ачесте пѣрцї ші ан рѣнд; адікѣ, де жшї пѣзеск' фїрескѣл' ші хотѣрѣтѣл лор' лок; лар' ачѣста ам вѣзѣт' о ҃арѣшї ан капѣл' пентрѣ

конструкціе, каре не фаче съ кѣноацемъ ші ал-
те нѣмірі де пропозиціи, алікъ Фіртскъ ші
Фігратъ.

Съ венімъ акѣмъ а черчета пропозиціиле ші
дѣпъ анцелесѣла ші провнціа лоръ: съ лѣтмъ ек-
семпавріле ачестеа „1. Нѣдѣждеа есте мангжерѣа
оаменілоръ. — 2. Оамені аръ фі фостъ фолрте
ферічіці, кѣна тар фі кармвѣтъ дрептатеа. — 3.
Фѣвле кавтъ фантеле оаменілоръ, ші нѣ те ан
креде ан ворбіле лоръ. — 4. ? Всте кѣ пѣтінцъ
дрептѣла съ фіе мѣтвѣтъ бре олатъ. Ші 5. !Кѣт
ені де фрѣмоасъ натѣрѣ, ан сімплітатеа та.“
Ачі ведемъ къ фіе каре пропозиціе аші аре о про-
піе ші деосекѣтѣ а са провнціе: ан чеа дѣн-
тѣіѣ спѣнемъ аѣ дефінімъ чеѣа; ан чеа де адоі-
леа аселенеа спѣнемъ, ансъ кѣ үпотесъ: ан а де
а треілеа андемнѣтмъ аѣ порѣнчѣмъ; ан а патрѣ-
леа аѣемъ андоіалъ ші антрекѣтмъ, ші ан чеа
де а чѣнчеа не мѣрѣтмъ: аша дар ачестѣ черче-
таре анпѣрцеѣе ші еа пропозиціиле ан патрѣ: ан
Експозітѣке (де спѣнерѣ), Імператѣве (де
порѣнчѣре), Інтерогатѣве (де антрекѣре), ші
Екскламатѣве (де мѣрѣре).

Пропозиціа есте експозітѣвѣ кѣна аратъ о
жѣдѣнатъ актѣелъ аѣ кѣна дефінеѣе чеѣа.

Всте імператѣвѣ кѣна порѣнчѣмъ, аѣ андем-
нѣтмъ, аѣ рѣгѣтмъ асе-фаче чеѣа.

Всте інтерогатѣвѣ кѣна аратъ бре о ан-
доіалъ ші дѣпъ ачѣеа антрекѣре.

Ші ан сфѣршітъ есте екскламатѣвѣ кѣна
аратъ бре о мѣшкаре а сѣфлетѣлѣві ан ачѣла
каре борѣеѣе.

2. Деprinдере асвпра Аналусъ Логическ.

Ачестъ аналусъ стъ жи черчетареа пропозици-
лоръ, каре есте фолрте фолоситоръ ши детреквин-
цъ тинерилоръ, ши ла каре трекуе преа мвлатъ съ
се-деprinзъ ка съ полатъ жичелеуе де съввршитъ
ачеа че скрий ши че читеск.

Б к с е м п л а в.

„Лвминъа канд жичепе а се-иви, житвнерек-
квдъ се-асквнде, фвце не пвтжндъ ведеа фаца ей;
жичепе аквмъ а ши житнде ши а ши жмпръшиа лв-
рителе ши стрълвчитодреле сале разе престе о лв-
ме че дин ненорочире жнкъ доарме; жичепе астръ-
рвчи ши а лвмина мървинитвдъ ачестъ хоризонъ ал
ачеши тристе пжнъ аквмъ патрий; ачкстъ лвми-
нъ пврчеле дин фъклъа чеа фъръ де сфяршитъ
а шинцелоръ; ачкста дин ненорочире ера стинсъ
пентрв ної пжнъ аквмъ: миезвд-нопци, негрв жн-
твнерекъ, де никъ-ирї разъ де лвминъ, а мецкль
жмвтамъчире, пипъире, пжшире къвтатъ, лар-
мъ нежмвоире.“ шчл.

Ф р а с в л ь I.

„Лвминъа канд жичепе а се-иви, житвнереквдъ
се-асквнде фвце не пвтжндъ ведеа фаца ей.“

Ачестъ фрасъ конринде жи сине о пропозицие
комплинитъ, каре се-свбтжмпарте жи треї про-
позиции: 2 принципале ши внъа жичедентъ адикъ:

1. Антиверекъл' не пѣтѣна' ведеа фац'а лѣ-
мин'и, се-аскѣнде; Прпз. Прч. Абс.

2. Антиверекъл' не обѣтѣна' ведеа фац'а лѣ-
мин'и фѣѣ: Прпз. Прч. Абс.

3. Кѣна лѣмин'а жичепа а се-иви, Прпз. жн-
чад. детр. детермінеазъ по презис'.

1. Пропозиціе.

„Антиверекъл' не пѣтѣна' ведеа фац'а лѣми-
ни. Сѣѣж. Сѣмп. пентрѣ къ аратъ нѣмаі о іде
ші лог. пентрѣ къ се-компл. къ компл. експак.
не пѣтѣна' ведеа, фац'а лѣмин'и, ѣнде
ведеа есте кпл. дрп. ла не пѣтѣна'; фац'а
кпл. дрп. ла ведеа; лѣмин'и кпл. детр. ла
фац'ъ.

Ѣсте. легѣтѣрѣ сѣѣ семн' ал жѣдѣкѣці
сѣѣ верѣ.

Аскѣнзѣна' ѣсе: презис' сѣмп. пентрѣ къ
аратъ нѣмаі о кѣвалитате аскѣнзѣна' ѣсе, ші
грѣм. некомпл. пентрѣ къ се-аратъ нѣмаі къ
о зичере.

2. Пропозиціе:

„Антиверекъл' не пѣтѣна' ведеа фац'а лѣми-
ни“ сѣѣж. ка чел' де сѣѣ.

Ѣсте. легѣтѣрѣ сѣѣ семн' ал жѣдѣкѣці.
Фѣѣинд'. презис' ка чел' де сѣѣ.

3. Пропозиціе:

Лѣмин'а. Сѣѣж. сѣмп. неком. Грѣм.

Ѣсте. верѣ.

Анчепанд' асе-іві, Презіс. сімп. лог.
компл. кѢ квл. дрп. асе-іві.

Ф р а с в а II.

„Анчепе акѡм аші жнтінде ші аші жнпрѣ-
ціа аврители ші стрѣлвчітоареле сале разе пре-
сте о лѡме че дін ненорочіре жнкѣ доарме.“

Ачест' фрас' копрінде жи сіне о пропозиціе
кѡмплінітъ, каре се-сѡбѣтѡмпарте жи доѣ: ѡи а
прінціпалѣ ші алт'а жнчедентѣ.

1. „Аѡмін'а жнчепе аші жнтінде ші аші жн-
прѣціа аврители ші стрѣлвчітоареле сале разе
песте о лѡме.“ Прпз. Прінч. Гелат. ла чеа де
сѡс: кѡнд лѡмін'а жнчепе асе-іві.

2. „Каре лѡме доарме дін ненорочіре“ Прпз.
жнчд. експлк. ші експлікѣ ѡи'а дін комплініріае
презісѡлві пропоз. прінціпале адікѣ пе лѡме.

1. П р о п о з и ц и е.

Аѡмін'а. Сѡбѣж. сімп. неком. Грѣм.

Ѳсте. Бѣрѣвл.

„Анчепанд, аші жнтінде ші аші жнпрѣціа
аврители ші стрѣлвчітоареле сале разе песте о
лѡме,“ презіс. логическ' (чел, грм. есте жнче
панд), компл. кѢ коплініріае дрепте: „аші жн-
тінде ші аші жнпрѣціа аврители ші стрѣлвчі-
тоареле сале разе песте о лѡме;“ ѡнде „аврители
ші стрѣлвчітоареле сале разе,“ сѡнт комплінірі
дрп. ла а жнтінде ші а жнпрѣціа; аші,
компл. недрп. ші песте о лѡме комп. жн-
тѡм;

2. Пропозиціе.

Аѳмеа. Сѳвѳ. сімп. некомпл.

Ѳсте. Берѳѳл.

Дормина дин ненорочире. През. сімп. компл. кѳ компл. антѳмп дин ненорочире.

Фрасѳл' III.

„Анчепе а-стрѳлѳчи ши а лѳмина мѳрѳинитѳл' ачеста хоризон' ал ачещи тристе пѳнѳ а кѳм патрѳи.“

Ачест' фрас' копрінде ѳн сіне о пропозиціе комплінтѳ, каре се-десѳаче ѳн доѳ: ѳн а прінч. ши алѳ а ѳнчед.

1. „Аѳмина ѳнчепе а стрѳлѳчи ши а лѳмина мѳрѳинитѳл' ачеста хоризон' ал ачещи патрѳи“ През. Прѳ. ѳелтѳ.

2. „Каре патрѳе а ѳост' тристѳ пѳнѳ а кѳм. През. ѳнчд. експлік. експлікѳ пе патрѳе.

1. Пропозиціе.

Аѳмеа. Сѳѳѳ. сімп. некомпл.

Ѳсте. Берѳѳл.

„Анчепѳнд' а стрѳлѳчи ши а лѳмина мѳрѳинитѳл' ачеста хоризон' ал ачещи патрѳи.“ През. сімп. компл. кѳ комплініре дрп.: а стрѳлѳчи ши а лѳмина мѳрѳинитѳл' шчл. ѳнде мѳрѳинитѳл' хоризон' есте кпл. дрп. ла верѳѳрѳле а стрѳлѳчи ши а лѳмина, ал ачещи патрѳи комял. дѳтр. ла хоризон'.

2: П р о п о з и ц і є

Н а т р і а. Свѣж. сімп. неком.

д-фост. Березл'.

Трїстѣ панѣ акѣм. през. сімпл. компл. кѣ
кпл. антѣмпл. панѣ а кѣм.

Ф р а с ъ л' IV.

„Ачѣстѣ адмінѣ пѣрчедѣ дін фѣкліа чѣа
фѣрѣ де сфѣршіт' а ціінцилор.“Ачѣст' фрас' копрінѣ о сінгѣрѣ пропоз. прч.
рѣлт.Адмінѣ ачѣстѣа. Свѣж. сімпл. компл.
кѣ кпл. детрм. ачѣстѣа.

Встѣ. Березл'.

„Пѣрчезанд' дін фѣкліа чѣа фѣрѣ де сфѣр-
шіт' а ціінцилор.“ През. сімпл. компл. кѣ кпл.
антпл. дін фѣкліа шчл. знаѣ чѣа фѣрѣ
де сфѣршіт' ші а ціінцилор' сѣят кпл.
детр. ла факліа.

Ф р а с ъ л' V.

„Ачѣастѣѣра стінѣ пѣнтрѣ ної панѣ акѣм
дін ненорочіре.“Ачѣет' фрас' копрінѣ іартші нѣмаї о про-
поз. прч.Адмінѣ ачѣстѣа. Свѣж. сімпл. компл.
кѣ кпл. детрм. ачѣстѣа.

Вра. Березл'.

„Стінѣ пѣнтрѣ ної панѣ акѣм дін неноро-
чіре.“ През. сімпл. компл. кѣ кпл. недрп. тен-

т р ъ н о ї , ш і к ъ к о м п л і н і р і л е ж н т а м п . п а н ъ
а к ъ м ш і д і н н а н о р о ч і р е .

Ф р а с ъ л ' V I .

„Міезѡл'-нопці', негрѡ жнтѡнерек', де ні-
кѡірі разѡ де лѡмінѡ, амещалѡ, жмѡѡамѡчїре,
пївѡїре пѡшіре кѡѡтатѡ, лармѡ, нежмвоїре.“

Ачест' фрас' копрїнде о сїнгѡрѡ прпоз. прч.
релатїв.

Тот' фрасѡл' де сѡс есте сѡбж. компѡс' кѡчї
аратѡ маї мѡлте ідеї шї компл. кѡчї міезѡл
се-комплїнїше—кѡ кпл. детрм. Нопці'; жнтѡ-
нерек', се-компл. кѡкпл. експлїк. негрѡ; пѡ-
шіре, се-компл. кѡ кпл. експл. кѡѡтатѡ.

Врл. верѡл', каре се-сѡбтжнцелече.

А флажндѡсе де нїкѡірі. През. сїмп.
компл. кѡ кпл. жнтп. де нїкѡірі.

ПАРТЕА АҶИНҶЕА

Пентр 8 Ортографіе.

КАП' I.

ҶЧесте есте Ортографіа.

Кана арътѣмъ кветареа нострѣ кѣтре чеї че сѣнтъ де фацѣ, не жнтребѣнцѣмъ кѣ свнете хотѣрате ка фіеце каре съ арате о идее; адікѣ провѣнціемъ фіеце-каре идее че кѣветімъ; ка съ фачемъ жнстѣ ші пе чеї че лірескѣ пѣрташі кѣветѣрілоръ ачестеа але ноастре, ачестеа сѣнтееа латорі літерілоръ, каре, прін адѣнареа лоръ жн'а кѣ алт'а факъ сѣмболѣріле аѣ семнеа фіеце кѣріа идеї; ші ачестеа есте мецешѣгѣл' де а скрі, фіѣ ші афларе ал жнстѣші требѣнцѣ ноастре.

Ачесте сѣмболѣрі, ка съ ле фачемъ деосекіт' фѣрѣ а се-аместека жнтре сїне; ка съ ле дѣмъ форм'а лоръ жнтрѣгѣ ші де сѣвѣршітѣ дѣпѣ о жнвоїре бїне кѣвѣнтатѣ; ші, жѣдікѣціле пе каре еле ле факъ, ка съ ле деспѣрцімъ прін семне асеменеа хотѣрате; ачестеа есте мецешѣгѣл' че се-нѣмече Ортографіе аѣ дрѣптѣ скріере. Де жнде жрмѣзѣ кѣ Ортографіа е-

сте мещешѣгѣл' а скрі арент' ші кѣ жѣдікатъ зі-
чѣріле оаре-кѣрія лімѣ.

Партеа ачѣста а Грѣммѣтїчі есте кѣ а
тѣт' легатъ де чеа дїн тѣїѣ, кѣ кѣт' фѣръ де
данса нѣ поате ста, сав кѣ кѣт' тоате кѣвїн-
теле дестѣваршїт' але ачїїа савт' статорнїчі-
те пе ачїїа.

Анлеснїреа сав грѣвтатеа ачїїї меще-
шѣг' стѣ жи фелѣрїміле де сѣнѣте шї літерї че о
лімѣтѣ арѣ, шї жи фелѣрїміле де літере че арѣт'
тот' жи сѣнѣт' шї асѣпра ачїїї прїчїнї аѣптѣ
ѣрмѣ, ної жи Ортографїа ноастрѣ, де маї а-
вем' пѣцїнѣ грѣвтате, трѣѣѣ сѣ рѣмѣнем' жи
датораци домнїтоарї прѣѣдѣкѣцї шї кредїнцї
дешарте, че кѣ марѣ аѣптѣ шї остѣнкѣлѣ не а-
пѣрѣ шї непѣстрѣзѣ ачїїї прѣѣѣт' шї вреднїк'
де чїнѣте аѣкрѣ, о грѣвтате зік, де фѣарте ма-
ре шї непѣвѣстїт' фолос, карѣ не поате фѣче
атѣт' де жицїлѣпцї шї вїне кредїнчїошї кѣ кѣт'
не ам' пѣтѣа дѣосѣкї де чїїл' ацї, кѣнд' нѣмаї а-
чѣста о ком' шї.

Сѣ пѣнем' кѣ ачїїї прѣѣдїкатъ жи про-
тївїндѣсе тот' мерѣѣ кѣ марѣ мѣнкѣ, ка' остѣнї
о датѣ шї нѣ ва маї пѣтѣа рѣсѣфла; атѣнчї
фїѣще карѣ літерѣ ла ної нѣ ар' аѣѣа де кѣт' нѣ
маї ѣнѣ шї прѣпрїѣ ал' сѣѣ сѣнѣт' сав' глас; шї
аша, ка сѣ формѣм' жи Сумкол, сїнгѣра про-
нѣнцїї а лімѣтї ноастрѣ есте карѣ сѣ не жиѣѣѣѣ,
ка сѣл' скрїм' де осѣкїт', шї ка сѣї пѣзїм' оа-
ре карѣ рѣгѣлї че етумолоѣїа лѣї ле чере; ачїїїа
о пѣстрѣазѣ жи сїне, шї жи тѣчере не о ара-
тѣ партеа чеа дїн тѣїѣ. Ка сѣ арѣтѣм' жи сѣ
літерїле, рѣлациа шї комбїнарѣа лор' жи кѣт' сѣ
фа-

факъ сумбол'ріле зичеріоръ; ші дін еле ка съ антреввінцѣмъ знеле прінтръ о формѣ маі маре; ші таръ ачесте сумбол'рї ка съ ле десѣвѣршімъ прін оаре каре семне, ші ка съ десѣвѣрцімъ ші съ десѣвдікѣмъ жѣвдікѣціле, пе каре еле жи ансоціреа лоръ ле формезѣ; ачеста ком-жмвѣца о жи регѣліле че нѣмаі жидатѣ ком'-да. Ші фіна къ матеріа скріерї есте літеріле, ком'-жиче не даръ ле ачі а ворбі.

КАП' II.

Пентрѣ Літере, релациа ші Проввнціа лоръ.

Възвѣрѣмъ къ ка съ звѣрѣвїмъ кѣвантѣл' ші зичеріле подстре не антреввінцѣмъ кѣ літере.

Літере ної рѣмжїї, стрѣмошиці ші кѣ каре не амъ савѣитъ маі дїнаїнте амъ авѣт' доѣзечї ші патрѣ; таръ акѣма не савѣїмъ кѣ челе славошеці каре савѣт' ачестеа.

а, б, в, г, д, ж, з, і, н, к, л, м, н, о, п, р, с, т, ф, Ѡ, х, ѡ, оу, ц, ч, ѣ, ѡ, ш, ѡ, ж, ѣ, ѡ, ѡ.

Дін еле знеле сїнгѣре факъ гласѣ, ші пентрѣ ачѣста се-нѣмескѣ ѡокале савѣ гласнїче каре савѣт' а, е, і, н, о, ѡ, ѡ, ѣ, ж, ѡ.

Дін тржиселе і н ші ѡ факъ фѣрѣ двосѣбіре

кѣре тотъ ън гласъ; прекъмъ шѣ о шѣ ѡ; асеменеа факъ шѣ ѡ шѣ оу, дѣн каре н ѡ шѣ оу дѣпъ хотъ ардѣле чѣнстѣтѣѣ соціетъѣцѣ лѣтерале а рѣмъжѣнілоръ, с'аѡ скоѡ ка сѡ нѡ факъ гревтате не-вѣновацилоръ прѣвнчѣ.

Алтеле таръ нѡ се-потъ прѡнѡнціа, де катъ прѣн дѡвторѡлъ ѡней дѣнтръ ачесте вокале, шѣ де ачкѣста се-нѡмѣскъ Консѡнатѡ, кѡчѣ сѡнѡ жѡн-прѣвнѡ къ челе вокале, шѣ сѡнтъ б, в, г, д, ж, з, к, л, м, н, п, р, с, т, ѡ, ф, х, ц, ч, ѣ, ѡ, ѡ, ѡ, ш, ѡ, ѡ.

Шѣ дѣнтръ ачестеа таръ Ѡ фѣина къ къ то-тѡлъ есте стрѣнѡ рѣмъжѣнілоръ с'а скоѡ шѣ еа; с'а скоѡ асеменеа шѣ ѣ шѣ ѡ фѣина къ жѡ ло-кѡлъ лоръ пѡтемъ сѡ не с'аѡжѣмъ къ кс шѣ пс.

Де мѡлте орѣ доѡ вокале се-прѡнѡнціазѡ де о датъ прекъмъ аї с'аѡ іа: ачкѣстѡ ѡнѣре де доѡ вокале се-нѡмѣше Дѣфтонгѡ.

Се-жѡнтѡжѡмплаъ асеменеа шѣ треѣ вокале сѡ се-чѣтѣска де о датъ, каре атѡнчѣ се-нѡмѣше Трѣфтонгѡ, прекъмъ: еаѡ, іаѡ, аїѡ, еїѡ, еаї, іаї, еїї, оаѡ, ѡаѡ, іеѡ, оаї, ѡаї. Пѡтемъ зѣче къ ної авемъ шѣ Тетрафтонгѣ, къмъ: іоаї шѣ алтеле.

Дѣн дѣфтонгѣ, ѡнѣ сѡнтѡ каре аѡ тонѡлъ ла чеа дѣнтѡжѣѡ вокалѡ, шѣ алці ла чеа дѣн ѡрмѡ: чѣї карѣ аѡ тонѡлъ ла чеа дѣнтѡжѣѡ, ачѣїа нѡ пѡ-темъ зѣче къ сѡнтъ къ адевератъ дѣфтонгѣ, шѣ сѡнтъ ачѣрѣа: аѡ, еѡ, іѡ, ѡѡ, жѡ, аї, еї, ії, ої, ѡї, ѡї, жї.

Чѣї карѣ аѡ тонѡлъ ла чеа дѣн ѡрмѡ вокалѡ сѡнтъ ачѣрѣа, карѣ сѡнтъ шѣ кѡдевератъ дѣфтонгѣ еа (к), іа, оа, ѡа, іе, іо, іѡ.

Исфелъ есте ші дін консвнате ш каре се-
фаче дін ш ші т.

Съ венім' аквм' ла провнціа ші релациа
літеріалор'. Дін еле а, се-провнціазъ тот' д'авн'а
ла шичепв'тв'а' суллабелор' д'впъ квм' се-г'л'д'с'в'е-
ще, ші аре релацие кв' е, ъ ші кате одатъ кв' ж.

Ан е се-скімеъ маі тот' д'авн'а к'анд ба-
фі ла міжлокв'а зичерілор' ші ла сф'арш'іт'в'а Су-
ллабелор', жн жммв'лціт'в'а' свбстант'ивелор' феме-
іеці каре се-термін'к'зъ жн е; квм': масъ, ме-
се; небасть, невесте; піатръ, піе-
тре.

Асеменеа ші тот' ла ачк'стъ жнт'ампларе
се-скімеъ ші діфтонг'в'а' еа; квм': фереа-
стръ, ферестре; алб'ацъ, албеце; жмп'ър'ътеасъ,
жмп'ър'ътесе; каре се-жнт'амплъ ші ла челе б'ърб'ътиці;
квм': кам-
панъ, кампені; с'ътеанъ, с'ътені шчл.

Ан ъ се-скімеъ ла жммв'лціт'в'а' свбстан-
т'ивелор' фемеіеці каре се-термінеазъ жн і; ла
тоці тімпі вереврілор' (афаръ де сінг'вріт'в'а' пре-
зент'в'л'ві мод'в'л'ві ар'ът'ътор' ші мод'в'л'ві інф'ініт'ів');
се-скімеъ асеменеа ші жн зичеріа челе дерівате;
квм': жалбъ, ж'ълбі; пас'ъре, п'ъс'ърі;
фак', ф'ъчем, ф'ъч'еамъ, ф'ък'в'іѳ, ф'ъ-
к'в'с'вм, ф'ък'анд, ф'ък'вт, ф'ъпт'в'ръ,
ф'ък'ътор; д'аръ, д'ърв'еск. шчл.

Ші жн ж се-скімеъ ла м'в'лате зичері каре
се-фак'ъ дін челе латінеці; квм': кант'е, п'ж'і-
не, к'ж'іне шчл. дела савто, савіе, рапіе.

А, аре релацие кв' з жн каре се-скімеъ к'анд
есте жнаінте де е ші і, преквм' ла жммв'лціт'в'а'
свбстант'ивелор', ші аджективелор'; ла адоа пер-

солнъ ші ла аммвацитвѣ презентвѣви модвѣви арѣтѣтор, ла несѣваршитвѣ, сѣваршитвѣ, маї мвѣт-де кѣт-сѣваршитвѣ, ла конжѣгѣри адо а атреїа ші апатра, ла инфінітивѣ ші партіципіа трекутѣ, ші ла тоате челе дерівате зічерї; кѣм: бланѣ, бланзі; лавѣ, лавзі; авѣ, авзі, авзім, авзеам, авзііѣ, авзісемѣ, авзіре, авзітѣ; калѣ, жнкѣлеск; ведере, вѣзѣтор; прекѣм ші зікѣ дела dico зей дела deus шчл.

В, дѣмвѣтеорї се-пронѣнциазѣ ші ка діфтонгѣ іе; кѣм: еѣ, еа, іпѣре, ші аре релациѣ кѣ тѣ ші кѣ еа.

Кѣ тѣ прекѣм: пѣрѣ, перї; мѣрѣ, мерї; вѣрѣ, верї; пѣ ші пе; де ші дѣ; ре ші рѣ, аша ші се, се-четере сѣ.

Ші кѣ еа, кѣм: амфїінцез амфїінцезѣзѣ; мерг меаргѣ; токмеск, токмесалѣ; сокотеск сокотесалѣ.

Г, аре релациѣ кѣ ѣ, ші се-скїмѣтѣ антрансѣл нѣмї канѣ ва-фї жанїнте де і ші е, тот ла жнтѣмпѣтрїле канѣ се-скїмѣтѣ ші д жн з; кѣм: рѣгѣ, рѣѣ; лѣнѣ, лѣнѣ; аллѣнѣ, аллѣнѣ; прелѣнѣім, прелѣнѣеам, прелѣнѣііѣ, прелѣнѣісем, прелѣнѣіре, прелѣнѣінѣ, прелѣнѣіт; лѣнѣ, лѣнѣіме.

К, аре релациѣ кѣ ч, ші се-скїмѣтѣ тот ка шї г жанїнте де е шї і, кѣм: малѣкѣ, малѣчї; мїкѣ, мїчї; фѣкѣ, фѣчї, фѣче, фѣчемѣ, фѣчеамѣ шчл.

Н, аре релациѣ кѣ м, л, р ші жанїнте де б, в, м, п, ф, се-скїмѣтѣ жн м; кѣм: амѣвнѣаре, амѣвѣцѣт, аммѣвѣцїт, амлѣрат, амфлѣ-

Флѣкѣрат' шчл.; тар' жнаинте де л ші р се
скімбѣ жн еле жнсѣші; кѣм: коллѣцере,
корреспѣндере.

Де мѣлте орі се-ші лѣкѣлѣ; кѣм: ко-
пріндере, ковѣршіре шчл.

О, аре релациѣ кѣ ѣ ші кѣ оа, прекѣм ші
оа кѣ о; кѣм: ноапте, нопці.

Лн оа, се-скімбѣ ла фачереа аджективелор'
фемеіеші дела челе бѣрбѣтеші; кѣм: скріі-
торѣ, скріітоаре; фрѣмос, фрѣмоа-
сѣ; ноптос, ноптоасѣ шчл.

Се-скімбѣ асеменеа демѣлте орі ші ла фа-
череа жммѣлцітѣлѣ дела сінгѣрїт; кѣм: оѣсѣ,
оасе; омѣ, оаменї.

Се-скімбѣ тарѣ ші ла атреїа персоанѣ ла
сінгѣрїтѣлѣ модѣлѣ арѣтѣтор'; порѣнцітор' ші
сѣплѣс', кѣм: дормѣ, доарме, доармѣ,
ка сѣ доармѣ; жокѣ, жоакѣ, жоаче,
ка сѣ жоаче.

Лн ѣ, се-скімбѣ ла персоанѣа жнтѣїѣ ші а-
доа а жммѣлцітѣлѣ дела презентѣлѣ модѣлѣ арѣ-
тѣтор', ла несѣѣаршітѣлѣ, сѣѣаршітѣлѣ, маї
мѣлт-де кѣт-сѣѣаршітѣлѣ; ла інфінітивѣлѣ, ла
партіціпіа презентѣ ші трекѣтѣ ші ла мѣлте де-
рївате; кѣм: жок, жѣкѣм', жѣкаці, жѣ-
кам', жѣкаїѣ, жѣкасем', жѣ[каре, жѣ-
кѣнд, жѣкат', жѣкѣтор', жѣкѣріе; Го-
манѣ, рѣманѣ; оччїдѣ, ѣччїдѣ шчл.

С, аре релациѣ кѣ ш, ші ла жммѣлцітѣлѣ
сѣѣстантивелор' шї аджективелор' бѣрбѣтеші, ла
адоа персоанѣа презентѣлѣ арѣтѣторѣлѣ, ші
ла мѣлте дерївате се-скімбѣ жнтрѣнсѣлѣ; кѣм:
фрѣмос, фрѣмоші; ласѣ, лашї; тіѣтѣ-

лос', тикъ лошіе; шчл.

Ѓнаинте де к, в, а, м, н, л, р, се-про-
нвнціазъ ка з, км: десвръкаре, десвѣ-
ліре, саровеск, деслегаре, патрио-
тімѣ, деснѣдѣждѣре, Ісраілѣ, шчл.

Ск, артреквѣ съ, се-скімбе жн сч, дар
пентрѣ Ѣвфоніе а-рѣмас' обичеѣ а се-скімбе жн
шт, ла жммвлицѣтѣл' аджективелор' бѣрбѣтещї,
ла до а шї атреїа персонѣ а презентѣлѣ арѣ-
тѣторѣлѣ шї ла мѣлте деривате; км: феме-
іеск, фемеіещї; чінстеск, чінстешї,
чїтеше; рѣмжнск, рѣмѣнеше, шчл.

Т, жнаинте де і, се-скімбѣ жн ц, тог' ла
жнтжмплѣріе жѣна к, се-скімбѣ жн ч; км:
повтѣ, поезїї; жнцелептѣ, жнцелепцї;
батѣ, бацї; мѣтѣ, аммѣцїре, шчл.

Се-скімбѣ асеменеа жн ц, де мѣлте орї шї
жнаинте де е; км: жнцелептѣ, жнцелеп-
цеск, шчл.

Х, аре релацие кв ш, шї к, шї жнаинте де
і, ла жммвлицѣтѣл' сѣбстантивелор' бѣрбѣтещї
шї ла мѣлте деривате се-скімбѣ жн ш; км:
патріархѣ, патріаршї; лѣахѣ, лѣшас-
кѣ, шчл. Хрістос', Крещїн'.

КАП' ІІІ.

Ѓнтреквїнцареа Літерїлор' челорѣ
марї.

Літерїле челе марї се-жнтреквїнцѣзѣ.

1. Да жичепѣтѣл' орі кървіа паграф' ші орі кървіа скріері.

2. Да жичепѣтѣл' орі кървіа верс', кѣм :

„Ціне парол'а, каре аї дат', фъръ съ фачі кѣлакаре.“

„Ш'орі кѣнд' ла че фѣгѣдѣщі фѣ сокотк-аѣ маре.“

3. Дѣпъ орі каре пѣнт', пѣзъ, семн' - де жнтрекаре ші де міраре ші дѣпъ доѣ пѣнтѣрї, кѣнд' аддѣчем' ворвіле кѣва ; кѣм : „Нѣ сѣнт' статѣрїле челе марї каре скот' бѣркаці чей вреднічі, чї чей вреднічі вѣркаці каре фак' статѣрїле челе марї — Ачаста требѣе орі-каре стѣпанїтор' съ о аїкѣ жнїнте.“ шчл.

4. Да жичепѣтѣл' орі-кървіа сѣбстантїв' пропрїѣ ші націонал', ші каре, жнсемнѣзъ вре о ціїнцѣ аѣ мецешѣг ; кѣм : „Брѣтѣ, Катон', Рома, Роман', Франчезѣ, Фїлософіе, Грѣмматицѣ.“

5. Да жичепѣтѣл' сѣбстантївелор' че жнсемнѣзъ вре о дрегѣторїе, аѣ аратѣ тїтѣл'а ; кѣм : „Епіскоп', Професор', Екселенці'а та, Мѣрїа та.“ шчл.

К А П' І V.

1. П е н т р ъ С у л л а б е .

Кѣнд' се-ѣнеск' консѣнателе кѣ вокале, атѣнчї се-наск' Суллабе пре кѣм : не, есте о суллабѣ шї трѣ, дат'а.

Зічереа суллабъ ва се-сікъ лваре анпре-
внъ; ші ани антр' о суллабъ требве чел' пѣцін
съ се-копріизъ доъ Літере, дін каре вн'а тре-
кве съ фіе вокалъ.

Де мѣлте - орї жнсъ ші о вокалъ сінгѣрѣ
есте парте а зічери, адікъ Суллабъ; прекѣм':
а-ре а-пъ, ші прічин'а есте, кѣчї вокалеле де сі-
не сінгѣре се-пронѣнциазъ.

2. Пентрѣ регѣла Суллабелор'.

Ан орї каре зічере афлѣндѣсе о консѣнатъ
жнтре доъ вокале, еа требве съ се-внѣскъ кѣ
вокала чеа дін ѣрмъ; кѣм': а-ре, а-пъ шчл.

Кѣте консѣнате се-афлѣ жнѣнтча зічери-
лор', нічі жн мѣлок' нѣ се-деспарт'; кѣм': кри-
сталѣ; пор-третѣ.

Ші консѣнате каре се - афлѣ жнѣнтча зіче-
рілор' ші каре нѣ се-деспарт' ла мѣлок, сѣнт':
кл, бр, вл, вр, гл, гр, др, кл, кр, пл,
пр, сѣ, ск, сп, ст, сф, фл, сдр, скр,
спр, стр, прекѣм': клѣнд, брацѣ, вла-
се, вѣере, гласѣ, греѣ, дрептѣ, клі-
пъ, крѣче, плоде, прѣнкѣ, сѣорѣ,
скарѣ, спѣмъ, старе, сферѣ, флакѣ-
рѣ, фраѣет, сарокіре, скрісоаре, спрі-
жініре, стрейн, шчл.

Кѣте консѣнате нѣ се-афлѣ жнѣнтча зіче-
рілор', тог'лазн'а се-деспарт'; кѣм': мер-ѣе,
прѣн-чіе, клѣн-деце шчл.

Тоатъ консѣнат'а жндоитъ се - деспарте,
лѣжнѣсе вн'а кѣ вокала дінтѣѣ ші алт'а кѣ чеа
дін ѣрмъ; кѣм': Янна, Туранніе.

Зічеріле компѳсе се - деспарт' дѳпъ кѳм: с'аѳ ші компѳс'; кѳм: аа-леферез; дес-врѳ-каре рѳс-врѳтїре аа-дѳчере. шчл.

Кѳнд доѳ вокале сѳнт' ѳн'а дѳпъ алта, се-деспартѳ; кѳм: а-а-рон, а-ѳ-де, шчл.

Дїфтонг'ї дїн протївѳ нѳ се-деспарт'; кѳм: маї-кѳ, оа-менї, іа-рѳ, шчл.

К А П' V.

Пентрѳ Семнеле зічерїлор' сѳѳ Про-
содїе.

Семнеле че се-ѳнтреѳвїнцезѳ спре, десѳвѳршї-реа Сѳмволѳрї-лор' зічерї-лор' сѳнт': (') а-построфѳл, (") Семнѳ-л' скѳртѳрї, (") трам'а, (—) трѳсѳра де ѳнїре, (') парентесѳл, шї (,,,...,,) семнѳл, аа-дѳчерї, шї алтеле, каре слав'а шї чїн-стеа фїе алтора де а ворбї де аѳнсе-де.

Пентрѳ а-построф'.

Кѳнд сѳнт' доѳ вокале ла ѳн лок', де мѳл-те орї ѳн'а се-лѳкпѳдѳ пентрѳ ѳѳфонїе шї ѳн лок'а еї се-ѳнтреѳвїнцезѳ а-дѳвѳра а-построфѳл, кѳм ѳн лок' де а зіче дїнтрѳ ачестеа, зі-чем, дїнтр' ачестеа.

А н с е м н ъ р і.

I. Да алте лімбі, ачкстѣ вокала се-лѣ-пѣдѣ нѣмаі пе зрма знеі Сѹллаке; адр ла ноі се-леапѣдѣ ші жнаінте; кѡм: „сжнѹе мї чере, сжнѹе мї стрігѣ, сжнѹе вреа а се-вѣрса.“ (Орест.)

II. Дін вокале і, о, у, нѣ се-лѣпѣдѣ жн апостроф.

III. Пѣтем' асемена сѣ жнтрежвінцѣм' апострофѣл' ші жн зрма сѣбстантївелор', аджективелор', вербзрїлор' ші партїціпїлор' жн лок де з, мѣт'; кѡм: жн лок' де омѣ, омї; жн лок' де кѣнѣ, бѣнї; жн лок' де рогѣ, рогї; жн лок' де борбїндѣ, борбїнд. шчл.

Пентрѣ семнѣл' Скѣртѣрі.

Ачеста се-пѣне тот'д'авн'а д'асѣпра лѣі і ші з, кжнд се-пронзнциазѣ жѣмѣтате, аѣ кжнд есте мѣт'; кѡм: мерцї, фачї, воѣ, омѣ, шчл.

Пѣтем' асемена сѣл жнтрежвінцѣм' ші д'асѣпра лѣі е, кжнд ар'трежві сѣ се-лепедѣ жн апостроф' ші пронзнци'а нѣл ласѣ; кѡм: тѣ аддѣче, жн лок де тѣддѣче ші нѣ тѣддѣче.

Пентрѣ Трѣм'а.

Трѣм'а аѣ доѣ пѣнтѣрї жн ржнд' се-жнтрежвінцѣазѣ тот'д'авн'а д'асѣпра знеі дїфтонг' ка сѣ нѣ сѣ чїтеаскѣ де о датѣ; кѡм: фїе, фїѣл е шчл.

Пентрѣ трѣсвѣра знірі.

Ва се-антревѣнцѣзѣ антре доѣ сѣ сѣ маі мѣлте зічері каре се-компѣн: прекѣм ла фачереа тімпѣрілор' компѣші, верѣврі-ле челе пасіве, ла анкереа артіколѣвлі кѣ сѣбстантѣвѣл' ші ла фачереа аджективелор' компаратіве ші сѣперлатіве; кѣм: „Кап-д-оперѣ, міаза-зі; амскріс', омѣ-л', маі-анцелептѣ, прѣ-анцелептѣ, се-сокотеце.“ шча.

Сѣ маі антревѣнцѣзѣ анкѣ ші ла сѣфршітѣл' рандѣлѣі канд о зічерѣ нѣ ва-фі антрѣ-гѣ скрісѣ.

Семнѣл аддѣчері.

Ва се-антревѣнцѣзѣ канд ан ворбіреа аѣ маі біне, ан скрісоареа ноастрѣ аддѣчем' ворбіла кѣіва; кѣм: ачестеа не жмвацѣ Хрістос': „Івѣціѣвѣ антре воі, аѣці пачеа ші драгостеа меа, аѣка вреці сѣ фіці зченічі ші фраці меі.“

Пентрѣ Парентес'.

Ан Парентес' се-анкід' оаре каре зічері, каре факѣ маі аѣмінатѣ о пропозиціѣ, аар каре арпѣтеа сѣ лісѣскѣ; кѣм: „чіне зраше віртѣтеа (кѣ-атоате кѣ дін ненорочіре сѣнт' мѣлці) ачела нѣ есте вреденік' де вілцѣ.“

КАП' VI.

Пентрѣ Пвнтѣаціе.

Пвнтѣаціа есте мещешѣгѣла де а-арѣта, кѣна скрім', прін семне пріиміте, че фел' требѣ съ стѣм' кѣна ворбім' де чітім'.

Семнеле челе пріиміте прін жмвоіре але пвнтѣаціі сѣнт: (,) віргѣла, (;) пвнтѣла ші віргѣла, (:) доѣ пвнтѣрі, (.) пвнтѣла ші (—) павза, ла каре се-маі адоагѣ ші пвнтѣла мірѣрі (!) ал жнтребѣр' (?) ші пвнтѣріле (.....)

1. Пентрѣ віргѣла.

Віргѣла аратѣ о жнчетаре кѣт' се-поате маі мікѣ, ші се-жнтребвінцѣзѣ.

I. Антре сѣкѣте, верѣврі, презісе, ші комплінірі че він' ѣн' а двнѣ алт'а, ші каре сѣнт' тот' жнтр' о пропозиціе.

В к с е м п л ѣ р і.

Дѣхѣла, мінтеа, гѣнаѣла, кѣцѣтѣла, інім'а, доріреа, тоате сѣнт' не-потрѣвіте кѣ пѣртареа чеа дін афарѣ жнтр' ѣн' упокрітѣ.

А л т ѣ л ѣ.

Ўнде недрептатеа есте о креднічіе, аколо дрептѣла таче, рабаѣ, сѣфферѣ, сѣспінѣ ші кѣѣ-

тѣтвр'а лѣи чеа лѣкрѣматѣ нѣмаі кѣтре чер' се-
жандрентѣзѣ кѣ жандрѣзикалѣ.

Д л т ъ л .

Дрептатеа есте лесне жнцелегѣтоаре , немі-
тѣитѣ , непѣртинитоаре ші пайнѣ де рѣсплъ-
тірі.

Д л т ъ л .

Требе л-пѣне жн хотар' ші регѣлѣ воіле ,
плѣчеріле , фаптеле ші тоате жнтрепріндеріле ноа-
стре , ка съ жѣгѣ ла скопѣл , лор'.

Ж н с е м н а р е .

Кжнд ачесте пѣрці але пропозиціи сжнт' нѣ-
маі доѣ ші се-деспѣрцеск' кѣ жн конжѣгатів' ,
атѣнчі нѣ се-жнтрекѣинцѣзѣ віргѣла ; афарѣ нѣ-
маі дака ачесте пѣрці нѣ вор-фі арѣтате прін
жнтіндере де зичері кѣм : іѣвеще дрептатеа , а
кѣрїа съѣвршіре есте лініцеа , ші о лѣкрѣзѣ
пе джнса.

II. Се-жнтрекѣинцеазѣ жнтре маі мѣлте про-
позиціи прінципале (де нѣ вор-фі съѣтжмпѣрците
прін віргѣле) че він жн'а дѣпѣ алта , кѣм : „чін-
стеце пре Джмнезеѣ , съпѣзнете леѣілор' , іѣвеще
пе апроапеле ші німік' нѣ фаче , фѣрѣ анѣи кѣѣ-
та сфѣршітѣл' .“

Жнсемнареа де със' се-апплѣкѣ ші ла ачѣ-
стѣ регѣлѣ.

III. Пропозиціа жнчедентѣ експлікатівѣ се-
пѣне жнтре доѣ віргѣле ; кѣм : „пѣтѣміле , кѣ-
ре сжнт' воале але съфлетѣлѣві , нѣ він' де кѣт'
дін жмпротівіреа ноастрѣ лсѣвпра жѣдікѣці .“

Антре доъ віргъле се-пъне асеменеа ші о пропозиціе, ън' конжъгатів, ші о партіціпіе кѵ комплініріле лор, кѵна пѵсе ѡн міжлокѵл' фрассѵлѵі, арѵтъ о ѡнтѵмпларе; кѵм: „омѵл, ка съ фіе ферічіт'; требѵе съ фіе ѵмпѵкат' кѵ конці-інц, а — омѵл, ѡн стареа фірі, есте нѵмаі кѵ леѵеа че натѵр'а і о ѡнсѵфлѵ ѡн інім'а лѵі — Пре ѡн' ѡнцелепт', ѡнтребѵнаѵл' оаре чіне, че есте маі греѵ, а рѵспѵнс: а се-кѵноаре пре сіне.

IV. Ѳн' адѵектіѵ аѵ о партіціпіе ѵрмате де комплініреа лор, се-деспарт де о кіргѵлѵ, фіе ла ѡнченѵтѵл', фіе ла сфѵршітѵл' фрассѵлѵі; кѵм: „ѵрмѡна' адеѵѵрѵл' ші лѵѵрѵна' дрепта-теа, нѵ съѵршеѵці, де кѵт' ѵмпѵкареа конці-інц, і кѵ тіне — Тот'аѵна мерѵі ѡнаінтеа сла-ѵеі, ѵрмѡна' еа фаптеле тале.“

V. Кѵна дін доъ пропозиціі ѡн'а ѵа-фі кон-діціонелѵ аѵ ѵпотетікѵ, атѵнчі се-деспарт' прінтр' о віргѵлѵ; кѵм: дака зічеріле ал' міеѵ ші ал' тѵѵ ар-фі фост' некѵноскѵте, ар-фі фост' асеменеа некѵноскѵте ші зічереа рѵс-ѵоіѵ.“

Се-пѵне асеменеа віргѵлѵ ші дѵпѵ фіеѵе-ка-ре зічере ѵаліптікѵ, ла ѡнченѵтѵл' фрассѵлѵі; кѵм: „кѵ тоате ачестеа, съ трѵім' ѡн паче, іѵѵѵі мей съѵршінд' даторііле ноастре — ѡн сфѵршіт', тоате сѡнт' пентрѵ ѡн' скоп' фѵкѵте, ші нічі ѡн'а нѵ есте каре съ нѵ аіѵѵ кѵѵѵнтѵл' де съѵршіт' ѡн сіне.“

Се-деспарт' асеменеа прін віргѵлѵ ші тоате зічеріле каре сѡнт' ѡн апострофѵ аѵ ѡн немаре де кор-фі ла ѡнченѵтѵл' фрассѵлѵі, пар' де кор-фі ла міжлок, се-пѵн' ѡнтре доъ віргѵле; кѵм: „Ѳаорі

„Флорі, а кѣмпілар' подоакъ, - - - - ші тар:
асквѣтаці, норедделор, дрептѣціле волстре.“

IV. Апаинте де зічеріле кѣнд, пентрѣ,
кѣ, фііна кѣ, де кѣт', прекѣм, (кѣнд
комплініріле лор' нѣ вор'-фі свѣтѣмпѣрціте пріи
віргѣле), ші жнтр' ѡн кѣвѣнт' жнтрѣвѣнцѣм вір-
гѣла дѣпѣ орі-че адѣогаре каре логічече комплі-
нече пе оаре каре дін пѣрціле пропозиці; дака
ачѣста адѣогаре ва-фі ла-жнченѣт', тар де ва-фі
ла міжлок, се-пѣне жнтре доѣ віргѣле.

2. Пентрѣ ПѢНТ' ші Біргѣла аѣ Се-
міколон'.

ПѢНТѣ ші віргѣла араѣ о жнчетаре маі
маре ші се-жнтрѣвѣнцѣкѣзѣ:

I. Ка еѣ деспѣрціѣскѣ маі мѣлте пѣрці а-
ле періодѣлѣ; кѣм: „Фіі сенчер' пріетенѣлѣтѣѣ
ші те ферече де лінгѣшіторі, каре сѣнт' пріе-
тені нѣмаі аі месі; жтр' а ле кѣрор' бѣзе адѣ-
вѣр' нѣ поці аѣла; карі патім' а о фак' віртѣте,
ші жнтр' але кѣрор' фацѣ лѣкрѣмі нѣ веі ведеа
жн ненорочіріле тале.“

Чѣа дѣпѣ ѡрмѣ парте а ачестѣі період се-
деспарте де віргѣла кѣчі аре конѣвѣгатіѣл ші.

II. Се-жнтрѣвѣнцѣкѣзѣ жнтре доѣ пропози-
ціі, дін каре чѣа ѡрмѣтоаре есте релатіѣкѣ кѣ-
тре чѣа дінтѣіѣ; ші каре жнаинте аре конѣвѣга-
тіѣеле жнстѣ, дар, кѣ тоате ачестѣа,
кѣ тоате кѣ, кѣчі, пентрѣ кѣ, фііна
кѣ ші ате; кѣм: „Чѣі веі зічѣа кѣ тоатѣ
машіна черѣ-лѣі се-жмѣвѣртече жнпрѣтѣвѣл нѣ-

мантвалі; жнстъ дескоперіріле челор' ноі арѣтаръ къ пѣ жнтвал' нѣ есте де кѣт' ѡн' планет'."

III. Кѣнд маі мѣлте пѣрці а ѡнеі пропозиціі кор'-фі свѣтѣмъ пѣрціте прін віргѣле, атѣнчі пропозицііле се-деспарт' прін пѣнт' ші віргѣлѣ; кѣм: „Германіа се-отѣраше, ла а міазъ-ноапте кѣ Прѣсіа, мареа Балтїкѣ Данемарка ші мареа Германѣ; ла аппѣс кѣ локѣріле де жос, Францїа ші Влвещїа; ла аміазъ-зі кѣ Італїа, голфѣл' Венеціі ші Тѣрчіа, ші ла рѣсѣрїт' кѣ Рѣсіа ші Полонїа.“

3. Доѣ Пѣнтѣрі.

Вле арѣт' о жнчетаре ші маі маре ші се-жнтрекѣнцѣзѣ.

I. Дѣпѣ ѡн' фрѣс' сѣжршїт', дѣр' ѡрмат' де алтѣл' каре жл лѣмїнѣзѣ маі вїне лѣ каре жл маі жнтїнде кѣм: „Нїчї одатѣ нѣ трекѣе сѣ рѣдем' соарт' а челор' ненорочїї; пентрѣ къ ? чїне есте жнкредїнцѣт' къ тот' дѣлн' а ва-фі норочїт'.“

II. Апаїнте де о нѣмерацие, каре есте о парте пропозиціі; кѣм: „Монаршіїле Вѣропї сѣнт': а Рѣсіі, а Австрїі ші а Тѣрчіі.“

III. Ші кѣнд алаѣчем' ворѣїле оаре кѣї, кѣм Соломон' а зіс: „жн локѣл' некредїнчощїлор' свѣпїнѣ дрепцїі; тар жнтрѣ пїердере-а лор' се-вор' жммѣлцїі дрепцїі.“

А н с е м н а р е.

Ачестеа се-жнтрекѣнцѣзѣ атѣнчі кѣнд Стѣлѣл' ва-фі періодїк; кѣнд жнстѣ есте кѣрмат' і чеа маі мѣлтѣ парте нѣ се-жнтрекѣнцѣзѣ.

4. ПѢНТЪ ПѢНТЪ

ПѢНТЪЛ' аратъ о жнчетаре ші маї маре ші се-пѣне дѣпъ ѡн' жнцелес' жнтрег' ші десъвѣшнѣт'; кѡм: „рѣшінеа есте чеа маї дін тѣіѣ дін тоате грацііле.“

Кѡнд жнцелесѡл' есте жнтрег' ші десъвѣршнѣт', се-маї жнтревѣнцезъ жнкъ ші лате доъ Семне, каре сѡнт': ПѢНТЪЛ' де жнтрекарѣ ші пѣнтѡл' де мѣраре.

ПѢНТЪЛ' де жнтрекарѣ се-жнтревѣнцѣзъ пе ѡрм'а фрасѡріор' каре арѣт' вре о жнтрекарѣ; кѡм: „Че есте маї фрѡмос' де кѡт' вѣртѡтеа?“

Фнс. ПѢНТЪЛ' семнѡл' жнтревѣрї ар'-фі мѡлт' маї-вїне жнтре ної съ се-жнтрѡдѡкѣ а се-пѣне жнїнтѣ, маї вѡртос' кѡнд фрасѡріле ші періоделе сѡнт' мерї; кѡм: ? „Че есте маї фрѡмос' де кѡт' вѣртѡтеа.“

Семнѡл' мѣртѣрї се жнтревѣнцѣзъ пе ѡрм'а фрасѡріор' че арѣт' спѡімъ, фрїкѣ, мїлѣ, де мѡлте орї ші дѣпъ о жнтрекарѣ; кѡм: Ах! Малемоазелъ, ? кѡм се-афѣл' фрѡте мїеѣ . . . Кѡретѡл' еї кѡ жндрѣзѣнѣще съ мѣргѣ маї департе. — Мадѡмѣ, елѣ мерѣе фѡрте кїне кѡ ранас'а, дар фїѡл' мѣѣ! . . . Нѣї рѣспѣнде нїмїні . . . ах! малемоазелъ, фїѡл' мїеѣ! скѡмпѡл' мїеѣ копїл' рѣспѣнде мї, че? ел есте морт' ? н'а маї лѡвт' нїчї ѡн' мїнѡт' ? Ах! Дѡмнезѡле! че жѣртѣл' !

Семн' де старе авем' жнкъ ші пѡвз'а (—), каре аратъ а маї маре жнчетаре ші каре се-жнтревѣнцѣзъ: 1. Кѡнд ораторѡл' коѡше съ стѣл атѡта, пѡнѣ кѡнд съ ші та рѣсѡффлареа, ші

пе асквлтѣторі сѣї факъ съ жѣдиче пентрѣ че-
ле зісе. 2. Се-антреквѣнцезъ жи діалогврі ан-
тре антрекѣрі, ші рѣспѣнсврі, ка съ не депар-
тамъ де атотъ репеті пе а-зіс, а-рѣспѣнс,
авпѣ кмъ се-веде жи ексемпавъ де свс.

5. Пентрѣ Пвнтврі.

Пвнтвріле се-антреквѣнцезъ ка съ арате о
тѣчере де ворбе, каре рѣмѣн незісе сав пентрѣ
рѣшѣне, сав къ се-свѣтѣнцезег, сав къ сѣнт
преквѣрмате де алтѣ чінева каре жичепе а ворбі,
сав жи сфѣршіт кмѣна ворба аратѣ жи сінепѣ-
тімі преквѣрмате де алтеле.

Се-антреквѣнцезъ жикѣ ші ка съ арате
жн' шѣр де лѣкрѣрі че врмѣзъ ші каре рѣмѣн
тѣкѣте; кмъ: 1 2 3 4 5 . . . ші алте а-
семенел.

С ф ѣ р ш і т'.

Е р а т а.

фаца рѣнд.		чітеце:
2	5	кѣвнтѣ кѣвѣнтѣ.
2	21	са съ.
4	2	фрптеле фптеле
7	33	афлѣ афлѣ.
8	14	се-нѣмецѣ се-нѣмече.
9	15	сѣбстанвеле сѣбстантѣвеле
10	11	сѣнгѣрѣт сѣнгѣрѣ.
11	29	фемениеск фемейеск.
12	24	кѣ кѣ.
13	24	мѣжлокѣ мѣжлѣлок.
16	16	пѣшѣнт пѣмѣнт.
18	4	де кѣт прѣн де кѣт кѣ прѣн.
22	10	мазѣрѣ казѣрѣ.
26	32	ка ла.
29	10	адіектѣв аджектѣв.
29	10	мѣкте мѣлте.
29	12	пѣтѣші тѣтѣші.
32	2	а маї аѣ маї.
32	12	скрескѣнд крескѣнд.
33	4	артѣкол артѣколѣ.
37	13	нѣмѣрѣтоаре немѣрѣтоаре
38	19	а срѣ а скрѣ.
39	16	кѣ ѣмѣцѣ мѣ ѣмѣцѣ.
39	25	ѣнтрекѣвѣнѣеазѣ ѣнтрекѣвѣнѣеазѣ
40	25	котѣлѣ копѣлѣ.
41	1	сѣ-фѣкѣт сѣ-фѣкѣт.
41	10	те нѣмеѣ те нѣмеѣ.
41	18	се-зіке се-зіче.
45	15	пресент презент.
46	11	трѣкѣт трекѣт.
54	9	кпнтѣцѣ кѣнтѣцѣ.
58	0	85 58.

Фаце	рѣнл.	чітеще:
61	3	възвръмѣ възвсеръмѣ.
61	4	възвръці възвсеръці.
61	5	възврѣ вървсерѣ.
65	11	ѡмвѣцѣмѣне ѡмвѣцѣмѣне.
69	16	мѡм. км.
77	22	компліоіре комплііре.
78	16	каснѣсъ каснѣкъ.
83	16	нежнтреквѣнцареа нежнтревѣнцареа.
83	25	кѡностѡте кѡноскѡте.
88	24	комплііре комплііре.
88	24	дрѣатѣ дрѣаптѣ.
91	15	шкодар' школар'.
91	19	ка ка.
94	15	довмі дормі.
97	12	кѡна лѡна.
98	23	жнтреѡвѣнзеазѣ жнтревѣнзеазѣ.
100	2	рѣскѡтпѣраре рѣскѡмпѣраре.
100	23	комплііре компѡнере.
102	1	ѡмвѣтѡрѣ ѡмвѣцѣтѡрѣ.
106	17	лѡкрѡріае лѡкрѡріае
108	18	ѡндеѡ ѡндеѡ.
112	18	ѡіілар' ѡііцілар'.
117	25	нестрѣтѡтѡтор' нестрѣмѡтѡтор'.
120	1	комѡс' комѡс'.
121	20	сѡѡж. сѡѡс.
125	18	фрасѡлѡі а фрасѡлѡі.
127	8	дѡстѡл' дѡстѡл'.
135	10	ел нѡ ел кѡ.
136	10	нѣчі кѣчі.
138	19	дѣн прѣнтѣ кѣ дѣн прѣчѣнтѣ кѣ.
138	32	нѡ сѡнт' кѡ сѡнт'.
140	13	пропѣ пропѣ
141	3	пропозіілар' пропозііцілар'.
141	13	а стрѣлѡчі а стрѣлѡчі.

„ASOCIATIONII“

* SIBIU *

